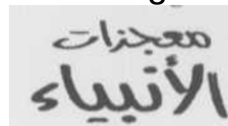
Abđu-l-Mun'im El-Hašimijj

MU'DŽIZE VJEROVJESNIKA

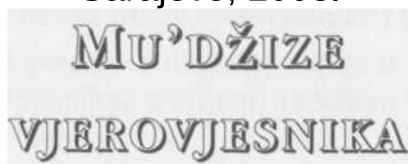

Naslov originala:

Abdu-l-Mun'im El-Hašimijj Mu'džize vjerovjesnika Prijevod sa arapskog:
Hfz. Zijad ef. Dervić
CIP -Katalogizacija u publikaciji Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo
297.1
el-HAŠIMIJJ, Abdul-l-Mun'im Mu'džize vjerovjesnika / Abdu-l-Mun'im El-Hašimijj ; [Prijevod sa arapskog Zijad Dervić]. - Sarajevo : Bookline, 2003. - 245 str. ; 21 cm
Izv. stv. nasl. na arap. Jeziku. - Bibliografija: str. 241-242
ISBN 9958-9240-0-5
COBISS.BH-ID 11919622
Abdu-l-Mun'im El-Hašimijj
Sarajevo, 2003.

Sa imenom Allaha.

Sva hvala i zahvala pripadaju samo Allahu. Neka je blagoslov i spas na Allahovog Poslanika, koji je došao s mu'džizama, i na sve ostale vjerovjesnike i poslanike.

Mu'džiza je pojava ili događaj koji je u suprotnosti sa uobičajenim zbivanjima u svijetu, a s kojom Uzvišeni Allah pomaže Svoje vjerovjesnike.

Većina ljudi ne zna razliku između mu'džiza i kerameta. To su dvije

različite pojave kojima je zajedničko samo to što se događaju u suprotnosti sa uobičajenim zakonima u svemiru.

Mu'džiza je pojava koju Allah daje da se dogodi poslaniku ili vjerovjesniku, a keramet je pojava koju Allah daje da se dogodi čovjeku koji nije poslanik ili vjerovjesnik.

U mu'džizama su očite pouke, dokaz za istinitost vjere i istinsko obožavanje.

Uvidio sam da se govor o njima rado sluša i prima, pa molim Allaha dž.š. da nagradi i mene i vas i da primi ovo djelo.

NUH A.S.

Kaže Uzvišeni: «I Mi mu objavismo: Gradi lađu pod Našom pažnjom i prema Našem nadahnuću, pa kad zapovijed Naša dođe i voda na površinu Zemlje izbije, ti u nju ukrcaj od svake vrste po par, mužjaka i ženku, i čeljad svoju, ali ne one o kojima je već sud donesen, i ne obraćaj Mi se za nevjernike, jer će, doista, biti potopljeni». (El-Mu'minun, 27.)

Kome je poslan Nuh?

Svaki vjerovjesnik je poslan određenom narodu, Musa a.s. sinovima Israilovim, Muhammed a.s. plemenu Kurejš i cijelom čovječanstvu, Salih a.s. narodu Semud, Hud a.s. narodu Ad, itd. Pa kojem narodu je poslan Nuh a.s.? Poslan je potomcima Kabila, sina Ademovog i potomcima Šisa, sina Ademovog koji su došli poslije njih.[1]

Mufessiri, govoreći o tome kažu[2] kako je Adem a.s. imao dvije vrste potomaka, odnosno dva plemena. Jedno od tih plemena nastanjivalo je ravnice i doline pune zelenila dok je drugo pleme nastanjivalo brda. Muškarci plemena koje je nastanjivalo brda su bili izuzetno lijepi i skladno građeni dok su žene bile ružne i nezgrapne, tako da su muškarci bili dosta ljepši. Pleme koje je nastanjivalo ravnice i doline imalo je izuzetno lijepe žene koje su plijenile svojom lje-

[1] Es-Sa'lebi, Amisu-l-Medžalis str. 46

potom dok su muškarci bili tako ružni da je život sa njima bio težak i mučan.

Prokleti Iblis iskoristi ovu neobičnu razliku te odluči da pomiješa ova dva plemena kako bi se među njima proširili nemoral i razvrat.

On se, prokletnik, pretvori u lik dječaka i dođe do jednog od pripadnika plemena koje je živjelo u ravnici, i ponudi se da mu pomaže u poslu na njivi i vrtu, a ovaj ga primi i prihvati za slugu. Jednog dana, Iblis dođe sa sviralom koja je pravila zvuk poput frule kojom sviraju čobani i poče svirati tako glasno da bi ga čuli stanovnici brda i da bi se začudili tom neobičnom zvuku. Oni se, uistinu, i okupe, prirede veselje i uvedu običaj da se okupljaju svake godine. Žene koje su stanovale u ravnici počeše dolaziti ukrašene i raz- golićene pokazujući svoju neobičnu

ljepotu, i ljudi ih ugledaše. Jedan od stanovnika brda ode u svoje pleme i ispriča šta je vidio, te i ostali pođoše sa njim i izmiješaše se sa plemenom iz ravnice. Na taj način, prokleti Iblis koji se još na nebesima zakleo da će zavesti sinove Ademove, ispuni svoju zamisao. Na pravom putu ostaše samo dobri i čestiti među njima koji su čvrsto vjerovali u Allaha dž.š. Broj Kabilovih sinova se poveća, raširi se nepokornost Allahu dž.š., Zemljom zavlada smutnja. Iblis i njegovi potomci su radili šta su htjeli od sinova Ademovih; pozivali bi ih u grijeh, a oni bi im se odmah odazivali. Period od smrti Adema a.s. do Nuha a.s. je bio ispunjen vjerom u Allaha i smutnjom. Od onih koji su čvrsto vjerovali i bili dobri su: Vedd, Jegus, Jeuk, Suva' i Nesr. Bili su veoma pobožni i imali su sljedbenike koji su se na njih ugledali.[3] Pripovijeda se da se Ademu a.s. rodilo četrdesetero djece, dvadeset sinova i dvadeset kćeri. Među njima su bili i Habil, Kabil i Vedd koji se još zvao Sis i Hibetullah. Njegova braća ga postave za poglavara i uglednika. Veddu Allah dž.š. podari sinove Suva'a, Jegusa, Jeuka i Nesra. Kao što smo već spomenuli, Vedd je bio pobožan i dobar čovjek te je bio omiljen u svom narodu. Kada umrije, njegovi sljedbenici se okupiše oko njegovog kabura koji je bio u Babilonu. Iz velike žalosti za njim počeše svake godine obilaziti njegov kabur. Kada Iblis uvidje ovu njihovu slabost i tugu za Veddom odluči iskoristiti tu sjajnu priliku.

On se pretvori u čovjeka te im reče: «Vidim da puno žalite za ovim čovjekom, hoćete li da vam ga naslikam pa da njegov lik stalno imate pred vama?»

Oni rekoše: «Hoćemo!»

Iblis načini sliku koja je potpuno odgovarala liku Vedda. Oni ga šta više ispred sebe i počeše ga veličati ujutro i navečer. Kada Iblis to ugleda, obradova se njihovoj zabludi. Želeći da im još više pokvari vjeru on im predloži: «Hoćete li da u kući svakog od vas načinim ovu sliku kako bi se češće sjećali Vedda, i kako bi ga obožavali?»

«Hoćemo» - odgovoriše.

Iblis napravi u svakoj kući Veddov kip, a ljudi to prih- vatiše i počeše veličati ovaj kip koji je nosio ime dobrog čovjeka - Vedda. Kada dođoše njihovi potomci i zatekoše svoje pretke kako veličaju ove kipove počeše ih slijediti u tome smatrajući ih božanstvom. Kada dođoše generacije poslije njih, njihovi sinovi naslijediše ih u tome, zaboravivši ko je bio taj dobri čovjek Vedd i učiniše ga božanstvom mimo Allaha dž.š. Na taj način, Iblis je uspio promijeniti ime dobrog čovjeka u simbol kumirstva i nev- jerstva, tako da je kip sa likom Vedda bilo prvo što je obožavano mimo Allaha dž.š.[4] Radi ovih kipova zalutali su mnogi narodi, mnoge generacije ustrajale su stoljećima obožavajući ove kipove sve do predislamskih Arapa u vremenu neznaboštva. Mufessiri[5] kažu: «Božanstva koja su obožavana u Nuhovom narodu obožavana su

poslije i kod Arapa. Naprimjer, 'Vedd' je bio božanstvo kod plemena Benu Kilab u Devmetu-l-Džendelu, 'Suva' je obožavan u plemenu Huzejl, 'Jegus' kod plemena Murad, zatim kod plemena Benu Gatif u Džurfi kod Sabe. 'Jeuk' je obožavan u Hemedanu, a ’Nesr' kod plemena Humejr u porodici Zi- Kila'a. Sve su ovo stara arapska plemena, a imena božanstava su imena dobrih ljudi koji su živjeli prije Nuha a.s., u periodu između Adema a.s. i Nuha a.s. koje dijeli deset stoljeća u kojima se obožavao samo Allah dž.š. Nakon toga Svemogući Allah šalje vjerovjesnike da obraduju i opomenu«.

Allah Uzvišeni u Kur'anu kaže: «Svi ljudi su sačinjavali jednu zajednicu, i Allah je slao vjerovjesnike da donose radosne vijesti i opomene, i po njima je slao Knjigu, samu istinu, da se prema njoj sudi ljudima o onome u čemu se oni ne bi slagali...». (El-Bekare, 213.)

Svi su prihvatali uputu, a zatim su se razišli. Šejtan ih je zaveo uljepšavajući obožavanje kipova, pa im je Allah poslao vjerovjesnike kako bi ih obradovali i opomenuli. Prvi koji je poslan kao vjerovjesnik bio je Nuh a.s.[6]

Stotine godina

Kada su se ljudi ujedinili u nepokornosti Uzvišenom Allahu i kada su se upustili u razvrat, pijenje alkohola, i sve ostalo što odvraća od pokornosti Njemu, Uzvišen neka je On, Allah dž.š. im je poslao Nuha a.s. koji je imao 350 godina a neki kažu 480. Među njima je boravio 950 godina, a neki smatraju da ih je, dok je bio vjerovjesnik, pozivao 120 godina. U lađu se ukrcao kada je imao 600 godina, a poslije toga je živio još 350 godina.[7]

Kao što Uzvišeni Allah kaže, Nuh je u svom narodu proboravio 950 godina, pozivajući ih u vjeru Uzvišenog Allaha, javno i tajno. Tako su prolazila stoljeća, a oni mu se nisu odazivali. Pozivao ih je tri stotine godina, danju i noću, ali se oni nisu nimalo mijenjali, niti su ga slušali, niti su mu se odazivali. Kad god bi ih pozvao oni bi ga napadali, steza li mu vrat sve dok se ne bi onesvijestio i pao na zemlju.

Kada bi se osvijestio, rekao bi: «Allahu, oprosti mom narodu, jer oni ne znaju».

Ovakvi njihovi postupci ponavljali su se godinama. Pripovijeda se[8] da su ga udarali sve dok ne bi tako oslabio i razbolio se, pa je onako, umotan u odjeću, izgledao kao mrtav, i kada bi svi pomislili da je umro, Nuh bi ponovo ustajao i pozivao ih u vjeru.

On je ustrajavao u svom pozivu tako da su očevi govorili sinovima: «Nuh je bio među našim očevima i djedovima i djedovima naših djedova. On je potpuno lud, tako da nisu primili njegovu vjeru, a i mi je nećemo primiti«.

Jednog dana je naišao, oslanjajući se na štap, neki starac. Tada je,

pokazujući Nuha a.s., rekao svome sinu: «Pogledaj sinko ovoga starca, dobro ga se čuvaj da te ne bi prevario«.[9] Sin reče ocu: «Oče daj mi svoj štap».

On mu ga dade i sjede na zemlju, a sin ode do Nuha a.s. i izudara ga štapom.[10] Međutim, Nuh a.s. nije posustajao,

[7] Ibid, 1/180

8 Es-Sa'lebi, Araisu-l-Medžalis str. 47

9 Ibid, str. 47

pozivao je svoj narod desetke i stotine godina, ali bez rezultata. Pozivao ih je da obožavaju samo Allaha dž.š. koji nema druga, i da mimo Njega ne obožavaju kipove, niti slike, niti bilo koga drugog, pozivao ih je da priznaju Allahovu jednoću i da potvrde da nema boga mimo Allaha dž.š., niti gospodara mimo Njega.

«O narode moj», - govorio je on - «Allahu se klanjajte, vi drugog boga osim Njega nemate! Ja se doista plašim za vas patnje na Velikom danu!» (El-A'raf, 59.)

«...Da se ne klanjate nikome drugom osim Allahu; ja se, zaista, plašim za vas patnje na Nesnosnom danu». (Hud, 26.)

«O narode moj» - govorio je on - «ja vas otvoreno opominjem; Allahu dž.š. se klanjajte i Njega se bojte i meni poslušni budite». (Nuh, 2-3.)

Vidiš kako su mu odgovorili nakon što ih je pozivao u Allahovu dž.š. vjeru primjenjujući sve moguće metode, pozivajući ih danju i noću, javno i tajno, obveseljavajući i strašeći ih. Međutim, sve to nije imalo rezultata, većina njih je ustrajavala u zabludi, nevjerstvu i obožavanju kipova. Prema Nuhu a.s. su pokazivali otvoreno neprijateljstvo i mržnju, kad god bi ga sreli rugali bi mu se i ismijavali ga. Govorili su mu: «Mi smatramo da si ti u pravoj zabludi». (El-A'raf, 60.)

A on bi im uzvraćao: «Nisam ja ni u kakvoj zabludi, nego sam poslanik Gospodara svjetova«. (El-A'raf, 61.) (Ja nisam onakav kakvim me vi smatrate, nisam u zabludi, nego na uputi i ispravnom putu, ja sam poslanik Gospodara svjetova, Onoga koji kada za nešto kaže budi!, ono i biva).

Još bi im govorio: «Poslanice Gospodara svoga vam dostavljam i svako dobro vam želim; a ja od Allaha dž.š. znam ono što ne znate vi». (El-A'raf, 62.)

Ovo je bio odgovor Nuha a.s., rječit i oštrouman, odgovor koji im nije ostavljao mjesta za raspravu. «Glavešine naroda njegova, oni koji nisu vjerovali, rekoše; 'Koliko mi vidimo, ti si čovjek kao i mi, a vidimo da te bez ikakva razmišljanja slijede samo oni koji su niko i ništa među nama; ne vidimo da ste vi imalo od nas bolji, štaviše, mislimo da ste lažljivci'». (Hud, 27.)

Narod se čudio kako Nuh, koji je čovjek kao i oni, može biti poslanik. Ismijavajući njegove sljedbenike govorili bi: «Oni su najniži stalež među

nama, najslabiji, naponiženiji, mi smo bolji od njih, imućniji smo, imamo bolje porijeklo.
O Nuhu, oni su ti se odazvali samo zato što su slabići, fukare, najniži među nama. Odazvali su ti se bez razmišljanja
i bez jasne predstave o onome u šta ih pozivaš».

Nevjernici su bili zaboravili da Istina koja je jasna ne treba nikakvo razmišljanje, provjeru, niti ispitivanje. Ne prestajući sa raspravama i ubjeđivanjem govorili bi Nuhu i njegovim sljedbenicima: «Ne vidimo da ste vi imalo od nas bolji». (Hud, 27.) (Nakon što ste se prozvali vjernicima ništa posebno vam se nije dogodilo niti se razlikujete od nas.)

Čak su potvorili Nuha a.s. i vjernike da su lažljivci, govoreći: «Staviše, mislimo da ste lažljivci». (Hud, 27.)

Nuh a.s. im je odgovorio da je on iskren i da ih ne prisiljava ni na šta. Dokaz njegove iskrenosti je to što od njih ne traži nikakvu nagradu kao naknadu za ono u šta ili poziva, a ako je bude tražio, tražit će je od Allaha dž.š. čija je nagrada vrjednija od onog što oni imaju i što mu nude. Također, Nuh je odbio da otjera od sebe vjernike, jer oni vjeruju u svoga Gospodara, bez obzira šta nevjernici govorili o njima.

«O narode moj», - govorio je on - «da vidimo! Ako je meni jasno ko je Gospodar moj i ako mi je On od Sebe dao
vjerovjesništvo, a vi ste slijepi za to, zar da vas silimo da to protiv volje vaše priznate?« (Hud, 28.)

Zatim je rekao: «O narode moj! Za ovo ja od vas ne tražim blaga, Allah će mene nagraditi. I ja neću otjerati vjernike, oni će pred Gospodara svoga izići; ali, ja vidim da ste vi narod koji ne zna». (Hud, 29.)

Rasprava između Nuha a.s. i naroda kojem je pripadao dugo je trajala. Svaka generacija oporučivala je slijedećoj da ne vjeruju u ono u šta ih Nuh a.s. poziva, te da se bore protiv njega, da mu se suprotstavljaju. Otac bi sina, kada postane punoljetan, postavio ispred sebe i oporučio mu da nipošto ne vjeruje Nuhu a.s. koliko god bude živio.

«O Nuhu», - rekoše oni - «ti si želio da se s nama raspravljaš i dugo si se raspravljao«. (Hud, 32.)

Nakon svega zatražili su od Nuha da im dođe sa mu'džizom (čudom), ubijeđeni da neće biti u stanju to uraditi ni uz Allahovu pomoć, pa su rekli: «Daj neka se ostvari ono čime nam prijetiš, ako istinu govoriš!« (Hud, 32.)

Posljednji odgovor Nuha a.s. je bio: «Ako Allah hoće da vas ostavi u zabludi, neće vam savjet moj koristiti, ma koliko ja želio da vas savjetujem. On je Gospodar vaš i Njemu ćete se vratiti«. (Hud, 34.)

Od Allaha dž.š je došla obavijest da nema nikakve koristi od nevjernika, te da neće povjerovati niko od njih osim oni koji već vjeruju.

«I Nuhu bi objavljeno: 'Osim onih koji su već vjernici, niko više iz naroda tvoga neće vjernik postati, zato se ne žalostite radi onoga što oni stalno čine«. (Hud, 36.)

Nuh a.s. ostade u iščekivanju slijedećih naredbi svoga Gospodara.

Početak velike mu'džize

Velika mu'džiza Nuha a.s. počela je lijepim razgovorom između njega i njegovog Gospodara. To je bila potvrda da je Nuh ispunio sve ono čime ga je Allah zadužio: «On reče: 'Gospodaru moj, ja sam narod svoj i noću i danju, doista, pozivao, ali ga je pozivanje moje još više udaljilo. I kad god sam ih pozivao da im oprostiš, prste su svoje u uši stavljali i haljinama svojim se pokrivali - bili su uporni i pretjerano oholi. Zatim, ja sam ih otvoreno pozivao, a onda sam im javno objavljivao i u povjerenju im šaputao, i govorio: ' Tražite od Gospodara svoga oprost jer On, doista, mnogo prašta; On će vam kišu obilnu slati'». (Nuh, 5-11.)

Nuh a.s. je i dalje neprestano podsjećao svoj narod na ono u šta ih poziva, pokušavajući im objasniti veličinu Allaha dž.š. u stvaranju svega postojećeg i Njegove blagodati prema njima. Međutim, nikakva odziva nije bilo, njegov narod je bio u dubokoj zabludi. Njihova propast samo se povećavala raspravom i ubjeđenjem da oni bolje razumiju i znaju od Nuha. Nakon svega, nakon pozivanja više stotina godina i strpljenja sa njima bez ikakvih rezultata, Nuh a.s. zamoli svoga Gospodara da ih uništi do posljednjeg kako ne bi više nered na Zemlji pravili i druge u duboku zabludu odvodili.

Rekao je: «I Nuh reče: 'Gospodaru moj, ne ostavi na Zemlji nijednog nevjernika, jer, ako ih ostaviš, oni će robove Tvoje u zabludu zavoditi i samo će grješnika i nevjernika rađati!'«. (Nuh, 26-27.)

Došla je veličanstvena zapovijest koja je u sebi nosila velika čuda. Allah dž.š. je objavio Nuhu a.s.: «I gradi lađu pred Nama i po Našem nadahnuću, i ne obraćaj Mi se više radi nevjernika - oni će sigurno biti potopljeni!« (Hud, 37.)

Nuh a.s. je upitao Gospodara: «Šta je to lađa?»

On mu je odgovorio: «Kuća od dasaka koja plovi na površini vode kako bih potopio nepokorne i odmorio Zemlju od njihovog zla».

Možda Ga je pitao i o kakvoj je vodi riječ, a Allah je sve u stanju učiniti. Zatim Ga je Nuh a.s. upitao o daskama pa mu je Gospodar naredio da zasadi drvo koje će izrasti u ogromno stablo sa velikim korjenjem i granama. Čekao je četrdeset godina da drvo naraste. U ovim godinama Nuh a.s. je prestao pozivati svoj narod. Allah dž.š. je učinio da njihove žene postanu neplodne tako da nisu mogle više rađati.

Kada je drvo dovoljno naraslo Allah dž.š. ja naredio Nuhu a.s. da ga posječe. Kada se osušilo Nuh a.s. je upitao: «Kako da načinim tu lađu?»

Gospodar mu reče: «Njezin prednji dio načini u obliku glave pijetla, srednji dio kao tijelo ptice, a zadnji dio kao rep pijetla. Postavi vrata sa

strane i načini je tako da ima tri sprata. Neka bude duga 80, široka 50, a visoka 30 lakata».11

Allah dž.š. je poslao Džibrila a.s. da poduči Nuha a.s. kako da gradi brodove i lađe. Nuh a.s. je volio raditi; sam je rezao daske, kovao željezo nakon što ga je usijavao na vatri, pripremao je smolu kojom će zaštititi lađu kako voda ne bi prolazila između dasaka. Nuh a.s. je ovaj veliki i naporan posao privodio kraju dok su ljudi prolazili čudeći se jer nikad prije nisu vidjeli nikoga da pravi lađu. Dok je radio, oni su prolazili i ismijavali ga, govoreći: «O Nuhu, zar si postao stolar nakon što si bio vjerovjesnik». Zatim bi rekli: «Vidite li ovog luđaka, pravi lađu u pustinji da plovi na vodi», a zatim bi se smijali.

Ovaj prizor opisan je u Kur'anu riječima Uzvišenog: «I on je gradio lađu. I kad god bi pored njega prolazile
glavešine naroda njegova, rugale bi mu se. 'Ako se vi rugate nama' - govorio je on - 'rugat ćemo se i mi vama, onako kako se vi rugate». (Hud, 38.) Ismijavali su ga jer su smatrali nemogućim ono čime im je on prijetio.

Nuh a.s. im je odgovarao: «I saznat ćete, zaista, koga će snaći sramna kazna i ko će u vječnoj muci biti». (Hud, 39.)

Zatim im je objasnio da će on i njegovi sljedbenici njih ismijavati i čuditi se njhovoj tvrdoglavosti i ustrajnosti u nevjerstvu i inatu koji će biti uzrok da se kazna ubrzo spusti na njih[12] potvrđujući to riječima: «I saznat ćete, zaista, koga će snaći sramna kazna i ko će u vječnoj muci biti». (Hud, 39.)

Allah dž.š. je naredio Nuhu a.s. da požuri sa pravljenjem lađe jer se Njegova srdžba na narod koji mu je prkosio povećala. Tada Nuh a.s. unajmi radnike koji su mu, zajedno sa njegovim sinovima, Samom, Hamom, Jafisom, pomagali u poslu oko gradnje. Kada su završili, lađa je bila duga 660, široka 330, a visoka 33 lakta. Nakon toga lađu je premazao, iznutra i spolja, smolom koja je Allahovom voljom ključajući provrela u blizini lađe, daske je prikovao željeznim ekserima, te i njih premazao smolom.

O ekserima kojima je lađa bila prikovana, objavljene su riječi Uzvišenog: «A njega smo nosili na onoj od dasaka i klinova sagrađenoj«. (El-Kamer, 13.)

Isa sin Merjemin je Allahovom voljom oživljavao mrtve. Jednog dana Havarijuni (njegovi pomagači) mu rekoše: «Kad bi nam proživio nekog iz kabura koji je vidio Nuhovu lađu pa da nam priča o njoj». Isa a.s. krenu sa njima dok ne dođe do jednog uzvišenja. Uze šaku zemlje pa ih upita: «Znate li kakva je ovo zemlja?»

«Allah i Njegov poslanik najbolje znaju!» odgovoriše oni.

Isa a.s. reče: «Ovo je mezar Hama sina Nuhovog». Zatim udari po zemlji svojim štapom i reče: «Ustani Allahovom dozvolom».

Ham ustade iz mezara otresajući zemlju s glave. Bio je potpuno sijed i izgledao je kao oronuli starac. Isa a.s. ga upita: «Jesi li u ovom stanju i umro?»

Ham, sin Nuha a.s., reče: «Ne, umro sam mlad, ali sam pomislio da je već nastupio Sudnji dan, pa sam od straha osijedio».

Isa a.s. mu reče: «Kaži nam nešto o Nuhovoj lađi».

Ham odgovori: «Bila je duga 1.200, široka 600 lakata, imala je tri sprata. Sprat na kojem su bile životinje i zvijeri, sprat za ljude i sprat za ptice. Kada se izmet životinja nagomilao Allah dž.š. naredi Nuhu a.s. da dodirne slonovu surlu. Kada Nuh a.s. to uradi iz slona izađe krmak i svinja i pojedoše životinjski izmet».[13]

Sveopći potop

Nuh a.s. dovrši lađu i pripremi je onako kako mu je bilo naređeno. Ostalo je još samo da sačeka nadolazak vode koja će ponijeti ovu blagoslovljenu lađu i očistiti Zemlju od nevjerničke nečisti. Allah dž.š. odredi mjesto i vrijeme početka potopa veličanstvenom i plemenitom naredbom. Naredio je vodi da provrije iz Et-Tennura (peći). To je bio početak najvećeg čuda koje je svojom strahotom uzdrmalo čitav svijet. Misteriozna riječ, ili znak tajne bilo je ključanje vode "Et-Tennura" oko kojeg se ulema razilazi u mišljenju.

Prvo: Neki smatraju da je "Et-Tennur" osvit zore i rađanje jutra. Međutim, najraširenije mišljenje je da je "Et- Tennur" mjesto gdje se peče hljeb. Bilo je od kamena, pri

[13] Predaja koju prenosi Et-Taberi u svom Tarihu od ibn Abbasa, 1/181

padalo je Ademu a.s., a poslije Ademove smrti pripadalo je Nuhu a.s. kome je bilo rečeno: «Kada vidiš da voda izvire iz peći ukrcaj se sa svojim drugovima na lađu». Uistinu, voda pokulja iz peći.

Nuhova žena to primijeti, obavijesti ga o tome i reče: «Voda već izvire iz peći».

Neki smatraju da se ova peć nalazila u Kufi, neki u Šamu, u mjestu zvanom Ajnu-l-Verek, a neki kažu da se nalazila u Indiji.[14] Kada Nuh to ugleda shvati da je to tragični početak, početak uništenja njegova naroda. Izviranje vode bio je znak Nuhu a.s. o početku njegove vjerovjesničke mu'džize, dokaz stradanja njegovog naroda. Božanska naredba sadržavala je dvije stvari:

Prva je upozorenje i oporuka Nuhu a.s. da je početak kazne izviranje vode iz peći.

Druga je sadržana u riječima Uzvišenog: «Ukrcaj u lađu od svake životinjske vrste po jedan par, i čeljad svoju - osim onih o kojima je bilo govora - i vjernike! - a malo je bilo onih koji su s njim vjerovali«. (Hud, 40.)

Mufessiri kažu: «Allah dž.š. je učinio da kiša neprestano pada

četrdeset dana i noći», što je navelo sve zvijeri, ptice i ostale životinje da se okupe oko Nuha a.s. i da mu se potčine. Nuh a.s. kao što mu je Allah naredio da uzme «...od svake životinjske vrste po jedan par», poče ukrcavati životinje i ptice. Zadnji koji je trebao da uđe bio je magarac. Kada uđe prednjim dijelom za rep mu se uhvati prokleti Iblis tako da nije mogao pomjeriti noge. Nuh a.s. mu naredi da uđe, magarac pokuša ali ne uspije. Neki kažu đa je Nuh a.s. u tom trenutku rekao: «Uđi, čak ako je i šejten s tobom», ali je to riječ koju je Nuhov jezik omaškom izgovorio, jer kada to reče šejtan pusti magarca da uđe ali uđe i on prokletnik.

Nuh a.s. mu reče: «Kako si uspio ud Allahov neprijatelju?«

Šejtan mu odgovori: «Zar ti nisi rekao: 'Uđi čak ako je i šejtan s tobom'».

Nuh a.s. mu reče: «Izlazi Allahov neprijatelju!«

Iblis mu odgovori: «Neću izaći!»[15]

Historičari smatraju da je šejtan, uistinu, i ostao na lađi, a da su zmija i akrep (škorpija) došle Nuhu a.s. i rekle: «Povedi nas sa sobom».

Nuh a.s. im odgovori: «Vi ste uzrok štete i belaja zato vas neću uzeti sa sobom».

One mu rekoše: «Povedi nas, a mi ćemo ti garantirati da nećemo nikome naškoditi ko god te spomene».

Zato, ko god prouči kada se uplaši ujeda zmije ili akrepa slijedeće ajete: «Mir Nuhu od svjetova svih! Eto tako Mi nagrađujemo one koji dobra djela čine, on je bio rob Naš, vjernik», (Es-Saffat, 79-81.) neće mu moći nauditi.

Pripovjeda se, također, da je Nuh a.s. rekao: «Gospodaru, kako da postupim sa lavom i kravom, sa jagnjetom i vukom, golubom i mačkom?»

Allah dž.š. upita Nuha a.s.: «Ko je između njih ubacio neprijateljstvo?«

Nuh a.s. odgovori: «Ti, Gospodaru svjetova«.

Allah dž.š. mu tada reče: «Ja sam taj koji će ubaciti slogu među (njih), pa neće štetu jedni drugima činiti«.

Nuh ukrca, na prvi sprat, zvjeri i životinje. Allah dž.š. učini da lava pogodi groznica tako da nije ni pomišljao na druge životinje i kravu. Divljač ukrca na drugi sprat lađe, a on i Ademovi potomci se ukrcaše na treći sprat. Džibril a.s. se spusti na Zemlju da pomogne Nuhu a.s. da ukrca od svake vrste životinja i ptica po par: kravu i vola, slona i slonicu, vrapca i njegovu ženku, tigra i tigricu, mačka i mačku... Dok je gradio lađu Nuh a.s. je napravio posebne kafeze za zvijeri. Džibril a.s. potjera ispred sebe od svake vrste po par kao garanciju opstanka svake vrste životinja na Zemlji. Ovo je dokaz da je potop obuhvatio cijelu Zemlju. Da nije tako ne bi sa sobom vodio ove životinje, hiljade parova koji su se

ukrcali zajedno sa vjernicima. Kažu da je bilo ukupno osamdeset ljudi.[16] Broj vjernika je, uistinu, bio mali. Uzvišeni o tome u Kur'anu kaže: «A malo je bilo onih koji su s njim vjerovali«. (Hud, 40.)

Ukrcavanje je završeno i lađa je bila spremna. Nuh a.s. i oni koji su bili sa njim sačekaše odredbu svoga Gospodara, koji je ključanje vode iz peći učinio znakom Nuhu a.s. za početak potopa. On, Uzvišeni reče: «Kada vidiš da iz peći voda teče, ukrcaj se sa svojim sljedbenicima na lađu i sa sobom povedi od svake vrste životinja muško i žensko«. Allah dž.š. u Kur'anu kaže: «I kad je zapovijed Naša pala i voda s površine Zemlje pokuljala, Mi smo rekli: Ukrcaj u lađu od svake životinjske vrste po jedan par, i čeljad svoju osim onih o kojima je bilo govora - i vjernike![1] - a malo je bilo onih koji su s njim vjerovali«. (Hud, 40.)

Tada je došla Allahova dž.š. odredba, to jest, Njegova kazna u vidu užasnog potopa. Nuhova a.s. žena nije bila vjernica tako da se nije ukrcala sa njim na lađu, iako je bila majka sve njegove djece: Hama, Sama, Jafisa i Jama kojeg sljedbenici Knjige nazivaju Ken'an, a koji je, također, potopljen. Neki kažu da je Nuhova a.s. žena umrla prije potopa dok neki smatraju da je potopljena sa ostalim nesretnicima.
Bila je od onih za koje je već bilo rečeno da neće povjerovati.
O njoj su objavljeni ajeti u suri Et-Tahrim u kojima Uzvišeni kaže: «Allah navodi kao pouku onima koji ne vjeruju ženu Nuhovu i ženu Lutovu: bile su udate za dva čestita roba Naša, ali su prema njima licemjerne bile - i njih dvojica im neće ništa moći kod Allaha pomoći, i reći će se: 'Ulazite vas dvije u vatru, sa onima koji ulaze'». (Et-Tahrim, 10.)

Užasni potop je počeo... a šta ti znaš o tom potopu...?

Njegov opis je došao u Kur'anu - kada je došla Allahova odredba, voda je pokuljala čak i iz peći koja se nalazila u Nuhovoj kući.

Časni Kur'an o potopu kojem je prethodila Nuhova dova kaže: «I on je Gospodara svoga zamolio: 'Ja sam pobijeđen, Ti ih savladaj'». (El-Kamer, 10.)

Šta se dogodilo poslije dove pobijeđenog?

Počeo je užasni potop Allahovom odredbom koji je rekao: «Mi smo kapije nebeske pootvarali vodi koja je neprestano lila, i učinili da iz Zemlje izvori provru, i vode su se sastajale kako je određeno bilo». (El-Kamer, 11-12.)

Allah dž.š. je s neba poslao kišu kojoj nije prethodila slična, niti je ista došla poslije nje. Kiša je padala kao da se prolijeva iz mješine. Allah dž.š. je naredio da iz Zemlje sa svih strana pokulja voda. Bunarevi i izvori odazvali su se naredbi svoga Gospodara. Nivo vode dostigao je visinu najvišeg brda na Zemlji, 15 lakata, kako smatraju Ehlu Kitabije. Drugi smatraju da je visina vode bila 80 lakata. Obuhvatila je čitavu planetu uzduž i poprijeko, napunila je njezine doline i udubljenja, potopila

je sve planine, brda i uzvišenja, na licu Zemlje nije ostao niko od živih, više nije bilo oka koje trepće - bilo veliko ili malo.[17] Suvremenici Nuhovog a.s. doba bili su tako brojni da su nastanili sve ravnice i brda. Nije bilo mjesta na Zemlji, a da na njemu nije vladao neko od kraljeva, boravio neko od stanovnika ili goniča deva.[18] Voda se popela do svih mjesta na Zemlji, nije bilo mjesta, a da nije bilo ispunjeno vodom. Sa neba su se sručile kiše u količinama koje Zemlja nije vidjela prije. Prolazili su sati i sati, pojavila su se neobična kretanja, valovi okeana iznenada su se podigli, morski talasi su se pokrenuli potapajući suhe predjele Zemlje. Prvi put u svojoj historiji zemaljska kugla bila je potpuno potopljena vodom. Više to nije bila zemljina kugla, postala je vodenom kuglom jer ju je voda tako potopila da više na njoj uopće nije bilo ničega suhog. Pripovijeda se da je potop bio u mjesecu augustu, trinaestog dana.[19] Voda je prešla sve granice, valovi su se uzburkali utjerujući strah. Allah dž.š. kaže: «Mi smo vas, kada je voda preplavila sve, u lađi nosili da vam to poukom učinimo i da to od zaborava sačuva uho koje pamti». (El-Hakka, 11-12.)

Ken'an, sin Nuha a.s. je bio nevjernik. Nuh a.s. to nije znao sve dok nije došao trenutak potopa. Smatrao ga je tvrdoglavim vjernikom. Međutim, on je izabrao pokušaj da se spasi penjući se na brdo. Jedan ogroman val prekinuo je njihov razgovor prije nego što je Nuh a.s. uspio saznati pravo stanje svoga sina. Razgovor između njih dvojice prenosi nam Allah dž.š. slijedećim riječima: «I ona ih je ponijela na valovima velikim kao brda, i Nuh zovnu sina svoga koji se nalazio podaleko:

'O sinko moj, ukrcaj se s nama, ne budi s nevjernicima!' a on reče: 'Sklonit ću se na kakvo brdo koje će me od vode zaštititi'. 'Niko danas Allahove kazne neće pošteđen biti, osim onoga kome se On smilovao!' - reče

18 Ibid

Nuh, i val ih razdvoji, i on potopljeni bi». (Hud, 42-43.)

Kada ga je val rastavio od sina, Nuh a.s. nije bio sasvim siguran je li njegov sin vjernik ili nevjernik, odnosno nije znao da je nevjernik. Nuh a.s. se obratio svome Gospodaru. Taj moment nam prenosi Časni Kur'an u kojem stoji: «A Nuh je bio zamolio Gospodara svoga i rekao: 'Gospodaru moj, sin moj je čeljade moje, a obećanje Tvoje je zaista istinito i Ti si od mudrih Najmudriji». (Hud, 45.)

Nuh a.s. je želio da kaže svome Gospodaru da je njegov sin iz njegove porodice, a Allah dž.š. mu je obećao da će spasiti sve članove njegove porodice - vjernike.

Međutim, tada Allah dž.š. otkriva pravu istinu o potopljenom Nuhovom sinu: «0 Nuhu, on nije čeljade tvoje» - rekao je On - «jer radi ono što ne valja, zato Me ne moli za ono što ne znaš! Savjetujem ti da neznalica ne budeš». (Hud, 46.)

Potopljen je sin, potopljeni su nosioci nevjerstva i oholosti. Počelo je putovanje povratka - povratka u čistu zemlju koja je potpuno oslobođena nevjerstva i nevjernika.

Došla je naredba od Allaha dž.š.: «I bi rečeno: 'O Zemljo, gutaj vodu svoju». Voda koja je kuljala iz izvora se zaustavila i povukla, «A ti, o nebo, prestani!» Zaustavila se razarajuća voda sa neba, «I voda se povuče», znači, nesta
lo je vode, jer se povratila u unutrašnjost Zemlje.

Nuhova a.s. lađa plovila je prema svom odredištu, nasilnici su uništeni a Allah reče Nuhu: «O Nuhu, iskrcaj se, s pozdravom Našim i blagoslovima tebi i narodima koji će se izroditi od ovih koji su s tobom! Bit će naroda kojima ćemo davati da uživaju, a koje će poslije snaći Naša kazna nesnosna!« (Hud, 48.)

Lađa je plovila, a Nuh a.s. napokon prista uz obalu i pusti ptice i zvijeri koje se raspršiše po Zemlji. Nuh a.s. vidje da se zemlja osušila kada posla gavrana da mu donese vijest. Gavran nabasa na neki leš zabavi se jelom i ne vrati se sa viješću Nuhu a.s. Nuh a.s. prouči dovu za gavrana da bude bojažljiv, radi toga gavran živi daleko od ljudskih naselja.[20] Zatim je poslao goluba koji odleti i vrati se noseći u kljunu grančicu maslinovog drveta dok su mu nožice bile umazane blatom. Nuh a.s. tada vidje da se voda povukla i da se zemlja zazelenila jer je golub donio zelenu grančicu. Nuh a.s. prouči dovu za goluba da bude druželjubiv i siguran. Uslijed toga ga danas vidimo kako stanuje blizu ljudi koji ga uzgajaju i kojih se golub ne plaši. Odleti daleko od njega, ali mu se opet vrati (naprimjer, golub pismonoša). Ovo je Nuhova a.s. mu'džiza, a ne samo peć iz koje je provrela voda. Dužina Nuhovog a.s. života, 950 godina, je jedno veliko čudo. Gradnja lađe, sadnja drveta, čekanje nekoliko desetaka godina da drvo naraste je mu'džiza. Ukrcavanje na lađu sa svim vrstama životinja je mu'džiza. Uništavajući potop je mu'džiza i zaustavljanje lađe je mu'džiza. Ovo su mu'džize koje su se dogodile Nuhu a.s., a nije priča o njegovom životu.

SALIH A.S.

«Mi ćemo poslati kamilu da bismo ih iskušali, pa pričekaj ih i budi strpljiv. I upozori ih da će se voda između njih i nje dijeliti, svakom obroku pristupit će onaj čiji je red! Ali oni pozvaše jednog od svojih, pa se on spremi i prikla je - i kakve su bile kazna Moja i opomene Moje; Mi poslasmo na njih jedan jedini krik, i oni postadoše poput zdrobljenog suhog lišća koje sakuplja onaj koji ima tor». (El-Kamer, 27-31.)

Mu'džiza

Kada Allah dž.š. poželi da pomogne Svoje poslanike i vjerovjesnike sa mu'džizama On time ne opominje pojedinca nego čitav jedan narod. Traži od njih da se svi ujedine i da, ukoliko su u stanju, dođu sa istim

nadnaravnim tijelom. Međutim, unaprijed im biva rečeno da neće uspjeti, Toje radi toga da nevjernici ne bi rekli: «Došao nam je čovjek koji za sebe tvrdi da je vjerovjesnik, sa nečim što mi ne poznajemo niti smo o tome obaviješteni. Kada bismo to što poznaje vjerovjesnik i mi naučili došli bi sa istom mu'džizom». Ali vjerovjesnik ih nikada nije izazivao u stvari koju oni ne poznaju, nego baš u onome po čemu su se proslavili. Nakon toga izazova opet bi bili nemoćni.
Značenje izazova je to da vjerovjesnik dođe sa pojavom koja će probuditi jaku želju kod nevjernika da urade isto djelo. Izazov mora biti javan kako bi se nevjernici, s ciljem
da se ne obrukaju pred narodom, što više trudili i napreza
li da dođu sa istim djelom ulažući krajnji napor i mogućnosti. Nakon svega, nevjernici uvijek ostaju poniženi i nemoćni. Radi toga što je Salihu a.s. trebala mu'džiza od Allaha dž.š. kako bi pomogao svoje poslanstvo sa nepobitnim dokazom, dužnost nam je saznati pravo značenje mu'džize i njenu suštinu. Mu'džiza se sastoji u tome da Allah dž.š. preko nekog od Svojih poslanika učini da se dogodi neka pojava, odnosno čudo, koje treba da potvrdi istinitost dostavljanja poslanice dotičnog poslanika. Poslanik bi rekao: «Ja nisam bio poznat među vama po toj stvari, ali sam došao sa nečim što vi sigurno nećete moći uraditi. Zato vas sada izazivam da se svi sakupite i pomognete jedni druge da dođete s nečim sličnim, ali ja vam unaprijed garantiram da nećete biti u stanju. To je moj dokaz da dostavljam poslanice svoga Gospodara ukoliko vam je potreban dokaz i ukoliko sumnjate».[21]

Vratimo se kazivanju o Salihu a.s. kojeg je Allah dž.š. poslao narodu Semud. Semud je bilo ogromno pleme koje je obožavalo kipove. Allah dž.š. im posla Saliha a.s.: «O narode moj», - govorio je on - «klanjajte se samo Allahu, vi drugog boga osim Njega nemate! On vas od zemlje stvara i daje vam da živite na njoj! Zato Ga molite da vam oprosti, i pokajte Mu se, jer Gospodar moj je, zaista, blizu i odaziva se». (Hud, 61.)

Salih a.s. im je rekao istu rečenicu koju je svaki vjerovjesnik ponavljao svom narodu, rečenicu koja se ni kod jednog vjerovjesnika nije izmijenila: «Klanjajte se samo Allahu, vi drugog boga osim Njega nemate!»

Poslanička misija Saliha a.s. bila je iznenađenje za njegov narod, jer se on usudio da napadne njihova božanstva govoreći da su bez ikakve vrijednosti. Odvraćao ih je od

[21] Muhammed Mutevelli Eš-Ša'ravi, Mu-džizatu-r-resul a.s.

obožavanja kipova i naređivao im da obožavaju samo Allaha dž.š. Salihova poslanica bila je krupan događaj koji je uzdrmao njihovo društvo. Salih a.s. je među njima bio poznat kao mudar, čestit i dobar, te je stoga bio poštovan i u gladan kod svih sve dok mu Allah dž.š. nije

poslao objavu.
Tada mu se oni obratiše: «O, Salih» - govorili su oni - «ti si među nama prije ovoga cijenjen bio. Zašto nam braniš da
klanjamo onome čemu su se preci naši klanjali? Mi uveliko sumnjamo u ono u što nas ti pozivaš». (Hud, 62.)
Nisu željeli čuti riječi Saliha a.s. Govorili su: «Zar od ovog čovjeka koji je bio naša nada, radi njegovog znanja, razuma, iskrenosti i pametnog razmišljanja čujemo ovaj govor? To je nepojmljivo. O Salih, naše nade u tebe su iznevjerene, zar nas odvraćaš da obožavamo ono što su naši očevi obožavali?«
Neprestano su poricali istinu i ono što im je bila dužnost tla vjeruju. Čudili su se tome da ih njihov brat Salih poziva u obožavanje samo Allaha dž.š. Osim ovog plitkog razmišljanja i besmislenih riječi nisu imali drugog dokaza kojim bi uzvratili Salihu a.s. Govorili su to jer su bili ljuti i začuđeni što ih Salih a.s. nastoji odvratiti od božanstava kojima su se klanjali njihovi očevi i djedovi! Salih a.s. je uzdrmao temelje neznaboštva i neznanja. Napao je pogubne običaje i slijepo povođenje koje je pomutilo njihove razume i učinilo ih takvim da omrkavaju i osviću bez ičega novog u njihovom praznom životu. Blokirali su svoje umove za slobodno razmišljanje, za razmišljanje o jasnoj stvari. To im je samo povećalo srdžbu koja se pomiješala sa ljubomorom i očajem radi bespomoćnosti. Pričali su i sami, ne shvatajući šta govore. Imali su dva izbora: ili da otvore svoje umove za ono o čemu govori Salih a.s., ili da ih ostave blokirane, bez razmišljanja o krivim shvatanjima
prethodnika, lošim običajima i o ustrajnosti u slijepom slijeđenju koje se čvrsto usadilo u njihovim glavama. Salihovo a.s. pozivanje bilo je jasno poput sunca. Pozivao ih je da priznaju Allahovu dž.š. jednoću, koja oslobađa ljudski razum okova neznanja, pruža čovjeku mogućnost slobode razmišljanja i slobodu izbora. Bili su to dokazi o Allahovoj dž.š. jednoći, Koji je Stvoritelj svega postojećeg, On nema druga, pruža korist, daje opskrbu i Milostiv je. Kako onda da se poredi sa kamenom koji niti šteti, niti koristi onome ko ga je isklesao radi obožavanja. Štaviše, i sam je od Allahovih dž.š. stvorenja.
Salih a.s. im je naveo te dokaze kako bi ih u životu primijenili. Rekao im je: «Klanjajte se samo Allahu, vi drugog boga osim Njega nemate». (El-A'raf, 73.)
Zatim ih je podsjetio na neke blagodati koje su dar Allaha dž.š.: «I sjetite se da ste Njegovom voljom postali nasljednici Ada i da vas je On na Zemlji nastanio; u ravnicama njezinim pala te gradite, a u brdima kuće klešete. I neka su vam uvijek na umu Allahove blagodati, i ne činite zlo po Zemlji nered praveći». (El-A'raf, 74.)
Allah dž.š. vas je učinio namjesnicima na Zemlji poslije naroda Ad da bi ste uzeli pouku iz onog što se njima dogodilo kako bi postupili

suprotno onome što su oni radili. Allah dž.š. vam je omogućio da, gradite dvorce u ravnicama i da u brdima kuće klešete, ponoseći se time nad ostalim svijetom. Uzvratite na Allahove dž.š. blagodati zahvalnošću i dobrim djelima, obožavajući samo Njega koji nema druga. Nemojte Mu se nipošto suprotstavljati i biti nepokorni jer su posljedice toga pogubne.[22]

Rekao im je: «Zar mislite da ćete ovdje biti ostavljeni bezbjedni, u vrtovima i među izvorima. U usjevima i među palmama sa plodovima zrelim?» (Eš-Šu'ara, 136-138.) Vaša ostavština je mnogobrojna, lijepa, puna zrelih plodova.

Na njihove slabe dokaze kojima su se, bez ikakvih osjećaja, suprotstavljali i govorili: «Ti si prije među nama bio pametan i mudar...», Salih a.s. je uzvraćao blago na slijedeći način: «O, narode moj» - govorio je on - «da vidimo: ako je meni jasno ko je Gospodar moj i ako mi je On sam vjerovjesništvo dao, pa ko će me od Allaha odbraniti ako Ga ne budem slušao, ta vi biste samo uvećali propast moju». (Hud, 63.)

Rekao im je: «Sta mislite ako bude istina ono što vam govorim i u šta vas pozivam, kako ćete se opravdati pred Allahom dž.š.? Šta će vas spasiti Allahove dž.š. kazne koja će vas zadesiti zbog toga što tražite od mene da prekinem da vas pozivam pokornosti Njemu? Ja to ne mogu učiniti jer sam zadužen da vas pozivam, a kad bih to uradio ni vi niti neko drugi ne bi me mogli zaštititi od Allaha dž.š. Ja vas neću prestati pozivati sve dok Allah dž.š. ne donese presudu između mene i vas«.[23]

Nakon toga oni Saliha a.s. potvoriše daje sihirbaz (čarobnjak) i rekoše da je opčinjen pa ne zna šta govori kada ih poziva da obožavaju samo Allaha dž.š. i da ostave druga božanstva i kipove.

Dok su se oni uporno borili protiv njega, Salih a.s. je bio još uporniji pozivajući ih dan i noć, izlažući im različite dokaze ne bi li se opametili. Tražio je od njih da zamole Allaha dž.š. za oprost i da Mu se pokaju. Tražio je da se okane onoga što čine i da počnu obožavati samo Allaha dž.š. a ako to urade Allah dž.š. će im to primiti i prijašnje grijehe oprostiti: «Gospodar moj je, zaista, blizu i odaziva se». (Hud, 61.)

Međutim, sve to nije davalo rezultata. Salih a.s. je osjetio da je situacija postala veoma teška i da se sve više

pogoršava. Kada god bi ih pozvao oni bi se uzoholili i odbijali istinu, uvijek spremni za raspravu oko nečega iz njihovog džahilijeta. Rasprava se ne bi prekidala, a nikakve koristi nije bilo od nje jer nisu prihvatali nikakve dokaze i pojašnjenja. Allah dž.š. je nevjernicima zapečatio umove tako da nisu ni o čemu razmišljali. Moralo se dogoditi čudo (mu'džiza) koje bi ih učinilo nemoćnim i zavezalo njihove jezike, čudo koje će biti tako veliko kako bi prestali sa raspravom. Jednog dana rekoše Salihu a.s.: «Ti si čovjek, kao i mi; zato nam donesi jedno čudo ako je istina to što govoriš!» (Eš-Šu'ara, 154.) Tražili su od njega da

dođe sa dokazima koji će biti znak njegove iskrenosti.

Čudesna deva

Mufessiri kažu: «Jednog dana kada se pleme Semud okupilo da vijeća, došao je Salih a.s. i počeo ih pozivati da obožavaju samo Allaha dž.š. On ih podsjeti, opomenu, posavjetova i naredi im, a oni mu predložiše: 'Učini da iz ove stijene' - i pokazaše na obližnju stijenu - 'izađe deva', da bude takva i takva, spomenuvši pri tom sva njena svojstva, detaljno je opisavši i dodavši da mora biti steona 10 mjeseci i veoma duga.[24] Salih a.s. ih tada upita, znajući njihove sklonosti i prirodu: 'Ako uradim ono što od mene tražite i iz stijene izađe deva kakvu ste opisali hoćete li mi povjerovati i vjerovati u ono s čime sam poslan?' Salihov a.s. uvjet bio je jasan. On će učiniti uz Allahovu dž.š. pomoć da deva onakva kakvu oni traže izađe iz stijene pred njih. Bit će deset mjeseci steona, izuzetno duga sa svim osobinama kojim su je opisali. Ovo je za čovječiji razum bilo nemoguće. Zbog toga su i tražili tako nešto od Saliha a.s. smatrajući da traže nemoguće, želeći ga time poniziti, prelazeći time svaku mjeru. Što se Saliha a.s. tiče on im je zakazao sastanak i postavio uvjet, čvrsto ubijeđen da ga Uzvišeni Allah dž.š. nikada neće poniziti. On nije ni pomišljao na to da je ono što oni traže nemoguće, to je Allahu dž.š. veoma lahko. Ovim su oni od Allaha dž.š. zatražili samo malo čudo za koje su mislili da je nemoguće. Narod se bio okupio, unaprijed spreman da ismijava Saliha a.s. kad se ispostavi da nije u stanju iz stijane izvesti devu koju su oni podrobno opisali. To je za njih bilo nezamislivo. Salih a.s. se obrati svome Gospodaru, ode na mjesto gdje je obavljao molitvu, zamoli Allaha dž.š. dovom kojom mu je On odredio da ga moli. Obrati mu se ponizno, čvrsto vjerujući da će mu se odazvati na ono što je njegov narod tražio od njega. Njegovo je bilo da zamoli a primanje dove pripadalo je samo Uzvišenom. Allah dž.š. mu se uistinu odazva. Naredi stijeni koju je narod izabrao da se rascijepi, a iz nje izađe veličanstvena deva deset mjeseci steona, potpuno ispunjavajući uvjete koje su oni postavili i kako su je opisali. Deva je bila znak, jedna od Allahovih dž.š. mu'džiza. Bila je mu'džiza jer je stijena raspukla, a iz nje izašla deva iz koje je izašlo njezino mladunče na, do tada, nepoznat način. Neki kažu da je bila mu'džiza zbog toga što je ta deva pila vodu iz bunara u danu u kojem mu se ostale životinje nisu približavale.

Također, kažu da je bila mu'džiza i zbog toga što je davala mlijeka na onaj dan kad je pila toliko da je moglo biti svim ljudima pa im voda toga dana nije ni trebala. Ova deva je, uistinu, bila čudesna, Allah dž.š. ju je nazvao «Allahova deva» (Hud, 64.) jer nije bila obična deva, bila je jedno od Allahovih dž.š. čuda.

Vratimo se sada Salihu a.s. nakon što smo saznali osobine čudesne

deve. Stijena se rascijepila i iz nje je izašla
deva sa svojim mladunčetom. Narod Semud tada ugleda veličanstvenu stvar, neobičan prizor, veliku Allahovu dž.š. moć, nepobitan dokaz i jasan znak tako da mnogi povjeravaše, ali većina osta uporna u nevjerstvu, zabludi i tvrdoglavosti. Salih a.s. im reče: «O, narode moj, evo ova Allahova kamila je znamenje za vas, pa pustite je neka pase po Allahovoj Zemlji i ne činite joj nikakvo zlo, da vas ne bi zadesila kazna bliska». (Hud, 64.)

Allah dž.š. objavi Salihu a.s. da naredi svome narodu da ne diraju devu, niti je uznemiravaju, niti da je ubiju, nego da je puste da mirno pase po Allahovoj dž.š. Zemlji. Bilo im je zabranjeno da joj ikakvo zlo nanesu. Obavijestio ih je da će ih, ako joj bilo šta loše urade, stići skora Allahova dž.š. kazna. U početku, deva je budila divljenje naroda Semud jer je bila berićetna. Njezino mlijeko moglo je napojiti hiljade ljudi, žena i djece. Kad bi zaspala negdje, sve životinje su napuštale to mjesto. Bilo je očigledno da to nije obična deva nego da je jedno od Allahovih dž.š. čuda. Deva je živjela među njima, neki su povjerovali ali je većina bila tvrdoglava i u nevjerstvu. Vođa vjernika je bio čovjek po imenu Džunda' bin Amr bin Mehallat.[25]1 ostali uglednici su htjeli da prihvate Salihovu a.s. vjeru, međutim, čovjek po imenu Zuab bin Amr i drugi čovjek po imenu Habbab koji se brinuo o njihovim kipovima ih spri- ječiše u tome. Kada ih Salih a.s. upozori da ne čine zlo devi oni se pobojaše da će ona dugo ostati među njima, šetajući se bezbjedno po njihovoj zemlji, ispijajući svakog drugog dana vodu iz bunara. Deva bi pila vodu određeni dan, a oni bi u danu koji je za njih određen uzimali vodu za sli- jedeći dan u kojem deva pije, za svoje potrebe. Neki kažu da su u danu u kojem im je bilo zabranjeno da piju vodu pili devino mlijeko kao što kaže Allah dž.š.: «U određeni dan ona će piti, a u poznati dan vi».

Deva je bila iskušenje i ispit za njihov iman da bi se pokazalo hoće li povjerovati ili će ostati nevjernici, a Allah dž.š. je najbolje znao šta joj smjeraju. Allah dž.š. reče Salihu a.s.: «Pa pričekaj ih. (Sačekaj da vidiš šta će uraditi) i budi strpljiv«, na njihova uznemiravanja, doći će ti nared- ba kako da postupaš. Uzvišeni mu reče: «I upozori ih da će se voda između njih i nje dijeliti, svakom obroku pristupit će onaj čiji je red». (El-Kamer, 28.)

Već smo spomenuli da je bilo jasno da to nije obična deva te da je jedan od Allahovih dž.š. znakova i Njegovih čuda. Upravo radi toga, mržnju koju je narod Semud osjećao prema Salihu a.s. prenesoše na blagoslovljenu devu i počeše joj kovati zamke. Zamrziše ovo veličanstveno čudo, ovaj čudesni Allahov dž.š. znak, zamrziše Allahovu dž.š. devu i međusobno se počeše dogovarati. Bilo je i za očekivati da velikani naroda počnu kovati spletke. Historičari i mufessiri[26] navode dvije žene iz naroda Semud. Ime jedne je bilo Saduka kćerka El-Mahja

bin Zuhejra bin El-Muhtara koja je bila izuzetna ljepotica a bila je udata za muslimana koji je povjerovao Salihu a.s. i radi toga ga je napustila, pozvala svog amidžića po imenu El- Musri' bin Muhridž bin El-Mahja i ponudila mu se ukoliko zakolje devu. Druga žena se zvala Unejza, kćerka Ganima bin Mudžliza, a imala je nadimak Ummu Ganeme ili Ummu Usman. Bila je starica, nevjernica i imala je puno kćeri od svog muža Zuaba bin Amra, jednog od poglavara. Ona ponudi svoje četiri kćeri Kuddaru bin Salifu. Ako zakolje devu neka izabere onu koja mu se dopada. Ova dvojica razmisliše i odlučiše da to učine. Njima se priključe još sedmerica tako da ih je ukupno bilo devet. Oni su spomenuti u riječima Uzvišenog: «U gradu je bilo devet osoba koje su ne red nego nered činile». (En-Neml, 48.) Ostatak plemena Semud ih podrža u tome te napraviše ogroman skup u znak podrške. Kada se spusti noć na grad plemena Semud, i kada čvrsta i postojana brda, koja su u sebi skrivala njihove kuće, obavi tama, nevjernici bijahu ubijeđeni da niko nije u stanju da im našteti. U jednom od dvoraca upaljene su svjetiljke, skupili su se nevjernici dok su između njih kružili pehari puni vina. Svi velikani bili su se skupili na ovo sijelo. Sijelo je potrajalo, a razgovor među njima se otegao.

Jedan od nevjernika reče: «Zar da slijedimo jednog od nas?!» - govorili su. «Tada bismo, uistinu, bili u zabludi i bili bismo ludi». (El-Kamer, 24.)

Drugi reče: «Zar baš njemu, između nas, da bude poslana Objava?! Ne, on je lažljivac oholi!» (El-Kamer, 25.)

Pehari s vinom su neprestano kružili a razgovor se sa Saliha a.s. prenese na Allahovu dž.š. devu.

Jedan od nevjernika reče: «Kada dođe ljeto, deva ode u zasjenjene i hladnije doline iz kojih onda pobjegnu naša stada».

Drugi nevjernik reče: «Kada dođe zima deva potraži zaklonjena mjesta od vjetra i tu se smjesti a naša stada pobjegnu u hladne predjele i tu se izlažu hladnoći i bolestima».

Svi se ponapijaše, pehari su i dalje kružili, tresući se u rukama pijanica. Jedan od prisutnih naredi da pjevačica prestane sa pjesmom kako bi na miru mogao razmišljati. Svi ušutješe.

Zatim ovaj pijani čovjek prekinu šutnju i reče: «Imamo samo jedan izlaz iz ove situacije«.

«Koji to?» upitaše oni.

On reče: «Da ubijemo devu a zatim i Saliha».

Prisutni počeše pogrdno govoriti o Salihu a.s.

Jedan od njih reče: «Dokle ćemo ga samo psovati i smatrati lošim predznakom, njega i vjernike koji su s njim. Izlaz je jedan: ubit ćemo devu a zatim ćemo skončati sa Salihom».

Zatim predložiše ime ubice. Bio je to jedan od silnika u gradu, čovjek

koji je svuda oko sebe sijao nered. Bio je neprestano pijan, a teško onome ko bi mu se, dok je u tom stanju, suprotstavio. Imao je svoje pomagače i saučesnike u ubistvu. Ostalo im je samo da izaberu sredstvo za zločin i da lično odaberu mjesto izvršenja.

Noć zločina

Došla je slijedeća noć. Blagoslovljena deva je spavala štiteći prsima svoje mladunče koje se naslonilo na nju. Devet zločinaca se spremiše za svoje nedjelo. Vođa im je bio Kuddar bin Salif, prokleo ga Allah dž.š.

U ponoć oni izađoše, skrivajući u svojim dušama izdaju. Njihov vođa Kuddar bin Salif je bio toliko pijan da gotovo nije vidio kuda ide. Ova deveterica napadoše devu koja skoči na noge a za njom i njezino prestrašeno mladunče. Ruke krvnika se pružiše prema njoj da je sasjeku. Prvi koji ju je dohvatio bio je Kuddar bin Salif. On je udari po vratu i ona pade na zemlju. Zatim navališe na nju sa svojim sabljama, komadajući je. Kada to ugleda njezino mladunče pobježe od njih, pope se na vrh brda i riknu tri puta.

Kada Salih a.s. sazna šta se dogodilo izađe ljutit pred svoj narod i reče im: «Zar vas nisam upozorio da ne dirate devu?»

Oni odgovoriše: «Ubili smo je, a ti ako hoćeš dođi nam sa kaznom i požuri sa njom. Zar nisi rekao da si poslanik?»

Salih a.s. im reče: «Živjet ćete u zemlji svojoj još samo tri dana, to je istinita prijetnja«. (Hud, 65.)

Međutim, oni mu ne povjerovaše ni kada im žestoko zaprijeti, štaviše, kada omrknuše odlučiše da ubiju i njega. Htjeli su, kako su govorili da učine sa njim što i sa devom. Svi se zakleše da će ga napasti i ubiti u njegovoj kući, ali Allah dž.š. zaštiti svog vjerovjesnika Saliha a.s. i spasi ga. Allah dž.š. reče: «Zakunite se najtežom zakletvom!« Rekoše: «Da ćemo noću njega i porodicu njegovu ubiti, a onda njegovom najbližem krvnom srodniku reći: 'Mi nismo prisustvovali pogibiji porodice njegove, mi, zaista, istinu govorimo (En-Neml, 49.)

Prvi, od tri dana, koliko im je Salih a.s. ostavio roka narod Semud osvanu požutjelih lica.

Kada se smrknu rekoše: «Prošao je jedan dan obećanog roka».

Drugi dan osvanuše crvenih lica, a treći i zadnji dan osvanuše potpuno crnih lica.

Kada se smrknu rekoše: «Eto prošao je ugovoreni rok a nikakva kazna nije došla».

Četvrtog dana, u zoru, nebom se prolomi strahovit krik koji obuhvati brda u kojima pomrije sve što je bilo živo. Zemlja se silovito zatrese tako da sve što je hodilo njome umrije. U jednom času svi bijahu uništeni. Što se tiče vjernika još ranije su bili napustili mjesto sa svojim vjerovjesnikom Salihom a.s. i Allah dž.š. ih spasi.

MUSA A.S.

Uzvišeni kaže: «A kada je Musa a.s. rekao narodu svome: 'Allah vam naređuje da zakoljete kravu', - oni upitaše: 'Zbijaš li ti to s nama šalu?' - 'Ne dao mi Allah da budem neznalica![1] - reče on».

«Zamoli Gospodara svoga, u naše ime», - rekoše - «da nam objasni kojih godina ona treba da bude». - «On kaže» - odgovori on - «da ta krava ne smije da bude ni stara ni mlada, nego između toga, srednje dobi, pa izvršite to što se od vas traži!» (El-Bekare, 67-68.)

Azer i Rahila

Rahila pripremi postelju svome mužu Azeru, sinu Hajluta, kako bi se odmorio od puta i kako bi ga ona mogla na miru ispitati zašto se jučer tako dugo zadržao. Dugo ga je čekala da se vrati, a kada dođe Azer joj reče: «U putu sam osjetio neku težinu i bol te sam odlučio prenoćiti kod svog druga ne bi li se malo odmorio ali sam osvanuo još umorniji».

Rahila reče: «Ubrzo ćeš se raskomotiti, samo lezi i ispričaj mi šta ti se sve dogodilo na pijaci».

Azer reče: «Ništa posebno osim što sam osjetio umor i predznake dolazeće bolesti. Nisam prodao niti kupio išta drugo osim jedno malehno tele koje ima tri-četiri mjeseca. Kupio sam ga našem sinu Il'jabu».

Rahila upita: «Gdje je ono? Kako izgleda?»

Azer reče: «To je žensko mladunče, jarko rumene boje koja obuhvata čitavo tijelo, svidjelo mi se pa sam ga kupio jer je jelo čak i suhu travu koju sam mu ponudio. Ono sada pase na jednom mjestu nedaleko od nas». Zatim kratko ušutje pa upita: «A, kako si ti? Kako je naš sin Il'jab, gdje je on?»

Rahila reče: «Igra se sa ostalom djecom iz sela i dobro je. Nedavno je pored nas prošao Allahov vjerovjesnik Musa a.s. koji se vraćao s brda gdje je razgovarao sa Allahom dž.š. Zovnuo je našeg sinčića Il'jaba, poljubio ga, pomilovao po glavi i zamolio za njega svako dobro, ali se nije dugo zadržao kao što mu je to bio običaj».

Azer primijeti: «Ako se nije dugo zadržao to znači da su sinovi Israilovi uradili nešto krupno dok je on bio odsutan pa ga je Allah dž.š. o tome obavijestio. Radi toga je tako žurno prošao, žalostan i srdit».

Rahila reče: «Čula sam da su sinovi Israilovi u njegovom odsustvu počeli obožavati zlatno tele koje im je načinio jedan sihirbaz od njih po imenu Es-Samirijj. Pitala sam o tome Allahovog vjerovjesnika Musa a.s. ali mi ništa nije rekao».

Azer reče: «To je sigurno razlog. Allahov vjerovjesnik nije mogao ništa teže doživjeti od sinova Israilovih od toga».

Rahila predloži Azeru: «Zar nećeš otići sa mnom da mi pokažeš tele koje si kupio našem sinu Il'jabu».

Čovjek ustade oslanjajući se na štap i pođe sa ženom. Kada stigoše na mjesto gdje je bilo tele i Rahila ugleda njegovu predivnu jarko rumenu

boju koja se presijavala kao da iz nje sija sunce, imala je osjećaj kao da gleda u predivno čudo.
Ona ga pogladi po tijelu, glavi i ustima, okrenu se prema Azeru i reče: «Pogledaj Azere kako je sada mršavo, ali neće proći nekoliko dana a kosti će mu se obložiti mesom».

Malo zatim dvoje supružnika se vratiše u svoju kolibu. Azer reče: «To je, uistinu, predivno tele. Nešto mi u srcu govori da će ono biti najbolji imetak koji ću ostaviti svome sinu Il'jabu».

Prilikom spomena smrti Rahila se namršti i reče: «Ali ono treba nekoga ko će se brinuti o njemu i čuvati ga dok naraste i udeblja se, kao što vidiš ono je sada slabo i mršavo».

Azer reče: «Znaj da neću ostaviti svome sinu Il'jabu ništa drugo do bogobojaznosti prema Uzvišenom Allahu dž.š. On je, slavljen neka je Zaštitnik dobrih i On će se poslije moje smrti brinuti o Il'jabu i dat će mu bereket u mom imetku i blagu o kojem govoriš. Kad vas napustim usmjeri svu pažnju svome sinu, podući ga osnovama vjere i onome što smo naslijedili od naših očeva: Ibrahima, Ishaka, Jakuba, Jusufa, kao i onome što smo naučili od Allahovog vjerovjesnika Musa a.s. Nemoj pridavati veliku pažnju teletu. Ne ori sa njim zemlju, niti napajaj usjeve, nemoj ga ni jahati, niti musti. Pusti ga neka slobodno pase po pašnjacima i nemoj razmišljati o njemu, ono će biti pod nadzorom Allaha dž.š. Kada Il'jab poraste, podsjeti ga na tele».

Poslije izleta dvoje supružnika se vratiše u kolibu. Azer leže u postelju, osjećajući veliki bol koji ga ponovo poče mučiti. Bojeći se da mu smrt ubrzo ne dođe, on sa suprugom porazgovara o mnogim stvarima. Ponovi joj oporuku za sina Il'jaba i veliko blago (mršavo tele koje će mu ostaviti).

On joj reče: «Preče bi bilo da sada pričamo o životu, a ne o smrti, o veselju a ne o tuzi. Sada ovog trenutka ti kažem da bih volio da moj sin Il'jab oženi Rifku, kćerku Šem'una, jar je on od dobrih i pobožnih staraca među sinovima Israilovim».
Šem'un bin Neftalijj je bio imućan čovjek. Posjedovao je veliki broj ovaca i krava, imao je dosta zlata i srebra a uz to je bio nerazdvojni drug i saputnik Allahovog vjerovjesnika Musa a.s. i bio je veoma pobožan.

Često je govorio Azeru: «Svojoj kćeri jedinici dao sam ime Rifka po imenu Rifke žene našeg oca Ishaka, Allahovog vjerovjesnika. Volio bih da se uda za dobrog i čestitog mladića». A zatim bi rekao: «Kamo sreće da taj mladić bude tvoj sinčić Il'jab koji je od nje stariji dvije godine».

Rahila se obradova ovom govoru i reče: «Kamo sreće da se to dogodi. Rifka je lijepa djevojčica, a bit će još ljepša kad poraste».

Rahila se, također, obradova optimizmu svoga muža koji je govorio o ženidbi i veselju, ali bolest se pogorša i ne prođe nekoliko dana i on

umrije.

Brak još nije sklopljen

Jednog dana, čovjek po imenu Mensa bin Ilješ'a dođe kod svog druga Šem'una bin Neftalijja, imućnog i čestitog
i reče mu: «Nadab, sin tvog brata Sugara me poslao do tebe da za njega isprosim ruku tvoje kćerke Rifke. Nadam se da ćeš radi rodbinskih veza udovoljiti njegovoj molbi».

Planuvši od ljutnje, Šem'un ga naglo prekide i reče: «O Mensa pričaj mi o nečem drugom i ne govori mi o tome luđaku koji je prekinuo sve veze sa svojim Gospodarom. Znaj Mensa, on ne želi da se oženi Rifkom, on hoće da ženeći nju naslijedi moj imetak. Nisi prvi kojeg je poslao da zaprosi moju kćerku za njega».

Mensa reče: «Istinu govoriš Šem'une, podržavam te u svakoj riječi koju si rekao. Došao sam kao njegov izaslanik samo zato što sam u njegovim očima vidio zlo. Bojim se da će te on ubiti i kad tebe više ne bude, uznemiravati tvoju kćer».

Šem'un reče: «Ovo je moje mišljenje o njemu, o Mensa. Očekujem da me zadesi nesreća od tog zločinca, ali i pored toga je neću udati za njega. Neka radi šta mu je volja».

Mensa za trenutak zašutje pa reče: «Ali na tebi je da odmah nađeš neki izlaz za svoju kćerku i da joj lično ti izabereš mladića za kojeg smatraš da joj je ravan u dobroti i razumu».

Šem'un reče: «Odabrao sam za nju Il'jaba, sina moga druga Azera da mu se Allah dž.š. smiluje. Ali ne znam gdje se sada nalazi. Neprestano tragam za njim i kada ga pronađem udat ću je za njega. On je sada napunio osamnaestu, a naslijedio je od svog oca sva pozitivna svojstva. Naslijedio je čast i iskrenost u govoru i ispovijedanju vjere».

Ubijeni Israelćanin

Jednog dana, kada sinovi Israilovi osvanuše, nađoše tijelo Šem’una svo krvavo na mjestu daleko od njegove kuće i porodice. Vijest o njegovom ubistvu iznenadi i zaprepasti sinove Israilove jer je Šem'un bio poznat po lijepom ponašanju, dubokom razmišljanju, bogatstvu ali
i po dobročinstvu i dijeljenju sadake. Nastade ogorčenost među ljudima, a siromasi i nemoćni se veoma ražalostiše. Njegova porodica, pa i čitav grad se digoše da traže ubicu. Osumnjičeni bijahu stanovnici mjesta u kojem je pronađeno tijelo Šem'una bin Neftalijja. Najviše od svih Nadab bin Sugar, sin Šem'unovog brata, se trudio da pronađe krvnika pokazujući veliku tugu i bol radi onog što |e zadesilo njegovog amidžu. Stanovnici mjesta u kojem je pronađeno tijelo ubijenog najviše su se ražalostili njegovoj smrti, međutim Šem'unova porodica, na čelu sa Nadabom bin Sugarom, bila je uporna tvrdeći da je Šem'una ubila

skupina iz ovog mjesta te su od njih tražili krvarinu za svog ubijenog. Glasovi se povisiše, uvrede se izrekoše, rasprava se tako zaoštri da je izgledalo da će svakog momenta otpočeti tuča. Stanovnici, svećenici i ostali ljudi od sinova Israilovih se okupiše i odoše do Allahovog vjerovjesnika Musa a.s. kako bi on presudio o ovoj stvari. Ljudi se okupiše kao u sudnici. Okupljeni su bili u prostranoj sali koja se ispunila starima i mladima, ljudima i ženama. Među prisutnima bila je svakako i porodica ubijenog Šem'una kao i osumnjičeni stanovnici mjesta u kojem je pronađen ubijeni. Prvi koji je govorio bio je Nadab bin Sugar, prividno pun bola i tuge, potvrđujući optužbu protiv 'lokalnih siledžija' iznoseći dokaze kojima je raspolagao. Optuženi to porekoše naglašavajući svoju ljubav i poštovanje prema ubijenom. Ljudi su sada očekivali presudu Allahovog poslanika Musaa a.s. Svi ušutješe, napregoše uši i protegoše vratove.

Vjerovjesnik a.s. reče: «Allah dž.š. vam naređuje da zakoljete kravu».

Oni koji su bili blizu kada čuše Musaovu a.s. presudu iznenadiše i začudiše se, što se ogledalo na njihovim licima i pogledima. Oni koji su bili daleko nisu čuli ništa osim što su vidjeli iznenađenost i zbunjenost na licima te se uskomešaše želeći da saznaju presudu Allahovog vjerovjesnika. U sudnici se prolomiše uzvici.

Jedan od prisutnih se pope na uzdignuto mjesto te povika iz sveg glasa: «Allah dž.š. vam naređuje da zakoljete kravu!»

Kada prisutni to čuše napraviše nered i galamu. Ironični glasovi se pomiješaše sa glasovima nezadovoljnika.

Neko reče: «Kakve vaze ima otkrivanje ubice sa klanjem krave?»

Drugi reče: «Allahov vjerovjesnik se šali!»

Treći povika iz sve snage: «Je li sada vrijeme za šalu?»

Nadab bin Sugar reče: «Musa nas izvrgava ruglu, on nas samo ismijava».

Kada ovlada beskorisna galama, Musa a.s. napusti skup a ljudi krenuše za njim, raspitujući se o kravi koju Allahov vjerovjesnik naređuje da se zakolje. Čestiti vjernici zahtijevali su da se prekine sa ismijavanjem i galamom.

Rekoše im: «Allahov vjerovjesnik vam ne govori po svom nahođenju. To je Allahov govor koji mu je objavio. On vam kaže: Allah vam naređuje da zakoljete kravu'. Kako ovaj govor može biti šala? Dužnost vam je da Allahove naredbe dočekate poslušno i pokorno a ne da se ismijavate, galamite, zapitkujete i nepokorni budete».

Slijedećeg dana, Musa a.s. dođe u sudnicu i sjede među čestite vjernike.

Porodica ubijenog se približi i reče: «Allahov vjerovjes- niče, zar se sa nama izigravaš?«

Musa a.s. odgovori: «Ja se Allahu dž.š. utječem da ne budem

neznalica«.

Tada ustade jedan dobri starac i reče: «O sinovi Israilovi, meni je porodica ubijenog draga ali isto tako znam da se Allahov vjerovjesnik ne šali sa njom, posebno radi toga što je ubijeni bio pobožan i jedan od bliskih vjerovjesnikovih prijatelja«.

Poslije duge rasprave oko toga ko će platiti cijenu krave, jedan mudri starac reče: «Mislim da cijenu krave treba da plate svi sinovi Israilovi. Ubijeni je bio od nas a sigurnost zajednice nije briga samo jedne male skupine nego sviju nas».

Ljudi ušutješe zadovoljni prijedlogom te svi usmjeriše poglede prema Allahovom vjerovjesniku Musa a.s.

On reče: «Onda skupite novac, kupite kravu i zakoljite je pokoravajući se naredbi vašeg Gospodara«. Ljudi se zbuniše
te zapitaše: «Kakvu kravu da zakoljemo? Zamoli svoga Gospodara da nam objasni kakva ona treba da bude».

Musa a.s. za trenutak zašutje čekajući da mu Allah dž.š. spusti objavu u srce a zatim reče: «On kaže» - odgovori on - «da ta krava ne smije biti ni stara ni mlada, nego između toga, srednje dobi, pa izvršite to što se od vas traži!» (El-Bekare, 68.)

Oni se tada zapitaše o njezinoj boji te rekoše: «Moramo znati kakva joj je boja?»

Musa a.s. tada zamoli Gospodara iraču odgovor u svojim prsima: «Krava treba biti jarko rumene boje, da se svidi onima koji je vide». (El-Bekare, 69.)

Ali se oni ni tada ne zadovoljiše nego se počeše raspravljati te rekoše Musau: «Zamoli Gospodara svoga, u naše ime», rekoše, «da nam objasni kakva još treba da bude, jer, nama krave izgledaju slične, a mi ćemo nju, ako Allah htjedne, sigurno pronaći». (El-Bekare, 70.)

Ljude ni tada ne napusti sumnja, neki su smatrali da to treba odmah učiniti, a neki su bili protiv, tako da provedoše nekoliko dana u raspravi.

Najmudriji među njima odoše Musau a.s. i rekoše mu: «Ljudi od tebe traže da im potanko objasniš stvar oko prolivene krvi «ubijenog» Šem'una. Nemoj da te inat tvoga naroda spriječi da o ovoj stvari zamoliš svoga Gospodara o onome što oni žele».

Musa a.s. zamoli svoga Gospodara a ljudi se skupiše da čuju odgovor.

Musa a.s. im reče: «On poručuje» - reče on - «da ta krava ne smije biti istrošena oranjem zemlje i natapanjem usjeva; treba biti bez mahane i bez ikakva biljega». (El-Bekare, 71.)

Ova krava je pošteđena tereta, nije korištena za oranje
zemlje, niti napajanje. Na njezinom tijelu nema nikakvog biljega niti znaka različite boje od boje njezinog jarko rumenog tijela, potpuno lijepog i čistog.

Ljudi se tada zadovoljiše i rekoše: «E sad si je opisao kako treba», i počeše tragati za kravom ni starom ni mladom nego srednje dobi, jarko rumenom, predivnom bojom koja se sviđa onima koji je gledaju, neupregnutoj, koja nikada nije orala zemlju, niti natapala usjeve, i na njoj nema nikakva biljega. Iako su pretražili sva okolna sela i mjesta, nisu takvu mogli pronaći. Kada bi našli jarko rumenu vidjeli bi da na njoj ima i različitih nijansi te boje. Kada bi našli potpuno rumenu nije im odgovarala jer je bila ili sasvim stara ili sasvim mlada, znači nije bila srednje dobi. Sinovi Israilovi pažljivo počeše tražiti kravu koja je morala imati navedena svojstva. Podijeliše se u grupe, tražeći opisanu kravu u svim krajevima prostranog Sinajskog poluotoka, te se raspršiše sjeverno i južno.

Il'jabova krava

Il'jab napuni osamnaest godina i izraste u predivnog mladića.

Rahila, njegova majka mu dođe i reče: «Sine moj, sad si odrastao i napunio osamnaest godina. Dužnost mi je tla te sada uputim na blago koje ti je ostavio tvoj otac».

Il'jab se iznenadi i začuđeno upita: «Blago?! Moj otac je bio siromašan, kako onda da mi ostavi blago?»

Majka Rahila reče: «Ostavio ti je malo tele prije deset godina. Oporučio mi je da ga pustim da slobodno pase po Allahovoj Zemlji, da ne orem sa njim zemlju i ne napajam usjeve, niti da ga nadzirem, jer je ono pod Allahovim nadzorom. Rekao mi je: 'Kada Il'jab poraste pokloni ga njemu'».

Il'jab upita majku: «Na koje mjesto ga je ostavio».

Rahila reče: «Ne znam, ali mi je rekao da se ono nalazi u prostranoj livadi u našem susjedstvu. Idi tamo i potraži ga. Neće proći dugo vremena a ti ćeš ga naći jer će te Allah dž.š. u tome pomoći».

Il'jab upita: «Ali ima li ono neki prepoznatljiv znak na sebi?»

Rahila reče: «Ono je jarko rumene boje, ko god ga vidi svidi mu se, kao da sunčeve zrake izbijaju iz njegove dlake. Nema druge boje na sebi osim rumene, čak su i rogovi i papci iste boje».

Il'jab ode u potragu i ne prođe dugo vremena a on se vrati vodeći prelijepu rumenu kravu. Nakon dugo vremena ona se bila udebljala i porasla.

Il'jab reče: «Majko, ovo je moje mubarek blago».

Rahila reče: «Njezina vrijednost nije više od tri dinara, ali halal i dobar imetak se ne mjeri time, njegova mjera je u bereketu koji se u njemu nalazi, u dobročinstvu, bogobojaznosti i lijepoj namjeri. Radi toga je nju tvoj otac nazvao blagom».

Il'jab reče: «Majko, halal i dobar imetak će Allah dž.š. napuniti bereketom bogobojaznosti te će vrijediti na stotine i hiljade dinara. Šta

znamo, možda će se ova naša krava koja sada vrijedi tri dinara jednog dana prodavati za hiljade što nam sada izgleda nemoguće».

Čudesna krava

Od tada prođe mnogo dana.

Jednom, dok je Il'jab sjedio, pored njega prođe neki pustinjak i reče mu: «Jedna skupina sinova Israilovih, u velikoj potrebi, tragaju za kravom koja dosta liči tvojoj kravi i ja sam ih uputio da dođu kod tebe. Mislim, da kad
bi joj podigao cijenu dali bi ti čak ako bi im tražio zlata koliko je krava teška».

Ta skupina, uistinu, dođe i reče Il'jabu: «Dolazimo ti od Allahovog vjerovjesnika Musaa a.s. Prodaj nam ovu kravu ali nemoj tražiti puno».

Il'jab reče: «Ako je krava za Allahovog vjerovjesnika onda ću je dati besplatno«.

Ljudi rekoše: «Israelćani su siromašan narod, zadesila ih je suša. Primi ovo što imamo kod sebe, Allah dž.š. ti dao bereket u njemu».

Il'jab reče: «Israelćanski narod nije siromašan. Načinili su tele od zlata kako bi ga obožavali mimo Allaha dž.š. Neće im biti mnogo ako plate ono što zatražim od njih». Il'jab zatraži dozvolu od majke da ode s njima do Allahovog vjerovjesnika Musaa a.s. da se nagode oko cijene krave i obeća da se neće dugo zadržati.

Čudo istine i pravde

Kada sinovi Israilovi čuše da je tražena krava pronađena, skupiše se govoreći: «Našli su kravu... Našli su kravu...»

Kada to začu Nadab i kada vijest dođe do njega, zanijemi i lice mu požuti. I on se, također, uputi sa svojim drugovima na mjesto gdje su svi žurili. Kada dođoše u sudnicu, vidješe da se napunila. Također, spaziše kravu kako stoji ispred Allahovog vjerovjesnika Musaa a.s. i vidješe kako on, mir neka je na njega, ljubi Il'jaba, vlasnika krave, saznavši da je on sin dobrog čovjeka Azera.

Tapšući ga po ramenima, on reče: «Hvala Allahu dž.š., postao si pravi čovjek. Prošao sam pored tebe dok si bio dječak, pomilovao sam te po glavi i zamolio Allaha dž.š. da ti da svako dobro».

Blizu njega stajao je Mensa bin Il'ješia, čovjek koji je došao da zaprosi Rifku, kćer ubijenog Šem'una za Nadaba, sina Šem'unovog brata. On se tada prisjeti želje Šem'unove da oženi Il'jaba bin Azera sa svojom kćerkom. On priđe Musau a.s. i šapnu mu u uho riječi koje niko drugi nije čuo a zatim napusti skup i požuri do Rifkine kuće da je obavijesti da je njezin mladić Il'jab, ustvari, vlasnik krave koju je doveo sa sobom. Allahov vjerovjesnik Musa a.s. naredi da se krava zakolje što bi i učinjeno.

Kada završiše on im naredi: «Odsijecite jedan njezin dio», a oni to odmah uradiše. Musa a.s. reče: «Neka ovaj dio ponese Il'jab jer je on

stranac među nama iako je Israelćanin».

Il'jab uze komad mesa, a Musa a.s. reče: «Sada idemo do Šem'unovog kabura».

Gomila krenu tiskajući se prema kaburu u velikoj gužvi, još ne shvatajući šta, ustvari, Allahov vjerovjesnik želi ovim postupkom.

Kada stigoše, Musa a.s. reče: «Otkopajte kabur i izvadite tijelo ubijenog!« a zatim povika: «O Il'jabe, dotakni ubijenog komadom mesa koji ti je u rukama». Ljudi se zaprepastiše i zanijemiše kada ugledaše da se ubijeni vraća u život i potpuno prirodnog izgleda ustaje pred njima.

Musa a.s mu reče: «O Šem’une, pitamo te, a pravom Onoga koji ti je povratio život za ime tvog ubice».

Šem'un odgovori: «Moj ubica je Nadab bin Sugar»

Pred zaprepaštenim ljudima Šem'un ponovo pade mrtav a svjetina krenu za Nadabom želeći da ga linčuju, ali Musa a.s. povika: «Odmazda se mora izvršiti po Allahovim propisima. Primijenit ćemo smrtnu kaznu kao odmazdu za ono što je uradio».

Ljudi su bili svjedoci čudnog prizora. Vidjeli su kako Il'jab proslavlja ženidbu Rifkom u kući njezinog oca... Vidjeli su kako ostali vode Nadaba u njegovu smrt... To je mu'džiza ubijenog kome je Allah dž.š. vratio život poslije smrti da bi posvjedočio protiv svog ubice. O ovom čudu Uzvišeni Allah kaže: «Mi smo rekli: 'Udarite ga jednim njezinim dijelom!' - i eto tako Allah vraća mrtve u život i pruža vam dokaze Svoje da biste shvatili». (El-Bekare, 73.)

Slavljen neka je Allah, Stvoritelj čuda i nedokučivog.

Musa, Hidr i more

Uzvišeni kaže: «I kad njih dvojica stigoše do mjesta na kome se ona sastaju, zaboraviše na ribu svoju, pa ona u more kliznu. A kada se udaljiše, Musa reče momku svome: 'Daj nam užinu našu, jer smo se od ovog našeg putovanja umorili'. 'Vidi!' - reče on - 'kad smo se kod one stijene svratili, ja sam zaboravio onu ribu, - sam šejtan je učinio da je zaboravim, da ti je ne spomenem, mora da je ona skliznula u more; baš čudnovato!' 'E, to je ono što tražimo!' - reče Musa, i njih dvojica se vratiše putem kojim su došli, i nađoše jednog Našeg roba kome smo milost Našu darovali i onome što samo Mi znamo, naučili«. (El-Kehf, 61-65.)

Allah dž.š. je Musaa a.s. odlikovao mnogim blagodatima kao što je odlikovao i njegov narod. Zbog tih blagodati Musa a.s. je neprestano zahvaljivao Allahu dž.š., obavljao je molitvu iz zahvalnosti za blagodati koje su mu darovane. Obožavajući Allaha dž.š. i neprestano Mu zahvaljujući za odlike i darove, molio Ga je da spusti na njega Svoje zadovoljstvo i plemenitost.

Jednog dana on upita svoga Gospodara: «Gospodaru, jesam li ja jedini na licu Zemlje kome si podario ovoliko znanje i spoznaju?»

Gospodar mu odgovori: «O Musa, ti znaš samo ono što mi hoćemo da znaš, i ne poznaješ osim ono što mi hoćemo da poznaješ».

Musa upita: «Gospodaru, zar ima neko ko zna više od mene?»

Gospodar mu odgovori: «Ima jedan Moj dobri rob, zna ono što ti ne znaš i poznaje ono što ti ne poznaješ«.

Musa a.s. reče: «Gospodaru, gdje da nađem tog Tvog roba. Volio bih ga upoznati?»

Gospodar reče: «On se sada nalazi na mjestu gdje se sastaju dva mora».

Musa a.s. reče: «Gospodaru, želim da odem do njega da ga vidim pa me uputi i pomozi mi da ga nađem».

Allah dž.š. reče: «Ti kreni, a Ja ću ti od Sebe dati znak koji će te voditi i putokaz koji će te uputiti«.

Traganje za Dobrim čovjekom

Musa a.s. se pripremi za putovanje na kojem će sresti tog dobrog čovjeka na kojeg ga je Allah dž.š. uputio. On pozva Juš'a bin Nuna, svog odanog mladića i reče mu: «O Juš'a, odlučio sam da putujem a ne znam hoće li to putovanje biti dugo ili kratko. Želiš li da mi se priključiš na ovom putovanju čiju dužinu zna samo Allah dž.š.?»

Juš'a bin Nun je bio mladić koji je mnogo volio Musaa a.s. i koji mu je iskreno vjerovao i svim srcem bio odan. Neprestano je bio s njim, jutrom i navečer, divio se Musaovoj mudrosti, skupljajući od njega znanje i mudrost.

Juš'a reče: «Ja sam s tobom moj vjerovjesniče, vjeran drug, poslušan i povjerljiv sluga».

Musa a.s. mu reče: «Onda, spremimo se odmah za naš put i krenimo Allahovim blagoslovom. On je naš vodič i On će nas uputiti na pravi put».

Musa a.s. i njegov mladić se spremiše za put, uzeše uobičajenu putničku opremu za putovanje pustinjom, stepom i pustarom. Ponesoše suhi hljeb, hurme i na suncu sušeno meso.

Kada sve bi spremno Juš'a upita Musaa a.s.: «Vjerovjesniče, koju jahalicu ćeš jahati? S kojom karavanom ćeš krenuti? I kojim putevima ćeš hoditi?»

Musa a.s. mu reče: «Sinčiću, naša jahalica bit će naše noge, more će biti naš drug, a njegova obala bit će naš put».

Juš'a začuđeno upita: «Gdje smo se mi to zaputili?«

Musa a.s. mu odgovori: «Krenuli smo prema mjestu gdje se sastaju dva mora da bi tu sreli jednog od Allahovih dobrih robova na kojeg me je On uputio«.

Mladić upita: «Znaš li gdje se nalazi to mjesto«.

Musa a.s. odgovori: «Allah dž.š. će mi pokazati to mjesto gdje se sastaju dva mora i uputit će me na njega«.

Istraživačko putovanje

Sa svojim mladićem Juš'a bin Nunom, Musa a.s. proputo- va morskom obalom dane i noći. Nisu posustajali, umarali se, niti očajavali radi dužine i težine puta. Zaustavljali su se samo da jedu ili malo odspavaju. Prođe dosta vremena na ovom njihovom putovanju ali je Musa a.s. bio odlučan kao na početku putovanja. Bio je čvrste volje, želeći da što prije sretne dobrog Allahovog roba. Nije gubio nadu. Nije se dvoumio, niti mu je bilo dosadno.

Jednog dana Juš'a upita Musaa a.s.: «Zar nam ne predstoji dug put do mjesta gdje se sastaju dva mora«.

Musa a.s. reče: «Ne znam, ali ja neću posustati sve dok ne dođem do tog mjesta ili ću još dugo, dugo putovati«. Musa a.s. i Juš'a ustrajaše u putovanju. Hranili su se loveći kopnom, ne posustajući. Kada im ponesta hrane, Juš'a ulovi u moru veliku ribu i ponese je kako bi jeli njeno meso. Kada stigoše do jedne ogromne stijene sjedoše da se odmore u njenom hladu i malo odspavaju. Odmorivši se, ustadoše i žurno krenuše. Kada je bilo pred kraj dana Musa a.s. osjeti umor i malaksalost kakvu nije osjatio od početka putovanja. Noge ga dalje nisu mogle nositi, mišići su mu oslabili i iznemogli.

On sjede na zemlju i reče mladiću: «Daj nam užinu našu, jer smo se od ovog našeg putovanja umorili».(El-Kehf 62.) «Možda nam Allah dž.š. podari još malo snage koja će nas odnijeti do našeg cilja».

Tada se mladić Juš'a udari po boku, prigušeno viknu: «Vidi!» - reče on - «kad smo se kod one stijene svratili, ja sam zaboravio onu ribu, sam šejtan je učinio da je zaboravim, da ti je ne spomenem - mora da je skliznula u more; baš čudnovato«. (El-Kehf, 63.)

Musa a.s. ga upita: «Sta se dogodilo s ribom?«

Mladić odgovori: «Izvukla se i otišla u more; baš čudno«.

Riba je pobjegla iz korpe i krenula put mora. Musa a.s. se začudi ovim Juš'aovim riječima, a u njegovoj duši se pojavi tračak nade.

Smiješeći se od dragosti on reče: «Kaži mi Juš'a, šta je bilo s njom, kuda je otišla«.

Juš'a reče: «Dok si ti još spavao, mene je probudio zvuk koji je dolazio iz korpe u kojoj je bila riba, a koja se nalazila pored mene. Kada sam otvorio oči vidio sam da se ona između stijenja kotrlja prema moru. Požurio sam
prema njoj da je vratim ali tada sam vidio nešto što me je veoma iznenadilo«.

Obradovan ovom viješću Musa a.s. upita: «Šta si vidio, reci mi brzo!?»

Mladić, očajan i ožalošćen reče: «Vidio sam da su ribu već zapljusnuli valovi i tada mi se učini da se ona kreće i prevrće u vodi kao da se život vratio u nju. Krenula je između stijenja prema moru tako brzo da nisam

uspio da je stignem i vratim na obalu».

Sve ovo nije iznenadilo Musaa a.s. On je još prije vidio mnoge Allahove ajete u kojima je prepoznao Allahovu veličinu i moć i nagledao se još drugih velikih čuda. Međutim, sve ovo ga je mnogo obradovalo jer je shvatio da je bijeg mrtve ribe i njezino ponovno proživljenje, ustvari, Allahov dž.š. znak koji mu je On obećao pokazati kako bi ga uputio na mjesto gdje se sastaju dva mora. Shvatio je, također, da put kojim je riba otišla vodi do Allahovog dobrog roba, kojem je on krenuo u susret.

Krenuvši radostan i sretan on reče mladiću: «E, to je ono što tražimo. Požuri sa mnom do one stijene«.

Ovaj trenutak je početak mu'džiza koje je Allah dž.š. podario Musau a.s., u ovoj prelijepoj priči. Da vidimo sada kakva su se to čuda dogodila prilikom susreta dobrog Allahovog roba! Još nije bilo dobro svanulo, a Musa a.s. i njegov mladić su već tragali za otiscima svojih stopala putem kojim su došli, kako ne bi zalutali od stijene kod koje su se nedavno odmarali. Prateći svoj trag oni se brzo vratiše.

Musa a.s reče svom mladiću: «O Juš'a, pokaži mi mjesto s kojeg je riba pobjegla u more«.

Juš'a mu pokaza na mjesto između stijenja i reče: «Ovo je put kojim je riba otišla«.

Musa a.s pogleda kuda mu Juš'a pokaza i ugleda mali puteljak koji vodi do mora s druge strane stijene. On krenu tim tragom a mladić za njim, te izađoše na more s druge strane stijene. Musa a.s pogleda oko sebe i ugleda istinito obećanje koje mu ja Allah dž.š. obećao! Ugleda ono što je stijena svojom vličinom sakrila od njegovog pogleda! Spazi mjesto gdje se sastaju vode slatkog i slanog mora. Pokraj stjene ugleda zelenu prostirku od lišća. Na njoj je, prekrstivši noge, sjedio lijep starac svjetlog lica i divnog izgleda, duge prekrasne bijele brade. Musa a.s. tada shvati da se pred njim nalazi dobri rob za kojeg mu je Allah dž.š. obećao da će ga sresti. To je čovjek kojeg je Allah dž.š. naučio mudrosti koju niko drugi od ljudi nije znao.

Ovaj trenutak bio je slijedeći korak na putu čuda u ovoj blagoslovljenoj priči. Poslije ovog saznat ćemo šta se dogodilo Musau a.s. sa dobrim robom. Musa a.s. se približi ovom čovjeku i reče: «Es-Selamu alejke, Allahov miljeniče».

Starac se okrenu prema njemu, dok mu lice obasja osmijeh i uzvrati mu na selam slijedećim riječima: «Ve alejke sselamu Allahov vjerovjesniče».

Starac ga zatim pozva da sjedne do njega, a Musa a.s. ga začuđeno upita: «Zar me poznaješ?»

Starac mu reče: «Da, zar ti nisi vjerovjesnik koji je poslan sinovima Israilovim».

Musa a.s se još više začudi i reče: «Ko te je obavijestio o meni?

Od koga si saznao o meni?»

Starac odgovori: «O tebi me je obavijestio Onaj koji je tebe obavijestio o meni i s tobom me je upoznao Onaj koji je tebi pokazao mjesto moga prebivališta«.

Musaovo srce se ispuni poštovanjem prema starcu i vjerom u njega i on se uvjeri da je ovaj, koji se nalazi iza
stijene, čovjek kojeg je Allah dž.š. odabrao, uzeo za Svog štićenika i podario mu iz Svoje milosti veliko znanje.

Obraćajući mu se blago i s ljubavlju Musa a.s. reče: «Mogu li da te pratim» - upita ga Musa - «ali da me poučiš onome čemu si ti ispravno poučen?» (El-Kehf, 66.)

Starac se osmjehnu na ove Musaove riječi i reče mu: «Ti sigurno nećeš moći sa mnom da izdržiš» (El-Kehf, 67.)

Musa a.s. reče: «Strpit ću u svemu onom čemu me naučiš i na šta me uputiš».

Osmjehujući se, starac zavrti glavom i reče: «A i kako bi i/držao ono o čemu ništa ne znaš? (El-Kehf 68.) O Musa, znanje koje ja posjedujem nije kao ono što ti poznaješ. Ti se sigurno nećeš moći strpiti na onom što će proizaći iz mog znanja, niti ćeš podnijeti da gledaš ono što budem činio».

Musa a.s. reče: «Vidjet ćeš da ću strpljiv biti, ako Bog da, i da ti se neću ni u čemu protiviti. (El-Kehf, 69.) Ja sam čvrsto odlučio da te pratim kako bi me ti podučio znanju koje ti je Allah dž.š. dao i da me uputiš na ono na što je tebe On uputio».

Tog trenutka, jedan vrapčić sleti na greben u moru, zahvati malo vode u kljun a zatim odleti. Starac reče: «Pogledaj Musa, koliko je vrabac zahvatio vode u kljun. Tako mi Allaha dž.š. znanje koje ja i ti posjedujemo je u odnosu na Allahovo znanje kao ono malo vode što je vrabac zagrabio u odnosu na ostalu vodu u moru». Zatim reče: «Ako ćeš me već pratiti, onda me ni o čemu ne pitaj dok ti ja o tome prvi ne kažem! (El-Kehf, 70.) I ne protumačim ti ono što ti sam nisi mogao dokučiti».

Musa brzo odgovori: «Imaš moje obećanje da će tako biti».

Sada počinje čudesna priča, priča u kojoj se dogodilo više čuda u tri zanimljiva događaja. Njihove uzroke pojas
nit će dobri rob na kraju, te će Musa a.s. tada shvatiti da je to stvar poznavanja nedokučivog.

Prvi događaj

Musa a.s se priključi dobrom čovjeku te krenuše morskom obalom u pratnji Juš'aa. Sa obale ugledaše lađu koja je nedaleko od njih plovila pa im starac dade znak da se približe. Lađa se primače obali, a ljudi počeše pitati Musaa a.s. radi čega ih zove. Tada prepoznaše starca kojeg su

stalno viđali kako na obali obavlja molitvu i koji im reče: «Želimo da i nas povezete sa sobom na mjesto gdje idete s tim da mi nemamo čime da vam platimo».

Ribari rekoše: «Dobro došao, dobri čovječe».

Starac, Musa i Juš'a se ukrcaše na lađu uz veliku dobrodošlicu i počasti dok su se ljudi natjecali ko će im više ugoditi. Lađa krenu i odnese ih na pristanište jednog grada. Tada Musa ugleda postupak starca koji ga začudi! Vidje ga kako uzima sjekiru s lađe, primače se zidu i poče da odvaljuje jednu od dasaka dok je ne slomi, čime probuši lađu. Tako je došlo do opasnosti da lađa potone. Musa se više nije mogao suzdržati.

Smatrajući da je starčev postupak znak nezahvalnosti prema ribarima Musa, sav srdit, dok mu se ljutnja ogledala na licu, reče starcu: «Šta si to uradio? Prevezli su nas bez ikakve nadoknade i uz to nas počastili, a ti im cijepaš lađu kako bi nju i njezine vlasnike potopio?! Učinio si, doista, nešto vrlo krupno!» (El-Kehf$_{r}$ 71.)

Starac reče: «Ne rekoh li ja da ti, doista, nećeš moći izdržati sa mnom?» (El-Kehf, 72.)

Tada se Musa a.s. prisjeti obećanja koje je dao starcu da ga neće ni o čemu pitati. On se začudi kako starac ovo ružno djelo povezuje sa znanjem koje posjeduje. Ali, ipak reče starcu kajući se: «Ne karaj me što sam zaboravio« - reče - «i ne čini mi poteškoće u ovom poslu mome» (El-Kehf, 73.)

Lađa ostade oštećena pored obale, a starac i Musa a.s. krenuše prema gradu. Izgledalo je da se starac sprema za još nevjerovatniji poduhvat koji će još više iznenaditi Musaa.

Musa a.s. nije znao šta se događa ali se, ipak, nije smio upustiti u raspravu bojeći se da ga starac ne optuži za nestrpljenje i da ne prekrši starčev uvjet koji mu je postavio: «Ako ćeš me već pratiti» - reče onaj - «onda me ni o čemu ne pitaj dok ti ja o tome prvi ne kažem».

Musa a.s. odluči da šuti i čeka šta će se dogoditi.

Drugi događaj

Starac krenu sa Musaom a.s. gradskim ulicama, zalazeći tu i tamo, prelazeći iz jednog dijela grada u drugi. Musa a.s. se veoma iznenadi i puno uplaši kada starac uradi zaista krupnu stvar... Znaš li šta je uradio taj dobri čovjek? Primakao se dječaku koji se igrao na putu, uzeo ga rukama za vrat i tako ga stiskao sve dok dječak nije umro. Ovaj postupak je za Musaa a.s bio nepodnošljiv. Pred njegovim očima izvršen je zločin - ubijeno je nedužno dijete. On ovaj starčev postupak dočeka sa zaprepaštenjem i nevjericom.

Kada se pribra, ljutit i s negodovanjem, povika na starca: «Čovječe, šta je ovaj dječak skrivio pa da ga ubiješ? Što ubi dijete bezgrješno, koje

nije nikoga ubilo! Učinio si, zaista, nešto veoma ružno!» (El-Kehf, 74.)

Starac mu smireno odgovori: «Ne rekoh li ja tebi» - reče onaj - «da ti, doista, nećeš moći izdržati sa mnom?» (.El-Kehf 75.)

Musa a.s. se smiri i ljutnja ga prođe. Ali ga čuđenje prema ovom dobrom čovjeku, kojeg prati samo radi jednog cilja, da poveća svoje znanje, ipak, ne napusti. On kod starca nije vidio nikakvo posebno znanje osim što je starac činio takva djela koja je svako znanje osuđivalo i protiv kojeg je bio svaki zakon.

Povrh svega, on ipak reče starcu: «Ako te i poslije ovoga za bilo šta upitam» - reče - «onda se nemoj sa mnom družiti. Eto sam ti se opravdao! Imaš onda pravo da se ne družiš sa mnom i da odeš od mene».

Treći događaj

Dobri čovjek izađe sa Musaom a.s. iz tog grada i njih dvojica putovaše sve dok ne stigoše do drugog mjesta. U putu su bili dosta ogladnili i umorili se, te zatražiše od stanovnika tog mjesta da ih nahrane i ugoste ali im se niko ne odazva.

Od koga god bi zatražili smještaj rekao bi im: «Mi ne ugošćavamo strance osim za naknadu».

I od koga god bi zatražili hranu rekao bi im: «Mi nikome ne dajemo hranu besplatno».

Kada se Musa a.s. umori od traženja, sjede sa svojim mladićem pod zid jedne kuće da se odmore. On pozva i starca da sjedne sa njima i da se odmori ali tada vidje nešto što ga iznenadi.

Znaš li šta je Musa a.s. vidio?

Ugleda starca kako prilazi jednom starom zidu koji se nalazio nedaleko od njih i koji je izgledao da će svakog časa pasti, te poče preslagati njegovo kamenje. Zatim uze zemlju, izmješa je s vodom i poče njom lijepiti kamenje i učvršćivati ga. Starac to uradi ne tražeći ni od koga nikakvu nagradu. Musa a.s. pomisli da je to starac uradio kako bi uzeo nagradu za to i njom kupio hranu od stanovnika koji ne ugošćavaju stranca - osim ako im se naredi, niti hrane gladnog - osim za novac. Ali starac, kada završi s poslom pozva Musaa a.s. da ga slijedi i krenu iz grada ne tražeći ni od koga ništa.

Musa a.s. ga začuđeno upita: «Zbog čega si onda popravljao zid? Zid je bio srušen i naget te si ga popravio. Radi čega onda nisi od njegovog vlasnika tražio nagradu za to? Mogao si» - reče Musa - «uzeti za to nagradu»

Tada starac pogleda u Musaa i reče mu: «Sada se rastajemo ja i ti!» (El-Kehf, 77-78.)

Musa a.s. se tada trgnu i shvati da je prekršio dogovor između njega i starca, a to je da ga ni o čemu ne pita dok mu ovaj sam to ne objasni.

Shvati da je stvarno zaslužio da ga starac napusti jer nije bio u stanju suzdržati se od pitanja i govora. To je bio dovoljan razlog da ga starac napusti. Izvinjavajući se Musa a.s. reče: «Uistinu, imao si strpljenja sa mnom. Nisam se mogao suzdržati od zapitki- vanja, niti svoj jezik od govora, i nisam se mogao strpiti nad onim što ti radiš».

Starac mu blago reče: «Ne žalosti se, niti tuguj, sad ću ti objasniti ono radi čega nisi mogao da se strpiš».

Musa a.s. mu radostan reče: «Hajde ispričaj mi jer želim to saznati».

Starac mu reče: «Hajdemo da potražimo prikladno mjesto pa da ti objasnim ono što je bilo skriveno od tebe i što nisi mogao shvatiti«.

Kada dobri rob objasni tajnu tri događaja: oštećenje lađe, ubijanje dječaka i popravljanje zida u naselju koje ih nije ni napojilo niti nahranilo, vidjet ćemo mu'džize koje su otkrivene Musau a.s. kao i to da je znanje koje on posjeduje, uistinu, malo.

Čudo poznavanja nedokučivog

Kada pronađoše mjesto, Musa a.s. nestrpljivo upita dobrog čovjeka: «Šta je bilo sa lađom?»

Dobri čovjek mu odgovori: «Što se one lađe tiče pripadala je siromasima koji su zajednički dijelili dobit. Oni su mijenjali robu za robu koja je prolazila iz drugih zemalja i na taj način nešto malo zarađivali«.

Musa a.s. ga upita: «Zbog čega si je onda probušio kada si znao da su njeni vlasnici siromašni i slabi a uz to su nas počastili i trudili se da nas što bolje ugoste?!»

Starac reče: «Oštetio sam je jer u gradu uz čiju obalu je pristala lađa vlada kralj-nasilnik koji šalje svoje pripadnike da provjere svaku lađu koja pristane uz obalu. One lađe koje su u dobrom stanju on otima od njihovih vlasnika nasilno, dok lađe koje su oštećene i koje imaju neki nedostatak ostavlja njihovim vlasnicima«.

Tog momenta Musa a.s. shvati stvarnost, i čudo koje se dogodilo pred njim, a koje nadmašuje čak i njegovu maštu.

Osmjehujući se on reče starcu: «Zar si onda probušio lađu kako je nepravedni vladar ne bi uzeo od njezinih vlasnika?«

Starac reče: «Da, uradio sam to kako bi ih nepravedni vladar ostavio na miru. Oni kasnije mogu popraviti lađu i ponovo sa njom sticati nafaku«.

Musa a.s. tada zamisli vlasnike lađe srdite i ljute nakon što su otkrili štetu koja im je nanijeta. Kada bi saznali ono što je Musa sada saznao a što je od njih skriveno radovali bi se i zahvalili svome Gospodaru na toj šteti jer ima nedaća iz kojih ima izlaza.

Musa a.s. zatim upita starca: «Zbog čega si ubio dječaka?

Starac odgovori: «Što se onog dječaka tiče njegovi roditelji su vjernici dok je on oholi nevjernik i u dubokoj zabludi: 'Pa smo

se pobojali da ih on neće na nasilje i nevjerovanje navratiti' (El-Kehf, 80.) Kada ga ne bi u nečemu poslušali on bi ih uznemiravao čineći nered, a ako bi ga poslušali odveo bi ih u nevjerstvo i zabludu».

Musa a.s reče: «Allah dž.š. je odmorio njegove roditelje od njega i otklonio opasnost da upadnu u grijeh, međutim, oni sada ne shvataju blagodat smrti njihovog zalutalog sina. Oni su sada u dubokoj tuzi za njim 'A možda nešto mrzite a ono je dobro za vas'». (El-Bekare, 216.)

Starac reče: «Da, Allah dž.š. će im podariti boljeg od njega i čestitijeg, privrženijeg vjeri, ljepšeg ponašanja i milostivijeg».

Musa a.s. reče: «Allah dž.š. je doista Svemoćan, Svojom milošću obuhvata koga On hoće». Zatim upita: «A šta je sa onim zidom kojeg si popravio a da to od tebe niko nije tražio?»

Starac odgovori: «Što se zida tiče pripadao je dvojici dječaka - siročadi iz grada, a pod njim je zakopano blago koje je njihov otac sakrio prije smrti. Otac im je bio dobar čovjek, vjernik i bogobojazan, i Gospodar tvoj želi iz milosti Svoje da oni odrastu i izvade blago svoje».

Musa a.s. upita: «Znači popravio si zid bojeći se da blago neko drugi ne pronađe?«

Starac odgovori: «Da, uradio sam to kako bi blago ostalo sačuvano i daleko od ruku ostalih ljudi, sve dok dječaci ne narastu i mognu se okoristiti tim imetkom za životne potrebe i opskrbu».

Tada Musau a.s. postade jasna suština skrivenog znanja kojeg je posjedovao dobri čovjek. On shvati da je znanje koje je za njega bilo nedokučivo, otkriveno ovom čovjeku.

Ono što je bilo tajna za njega pred ovim starcem je jasno i jednostavno tako da je Musa a.s. bio odlikovan jer ga je njegov Gospodar podučio ovim veličanstvenim mu'džizama.

More se rascijepilo na dva dijela

Uzvišeni kaže: «I Mi objavismo Musau: 'Udari štapom svojim po moru!' - i ono se rastavi i svaki bok njegov bijaše kao veliko brdo; i Mi onda tamo one druge približismo - a Musaa i sve one koji bijahu s njim spasismo - i one druge potopismo. To je, zaista, pouka, i većina njih nisu bili vjernici. (Eš-Šu'ara, 63- 67.)

Mnogobrojne su mu'džize Musa a.s., naprimjer, događaji sa morem, rijekom i izvorima vode. Sva ova čuda Allah dž.š. je poklonio Musau a.s. kako bi mu se vjernici što brže odazvali i kako bi ga pomogao protiv njegovih neprijatelja. Ta čuda bila su, također, pouke vjernicima i lekcije tvrdoglavim ne bi li se opametili. Kada bolje pogledamo vidjet ćemo da je Musaov a.s. život započeo u sanduku- tabutu kojeg je voda rijeke Nil odnijela do Faraonovog dvorca. Faraonova žena Asija ga posini tako da je Musa a.s. odrastao u dvorcu Faraona na obali Nila. Njegova mu'džiza s morem počinje onog trenutka kada su Faraon i njegov narod prevršili svaku mjeru čineći nered. Allah dž.š. im je poslao neke svoje znakove

kazne kao što su skakavci i žabe a zatim ih je zadesila posljednja ovodunjalučka kazna, a to je bila krv. Voda rijeke Nil se pretvorila u krv tako da više nije bila upotrebljiva i to je bio neuobičajen vid kazne. Prethodne su dolazile u vidu poznatih štetočina u poljoprivredi koja se zasnivala na vodi Nila, svejedno kopanjem kanala ili pravljenjem brane. Posljednja kazna došla je u obliku nezamislivom stanovnicima Egipta, naime, voda je pretvorena u krv. Međutim, to je bilo samo onda kada su tu vodu koristili Faraonovi sljedbenici dok je voda bila u prirodnom stanju kada bi je koristili Musa a.s. i njegov narod. Kada bi neko od Faraonovih sljedbenika zahvatio u posudu vode, uvidio bi da je ona puna krvi. Ovaj vid kazne potresao je egipatski narod i uzdrmao Faraonov dvorac. Bilo je to zastrašujuće čudo i velika katastrofa. Nije im preostao nikakav drugi izlaz, niti rješenje osim da se obrate Musau a.s. Oni odoše do njega moleći ga da se zauzme za njih i zamoli svoga Gospodara da otkloni kaznu. Obećaše mu da će zauzvrat pustiti na miru sinove Israilove i da će im, nakon što su ih bezbroj puta spriječili, dozvoliti da napuste Faraonovu zemlju. Musa a.s im se odazva i prihvati da se zauzme za njih iako su sva prethodna obećanja prekršili. Musa a.s. zamoli Gospodara i On otkloni od njih kaznu. Voda se povrati u prijašnje stanje tako da se mogla bez smetnji piti. Kada dođe vrijeme da ispune svoje obećanje koje su dali Musau a.s. oni odbiše. Faraon, kao i prije, ne dozvoli da se Musa priključi svome narodu i otputuje iz njegove zemlje. Stanje je bilo još gore nego prije jer je Faraon povećao pritisak na sinove Israilove i još više napadao Musaa a.s. Štaviše, on se proglasi bogom i reče: «Zar meni ne pripada carstvo u Misiru i ovi rukavci rijeke koji ispred mene teku?» On, također, proglasi da je Musa a.s. čarobnjak i lažljivac te da je siromah koji ne posjeduje ništa, čak ni jedne jedine zlatne narukvice.

Kur'an nam prenosi ovaj dojmljivi prizor o kojem Uzvišeni kaže: «Još davno Mi smo poslali Musaa sa znamenjima Našim Faraonu i glavešinama njegovim, i on je rekao: 'Ja sam, doista, Gospodara svjetova poslanik!' I pošto im je donio znamenja Naša, oni su ih, odjednom, počeli ismijavati. I Mi smo im dokaze pokazivali, sve jedan veći od drugog, i na muke smo ih stavljali ne bi li se dozvali. 'O ti čarobnjače!' - govorili su oni - 'zamoli Gospodara svoga, u naše ime, na temelju tebi datog obećanja, mi ćemo sigurno pravim putem poći!' A čim bismo ih nevolje oslobodili, začas bi obavezu prekršili. I Faraon obznani narodu svome: 'O narode moj,' - reče on - 'zar meni ne pripada carstvo u Misiru i ovi rukavci rijeke koji ispred mene teku - shvatate li? I zar nisam ja bolji od ovog bijednika koji jedva umije da govori? Zašto mu nisu stavljene narukvice od zlata ili zašto zajedno sa njim nisu došli meleki?' I on zavede narod svoj, pa mu se pokori; oni su, doista, bili narod grješni». (Ez-Zuhruf, 46-54.)

Ovako je izgledao Faraon, silnik i obmanjen. Musa a.s. shvati da ni on ni njegov narod neće povjerovati koliko god mu obećavali i da neće prestati mučiti sinove Israilove
i tlačiti ih. Musa a.s. osjeti da nikakva hajra nema u ovim ljudima koje je predvodio Faraon. Njihove misli nisu išle prema vjeri i zatvorili su svoje oči kako ne bi vidjeli ljepotu Allahova stvaranja i uzeli pouku iz toga. Musa a.s. zamoli svoga Gospodara, ovoga puta srdit i odlučan, zajedno sa bratom Harunom, shvatajući da od Faraonovog naroda nema nikakve koristi. Podiže ruke prema nebu i njih dvojica zamoliše: «Gospodaru moj, ovo su, zaista, ljudi koji neće vjerovati! Ti se oprosti od njih i reci: 'Ostajte u miru!' - ta sigurno će oni zapamtiti!» (Ez-Zuhruf, 88-89.)

Allah dž.š. se odazva na ovu dovu i reče Musau i Harunu: «Uslišena je molba vaša!» - reče On - «a vas dvojica na pravom putu ostanite i nikako se za neznalicama ne povodite!« (Junus, 89.)

Šta misliš koji je slijedeći korak? Šta sad treba da uradi Musa a.s.?

Bi mu naređeno da izađe iz Misira i da sa njim krene njegov narod. Bilo je čudno da neki sinovi Israilovi nisu vjerovali Musau a.s. Njih Allah dž.š. spominje u slijedećim
ajetima: «I ne povjerova Musau niko, osim malo njih iz naroda Faraonova, iz straha da ih Faraon i glavešine njegove ne počnu zlostavljati, - a Faraon je zaista na Zemlji silnik bio i u zlu svaku mjeru prevršio». (Junus, 83.)

Vladavina Faraona bližila se kraju. Allah dž.š. je želio da okonča sa zlodjelima ovog prokletog nevjernika; nakon što je na razne načine pozivan u Musaovu vjeru i nakon što je izašao iz Allahove milosti. Musau bi naređeno da izađe iz Misira, a sinovi Israilovi zatražiše dozvolu od Faraona da izađu na njihov praznik što im on preko volje dozvoli. Oni se spremiše i ponesoše sav nakit koji su imali tako da iz Misira iznesoše ogromno blago. Kada se spusti noć, sinovi Israilovi pod vodstvom Musaa a.s. izađoše prema Crvenom moru, sa željom da odu u zemlje Sama. Nije prošlo puno vremena a Faraonove uhode ga obavijestiše o tome da je Musa sa svojim narodom krenuo prema Samu i da je izašao noću. Faraon diže sve na noge i naredi da se iz svih gradova kraljevstva skupi vojska i, između ostalog, reče da ga je Musa naljutio.

On reče: «.. .i rasrdili su nas», (Eš-Šu'ara, 55.) «Musa me je naljutio i zato mora biti ubijen i on i sinovi Israilovi».

Faraon ovu naredbu obznani među ljudima. U veoma kratkom vremenskom roku Faraon sakupi ogromnu vojsku i krenu za Musaom da jednom zauvijek završi s njim. Vojska je krenula veoma brzo. Izgledala je zastrašujuće jer je bila veoma brojna i opremljena najubitačnijim oružjem tog vremena. Nasuprot njima bili su Israelćani koji su u velikom strahu ponijeli samo najosnovnije stvari. Počela je žestoka potjera. Faraonova vojska kretala se maksimalnom brzinom, smanjujući razmak dok je Musa

a.s. sa svojim narodom sporo napredovao radi težine tereta na leđima. Faraonova vojska se približi Musau a.s. i njegovom narodu veoma blizu tako da kad se oni okrenuše ugledaše ih iza sebe. Iz daleka se vidio ogroman oblak prašine koji je bio siguran znak da se vojska približava. Kada ih ugledaše, sinovi Israilovi se uplašiše jer su se nalazili u bezizlazoj situaciji - more je bilo ispred njih a iza njih se nalazio nemilosrdni neprijatelj koji je krenuo za njima kako bi ih do posljednjeg uništio. Nisu imali, zaista, nikakva izlaza, bili su skupina žena, djece i nenaoružanih muškaraca. Kad bi ih Faraon sustigao sve bi ih pobio.

Žene počeše od straha plakati a ljudi zavikaše: «Stići će nas, o Musa... stići će nas Faraon«.

Veoma miran, Musa a.s. im reče: «Neće... Gospodar moj je sa mnom, On će mi put pokazati».

U ovim teškim trenucima, Musa a.s. zatraži utočište kod svoga Gospodara jer drugog utočišta nije imao. On dobi objavu i jasnu naredbu da svojim štapom udari po moru. Ovaj događaj opisan je u Kur'anu u kojem Uzvišeni kaže: «I oni ih, kad se sunce rađalo, sustigoše, pa kad jedni druge ugledaše, drugovi Musaovi povikaše: 'Samo što nas nisu stigli!' 'Neće!' - reče on - 'Gospodar moj je sa mnom, On će mi put pokazati.' I Mi objavismo Musau: 'Udari štapom svojim po moru!' - i ono se rastavi i svaki bok njegov bijaše kao veliko brdo». (Eš-Šu'ara, 60-63.) Musa odmah izvrši naredbu svoga Gospodara - udari štapom po moru i ono se razdvoji na dva dijela. Ovo zastrašujuće čudo bilo je jedna od mu'džiza koje je Allah dž.š. podario Musau a.s. More se razdvoji na dva dijela i ukaza se put potpuno suh posred mora dok su s desne i lijeve strane bili valovi poput postojanog brda. Musa a.s. sa svojim narodom krenu ovim čudnim putem koji je trebao da bude pouka nevjerničkoj vojsci koja je proganjala i slijedila njegov narod. On krenu putem koji je bio zaista čudan - put suh, oko njega valovi udaraju ali ne potapaju put u moru koje se rascijepilo. Bilo je doista čudo kako je Faraonova vojska krenula za njima ne pogledavši, niti se začudivši i ne uzevši nikakvu pouku. Sve ovo nije prosvjetlilo njihov um, pomućen slijepim nevjerstvom. Valovi su se uzdizali i navaljivali na put koji se nalazio između njih ali nisu doseza li do njega. Činilo se da neka nevidljiva ruka sprječava valove da potope i nakvase put. Faraon stiže do mora, ugleda ovo čudo - ugleda da se more rascijepilo na dva dijela i u njemu suh put. U početku on osjeti malo strah ali inad, ipak, pobijedi. Bez razmišljanja koje bi mu moglo donijeti pouku, naredi vojsci da krene ovim čudnim putem. Oni krenuše veoma žurno, želeći da sustignu progonjene što prije. Dvije skupine su sada bile tako blizu da su se mogle vidjeti okom. Ali Musa a.s. i njegov narod su se domogli kopna prije Faraona i kad izađe zadnji Israelćanin, Musa a.s. htjede da ponovo udari po moru štapom kako bi se vratilo u prijašnje stanje ali mu Allah dž.š. naredi da

ostavi more onakvim kakvo jeste. Musa a.s. je želio da se more ispriječi između njega i Faraona bojeći se da ga on ne sustigne i ne stavi na muke i da je udario po moru ko zna šta bi se dogodilo, ali mu Allah dž.š. reče: «... i ostavi more nek miruje, oni su vojska koja će, zaista, potopljena biti». (Ed-Duhan, 24.)

Ovo je bila Allahova volja. On je želio da potopi Faraona i zato je naredio Musau a.s. da ostavi more u istom stanju. Faraon stiže sa vojskom do polovice mora i krenu još dalje tako da je izgledalo da će stići do druge obale ali Allah dž.š. naredi Džibrilu a.s. i on sklopi valove koji potopiše Faraona i njegovu vojsku. Potopljeni su zajedno sa nevjerstvom i inadom koji su nosili: «... potopljeno je nevjerstvo, a spašena je vjera».

Dok su se valovi sklapali nad njim, Faraon je vidio svoje mjesto u vatri. Nakon što mu bi skinuta koprena s očiju, on shvati da je Musa a.s. bio iskren i povjerljiv i da nije bio čarobnjak i lažov kakvim ga je on prozvao među ljudima. Shvati da je on samo poniženi rob koji nikada neće postati bog kako je tvrdio za sebe pred ljudima. Kada Faraona obuze smrtna agonija on shvati da je njegova najveća greška bila to što se borio protiv Musaa a.s. i što ga je proganjao. Tog trenutka on odluči da povjeruje. Allah dž.š. nam taj moment opisuje slijedećim riječima: «A on, kad se poče daviti, uzviknu: 'Ja vjerujem da nema boga osim Onoga u kojeg vjeruju sinovi Israilovi i ja se pokoravam!« (Junus, 90.)

Je li primljeno Faraonovo pokajanje? Ne nije primljeno, jer se pokajao nakon što ga je stigla kazna i smrt. Džibril a.s. mu je rekao: «Zar sada, a prije si neposlušan bio i razdor sijao?!» (Junus, 91.)

Prošlo je vrijeme pokajanja za Faraona, naredba je došla i njemu nema spasa od potopa i smrti. Bit će spašeno samo njegovo tijelo. Umrijet ćeš, a tvoje tijelo će morski talasi izbaciti na obalu da bi bio primjer i pouka onima poslije tebe. Uzvišeni kaže: «Danas ćemo izbaviti samo tijelo tvoje da bi bio poučan primjer onima poslije tebe - ali mnogi ljudi su ravnodušni prema Našim poukama». (Junus, 92.)

Ovo je Musaova mu'džiza sa morem. To je samo jedno od mnogih čuda koje je Allah dž.š. podario Svome robu Musau a.s. A kako su velika ta čuda...

Stap i zmija

«Uzvišeni kaže: 'A šta ti je to u desnoj ruci, o Musa?' 'Ovo je moj štap' - odgovori on - 'kojim se poštapam i kojim lišće ovcama svojim skidam, a služi mi i za druge potrebe'. 'Baci ga, o Musa!' - reče On. I on ga baci, kad on

- zmija koja mili. 'Uzmi je i ne boj se!' - reče On - 'Mi ćemo je vratiti u ono što je bila prije. (Ta-Ha, 17- 21.)

Početak mu'džize

Priča o Musau a.s. prožeta je mu'džizama. Uzrok tome je vjerovatno to što su Jevreji bili tvrdoglavi i oholi. Njegov život započeo je mu'džizama još od rođenja i djetinjstva. Faraon je izdao naredbu da se svako muško novorođenče kod sinova Israilovih ubije, ali Allah dž.š. je želio da spasi Musaa a.s., štaviše, da odraste i odgaja se na Faraonovom dvoru. Sve je to počelo kada se Musaova majka pobojala da Faraon ne sazna za njegovo rođenje i ne zakolje ga. Tada je Allah dž.š. nadahnjuje da načini sanduk, stavi Musaa u njega i pusti ga niz rijeku. Sanduk zaplovi noseći Musaa, riječni talasi ga odnesoše na obalu ispod Faraonovog dvora. Asija, Faraonova žena, ga ugleda i zatraži od svog muža da ga ostave kod sebe i da uživaju u njegovom odgoju i da im bude razonoda. Čudo se i dalje nastavlja. Musaova majka bila je uplašena za svog sina, a Allah dž.š. htjede da joj smiri srce. On je nadahnu da bude strpljiva i jaka do ponovnog susreta sa sinom koji je otplovio niz rijeku. Musaova sestra ga je pratila bojeći se za njega i malo je falilo da se ne oda i izgubi kontrolu, ali je Allah dž.š. učinio da bude jaka i hrabra u tom trenutku. Asija se obradova kada lijep dječak stiže pod njezin dvorac i kada joj muž dozvoli da ga zadrži kod sebe i odusta da ga ubije iako je bio dijete sinova Israilovih. Musaova majka ostade tužna i uplakana. Imala je osjećaj da je sa Musaom bacila u rijeku i svoje srce. Pratila ga je pogledom sve dok joj se nije izgubio iz vida i ona ne ču više ništa o njemu. Svanu slijedeći dan, a srce Musaove majke bi prazno i obavijeno tugom tako da zamalo nije izgubila prisebnost i krenula u potragu za izgubljenim sinčićem, ali joj Allah dž.š. učvrsti srce i ispuni je smirenošću. Ona se smiri i prepusti brigu o svom sinu Allahu dž.š., te naredi svojoj kćerki da polahko ode do Faraonovog dvorca i da pokuša saznati bilo kakve vijesti o svom bratu Musau a.s. i upozori je da se prikrije tako da niko ne otkrije njezino traganje. Musa a.s odbi sve dojilje i prista da uzme u usta samo dojku svoje majke!

Zar ovo nije veliko čudo kojim je započeo Musaov život?!

Kur'an nam pripovijeda o djetinjstvu Musaa a.s. o kojem Uzvišeni kaže: «I srce Musaove majke ostade prazno, umalo ga ne prokaza, da Mi srce njeno nismo učvrstili i vjernicom je učinili. I ona reče sestri njegovoj: 'Idi za njim! I ona ga ugleda izdaleka, a oni nisu bili ništa primjetili. A Mi smo mu već bili zabranili dojilje, pa ona reče: 'Hoćete li da vam pokažem porodicu koja će vam se o njemu brinuti i koja će mu dobro željeti?» (El-Kasas, 10-12.)

Allahovo obećanje bilo je istinito. Musaova majka postade dojilja svoga sina, a da to nije primijetio ni Faraon niti iko drugi sa njegovog dvora. Dolazila je svaki dan u Faraonov dvorac i bila sretna i smirena zbog toga što zada- ja svoga sina i uživa u majčinstvu.

Ovu mu'džizu nam opisuje Kur'an u kojem Uzvišeni kaže: «I vratismo ga majci njegovoj da se raduje i da ne tuguje, i da se uvjeri da je

Allahovo obećanje istinito; ali većina njih ne zna». (El-Kasas, 13.)

Musa a.s je bio omiljen kod svih. Niko ga nije vidio a da ga nije odmah zavolio. Ovo je bio dar od Allaha dž.š. jer On, Uzvišeni veli: «I Ja sam učinio da te svako voli i da rasteš pod okom Mojim». (Ta-Ha, 39.) Musa a.s odraste i stasa u divnog mladića i izuči mnoge nauke. Kada odraste sazna da nije Faraonov sin i uoči nasilje koje su Faraon i njegovi ljudi i sljedbenici ispoljavali prema sinovima Israilovim. Jednog dana on uđe neopažen u grad i zateče kako se čovjek iz Faraonovog naroda tuče sa čovjekom od sinova Israilovih. Čovjek iz njegovog naroda koji je bio slabiji zatraži pomoć od Musaa a.s., te se Musa ispriječi između njih dvojice, udari šakom protivnika i na mjestu ga ubi. Musa a.s. je bio tako jak da kad bi udario svog neprijatelja samo jednom ovaj bi odmah pao mrtav. Ali Musa nije imao namjeru ubiti ovog čovjeka. Njegova smrt ga tako iznenadi i uznemiri: «Ovo je šej- tanov posao!» - uzviknu - «on je, zaista, otvoreni neprijatelj koji u zabludu odvodi!»

On zamoli Gospodara: «Ja sam sebi zlo nanio, oprosti mi!»

Allah dž.š. mu oprosti jer On zaista puno prašta i Milostiv je. Nakon nekoliko dana njegov sunarodnjak radi kojeg je ubio Faraonovog rođaka ponovo dođe tražeći pomoć u novoj borbi protiv drugog čovjeka te Musa a.s. shvati da je on svađalica i kavgadžija, pa mu reče: «Ti si, zbilja, u pravoj zabludi«.

Musa krenu prema njemu a čovjek pomisli da će ga ubiti kao što je jučer ubio njegovog neprijatelja te reče želeći ga smiriti: «0 Musa, zar ćeš da ubiješ i mene kao što si jučer ubio čovjeka? Ti hoćeš da na Zemlji silu provodiš, a ne želiš da miriš». (El-Kasas, 19.)

Ovim riječima Egipćanin otkri tajnu vojsci koja je tragala za ubicom. Musa a.s. osvanu u gradu uplašen, očekujući opasnost koja ga je vrebala. Allah dž.š. posla jednog razumnog čovjeka, Misirca koji nasavjetova i upozori Musaa a.s.

Njegove riječi nam prenosi Kur'an u riječima Uzvišenog: «I jedan čovjek s kraja grada dotrča: ’O Musa - reče - 'glavešine se dogovaraju da te ubiju; zato bježi, ja sam ti zbilja iskren savjetnik«. (El-Kasas, 20.)

Musa izađe iz grada i zamoli svoga Gospodara: «Gospodaru moj» - reče - «spasi me naroda koji ne vjeruje!»

Musa pobježe u Medjen i sjede kod velikog bunara kod kojeg dođoše snažni pastiri da napoje svoja stada. Musa a.s. je bio iscrpljen i gladan jer sve vrijeme ništa nije jeo. On se osjeti siromašnim i usamljenim jer je pobjegao iz svoje zemlje da ga ne bi uhvatio Faraon i njegov narod radi nevolje koja ga je zadesila.

Sjedeći pod drvetom blizu bunara on zamoli: «Gospodaru moj, ma kakvu mi hranu dao, zaista mi je potrebna!« (El-Kasas, 24.)

Istog trenutka Musa a.s. opazi skupinu čobana kako napajaju svoja stada i ugleda dvije djevojke kako sprječavaju svoje stado da se

pomiješa sa ostalim. On shvati da one trebaju nekog ko će im pomoći te im priđe i ponudi pomoć, ukoliko žele.

Starija od njih reče: «Mi čekamo dok čobani napoje svoja stada i odu. Tek tada mi napajamo svoje stado»

Musa a.s. ih upita: «A zašto ne pojite zajedno sa njima?»

Mlađa mu odgovori: «Mi smo slabe i nejake, kao što vidiš, kako da se guramo sa muškarcima?!«

Musa a.s. ih tada začuđeno pogleda jer njih dvije čuvaju ovce što je bilo svakako zanimanje muškaraca jer je to naporan i težak posao.

On ih ponovo upita: «Zašto vas dvije čuvate ovce?«

Mlađa ponovo odgovori: «Otac nam je veoma star i slabog zdravlja tako da ne može izlaziti sa nama svaki dan«.

Musa a.s. tada istupi naprijed i reče: «Ja ću napojiti umjesto vas«. On krenu a za njim krenuše ove dvije djevojke tjerajući ispred sebe stado. Kada se primakoše Medjenskom bunaru

ugledaše da su čobani na njegov otvor stavili ogroman kamen koji je bio tako težak da ga je moglo pokrenuti najmanje deset ljudi. Musa a.s. priđe kamenu, na čuđenje djevojaka koje vidješe njegove snažne mišiće i ruke, te otkloni kamen sa otvora bunara. Musa a.s. je bio veoma snažan. Allah dž.š. mu je podario takvu snagu koja je u to vrijeme bila pravo čudo. Kada napojiše ovce on ponovo vrati kamen na njegovo mjesto i napusti djevojke vrativši se u hlad drveta kod kojeg je malo prije sjedio.

On ponovo podiže ruke i zamoli: «Gospodaru moj, ma kakvu mi hranu dao, zaista mi je potrebna!«

Djevojke se vratiše kući i ispripovijedaše ocu Šuajbu[27] događaj sa plemenitim mladićem koji im je napojio stado i bio uzrok da se one vrate kući ranije nego obično. One mu detaljno objasniše na koji način je napojio ovce te da je izgledao veoma umoran kao da je dugo putovao. Otac posla jednu od njih dvije kako bi ga pozvala kod njih da mu uruči nagradu. Ona mu stidljivo priđe i pozva ga, a kada krenuše ona je išla iza njega pokazujući mu put. Čovjek ga lijepo dočeka i iznese mu jelo. Zatim mu ponudi da oženi jednu od njegovih kćeri ukoliko mu bude čuvao ovce osam godina, a ukoliko napuni deset godina onda neka sam izabere šta će uraditi. Musa a.s. prihvati ovaj velikodušni prijedlog koji mu je Allahovom voljom donio samo dobro. Prođe mnogo godina. Allah dž.š. pripremi Musaa a.s. kako bi bio spreman da ponese vjerovjesnički emanet, veličinu i težinu koju on sobom nosi. Prođe ugovoreni rok i nastupi period velikih događaja i čuda u Musaovom životu. Vidjet ćemo početak toga ispod brda Tur i vidjet ćemo kakva je veza između štapa i zmije.

[27] Učenjaci su se razišli o pitanju Šuajba; je li vjerovjesnik ili nije. Preovladalo je mišljenje da nije.

Štap

Štap je bio jedno od čuda koje je Allah dž.š. učinio da bude onakvim kakvo je bilo, i da učini ono što je učinilo. U početku, u očima Musaa a.s. njegova važnost se ogledala samo u dvije stvari kao što on o njemu kaže: «Ovo je moj štap» - odgovori on - «kojim se poštapam - i kojim lišće ovcama svojim skidam».

Pošto je Musa a.s. vjerovjesnik, a govor vjerovjesnika je sadržajan, on je još dodao: «...a služi mi i za druge potrebe», jer je znao da se svrha stvari i događaja može Allahovom voljom promijeniti. Učenjaci spominju da je Musaov štap imao više imena, naprimjer, 'Massa' ili 'Nef atun' ili 'Gajjas' a neki kažu da se zvao 'Alik'. Bio je dug deset aršina poput Musaa a.s.[28] O ovom štapu pripovijedaju se raznovrsne priče i događaji koje spominju pripovjedači i historičari. Kažu da je taj štap bio na vrhu račvast, na dnu tih račvi bila je kuka, a pri dnu je imao dva gvozdena zupca. Kad god bi Musa a.s. ušao u pećinu ili putovao po mrkloj noći ove račve bi zasvijetlile poput svjetiljki i obasjavale mu dokle mu pogled dopire. Također, kada bi mu ponestalo vode, Musa bi štap samo stavio u bunar i on bi se produžio do vode, na njegovom vrhu pojavila bi se kofa s kojom bi crpio vodu...[29] O nekim svojstvima koja se pripisuju ovom štapu nećemo govoriti radi nesigurne vjerodostojnosti predaja. Još se navodi da kad bi Musa udario štapom po zemlji iz nje bi izašla hrana koja je bila dovoljna Musau za taj dan ili kad bi udario po neprohodnom brdu ili kamenu ili trnju pojavio bi se put. Kada bi želio da pređe preko rijeke bez čamca samo bi udario štapom po njoj, rijeka bi se rascijepila i ukazao bi se put.[30] Musa a.s. proboravi kod Šuajba ugovoreni rok, oženi njegovu kćerku Safuru i odluči da otputuje iz tog mjesta. On krenu sa porodicom iz Medjena u zemlje Sama, zimi, za vrijeme velikih hladnoća, po mrkloj noći, a sa njim je bila njegova žena i ovce koje mu je poklonio Šuajb kao nagradu za služenje. Musa a.s. krenu prema Samu kopnom izbjegavajući predjele 'Umrana bojeći se kraljeva koji su vladali u tom dijelu Sama. Njegova najveća briga bila je da izbavi brata Haruna iz Misira ukoliko to bude ikako moguće. On krenu, a da uopće nije poznavao put i skrenu prema brdu Tur, s desne strane doline, u hladno zimsko predvečerje. Spusti se hladna noć, a nebom zaparaše munje, udariše gromovi i poče padati kiša. Musaova žena bila je u devetom mjesecu trudnoće i u tom momentu uhvatiše je porođajni bolovi. Musa se uplaši za nju radi hladnoće i tame jer se upravo trebala poroditi, kad na jednoj strani brda ugleda svjetlo.

On pomisli da je to vatra, te reče ženi: «Ostanite vi tu, ja sam vatru vidio, možda ću vam nekakvu glavnju donijeti ili ću pored vatre naći nekoga ko će mi put pokazati«. (Ta-Ha, 10.)

Mislio je da će pored vatre naći nekoga ko će mu pokazati put jer je bio zalutao, ali kad se približi vatri ugleda ogromno svjetlo koje se

spuštalo s nebeskog svoda na jedno veliko stablo na brdu. Musa a.s je bio ušao u dolinu Tuva u kojoj je vladala neka čudna tišina i mir. Musa a.s. nastavi put prema vatri i kada joj se približi sasvim blizu začu glas kako ga doziva: «Neka su blagoslovljeni oni koji se nalaze na mjestu na kojem je vatra i oni oko nje, i neka je hvaljen Allah, Gospodar svjetova!« (En-Neml, 8.)

Musa a.s. naglo zastade, osjeti uznemirenost i strah, i primijeti da glas ne dolazi sa nekog određenog mjesta nego sa svih strana. On bi dozvan s desne strane doline iz stabla u blagoslovljenom kraju. Zemlja se ponovo zatrese od poniznosti i straha jer Allah dž.š. opet reče: «Ja sam, uistinu, Gospodar tvoj!» (Ta-Ha, 12.) Musa se još više uznemiri i uplaši kada ponovo začu glas koji mu reče: «Izuj, zato, obuću svoju, ti si, doista, u blagoslovljenoj dolini Tuva». (Ta-Ha, 12.)

Kada to ču, Musa a.s. shvati da mu se obraća njegov Gospodar. Srce mu jako zalupa, jezik se ukoči, tijelo malak- sa tako da je izgledao kao mrtav, samo što je duša bila još u njemu. Razlog zbog kojeg mu je Allah dž.š. naredio da izuje obuću bio je u tome da njegove noge dotaknu ovu ugodnu zemlju i da osjeti njezin bereket jer je to bila sveta zemlja. Neki učenjaci kažu da je išao bos zbog toga što je to znak poniznosti, poštovanja i odgajanja duše. Musa a.s. zatim primi objavu od Allaha dž.š. koji ga obavijesti da je on sada odabrani vjerovjesnik od Allaha dž.š.: «Tebe sam izabrao, zato ono što ti se objavljuje slušaj! Ja sam, uistinu, Allah, drugog boga, osim Mene, nema; zato se samo Meni klanjaj i molitvu obavljaj - da bih ti uvijek na umu bio! Čas oživljenja će sigurno doći - od svakog ga tajim - kad će svaki čovjek prema trudu svome nagrađen ili kažnjen biti. I neka te zato nikako ne odvrati od vjerovanja u nj' onaj koji u Njega ne vjeruje i koji slijedi strast svoju, pa da budeš izgubljen». (Ta-Ha, 13-16.)

Sada na red dođe štap kojeg je Allah dž.š. svojom voljom učinio mu'džizom. Milostivi i Samilosni upita Svoga roba Musaa o štapu i reče: «A šta ti je to u desnoj ruci, o Musa?» (Ta-Ha, 17.)

Musa a.s. odgovori na način koji je otkrivao njegovu ograničenu ljudsku spoznaju i znanje. «Ovo je moj štap» - odgovori on - «kojim se poštapam i kojim lišće ovcama svojim skidam, a služi mi i za druge potrebe». (Ta-Ha, 18.)

To je Musa a.s. mogao reći jer je njegovo znanje kao čovjeka bilo ograničeno. Značenje riječi «druge potrebe» Musa a.s. će uskoro saznati. Kada baci štap vidjet će da će se on pretvoriti u jednu od najvećih crnih zmija koje gmižu zemljom. U njezinom opisu je došlo[31] da je ona proždrljiva, kreće se na četiri dijela tijela. Njezina usta su otvorena i u njima se nalazi dvanaest očnjaka i kutnjaka iz kojih, uz piskanje, izlazi plamen vatre. Njezin rog je u znaku plamteće vatre, a oči joj svijetle poput bljeska munje. Tijelo joj je veliko poput tijela najveće zmije, hitra je

i okretna poput džinna, a blaga kao mala zmija. Ovo sve potvrđuje i Kur'an jer Uzvišeni kaže: «I Musa baci štap svoj, kad on - zmija prava».

Na drugom mjestu veli: «...kao da je hitra zmija».

A na trećem mjestu kaže: «I on ga baci, kad on - zmija koja mili».

Vratimo se sada dijalogu između Musaa a.s. i njegovog Gospodara. Nakon što reče šta mu je u desnoj ruci: «Ovo je moj štap» iznenada dođe naredba Allaha dž.š.: «Baci ga, o Musa!» (Ta-Ha, 19.)

Musa baci štap iz ruke i njegovom čuđenju i iznenađenju ne bi kraja kad ugleda šta se nalazi ispred njega. Stap se pretvorio u ogromnu zmiju zastrašujućeg tijela koja se kretala nevjerovatnom brzinom. Ne mogavši suzdržati zaprepaštenje i osjetivši da se sav trese od straha, Musa a.s. se okrenu i poče bježati što je brže mogao.

Nije malo odmakao, a Gospodar ga dozva, smirujući ga:

«O Musa, ne boj se! Poslanici se kod Mene ne trebaju ničega bojati». (En-Neml, 10.) I reče mu: «...priđi, ne boj se, sigurno ti se nikakvo zlo neće dogoditi!» (El-Kasas, 31.)

Musa a.s. za trenutak zastade, okrenu se i vrati na prijašnje mjesto, još osjećajući strah od zmije. A kako i da stoji pred ogromnom zmijom koja se kretala dignute glave i otvorenih usta!? On ponovo začu glas Veličanstvenog Gospodara koji mu reče: «Uzmi je i ne boj se!» (Ta-Ha, 21.) Kako da je uzme a ona se i dalje kreće?! Musa nikada prije nije vidio tako veliku zmiju. Bila bi to sigurna smrt i propast - pa ko bi se usudio da to uradi. Ali, Gospodar ga ponovo umiri, obeća mu sigurnost i reče: «Uzmi je i ne boj se!» - reče On - «Mi ćemo je vratiti u ono što je bila prije».

Još jedan trenutak Musa je bio u nedoumici i strahu. Napokon, on se vrlo oprezno poče približavati zmiji, pruži ruku koja se tresla. Na njemu je bio ogrtač od vune i on jedan njegov kraj omota oko ruke koja je bila pružena prema zastrašujućoj zmiji. Bi mu naređeno da izvadi ruku što on i uradi. Kada dodirnu zmiju ona se ponovo pretvori u štap dok mu se ruka nalazila među njegovim račvama kao i obično. Po drugi put dolazi Božija zapovijed Musau a.s. i bi mu naređeno: «Uvuci svoju ruku u njedra svoja, pojavit će se bijela, a bez mane, i priberi se tako od straha!» (El-Kasas, 32.)

Musa a.s. stavi ruku u njedra i kad je izvadi vidje da ona svijetli poput mjeseca. Svojom lijepom svjetlošću ona je zanosila pogled tako da je bilo nemoguće gledati u nju. Musa a.s. nakon toga stavi ruku na srce kao što mu je Allah dž.š. naredio: «...i priberi se tako od straha!» Kada to uradi, strah ga napusti, njegovo tijelo se smiri i on ponovo poče normalno razmišljati. Tada mu Allah dž.š. naređuje, nakon što mu je pokazao ova dva čuda, da ode Faraonu i da ga blago i lijepo pozove u islam. Musa a.s. tada ispolji strah od Faraona i reče Gospodaru da je ubio jednog iz Faraonovog naroda pa se boji da i oni

neće njega ubiti. Musa a.s. nije u tom trenutku znao da će njegov čudesni štap Allahovom voljom uzdrmati Faraona i njegovu vlast. Radi toga i radi svog nepoznavanja budućnosti, on zamoli Gospodara da sa njim pošalje i njegovog brata Harana. Allah dž.š. ga umiri i reče mu da će On biti sa njima dvojicom i da će slušati i gledati. Također, obavijesti ga da im Faraon, uprkos svojoj snazi i vlasti, neće moći nanijeti nikakvo zlo, te da će Musa a.s. biti pobjednik.

O svemu ovome što smo spomenuli govore i plemeniti ajeti u kojima Allah dž.š. kaže: «A da li je do tebe doprla vijest o Musau, kada je vatru ugledao pa čeljadi svojoj rekao: 'Ostanite vi tu, ja sam vatru vidio, možda ću vam nekakvu glavnju donijeti ili ću pored vatre naći nekoga ko će mi put pokazati.' A kad do nje dođe, neko ga zovnu; 'O Musa, Ja sam, uistinu, Gospodar tvoj! Izuj, zato, obuću svoju, ti si, doista, u blagoslovljenoj dolini Tuva. Tebe sam izabrao, zato ono što ti se objavljuje slušaj! Ja sam, uistinu, Allah, drugog boga, osim Mene, nema; zato se samo Meni klanjaj i molitvu obavljaj - da bih ti uvijek na umu bio! Čas oživljenja će sigurno doći - od svakog ga tajim - kad će svaki čovjek prema trudu svome nagrađen ili kažnjen biti. I neka te zato nikako ne odvrati od vjerovanja u nj' onaj koji u Njega ne vjeruje i koji slijedi strast svoju, pa da budeš izgubljen. A šta ti je to u desnoj ruci, o Musa? 'Ovo je moj štap' - odgovori on - 'kojim se poštapam i kojim lišće ovcama svojim skidam, a služi mi i za druge potrebe'. 'Baci ga, o Musa!' - reče On. I on ga baci, kad on - zmija koja mili. 'Uzmi je i ne boj se! - reče On - 'Mi ćemo je vratiti u ono što je bila prije. I uvuci ruku pod pazuho svoje, ruka će se pojaviti bijela, ali ne bolesna; i eto - znamenje drugo». (Ta-Ha, 9-22.)

U Faraonovom dvorcu

Musa a.s. otputova u Misir i uđe kod Faraona-silnika. Poče mu pričati o Allahu dž.š., o Njegovoj dobroti, milosti i blagosti, i o obaveznosti vjerovanja u Njegovu jednoću i obožavanje. On pokuša da ga pozove blago, obraćajući se direktno njemu ali se Faraon uzoholi i osili. On podsjeti Musaa a.s. da ga je on odgojio i izvadio iz rijeke Nil, te mu napomenu njegovo ubistvo Kopta a zatim ga upita: «Ko je to Gospodar svjetova?»

Musa a.s. mu reče: «To je moj i tvoj Gospodar».

Tada nastupi duga rasprava, dok je štap sve vrijeme bio u Musaovoj ruci.

Nakon što zabrani Musau a.s. da dalje govori Faraon ga pogleda i prijeteći mu reče: «Ako budeš kao boga nekog drugog osim mene priznavao, sigurno ću te u tamnicu baciti!» (Eš-Šu'ara, 29.)

Musa a.s. tada shvati da razumski dokazi neće ostaviti nikakva traga na ovom obmanjenom i oholom Faraonu. On se sjeti štapa koji mu se

nalazio u ruci i osjeti da je došlo vrijeme da pokaže čuda koja on krije.

On se obrati Faraonu i reče: «Zar i onda kad ti budem očigledan dokaz donio?» (Eš-Šu'ara, 30.)

U Musaovom glasu bio je prizvuk izazova što Faraon prihvati i odmah mu reče: «Pa daj ga, ako istinu govoriš!» (Eš-Šu'ara, 31.)

Musa a.s. tada uze štap i baci ga pred začuđenim Faraonom i njegovim vezirima koji pomisliše da mu je štap ispao iz straha od Faraona. Iznenada, štap se pretvori u pravu zmiju, strašnu, koja se kretala velikom brzinom. Kada ona krenu prema Faraonu on od straha pocrveni i ukoči se na mjestu, dok ostali pobjegoše prestrašeni prema vratima.

Faraon skoči pun straha i zavika tražeći pomoć od Musaa a.s. Prisutni su sada virili iza vrata, puni straha, očekujući šta će uraditi Musa a.s. On samo pruži ruku prema zmiji koja se ponovo pretvori u štap. Zatim Musa pokaza i svoju drugu mu'džizu. On stavi ruku pod pazuho a kad je izvadi svijetlila je poput mjeseca. Faraon i njegovi veziri se zaprepastiše. Ovo je bio štap, jedna od mnogobrojnih Musaovih mu'džiza čiji događaji još nisu završili.

Na dan čarobnjaka

Nakon svega što mu se dogodilo i što je doživio, Faraon pomisli da je ono s čime su došli Musa i Harun a.s. samo čarolija.

Onima oko sebe on reče: «Musa je samo vješt čarobnjak koji svojom čarolijom želi da vas izvede iz vaše zemlje. Pa šta savjetujete?«

Dalje učenjaci navode riječi Ibn Abasa.[32]

Faraon je, također, nakon što je vidio veličinu Allahove moći koja je Musaovu ruku učinila svijetlom i njegov štap pretvorila u zmiju, rekao: «Mislim da mi nećemo moći pobijediti i savladati Musaa osim ako se budemo borili protiv njega s nekim kao što je on».

On uze nekoliko dječaka od sinova Israilovih koji su se zvali «El-Garka» i poduči ih sihiru kao što se djeca uče pisanju i oni naučiše detaljno tu vještinu.

Nakon toga, Faraon zakaza Musau a.s. rok i reče mu: «O Musa ti si samo čarobnjak... Odlučio sam da te javno pred svim ljudima osramotim i otkrijem tvoju prevaru. Za nekoliko dana doći će moji čarobnjaci«.

Musa a.s. ga upita: «Kada ću se sresti sa čarobnjacima?«

Faraon mu odgovori: «Neka ugovoreni rok bude na praznik. To je jedan dan proljeća u kojem se svi ljudi okupljaju i proslavljaju ga. Oni će se okupiti ujutro tog dana - to je tvoj rok, o Musa».

Musa a.s. reče: «I ja ću izaći rano ujutro tog dana».

Poslije ovog susreta Musa a.s. izađe iz Faraonovog dvorca dok se veliki broj konjanika žurno rasprši po čitavom Misiru. Slijedećeg dana, na svim pijacama Misira povikaše glasnici: «Svi vješti čarobnjaci neka se

odmah zapute prema Faraonovom dvorcu radi veoma važne stvari». Faraon nekoliko puta pozva Allahovog vjerovjesnika Musaa a.s. pokušavajući ga zastrašiti, ali Musa a.s. ne ustuknu. Dođe i praznik. Čarobnjaci se skupiše kod Faraona i on im obeća veliku nagradu ukoliko pobijede Musaa a.s. Ljudi izađoše u skupinama, djeca i žene, mladići i starci, svi pohrliše da budu svjedoci nezapamćenog nadmetanja među čarobnjacima koji su mislili da je i Musa a.s. čarobnjak kao i oni. Ljudi zauzeše mjesta rano ujutro. Svi su u Misiru saznali za veliki izazov i susret čarobnjaka. Također, niko nije znao mu'džize koje je posjedovao Musa a.s., a koje će svakoga zanijemiti i koje će Faraona i njegove čarobnjake učiniti primjerom lažova i luđaka. Štap je bio u Musaovoj ruci kada istupi pet, deset, dvadeset čarobnjaka nasuprot njega samog na mjestu predviđenom za takmičenje. To je bilo bojno polje istine i neistine, iskrenosti i laži, skromnosti, oholosti i podvale. Bila je to bitka između nevjerstva i vjere - nevjerstva Faraonovog i njegovih čarobnjaka i Musaove a.s. vjere i njegovih mu'džiza. Faraon sjede pod jedan veliki suncobran okružen vojskom, svitom i vojskovođama. Obukao je najraskošniju odjeću nakićenu raznovrsnim draguljima. Sto se Musaa a.s. tiče on je šuteći stajao i u sebi spominjao Allaha dž.š. ne osvrćući se ni na koga. Čarobnjaci mu priđoše praćeni pogledima gomile koja je napregla oči i uši, u iščekivanju šta će se dogoditi. Oni rekoše Musau a.s.: «Hoćeš li ti ili ćemo najprije mi baciti?»

«Bacite vi» - reče Musa a.s.

Čarobnjaci rekoše: «Tako nam Faraonove veličine mi ćemo sigurno pobijediti«.

Musa a.s. im reče: «Teško vama, ne iznosite laž o Allahu dž.š. pa da vas teškom mukom kazni».

Tog trenutka Musa a.s. se osvrnu i ugleda sa svoje desne strane Džibrila a.s. koji mu reče: «O Musa, budi blag prema Allahovim štićenicima«.

Musa a.s. pomisli u sebi: «Ovo su čarobnjaci koji su došli da pomognu Faraonovu vjeru», ali mu Džibril a.s. ponovo reče: «Budi blag prema Allahovim štićenicima - od ovog trenutka pa do ikindije namaza oni su s tobom, a poslije ikindije bit će u Džennetu».

Učenjaci se razilaze o broju ovih čarobnjaka. Ka'b kaže: «Bilo ih je dvanaest hiljada«. Jedan učenjak navodi: «Trideset i nekoliko«.[33] Ikrime kaže: «Sedamdeset hiljada«. Međutim, mišljenje o kojem se većina složila je da je njihov broj bio sedamdeset hiljada od kojih je Faraon izabrao sedam hiljada najvještijih čarobnjaka. Od njih je izabrao sedamsto, a od njih sedamdeset najučenijih i najvećih. Vođa im se zvao Šem'un, a neki kažu Juhana. Neki pak smatraju da su najučeniji bili dvojica braće - čarobnjaka iz Gornjeg Misira. Vratimo se sada na mjesto nadmetanja.

Kada im Musa a.s. reče: «Teško vama! Ne iznosite laži o Allahu, pa da vas On kaznom uništi; a sigurno neće uspjeti onaj koji laži iznosi!«

Čarobnjaci se počeše sašaptavati. Neki rekoše: «Ovo nije govor čarobnjaka«.

Na to se odnose riječi Uzvišenog: «I oni se, tiho šapućući, stadoše o svom poslu između sebe raspravljati«. A zatim rekoše Musau: «I mi ćemo tebi vradžbinu sličnu ovoj doista pripremiti!« (Ta-Ha, 58.)

Čarobnjaci baciše svoje štapove i užad i čitav prostor se ispuni zmijama koje su se kretale tamo-amo. Oni začaraše ljudima oči i jako ih preplašiše, i prirediše veliku vradžbinu. Misirci se obradovaše, a na Faraonovom licu se pojavi pobjednički osmijeh. On pomisli da je okončao sa Musaom a.s. Kada Musa ugleda njihove štapove i užad obuze ga strah kao i njegovog brata Haruna. Ali ubrzo zatim onraču glas koji mu reče: «Ne boj se! Ti ćeš, doista, pobijediti! Samo baci to što ti je u desnoj ruci, progutat će ono što su oni napravili, jer je ono što su oni napravili samo varka čarobnjaka, a čarobnjak neće, ma gdje došao, uspjeti«. (Ta-Ha, 68-69.)

Kada začu Gospodara svjetova kako ga smiruje Musa a.s. se umiri, ruka mu se više nije tresla te on podiže štap i naglo ga baci. Gotovo da štap nije dohvatio ni zemlju kad se dogodi čudo. On se pretvori u ogromnu zmiju koja, krećući se nevjerovatnom brzinom, priđe užadima i štapovima čarobnjaka koji su se kretali i poče ih jedno po jedno gutati. Zastrašujućom brzinom zmija pojede štapove i užad i smjesti ih u svoj stomak tako da mjesto nadmetanja ostade potpuno čisto. Zmija zatim poslušno priđe Musau koji samo pruži ruku prema njoj i ona se ponovo pretvori u štap. Čarobnjaci koji su najbolje poznavali tajne čarobnjaštva shvatiše da ovo nije čarolija.

Zatim se dogodi najveće iznenađenje tog dana: Svi čarobnjaci padoše na tle čineći sedždu Allahu dž.š. i
rekoše: «Mi vjerujemo u Gospodara svjetova, Gospodara Musaova i Harunova!» (Eš-Šu'ara, 47-48.)

Bilo je to čudo koje je prouzrokovalo vjeru u Uzvišenog Allaha... Ali uloga štapa još nije završena.

Pred morem

Bitka između istine i laži još nije završena, između Faraona i Musaa a.s. Faraon i oni s njim odlučiše da ubiju Musaa a.s. i njegove sljedbenike. Musa to sazna, te krenu noću sa svojim sljedbenicima prema Crvenom moru želeći da ode u zemlje Šama. Faraon bi o tome obaviješten te spremi ogromnu vojsku koja u svom mnoštvu i naoružanju krenu za Musaom a.s. Vojska krenu veoma brzo, dižući ogromnu prašinu koju, kad Musaa a.s. ugleda, shvati da je to vojska koja ga progoni. Musa a.s. se uplaši, jer se nalazio u veoma opasnoj situaciji.

Neprijatelj je iza, a more ispred njih, nikuda nema izlaza, a oni su nespremni da se odupru i bore.

Neke žene i ljudi povikaše: «Stići će nas Faraon sa vojskom... Sve će nas pobiti».

Ali Musa a.s. im odgovori: «Neće! Gospodar moj je sa mnom, On će mi put pokazati«.

Musa a.s. smireno dohvati štap, zamahnu zrakom i njime udari po moru koje se rastavi na dva dijela, koji su bili kao ogromna planina. Musa a.s. krenu putem koji mu se ukaza, a za njim krenu i Faraon. Kada stiže na drugu obalu Musa a.s. se okrenu i htjede ponovo udariti štapom, ali mu Allah dž.š. objavi da ostavi more kakvo jeste dok sva Faraonova vojska uđe u njega: «...i ostavi more nek miruje, oni su vojska koja će, zaista, potopljena biti». (Ed-Duhan, 24.)

Kada Allah dž.š. dozvoli Musau a.s. da ponovo udari štapom po moru ono se vrati u prijašnje stanje i njegovi valovi poklopiše Faraona i njegovu vojsku. Kad se poče daviti, Faraon reče: «Ja vjerujem da nema boga osim Onoga u kojeg vjeruju sinovi Israilovi i ja se pokoravam!« (Junus, 90.)

Međutim, Allah dž.š. mu nije primio dovu jer je došla kasno i nakon što je na Zemlji posijao veliki nered - i zbog toga bi potopljen.

Uzvišeni kaže: «Spalite ga i bogove vaše osvetite, ako hoćete išta da učinite!' - povikaše. 'O vatro' - rekosmo Mi - 'postani hladna, i spas Ibrahimu! I oni htjedoše da mu postave zamku, ali ih Mi onemogućismo». (El-Enbija, 68-70.)

Vatra ne prži vjerovjesnike

Ibrahim El-Halil a.s., Allahov vjerovjesnik je prijatelj Milostivog i otac svih vjerovjesnika, najstariji među njima, poslije Nuha a.s. Rodio se u zemlji Kaldejaca u Iraku. Otac mu se zvao Azer, kao što se spominje u Kur'anu. Narod u kojem se rodio Ibrahim a.s. obožavao je zvijezde i kipove. Arheološke iskopine u Iraku nam potvđuju ono što je historija zabilježila o njihovom obožavanju mnoštva kipova, a našto upućuje i Kur'an Časni. Gotovo svako od njih, bio bogat ili siromašan, imao je svoj poseban kip kojem se klanjao. Ibrahim a.s. osudi mnogoboštvo svoga naroda i obožavanje kipova i pokrenu raspravu sa svojim ocem i narodom. Želeći ukazati na ništavnost njihovog vjerovanja u odnosu na obožavanje Allaha dž.š., on dođe sa nepobitnim dokazom. Razbio je sve njihove kipove osim najvećeg. Ali oni ni pored toga ne napustiše nevjerovanje i zabludu nego odlučiše da ga ubiju, bacanjem u vatru. Ovi reci su kratak osvrt na život našeg vjerovjesnika Ibrahima a.s. u kojima ćemo spomenuti njegovu mu'džizu, a to je izlazak i spasavanje od vatre.

Da pogledamo šta se sve događalo do onog momenta kada je pala kobna odluka da spale Ibrahima a.s. i da se na taj način njegov narod

riješi njegovog prisustva.

Razgovor sa ocem

Razgovor sa ocem Ibrahim a.s. započe sa pozivom u Allahovu vjeru odvraćajući ga od obožavanja kipova kao što to opisuje Kur'an. Uzvišeni kaže: «A kad Ibrahim reče svome ocu Azeru: 'Zar kumire smatraš bogovima?! Vidim da ste i ti i narod tvoj u pravoj zabludi«. (El-En'am, 74.)

Ibrahim a.s. osudi kod svoga oca obožavanje kipova i reče mu: «Smatram da ti i tvoj narod koračate putevima koji vode u zabludu i ne težite ispravnom putu nego izgubljeni ni sami ne znate kuda ste krenuli. Vaša zabluda je očigledna i nema sumnje da kipovi i kumiri koje obožavate i koje ste prihvatili kao božanstva sama po sebi ne zaslužuju da budu obožavana».

Ibrahim a.s. je vjerovao i bio čvrsto ubijeđen u to da je Allah dž.š. Jedan, On nema druga, Tvorac čuda koja nad- mašuju sve u kosmosu. Vjerujući u sve to on poče navoditi dokaze Allahove jednoće na koje ga je uputio njegov Gospodar i kad ugleda zvijezde on reče svome narodu: «Vi smatrate da je ovo moj gospodar», jer su oni obožavali zvijezde, sunce i mjesec. Također im reče o mjesecu: «Vi smatrate da je ovo moj gospodar, jer govorite da je on bog i gospodar». Isto im reče i o suncu. Kada ono zađe i izgubi se iz vida on im reče odričući se nevjerstva i mnogoboštva: «Ja se odričem Onoga što vi Allahu smatrate ravnim i odričem se, također, ovih kipova i zvijezda, i svega onoga što obožavate mimo Allaha dž.š.».

Ibrahim a.s. im reče: «Narode moj, ja nemam ništa s tim sto vi Njemu druge ravnim smatrate!» (El-En'am, 78.) On još dodade, dostavljajući svome narodu poslanicu i vjeru Gospodara u kojeg je čvrsto vjerovao, rekavši im: «Ja okrećem lice svoje, kao pravi vjernik, prema Onome koji je nebesa i Zemlju stvorio, ja nisam od onih koji Njemu druge ravnim smatraju!« (El-En'am, 79.)

Ovim je Ibrahim a.s. želio reći da on obožava samo Allaha dž.š. i radi toga je on pripadnik čiste vjere, to jest, on teži istini i želi je. Poričući kod sebe mnogoboštvo, reče: «Ja nisam od onih koji Njemu druge ravnim smatraju! I nikada neću svome Gospodaru nikoga pridružiti u obožavanju. On je taj koji me je stvorio i opskrbu mi propisao i podario mi blagodati koje se ne mogu prebrojati».

Međutim, njegov narod se ne zadovolji ovim jakim dokazima i jasnim pozivom.

Razgovor sa narodom

Njegov nevjernički narod se raspravljao sa njim o onome u šta poziva i o istini koju govori o njihovim lažnim božanstvima. Riječ istine koju je

izrekao Ibrahim a.s. ih nije zadovoljila i on im reče: «Zar se sa mnom raspravljate o Allahu dž.š., a drugog Boga osim Njega nema. On je taj Koji mi je razum dao i na istinu me uputio. Kako onda da se osvrćem na vaša pokvarena mišljenja jer ja se ne bojim vaših kipova, ne zanimaju me i ne pridajem im nikakav značaj. Ako su to istinska božanstva i ako mogu da mi naškode ili neku spletku naprave, neka to odmah učine i neka nimalo ne čekaju. Onaj koji daje i uzima je Allah dž.š. Zar nećete pouku uzeti, opametiti i dozvati se uslijed toga što sam vam pojasnio da su ova božanstva čista laž, pa da ih više ne obožavate. Kako da se ja bojim vaših kipova kad se vi ne bojite Allaha dž.š. kojem druga pripisujete. Koja od ove dvije skupine je sigurnija i smirenija na tome da će biti spašena od Allahove kazne. Je li to skupina koja obožava kipove koji su nijemi i gluhi, niti koriste niti štetu nanose i nemaju sposobnost govora niti prosuđivanja ili oni koji obožavaju Allaha koji daje i oduzima, i koji je stvorio sve ove blagodati, i ovaj kosmos, i u njemu zvijezde, Sunce i Mjesec, kao i kamenje koje vi obožavate. Shvatate li vi sve ovo? Ako shvatate obožavajte onda samo Allaha koji nema druga i okanite se klanjanja kipovima. Što se tiče smirenih vjernika to su oni koji su iskreno obožavali Allaha koji nema sudruga, Slavljen i Uzvišen neka je.

Takvi vjernici su sigurni i upućeni na ovom svijetu».

Drugi razgovor sa ocem

Ibrahim a.s. se mnogo trudio ne bi li njegov otac primio uputu i prihvatio poziv u vjerovanje da je Allah dž.š. Jedan, i ostavio pripisivanje Allahu druga. Obratio mu se vrlo jasno objašnjavajući mu suštinu njegovog nevjerstva i potvrdio da će ukoliko ne ostavi nevjerstvo biti stanovnik vatre i biti kažnjen žestokom kaznom. U razgovoru je bio blag sa ocem. Obraćao mu se krajnje blago, upotrebljavajući prilikom obraćanja riječi «Oče moj», podsjećajući ga da je on njegov dobri sin koji se trudi da ocu pribavi ono što je dobro za njega.

Njegov razgovor sa ocem prenosi nam Kur'an u kojem Allah dž.š. kaže: «Spomeni, u Knjizi, Ibrahima! On je bio istinoljubiv, vjerovjesnik. Kada je rekao ocu svome: 'O oče moj, zašto se klanjaš onome koji niti čuje, niti vidi, niti ti može od ikakve koristi biti?» (Merjem, 41-42.)

Metode koje je Ibrahim a.s. koristio u pozivanju oca u svoju vjeru bile su, uistinu, veličanstvene. Prilikom iznošenja dokaza lijepo se odnosio prema njemu pokazujući svoj lijepi odgoj kako mu oca ne bi obuzela oholost pa da tako zapadne u grijeh i ustraje u nevjerstvu i mnogoboštvu. Ibrahim a.s. je od svog oca tražio razloge obožavanja onog što mu niti koristi niti šteti i samo po sebi ne zaslužuje da bude obožavano, a ostavlja obožavanje Allaha dž.š. koji daje i oduzima, i život i smrt daje! Da li to ijedan pametan čovjek radi?

I povrh toga, Ibrahim a.s. je izbjegavao da svog oca nazove

neznalicom te mu se obrati slijedećim riječima: «0 oče moj, meni dolazi znanje, a ne tebi; zato mene slijedi, i ja ću te na pravi put uputiti». (Merjem, 43.)

Ibrahim a.s. se prilikom razgovora držao umjerenosti. Nije svoga oca nazvao potpunom neznalicom niti je sebe opisao kao nekog ko posjeduje ogromno znanje, nego je rekao ocu: «Ja znam ono što ti ne znaš, a to je znanje koje upućuje na Istinu i ispravan put. To su jaki i jasni dokazi i upute u kojima nema nikakvih nejasnoća niti sumnje.

Zbog toga nemoj se, oče, sa mnom puno raspravljati i primi ono što ti nudim. Zamisli samo da sam s tobom na putovanju u kojem samo ja znam put i staze. Radi toga ti je bolje da me slijediš kako ne bi zalutao na tom putovanju«.

Ibrahim a.s., također, upozori oca da se kloni obožavanja šejtana, te mu reče: «O, oče moj, ne klanjaj se šejtanu, šejtan je Milostivome uvijek neposlušan«. (Merjem, 44.) Tvoje obožavanje kipova i kumira mimo Allaha je, ustvari, obožavanje šejtana, jer šejtan to naređuje i brine se o tim kipovima. Zato nemoj biti poslušan onome ko je neposlušan Allahu dž.š. koji te je stvorio i blagodati ti podario. Zatim se Ibrahim a.s. blago obrati ocu i reče: «Oče moj, je se bojim da će ti Allah dž.š., ukoliko mu ne budeš pokoran i budeš slijedio njegove
neprijatelje, uskratiti Svoju Milost kao što ju je uskratio šejtanu pa će te zadesiti žestoka kazna». Ova opomena i zastrašivanje bilo je jasno, Ibrahim a.s. mu se obratio lijepo i blago kada mu je rekao: «0, oče moj, bojim se da te od Milostivog ne stigne kazna», (Merjem, 45.) izražavajući bojazan i od najmanjeg vida kazne za svog oca. Ovo je bio način na koji je Ibrahim a.s. pozivao svoga oca pokornosti Allahu dž.š. Svaki put bi mu se obraćao riječima 'Oče moj' nastojeći mu se što više približiti, pridobiti njegovo srce i steći njegovu naklonost. Ovaj Ibrahimov postupak je primjer kako se treba lijepo obraćati svojim najbližim kao što se on obraćao svome ocu Azeru. Ali da li se njegov otac odazvao?

Nažalost, nije. Ustrajao je u inatu i nevjerstvu, te reče Ibrahimu a.s.: «Zar se odričeš i okrećeš od mojih bogova Ibrahime? Ako se ne okaniš napadanja i ružnog govora o mojim bogovima i ne prestaneš i mene odvraćati od njih, kamenjem ću te zatjerati. Okani me se, idi od mene i nemoj mi se više vraćati«.

Kada je Ibrahim a.s. čuo očev odgovor i uprkos tome ništa mu ružno ne reče nego prestade sa raspravom i samo mu kaza: «Mir tebi! Molit ću Gospodara svoga da ti oprosti, jer On je vrlo dobar prema meni». (Merjem, 47.) Oče opet ti ništa loše neću uraditi, nego ću zamoliti svoga Gospodara da ti oprosti jer je On dobar prema meni.[34] Ibrahim a.s. reče: «Klonit ću vas se. Ja se odričem i vas i vaših kipova koje vi obožavate mimo Allaha, i obožavat ću samo Njega koji nema druga. Moje dove neće biti uzalud, i moj trud neće propasti«.

Ibrahim a.s. krenu svojim putem.

Razgovor sa narodom prije razbijanja kipova

Ibrahim a.s. se vrati diskusiji sa svojim narodom ne bi li se nakako okanili svoga inata i nevjerstva. On ih upita: «Kakvi su ovo kumiri kojima se i dan i noć klanjate?« (El-Enbija, 52.)

Oni mu odgovoriše: «I naši preci su im se klanjali!« (El-Enbija, 53.) Oni ih obožavaju slijedeći u tome svoje pretke. Njihov jedini dokaz bio je; slijepo slijeđenje svojih predaka koji su i sami bili u zabludi.

Ibrahim a.s. im hrabro uzvrati: «I vi ste, a i preci vaši su bili u očitoj zabludi«. (El-Enbija, 54.)

Oni tada potvoriše Ibrahima da se igra riječima, te mu rekoše: «Govoriš li ti to ozbiljno ili se samo šališ?« (El-Enbija, 55.) Je li ti ozbiljno misliš kada nas pozivaš u svoju vjeru i nazivaš nas nevjernicima, ili se samo šališ kada govoriš o našim božanstvima. Nikada prije nismo čuli nešto slično tvom govoru Ibrahime.

Ibrahim a.s. im reče: «Ja se ne šalim, nego vas pozivam Allahu dž.š. vašem Gospodaru, Stvoritelju nebesa i Zemlje. On je taj Kojeg je dužnost obožavati, a ne ovi kipovi koji niti koriste niti štete, i ja ću vam to dokazati jakim dokazima. Ovo su moji dokazi koje niko ne može pobiti dok su vaši dokazi ništavni, jer ste ih našli da su ih vaši preci obožavali«.
Ibrahim a.s. razbija kipove

Poslije ove rasprave Ibrahim a.s. htjede da skrene pažnju svoga naroda te odluči da razbije njihove kipove. On se zakle i reče: «Tako mi Allaha, ja ću, čim se udaljite, vaše kumire udesiti«. (El-Enbija, 57.) Ibrahim a.s. sačeka da se oni udalje i odu da proslavljaju svoj praznik. Kada odoše on uze sjekiru i krenu prema
mjestu gdje su se nalazili kipovi. Kada stiže sve ih, jednog po jednog, porazbija, samo ostavi najveći kip netaknut i objesi mu na vrat sjekiru kojom je porazbijao ostale kipove. On to uradi ne bi li se oni napokon opametili i prihvatili njegovu vjeru.

Početak velikog čuda

Nevjernici se vratiše kod kipova i ugledaše prizor koji ih veoma uplaši... Njihovi kipovi bili su porazbijani, a o vratu najvišeg od njih bila je okačena sjekira. Oni povikaše: «Koji je nasilnik uradio ovo sa našim božanstvima? Zaista je hrabar onaj koji se usudio uraditi ovaj zločin». Neki od njih su čuli Ibrahima a.s. kako govori: «Ja ću, čim se udaljite, vaše kumire udesiti», te rekoše: «Čuli smo jednog mladića kako ružno govori o našim bogovima. Ime mu je Ibrahim». Oni odlučiše da mu sude pred velikim skupom ljudi, a to je ono što je Ibrahim a.s. upravo i htio, kako bi pred velikim brojem ljudi dokazao da su oni glupe neznalice, kad obožavaju kipove koji ih ne mogu zaštititi od nevolja a ni od sebe samih

ne mogu štetu otkloniti. Ovi kipovi ne mogu sami sebi pomoći kada im opasnost zaprijeti, a to što su razbijeni u komade je najbolji primjer za to.

Ljudi se okupiše i dovedoše Ibrahima a.s., te ga upitaše: «Jesi li ti uradio ovo s bogovima našim, o Ibrahime?» (El-Enbija, 62.)

On im odgovori, želeći dokazati ništavnost njihovih dokaza i površnost njihovog razmišljanja: «To je učinio ovaj najveći od njih, pitajte ih ako umiju da govore».

Želio im je objasniti da ovi kipovi ne govore, niti razuma imaju i da su nepokretni. Na taj način ih je želio odvratiti od obožavanja kipova i podstaći ih da malo
razmisle o tome. Neki od njih se opametiše jer nisu imali pravog odgovora na ove Ibrahimove tvrdnje te rekoše ostalima: «Vi ste nasilnici jer obožavate ono što ne može pričati, niti sebi neku korist pribaviti, pa kako onda da koristi i štetu otkloni od onih koji ga obožavaju kad nisu mogli spriječiti jednu običnu sjekiru da ih porazbija«.

Međutim, nevjernici ustrajaše u svom neznanju i inatu, i rekoše Ibrahimu a.s.: «Ti znaš Ibrahime da oni ne mogu pričati pa kako onda nama naređuješ da razgovaramo sa njima?»

Tada Ibrahim a.s. iskoristi priliku, nakon što im je predočio jasne dokaze, pa im reče: «Ako ne mogu govoriti, niti korist i štetu pribaviti pa zašto ih onda obožavate?« Zatim, koreći ih i negodujući doda: «Teško vama i onima kojima se, umjesto Allahu, klanjate! Zašto se ne opametite?« (El-Enbija, 67.)

Povrh svega, dođe naredba onih koji su bili nemoćni da donesu valjane dokaze da se ubije Ibrahim a.s. i da to ubistvo bude veoma bolno - da ga spale u vatri i da umre u strašnim mukama.

Rekoše: «Spalite ga i bogove vaše osvetite, ako hoćete išta da učinite!« (El-Enbija, 68.)

Na drugom mjestu u Kur'anu se prenose slijedeće njihove riječi: «Pripremite za njega lomaču«, - povikaše - «pa ga u vatru bacite? I htjedoše da ga na muke stave, ali Mi njih učinismo poniženim«. (Es-Saffat, 97- 98.)

Kada ih Ibrahim a.s. pobijedi dokazima, oni ne htjedoše više da se raspravljaju. Ostalo im je još samo da upotrijebe dokaz sile i moći kako bi pomogli svoju glupost i oholost. Ali, Allah dž.š. im pokvari plan i uzdiže svoju riječ i vjeru.

Početak čuda

Nevjernici odoše kod jednog Kurda koji se zvao Hejzin i zatražiše od njega da im napravi katapult kako bi u njega stavili Ibrahima a.s. i bacili ga u vatru. Svi se digoše i počeše sakupljati granje po svim mjestima i dugo vremena proboraviše u tome. Žena bi se, kada se razboli, zavjetovala da će, ukoliko ozdravi, odmah otići da skuplja granje za

spaljivanje Ibrahima a.s. Oni iskopaše ogromnu jamu i u nju pobacaše granje koje su skupili. Kada potpališe vatru diže se plamen koliki nije viđen do tada. Zatim svezaše Ibrahima a.s. užadima dok je on izgovarao slijedeće riječi: «Nema boga osim Tebe, Slavljen neka si Ti Gospodaru svih svjetova, Tebi pripada zahvala i vlast i Ti nemaš druga».[35] Kada ga svezanog ponesoše i staviše u kašiku katapulta, te ga baciše prema vatri, u zraku ga srete Džibril a.s. koji mu reče: «Ibrahime treba li ti pomoć?»

Ibrahim a.s. mu odgovori: «Od tebe ne treba».[36]

Ubrzo zatim stiže Allahova naredba u kojoj On reče vatri: «0 vatro, postani hladna, i spas Ibrahimu!» (El-Enbija, 69.) Neki učenjaci kažu da Allah dž.š. nije rekao vatri: «...i spas Ibrahimu!» da bi se Ibrahim a.s. zaledio u njoj. Također, se pripovijeda da mu se ništa loše nije dogodilo osim što mu se pojavio znoj po licu kojeg je brisao Džibril a.s.

Kada je bačen prema vatri Ibrahim a.s. je rekao: «Ti si Jedini Bog na nebesima, a ja sam jedini koji Te obožava na Zemlji».

U vatri se nalazio melek koji mu je pravio hlad tako da se Ibrahim a.s., umjesto u jami punoj vatre, nalazio u

[35] Ibn Asakir, Tarih 2/147.

zelenoj bašči. Ljudi koji su ga gledali nisu mu mogli prići od vatre, a on nije želio da izađe. On proboravi u vatri četrdeset ili pedeset dana u lijepom okruženju i ugodnoj temperaturi i zadovoljstvu. Vatra je spalila samo okove i užad kojima je bio vezan Ibrahim a.s. i ona je bila hladna i spas njemu. On izađe iz vatre pomoću čuda kojeg mu je Allah dž.š. podario. Vatra je odbila da prži osim nevjernike jer Allahovom voljom ona ne prži vjerovjesnike. Ovo je jedna od mu'džiza koje je Allah dž.š. podario Ibrahimu a.s.

Mu'džiza sa čudesnim ovnom

«Uzvišeni kaže: ’I njih dvojica poslušaše, i kad ga on čelom prema zemlji položi, Mi ga zovnusmo: ’O Ibrahime, ti si se Objavi u snu odazvao; - a Mi ovako nagrađujemo one koji dobra djela čine, - to je, zaista, bilo pravo iskušenje!' i kurbanom velikim ga iskupismo». (Es-Saffat, 103-107.)

Ibrahim a.s. je odrastao i ostario, a da nije imao djece, te je stalno molio Allaha dž.š. da mu podari sina. Kada Sara to primijeti, reče mu: «Ibrahime, ja sam nerotkinja, a željela bih da ti Allah dž.š. podari nasljednika. Radi toga ti poklanjam svoju sluškinju Hadžeru. Ti je oženi ne bi li ti Allah dž.š. podario, a i svima nama, od nje dijete koje će biti radost naših očiju!»

Ibrahim a.s. kratko zašutje a zatim upozori Saru na ljubomoru koja će se kod nje javiti, ukoliko se to dogodi. Puna samopouzdanja i sigurnosti koja je proizilazila iz njezine saosjećajnosti i dobrote bila je u tome poput

Have, koja je bila najnježnija na licu Zemlje i na sve stvari gledala sa nježnošću i dobrotom, ona reče Ibrahimu a.s.: «Ne boj se Ibrahime, ne boj se».
Ibrahim a.s. oženi Hadžeru koju mu je poklonila Sara i sa njom proživi dosta lijepih i srećnih dana. Ona zanese i rodi Ibrahimu a.s. dječaka lijepog i svijetlog kojem on dade ime Ismail. Ovaj dječak donese radost koja ispuni Ibrahima a.s. i on ga zavoli tako da ga je često držao u rukama i igrao se sa njim. Ovo stanje potraja u vjerovjes- ničkoj kući. Otac, vjerovjesnik, bio je neizmjerno sretan, te je često, i danju i noću, zahvaljivao svome Gospodaru i hvalio Ga jer mu je poklonio ovu veliku blagodat - sina u poodmaklim godinama života. Ali dogodi se iznenađenje kojem je uzrok bila Sara. Njezina ženska priroda izbila je na površinu i ona javno ispolji ono što ju je tištalo u prsima, a čemu je sama bila uzrok. U njoj se pojavila velika ljubomora koja se krije u svakoj ženi, a koju nije u stanju prikriti niti promijeniti nijedna Ha vina kćerka. Ona se trudila, krila svoj jed i pokušavala ubiti ljubomoru koja se krila u njoj, ali nije mogla puno učiniti. Znala je da će to uznamiriti Ibrahima a.s. ali njezina duša više nije imala snage da obuzdava žestinu ljubomore.

Ona priđe Ibrahimu, dok su joj suze tekle niz lice, i reče mu drhtavim glasom: «Ibrahime, ja od danas ne mogu da živim zajedno sa Hadžerom i njezinim sinom, pa ti vidi šta ćeš uraditi».

Sara zašutje dok ju je razdirala tuga radi Allahovog prijatelja koji je, također, šutio. Da, Sara ne može da ugasi vatru ljubomore a to je ono čega se Ibrahim a.s. i bojao. U početku, Ibrahim je mislio da stvar nije otišla daleko te da će problem riješiti tako što će Hadžeri napraviti novu kuću u blizini, ali Sara ne prihvati prijedlog, nego mu reče: «Ne želim da Hadžera stanuje ni u mjestu u kojem ja stanujem».
Nije mogla otrpjeti da ona stanuje u blizini pa da je viđa sa Ibrahimom a.s. Allahova volja je bila da ovo budu Sarine riječi. Ibrahim a.s. je pokušavao na razne načine oraspoložiti Saru da prihvati Hadžeru i njezinog sina Ismaila, ali ona odbi i ustraja u svom zahtjevu. Ibrahim a.s. uvidje da je jedini izlaz da udalji jednu od druge.

On krenu sa Hadžerom i sinom Ismailom želeći pronaći sigurno mjesto u kojem će ih ostaviti, te tako proputova onoliko koliko je Allah dž.š. htio da proputuje. Napustivši Palestinu on se zaputi prema jugu, želeći da ode u pustinju Hidžaza. Sve je to radio po skrivenoj objavi koja mu je dolazila. Po cijeli dan bi putovao i ne bi se odmarao osim kada bi osjetio veliki umor, glad ili žeđ. Zatim bi ponovo krenuo sa Hadžerom i sinčićem i tako ustraja dok ne dođe do doline Mekke. Tu su se sastajali putevi koji su vodili iz Sama u Jemen i obrnuto. Na tom mjestu Ibrahim a.s. svojoj malobrojnoj porodici podiže šator kako bi se u njemu odmarali kada ih obavije noćna tmina i u njemu ostavili prtljag koji su imali. Hadžera se okrenu lijevo i desno, i sve što je vidjela izgledalo je potpuno

pusto. Bila je to neplodna zemlja, nepogodna za poljoprivredu i sijanje, bez vode, čak i bez ljudi koji bi razbili tu usamljenost. Šutnja koja je odavno obuzela Hadžeru ni sad je ne napusti dok je razgledala na sve strane. Ona se začudi kada vidje da je Ibrahim a.s. odabrao baš ovu neplodnu i pustu zemlju za njihovo boravište, mora da mu je stigla objava ili naređenje za to.

Ona se sjeti da ga o tome upita ne bi li našla utjehu i potvrdu za svoje misli pa podiže glavu i uznemireno upita: «Je li ti tvoj Gospodar naredio da nas ostaviš ovdje Ibrahime?» On odgovori: «Jeste».

Hadžera koja je bila vjernica u svoga Gospodara reče: «Onda osloni se na Allaha dž.š. Prepustio si nas Onome kod kojeg nade ne propadaju».

Pri rastanku, pun vjere i probuđenih osjećaja, ostavi Ibrahim a.s. Hadžeru i njihovog sinčića Ismaila i krenu dok su im se oči ispunile suzama, uz plač djeteta kojeg je putovanje iscrpilo i majke koja se nalazila pred iskušenjem kojem nije prethodilo slično. Ibrahim a.s. krenu od njih i kad se udalji da ga više nisu mogli vidjeti on podiže ruke i skrušeno zamoli: «Gospodaru naš, ja sam neke potomke svoje naselio u kotlini u kojoj se ništa ne sije, kod Tvoga Časnog hrama, da bi, Gospodaru naš, molitvu obavljali; zato učini da srca nekih ljudi čeznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili». (Ibrahim, 37.) Poslije ove dove rastanak je bio blagoslovljen, vrijeme će pokazati da se ova dova ispunila, te on nastavi i ode u Sam. Prođoše dani, Ismail ožedni i zaplaka, a Hadžera otrča iz doline Merva do malog brežuljka Saffa u potrazi za vodom i to ponovi nekoliko puta. Vrelo Zemzem proteče i Ismail se napi pitke vode koju će kasnije piti gosti Milostivog. Hadžera se ne poboja da će biti izgubljena jer ovdje na ovom mjestu Allahov prijatelj će sagraditi Allahov Hram - Ka'bu. Vrelo Zemzem bilo je najdragocjenija pojava na ovom mjestu. Prolaznici bi nailazili na njega, tu odsjedali boraveći u blizini, odmarajući se i pijući njegovu vodu. Jedno arapsko pleme, to jest, pleme Džurhum odluči da se nastani u dolini Mekke i zatražiše za to dozvolu od Hadžere. Ona im dopusti i tako dobi susjede koji će joj praviti društvo i u čijem će prisustvu biti sigurna. Dolaskom ovog plemena, Mekka oživje tako da je dolina bila puna ljudi, deva, stoke i ptica. Ibrahimova a.s. dova se ispuni, kada je zamolio dok je napuštao ovu dolinu, vraćajući se prema Samu i Palestini u kojoj je živjela Sara govoreći: «...zato učini da srca nekih ljudi čeznu za njima i opskrbi ih raznim plodovima da bi zahvalni bili». Živeći u Samu, Ibrahim a.s. osjeti čežnju za svojim sinom Ismailom i ženom Hadžerom i poželi da ih vidi. On dođe u Mekku da vidi šta je Allah dž.š. uradio otkako je on napustio ovo mjesto i zateče tu građevine, ljude i šatore. Život se vidio na svakom mjestu. On pomisli da je zalutao i da nije u dolini Mekke u kojoj je ostavio Hadžeru i Ismaila Allahovom naredbom.

Ibrahim a.s. upita: «Je li ovo dolina Mekke? Stanuju li ovdje Hadžera i Ismail?»

Kada sazna da je to uistinu Mekka, prijatelj Milostivog pođe tragati za Hadžerinim i Ismailovim šatorom, nestrpljiv i pun čežnje. Broj šatora bio je veliki, ali je Hadžerin šator i dalje bio prepoznatljiv. Svaki stanovnik Mekke je znao gdje se on nalazi. Kada ih upita, ljudi ga odmah uputiše prema njemu. Ibrahim a.s. ugleda svjetlo lice svoga sina i to ga veoma obradova. Hadžera se, također, obradova susretu sa mužem i njih dvoje zahvališe Allahu dž.š. na blagodatima koje im je podario i Koji ih je ponovo sastavio. Ovako je Ibrahim a.s., s vremena na vrijeme, posjećivao svoju malu i lijepu porodicu i viđao se sa svojim sinom i ženom. Svaki put kada bi ih posjetio Ibrahim a.s. je zahvaljivao i padao na sedždu Allahu dž.š. Koji gaje obradovao ovim lijepim dječakom kada je bio u poznim godinama života. Međutim, ovo nije bila jedina blagodat koju je Allah dž.š. podario Ibrahimu a.s. Obasuo ga je još mnogim drugim blagodatima i poklonima, a najveća blagodat je bila iman - vjera u Allaha dž.š.

Veliko čudo

Prema svim mjerilima ovo čudo je bilo veliki ispit i kušnja. Ali bio je to ispit od Allaha dž.š. čovjeku koji je Njegov prijatelj, rob i vjerovjesnik i potomak onih dobrih.

Šta misliš, kakva vrsta ispita je došla Allahovom prijatelju Ibrahimu a.s.?

Govorimo o vjerovjesniku kojeg nazivaju ocem svih vjerovjesnika, koji je prijatelj Milostivog, Njegov Gospodar ga je opisao sa blagošću. Govorimo o čovjeku koji je imao najmilostivije srce, srce koje je nezmjerno voljelo Allaha dž.š. i sva njegova stvorenja. Ovo milostivo srce iskušano je plodom njega samog. Ismail a.s. je bio plod njegovog srca, u njemu se nalazila ogromna ljubav prema Ismailu koji mu je došao u poznim godinama života, kada je bio bez nade da će dobiti potomka. Tada mu dolazi teško iskušenje u sinu koji je radost njegovih očiju i plod njegovog srca. Naredba dolazi u snu, nije to bila direktna objava. Kada je Ibrahim a.s. zaspao vidio je u snu kako kolje svog prvog i jedinog sina.

Šta misliš šta se dogodilo u ovom snu?

Ibrahim a.s. je vidio u snu glasnika koji mu je došao i rekao: «Ibrahime, zakolji sv.oga sina na Allahovom putu!» Trgnuo se preplašen iz sna i zatražio utočište kod Allaha dž.š. od prokletog šejtana. Kada je opet zaspao glasnik mu je ponovo došao i rekao: «Ibrahime, zakolji svoga sina na Allahovom putu!» Ibrahim a.s. ponovo prestrašen skoči na noge jer je sada bio siguran da je ovo glasnik od Allaha dž.š. koji mu naređuje da zakolje voljenog sina Ismaila. Pogrešno je misliti da se strah nije pojavio kod Ibrahima a.s. Bila je ovo očita kušnja koja je morala

prouzrokovati u duši veliku zebnju. U Ibrahimu a.s., nježnog i milostivog srca, javio se očinski strah za njegovim sinom. On dobro promisli o ovoj stvari. Ali sve se vraćalo samo na jedno, a to je vjera u Allaha dž.š. To mu je On naredio u snu i naredba se morala izvršiti. Vjerovjesnički snovi su istiniti, pa neka onda Ibrahim a.s. izvrši naredbu svoga Gospodara, a u tome je sigurno dobro za njega. Ako se razmišljanje vraćalo samo na Ismaila i na ono što mu srce govori, moralo se malo razmisliti i o pozadini svega toga. Ibrahim a.s. odbaci sva ova razmišljanja i skoncentrira se samo na jedno: «Izvrši naredbu svoga Gospodara Ibrahime!» Sva njegova razmišljanja bila su usmjerena kako obavijestiti sina i šta mu red kada ga položi na zemlju da ga zakolje. Izgledalo mu je blaže da ga o tome obavijesti kako bi što lakše to podnio, nego da ga na silu povali i zakolje. Ibrahim a.s. se sa ovim zadovolji - mora biti jasan i otvoren sa svojim sinom.

On mu dođe i reče: «Sinčiću, uzmi uže i nož i kreni sa mnom na ovo brdo da sakupimo drva». Ismail a.s. posluša, uradi kako mu je naredio otac i krenu za njim na brdo koje mu je pokazao. Ismail je bio poslušan dječak, nikada nije svome ocu bio neposlušan. Kada stigoše na određeno mjesto, Ibrahim a.s. stade pred sina Ismaila. Sada su bili sami njih dvojica, niko ih nije vidio osim Allah dž.š.

Tada Ibrahim a.s. reče sinu: «O sinko moj, u snu sam vidio da treba da te zakoljem, pa šta ti misliš?»

«O, oče moj» - reče - «onako kako ti se naređuje postupi; vidjet ćeš, ako Bog da, da ću sve izdržati«. (Es-Saffat, 102.)

Pogledaj kako je Ibrahim a.s. bio blag u saopćavanju ove vijesti sinu i kako ga je ostavio da promisli o pokornosti Allahu dž.š. Prema mišljenju Ibrahima a.s. ova se naredba morala izvršiti jer je to bila objava od Gospodara. Dolazi Ismailov odgovor u istom kontekstu.

On reče: «Oče, ova naredba je od Allaha dž.š. zato je odmah izvrši».

Ismailov odgovor nam prenosi i Kur'an: «O, oče moj», - reče - «onako kako ti se naređuje postupi; vidjet ćeš, ako Bog da, da ću sve izdržati«. (Es-Saffat, 102.)

Pogledaj samo ovo čudo. To je odgovor sina koji zna da će biti zaklan i da će biti izvršena Allahova dž.š. naredba, ali on daje prednost onome što Allah dž.š. želi, i povrh toga smiruje oca da će «... vidjeti... ako Bog da... da će sve izdržati«. Kada Ibrahim a.s. preuze uže od Ismaila da ga sveže, dok mu se nož kojim će ga zaklati, nalazio u ruci, Ismail a.s. reče: «Oče, kada me htjedneš zaklati dobro me pritegni užetom kako te ne bi poprskala moja krv i tako se umanjila moja nagrada. Smrt je zaista bolna i ja nisam siguran da se neću trzati kada osjetim dodir noža. Dobro ga naoštri kako bi što prije završio sa mnom. Kada me povališ da me zakolješ okreni me na lice, a ne na bok, jer se bojim da će te, kada me pogledaš u lice, obuzeti samilost i da tako nećeš izvršiti naredbu

Gospodara. Ako želiš da poneseš moju košulju majci uradi to, možda će joj to ublažiti bol».

Ibrahim a.s. reče: «Divan li si ti pomagač, sine u izvršavanju Allahovih naredbi».

On zatim naoštri nož i pritegnu sveze sinu, povali ga, licem prema zemlji prouči «Bismillu» i potvrdi Allahovu jednoću a zatim krenu da zakolje sina. Nož gotovo nije ni dodirnuo Ismailov vrat kad Ibrahim a.s. праћu kako ga neko doziva. Šta mu je glasnik rekao? Donio mu je radosnu vijest
o velikom čudu! Rekao je: «Ti si se Objavi u snu odazvao, zamijeni svoga sina ovim velikim ovnom...» Ibrahim a.s. pogleda prema mjestu odakle je dolazio glas i ugleda pored sebe bijelog ovna velikih rogova. On shvati da je Allah dž.š. poslao ovna kao iskup za njegovog sina Ismaila. Kažu da se ovaj ovan napasao u Džennetu četrdeset godina,[37] dok neki misle da je to ovan kojeg je Habil, sin Adema a.s., žrtvovao i kojeg mu je Allah dž.š. primio.[38]

Ibrahim a.s. odveza sina plačući od radosti i ljubeći ga, te mu reče: «Sine, danas kao da si mi iznova darovan».

On zatim dobro pričvrsti ovna i zakla ga u znak zahvalnosti Allahu dž.š. Ovaj ispit kojim su iskušani Ibrahim i

[38] Ibid

Ismail bio je, uistinu, velika kušnja i po svim mjerilima čudo koje je bilo posljedica Mahove volje. Ibrahim a.s. i Ismail a.s. su pravi primjer kako treba biti predan i zadovoljan Allahovom odredbom i određenjem, skrušen i poslušan u izvršavanju Njegovih naredbi. Allah dž.š. im je podario ovo veličanstveno čudo koje je jasno i blagoslovljeno. Kur'an nam govori o ovom čudu pa kaže: «I njih dvojica poslušaše, i kad ga on čelom prema zemlji položi, Mi ga zovnusmo: 'O Ibrahime, ti si se Objavi u snu odazvao; - a Mi ovako nagrađujemo one koji dobra djela čine, - to je, zaista, bilo pravo iskušenje!' i kurbanom velikim ga iskupismo i u naraštajima kasnijim mu spomen sačuvasmo». (Es-Saffat, 103-108.)

Ovo je istinska predanost kojoj su primjer Ibrahim a.s. i Ismail a.s. Allahova nagrada bila je uistinu velika jer su oni na najljepši način obožavali i pokoravali se svome Gospodaru. Njih dvojica su položili ispit koji bi uzdrmao osjećanja i najsnažnijeg čovjeka, i natjerao ga u bijeg. Ali, koliko god je kod oca bio veliki i začuđujući iman, strpljenje, predanost i zadovoljstvo ovom odredbom, to je isto posjedovao i sin. Ibrahim a.s. je bio čudo u čvrstom vjerovanju, a Ismail a.s. je pokazao kako treba biti poslušan i ustrajan u tome. Svi ovi događaji su čudo i nije samo ovan bio mu'džiza. Otac, sin, ovan, Allahova volja su dijelovi koji čine ovo čudo koje neće zaboraviti čovječanstvo.

«Uzvišeni kaže: 'Ili za onoga koji je prolazeći pored jednog do temelja porušenog grada, povikao: 'Kako će Allah oživjeti ove što su pomrli?' I

Allah učini te on umre i tako ostade stotinu godina, a onda ga oživje i zapita: 'Koliko si ostao?' - 'Dan ili dio dana' - odgovori. 'Ne', reče On, 'ostao si stotinu godina. Pogledaj jelo svoje i piće svoje - nije se pokvarilo; a pogledaj i magarca svoga - da te učinim dokazom ljudima - a pogledaj i kosti - vidi kako ih sastavljamo, a onda ih mesom oblažemo.' I kad njemu bi jasno, on povika: 'Ja znam da Allah sve može!» (El-Bekare, 259.)

Život poslije smrti

Prije nego što počnemo govor o Uzejrovim mu'džizama kazat ćemo nešto o samom Uzejru kako bi mogli shvatiti smisao početka i kraja, i mogli povezati mu'džize sa događajima. Uzejr a.s. je bio od potomaka Haruna a.s. U vrijeme događanja ove mu'džize živio je sa svojim narodom - sinovima Israilovim u Babilonu u kojem ih je, tada, bio veliki broj nakon što ih je Buhtensar prognao i većinu njih kao roblje poveo u Babilon. Buhtensar je bio prvi koji je uspio razoriti njihove gradove nakon što su oni posijali smutnju na Zemlji. Zbog toga se i ispunila prijetnja Allaha dž.š. koji im je rekao: «I Mi smo u Knjizi objavili sinovima Israilovim: 'Vi ćete doista dva puta nered na Zemlji učiniti i preko mjere oholi postati. I kad dođe vrijeme prve od dvije prijetnje, poslat ćemo protiv vas robove Naše, silno moćne, oni će uzduž i poprijeko zemlju vašu pregaziti, i prijetnja će se ispuniti». (El-Isra, 4-5.)

Uzejr je bio nezadovoljan životom u poniženju kojim su živjeli sinovi Israilovi. To mu je ispunjavalo srce žalošću i tugom jer je njegov narod robovao drugima i bio potlačen. Uzejr je bio pobožan i dobar, i često je učio Tevrat. U to vrijeme nije bio niko među sinovima Israilovim ko je znao Tevrat napamet osim njega, a njegov otac i djed su ga, također, znali napamet. On je učio Tevrat, radio po njemu i druge savjetovao da tako postupaju. Radi toga ga zavolješe i Israelćani i Babilonci, jer je bio lijepog ponašanja i lijepo se odnosio prema svima, i sve je znao lijepo i iskreno nasavje- tovati. Uzejr je bio od onih kojima se primala dova, tako da nije ni za koga zamolio da mu Allah dž.š. dadne neko dobro a da mu dova nije bila uslišana. Oženio se i imao dva sina.

Kada je napunio četrdesetu godinu života, Allah dž.š. mu je objavio da će biti oslobođen iz Babilona u kojem ga je zatočio Buhtensar, i da će sinovi Israilovi izaći zajedno s njim, i da će ponovo obnoviti svoju zemlju. Pošto je Uzejr bio oštrouman i mudar on nikoga ne obavijesti o onome što mu je Allah dž.š. objavio želeći da zaštiti sinove Israilove od bilo kakvog zla koje bi ih moglo zadesiti, ukoliko se ta vijest proširi. Prođoše dani a u Uzejru je sve više rasla želja da izađe iz Babilona u kojem je bio ponižen i potlačen u Svetu zemlju koju mu je Allah dž.š. obećao da će je ponovo obnoviti. Ti osjećaji su sve više iznutra obuzimali Uzejra tako da on, kada prođe mjesec, čvrsto odluči da pobjegne iz ove zemlje. On, za

trenutak, razmisli o problemima koji će ga zadesiti kada napusti Babilon. Šta da uradi sa ženom, sinovima i sluškinjom koja mu je toliko godina bila vjerna i poslušna? On se zapita: Kako da putuje sa svima njima kada su straže u gradu tako jake i raspoređene po svim mjestima u Babilonu? Ovaj problem je bio velika prepreka Uzejru i on osjeti da će to usporiti njegov odlazak, ali kad malo bolje razmisli, on okupi ženu, sinove i sluškinju jedne noći na sigurnom mjestu kada se sve stišalo i ljudi legli da spavaju, te im reče: «Odlučio sam da putujem».

Žena ga upita: «A kuda to?»

On reče: «U Svetu zemlju».

Žena mu reče: «To će biti veoma teško izvodivo jer smo sa svih strana okruženi Buhtensarovim stražarima».

Ali Uzejr, kome je Allah dž.š. objavio radosnu vijest, ustraja u odluci da ode bez obzira na moguće posljedice. On je smatrao da svojim odlaskom izvršava naredbu Allaha dž.š. Kada im Uzejr otkri tajnu da mu ja Allah dž.š., putem objave naredio da ode, i da mu je objavljena radosna vijest da će sinovi Israilovi ponovo uspostaviti svoju državu; žena, djeca i sluškinja se mnogo obradovaše i shvatiše da je Uzejr postao vjerovjesnik sinova Israilovih.

On im reče: «To mi je objavljeno još prije tri mjeseca. Tevrat kojeg znam napamet je Allahov govor i on će mi osvijetliti put ako Bog da».

Žena tada zatraži od Uzejra da o onome što mu je objavljeno obavijesti sinove Israilove kako bi se obradovali i kako bi se pojačala njihova želja da se što prije oslobode poniženja u koje su zapali otkako ih je porobio Buhtensar sa svojom nemilosrdnom vojskom.

Žena i djeca rekoše: «Ti sam nećeš uspjeti obnoviti zemlju jer neće biti nikoga ko će ti pomoći u tome. Također, nećeš imati koga poučavati Tevratu, a ako ostaneš sa nama mi ćemo Tevrat naučiti od tebe».

Uzejr reče: «Ovo je naredba od Allaha dž.š. kojem se ja moram pokoravati i ne smijem neposlušan biti. Objava je došla o stvari koja će se dogoditi u budućnosti, a o kojoj mi ništa ne znamo. Ali ono što Allah dž.š. htjedne sigurno će se dogoditi i uskoro ćete mi se vi i sinovi Israilovi priključiti. Zato se strpite i ne plašite se jer je to Allahova naredba kojoj se niko ne može suprotstaviti. Srest ćemo se ponovo u Svetoj zemlji i uskoro ćemo biti zajedno».

On ih ponovo upozori da njegov odlazak mora biti u tajnosti te im reče: «Kada sutra osvanete nemojte o meni nikome govoriti, a ako vas neko bude pitao, vi recite: 'Izašao je negdje i ne znamo kada će se vratiti.

Kada žena i djeca zaplakaše on im reče: «Strpite se, jer ćemo se uskoro sresti, ako Bog da, tako mi je objavljeno... Ne plačite i ne žalostite se i stišajte glasove kako nas niko ne bi primijetio... A sada, ostajte u Allahovoj zaštiti«.

Žena ga upita: «Na čemu ćeš jahati?»
Uzejr odgovori: «Već poodavno sam kupio snažnog magarca spremajući se za putovanje«.
Ona upita: «Pa gdje je on?»
On odgovori: «Ostavio sam ga kod jednog svog prijatelja. Dogovorili smo se da mi ga dovede večeras van gradskih zidina».
Žena ga ponovo upita: «Zna li ti drug za razlog tvog odlaska?»
Uzejr reče: «Da, sve sam mu ispričao. On je prvi koji je povjerovao u moje vjerovjesništvo i cijelu će stvar držati u tajnosti«.
Rastanak je teško pao ženi, djeci i sluškinji. Bio je težak i bolan ali Uzejr, ipak, otputova.

Početak mu'džize

Krenu Uzejr na putovanje, dugo i teško, nakon što je uz veliki strah izašao iz Babilona koji je okružen stražarima i vojnicima. Nakon dugog putovanja i umora, Uzejr stiže u Svetu zemlju za kojom je toliko čeznuo. Kada stiže začudi se. Više nije bilo ni traga zgradama, bile su to samo ruševine koje su tu stajale već trideset godina otkako ih je porušila Buhtensarova vojska koja je, nakon što je porušila Damask, krenula prema Svetoj zemlji. On se prisjeti tadašnjeg kralja sinova Israilovih koji je izašao pred njega, iskazao mu poslušnost i zatražio primirje. Uz to mu je dao ogroman imetak i zlato ne bi li ga odobrovoljio. Buhtensar zatraži neke njihove poglavare kao garanciju za primirje i poslušnost.[39] On se, također, prisjeti da su se sinovi Israilovi, kada je Buhtensar krenuo prema njima, žestoko preplašili. Razbježali su se na sve strane i posakrivali u svoja skrovišta. Kada je kralj sklopio primirje i dao Buhtensaru taoce i on otišao sa svojom vojskom, izašli su iz svojih jazbina srditi, koreći kralja radi primirja koje je sklopio i tvrdeći da su bili u stanju da se odupru svom neprijatelju i spriječe poraz. Oni zarobiše svog kralja i ubiše ga i prekršiše primirje sa Buhtensarom. Gledajući ruševine on se prisjeti da se Buhtensar, kada je čuo šta se dogodilo vratio u Svetu zemlju i žestoko ih opsjeo dok su se oni utvrdili u gradskim zidinama. On ih napade katapultima, sruši zidove, vojska provali u grad i do temelja ga poruši. Ubijali su žene i djecu, uništili voćnjake i usjeve, porušili okolna sela i zarobili i pobili koga god su stigli. Kuće su porušene i mnogo se krvi prolilo. Mnogi su pobjegli, a mnogi su zarobljeni. Oni koji su uspjeli pobjeći otišli su u Misir, Mekku, Medinu i ostale gradove.
Buhtensar se tu zadrža kako bi okončao sa preživjelim, prodao roblje i spalio svaki primjerak Tevrata. Pobio je sve zarobljene mladiće koji su bili sposobni za rat. U životu je ostavio samo žene i djecu uzimajući ih za roblje i sluge. On zatim napusti zemlju ostavljajući iza sebe ruševine i pustoš. Uzejr se prisjeti svega ovoga gledajući u ruševine koje su bile

svuda oko njega. Vidje stabla voćki koja su i dalje stajala ali se niko nije brinuo o njima. Njihovi plodovi nisu godinama ubirani tako da su sada nosila na sebi i stare i nove plodove. Neke poljoprivredne biljke raširile su se po zemlji bez ikakvog reda, negdje ih je bilo mnogo, a negdje malo. Uzejr je čuo kako iz daljine do njega dopire zavijanje vukova i krikovi zvijeri. On potraži bilo kakav trag čovjeka ali ga ne nađe. Krenu dalje dok ne stiže u grad Kuds, ali i tu je zatekao tragove Buhtensarovog pokolja. Kosti ubijenih su bile vlažne i truhle. Na zidovima se vidio trag crne krvi. Deseci hiljada ljudskih lobanja svjedočili su o pokolju kojeg je Buhtensar izvršio nad sinovima Israilovim. On vidje kuće sve u ruševinama. Mesdžidi su bili sravnjeni sa zemljom, napušteni i prekriveni prašinom. Sve ovo ostavi jak dojam na Uzejra, iako su se događaji sa Buhtensarom zbili kada je on imao deset godina. On je o detaljima pokolja i bitke čuo od svojih predaka ali je užas koji je vidio prevazilazio njegovu maštu. Nije mogao ni zamisliti da je rat koji se dogodio i sve uništio dosegao ovaj nivo razaranja i rušenja. Uzejr obiđe opustjeli grad, razmišljajući o tužnoj prošlosti, sadašnjosti i onome što će se dogoditi u budućnosti. On sebi postavi bezbroj pitanja:

Zar će ova razorena zemlja ponovo biti obnovljena?

Zar će ponovo jednog dana ovdje biti sagrađene pijace, viječnice, kuće i sastajališta prepuna djece i žena? Allah dž.š. mu je objavio da će ona ponovo biti u istom obliku
kao i prije, da će se život ponovo vratiti u nju, ljudi će se slobodno kretati i uspostavit će se trgovina. Ponovo će se razviti poljoprivreda i proizvodnja.

Uzejr malo zastade, a zatim se u čudu zapita: «Kako će Allah oživjeti ove što su pomrli?» (El-Bekare, 259.)

On osjeti veliku usamljenost koja ga je ubijala. Oko njega vladala je mrtva tišina. Grad, drveće i sve stvari oko njega nisu puštale nikakva glasa. Puno su ga ražalostili prizori tragedije čiji su tragovi u obliku kostiju i krvi i sada bili vidljivi po ulicama i putevima. Jedino što je bilo živo su puzavice i biljke. Čulo se samo pištanje vjetra koji je puhao nekada slabije, a nekada jače. Ovi prizori pustoši ponukaše Uzejra da potraži sebi pećinu u okolnim brdima Kudsa i da tu boravi. On potjera magarca i krenu. Kada naiđe pored jedne bašče on stade, načini sebi korpu i napuni je grožđem i smokvama, iscijedi malo grožđa u kožnu mješinu i ponese je. Ujutro, tog istog dana, Uzejr uđe u prostranu pećinu, priveza magarca, korpu sa voćem i mješinu ostavi pored sebe i leže da se malo odmori. Neprestano mu se u glavi vrtjela misao: Kako će se život ponovo vratiti u ovo razoreno mjesto? On je znao putem objave da će se život vratiti po drugi put u njegovo mjesto, ali je, ipak, bio samo čovjek i neprestano je ponavljao: «Kako će Allah oživjeti ove što su pomrli?»

Ovo zapitkivanje i radoznalost koja je poznata osobina kod čovjeka je, ustvari, početak mu'džize koja će se Allahovom odredbom dogoditi Uzejru. On je neprestano ponavljao: «Kako će se život povratiti u gradove sinova Israilovih i šta će se dogoditi u mojoj budućnosti?!« Neprestano je razmišljao o tome dok ga napokon ne savlada umor i želja da to sazna. On utonu u dubok san koji potraja dugo vremena, prođoše godine, a da to Uzejr i ne osjeti. Zaspao je dubokim snom: Allah dž.š. mu uze dušu tako da više nije ništa osjećao jer je sada bio u Božijoj zaštiti koja se događa onako kako je On htio, jer niko ni na nebesima ni na Zemlji nije u stanju da se suprotstavi Allahovoj dž.š. volji.

Povratak

I tako su prolazile godina za godinom, dok se napuni deset godina, otkako je Uzejr otišao iz Babilona. Njegova žena i djeca su čekali da se obistini Allahova dž.š. volja i oni napokon izađu iz Babilona i priključe se Uzejru u Svetoj zemlji. Ali njihovo iščekivanje potraja i ništa posebno se ne dogodi. Tako se napuni i četrdeset godina, a sinovi Israilovi ne izađoše iz ropstva niti dođe kakva vijest o Uzejru. Ljudi čak i zaboraviše ko je bio Uzejr i izgubiše svaku nadu u povratak u Svetu zemlju. Četrdeset godina bilo je dovoljno da se mnoge stvari izmijene tako da sadašnje generacije nisu bile kao ranije. U tom vremenu sigurnosti među sinovima Israilovim odraste djevojka nevjerovatne ljepote i oštroumnosti kojom je nadmašila sve djevojke tog vremena. Kada je ugleda kralj Babilona, odmah je zaprosi i oženi se njome. On je mnogo zavoli tako da je zauzimala visoko mjesto kod njega. Kada im Allah dž.š. podari lijepog dječaka to samo još više učvrsti ljubav babilonskog kralja prema njegovoj ženi, tako da je sada bila cjenjena kod svog muža i svih onih koji su je okruživali. Imala je veliki utjecaj na muža tako da on poboljša odnos prema sinovima Israilovim, pa su sada njihovi svećenici nesmetano ulazili u dvorac i podučavali njenog sina Tevratu. Kralj zavoli ženin narod i svećenici osjetiše berićet ovog braka. Sada su uživali u lijepom odnosu, poštovanju i velikoj časti jer su i oni imali utjecaja na dvoru i bili na stepenu vezira koje je kralj pitao za savjet i mišljenje.

Što su godine više odmicale, stanje se kod sinova Israilovih popravljalo. Kada kralj umrije, naslijedi ga njegov sin koji je neizmjerno volio svoju braću Israelćane od kojih je naučio Tevrat i njegove propise. Napokon dođe dan kada majka sjede sa svojim sinom - kraljem i porazgovara o zemlji sinova Israilovih koja i sad leži u ruševinama i vapi za stanovnicima koji će je obnoviti i ponovo obrađivati. Tog veoma važnog dana za sinove Israilove, sedamdeset godina nakon Uzejrovog odlaska, izađe glasnik na ulice Babilona i povika: «Ko od sinova Israilovih želi da se vrati u svoju domovinu može to bez ikakve smetnje učiniti«. Israelćani se iseliše ponovo u svoju zemlju i zaprepastiše se

kada ugledaše ruševine i pustoš. Međutim, to ih ne pokoleba te se svi digoše na posao. Zasadiše nove kaleme, posijaše usjeve i sve se pokrenu u njihovom gradu koji je sada bio još čišći i uredniji nego prije, i u koji se život ponovo vratio. Zatim odoše u okolna sela te i njih obnoviše, a trgovci počeše sa trgovinom. Proizvodnja se pokrenu, tu i tamo se pojaviše nova naselja i svi se zadovoljni, osjećajući slobodu, digoše da grade jer ih više nije progonio osjećaj poniženja kao u Babilonu. Nakon trideset godina gradovi bijahu podignuti, usjevi koje su zasijali prispjeli su za žetvu, sela su obnovljena a svaki trag prošle nesreće je nestao.

Pojava mu'džize

Uzejrova žena, kao i njegova mala sluškinja su već bile stare, vrijeme je učinilo svoje. Njegova porodica je zajedno sa ostalim sinovima Israilovim, kada su tek pristigli, tragala na svim mjestima za njim ali nisu našli nikakva znaka koji bi ih uputio na njega. Potražiše ga i u okolnim mjestima ali bez ikakvih rezultata. Dok su tragali, Allah dž.š. ih je spri-ječio da se približe pećini u kojoj se nalazio Uzejr i u kojoj je umro. Allah je svojom voljom htio da mu se niko od ljudi ne približi zbog stvari koju je On odredio da se dogodi. Napuni se stotinu godina otkako je Uzejr umro, tijelo koje je postalo zemlja se pokrenu. Njegov Gospodar ga oživi nakon što je bio stotinu godina mrtav, kosti se skupiše i srce opet zakuca. On sjede, razgleda oko sebe i ugleda sok i hranu koja se nimalo nije promijenila.

Iznenada začu kako ga neko upita: «Koliko si ostao?» (Koliko si vremena proveo u spavanju?)

Uzejr pogleda i vidje da je sunce počelo izlaziti sa istoka te odmah odgovori: «Dan ili dio dana». (Spavao sam dan ili nešto manje od toga).

Nepoznati glas mu ponovo reče: «Ne, ostao si stotinu godina...».

Uzejr se iznenadi i uplaši kad to ču i začuđeno ponovi: «Stotinu godina?!»

Ponovo pogleda u korpu sa voćem i vidje da je ono još svježe kao da je tek ubrano. Sok koji je bio u mješini i dalje je bio isti, nikakav neprijatan miris nije dolazio od njega, niti se ukiselio, niti zgusnuo i nikakva se promjena nije dogodila na njemu. Uzejr se tada nečega prisjeti, pogleda na sve strane i pođe tražiti nešto iza drveća. Prisjeti se magarca, gdje je on? ... Mora da je negdje pobjegao. Tada mu pogled pade na struhle kosti koje su ležale na mjestu na kojem je privezao magarca. On se zapita: «Šta je bilo sa magarcem, pretvorio se u struhle kosti nakon mnogo vremena».

Uzejr stade između voća i hrane koja se nimalo nije promijenila i magarca koji je krepao i pretvorio se u truhle kosti uslijed broja godina koje su prošle. On nekoliko puta ponovi: «Prošlo je stotinu godina,

uistinu je prošlo stotinu godina koje su bile dovoljne da struhne koža, kosti i meso magarca». Oči su mu bile istruhle i umjesto njih su se nalazile dvije rupe u šupljoj lobanji. Uzejr vidje moć svoga Gospodara: hrana se nimalo nije promijenila dok je magarac potpuno struhnuo... Slavljen neka je Allah dž.š. To je bilo bez sumnje jedno od Njegovih čuda, Uzvišenog i Moćnog i jedna od Njegovih blagodati. Uzejr poče slaviti i moliti Allaha kada začu Njegov glas: «...da te učinim dokazom ljudima». (El-Bekare, 259.)

Nisu samo hrana i piće, koji se nisu nimalo promjenili, bili čudo, nego je i Uzejr a.s. bio čudo, a o čemu će on kasnije razmisliti. Šta će se dogoditi pa da Uzejr postane čudo koje će sve zadiviti i o kojem će svi govoriti?! Kakvo je bilo to čudo? I u čemu se sastojalo? Iznenada, Uzejr začu tih glas koji mu prekinu razmišljanje i koji mu naredi: «...a pogledaj i kosti!» (El-Bekare, 259.) On pogleda u kosti i začu glas koji mu ponovo reče: «...vidi kako ih sastavljamo, a onda ih mesom oblažemo...». Kada Uzejr pogleda vidje da se kosti magarca Allahovom moći kreću i uspravljaju i svaki organ se vratio na mjesto koje mu je i pripadalo. Zatim ga je Allah dž.š. obložio mesom i magarac se ponovo vratio u prijašnje stanje. Uzejr se veoma začudi kad to vidje ali se ipak suzdrža i još više se preda Allahu dž.š. i povjerova u Njegovu moć i smiri se čvrsto ubijeđen, a zatim ponizno reče: «Ja znam da Allah sve može!» Prije nego što je umro Uzejr se čudio kako će Allah dž.š. ponovo proživjeti stanovnike njegovog grada, a evo danas gleda najveće čudo koje nije mogao ni zamisliti. Bila je to moć Uzvišenog Allaha dž.š. Kada Uzejr izađe na put, vidje kako mu se izdaleka približavaju neki ljudi koji su putujući, razgovarali o nečemu. On vidje grad, koji je ponovo bio izgrađen i svjetla koja su dopirala iz njega razbijajući noćnu tminu koja se bila spustila. Osjećajući radost i sreću on se zahvali Allahu dž.š. na blagodatima i još više se uvjeri da je Njegova moć beskonačna. Uzejr krenu prema gradu želeći saznati kako izgleda sada nakon što je prošlo stotinu godina. Šta ljudi sada rade: Jesu li sretni ili ih pritišću razne brige, šta se dogodilo sa njegovom porodicom? Je li neko od njih još živ? On uđe u grad dok mu je mislima kružilo stotinu pitanja na koja je želio znati odgovore. Ugleda sasvim nove zgrade, lijepo raspoređene u obliku različitom od onih od prije stotinu godina i ulice koje nisu ličile na one iz njegovog vremena. Poče razgledati na sve strane hodajući raznim putevima i ulicama, tragajući za svojom starom kućom koju je napustio prije stotinu dvadeset godina. Kada je nađe, izgledalo mu je kao da se nalazi na nekom novom mjestu koje se, u međuvremenu, potpuno promijenilo. On dođe na pomisao da upita nekog od prolaznika gdje mu se sada nalazi kuća.

Priđe jednom od njih i upita ga: «Gdje je Uzejrova kuća?»

Čovjek mu odgovori: «Ne znam da ovdje i postoji Uzejrova kuća, ali tu

su kuće njegovih sinova. Pogledaj ove poredane kuće. One pripadaju Uzejrovim sinovima».

Uzejr krenu prema tim kućama i kad stiže do prvih vrata blago zakuca.

Ubrzo začu glas iznutra koji reče: «Ko je pred vratima?»

On odgovori: «Ja sam, Uzejr».

Mladić koji mu je odgovorio reče: «Šta kažeš? Uzejr! Čovječe, nemoj nas ismijavati».

Uzejr mu reče: «Otvori vrata sinčiću i vidjet ćeš da ti ne lažem i da se ne ismijavam s tobom».

Mladić otvori vrata i pogled^ u čovjeka, u čudu i nevjerici, pa mu reče: «Uzejra smo izgubili prije stotinu godina, tako mije moj otac pričao. Imao je tada četrdeset godina, da
je sada živ morao bi imati stotinu četrdeset godina. Ti
izgledaš kao da imaš četrdeset godina, znači mlađi si od njegovih unuka. Kako onda da ti vjerujem da si ti Uzejr?»

Ljudi koji su čuli ovaj razgovor između Uzejra i jednog od njegovih unuka se okupiše oko njih i zasuše ga pitanjima,

On im je odgovarao, siguran u sebe, vjerujući da je ono što govori čista istina. Reče im: «Allah dž.š. me je usmrtio prije stotinu godina i sada me je ponovo oživio. Lično sam vidio svoju hranu kojoj se ni boja ni okus nisu promijenili i piće koje nije ukislo. Također, vidio sam svog magarca kako mu se kosti ponovo sastavljaju i kako ih Allah dž.š. oblaže mesom. Zatim je magarac veoma glasno zanjakao. To se sve dogodilo nakon što je prošlo stotinu godina od moje smrti, a ja sam mislio da je prošlo samo dan ili dio dana. Međutim, Allah dž.š. mi je stavio do znanja da je prošlo stotinu godina nakon kojih sam, Njegovom voljom, opet proživljen. Zar Allah dž.š. nije svemoćan?!»

Tog trenutka se pojavi jedna starica koja gotovo da nije vidjela kuda ide i koja se oslanjala na zid da ne bi pala.

Ona reče: «Uvedite ga u kuću jer ja znam znak pomoću kojeg ga mogu prepoznati, ako to bude uistinu Uzejr».

Uzejr uđe kod nje i vidje da je slijepa i veoma stara. Ona mu reče: «Je li ti tvrdiš da si Uzejr?»

On odgovori: «Tvrdim».

Starica ga tada upita: «Uzejr je imao jednu sluškinju. Kada je otišao imala je dvadeset godina. Znaš li kako se
ona zvala?»

Uzejr odgovori: «Znam, zvala se Ešter.[40] Kada sam otišao imala je dvadeset godina, a ako je i sada živa ima stotinu i dvadeset godina«.

Starica reče: «Ja sam Ešter, Uzejrova sluškinja. Dok je bio među nama Uzejr je bio prepoznatljiv po tome što mu se dova uvijek primala i nikada nije zamolio Allaha dž.š., a da mu se nije odazvao. Ako si,

uistinu, Uzejr zamoli Allaha dž.š. da mi povrati vid i da mi izliječi noge jer sam sada nepokretna i ne mogu da ustanem i hodam radi velikih bolova koje osjećam u njima».

Uzejr tada zamoli Gospodara i svojom rukom je potare po očima i podiže je na noge. Nakon dove je prohodala a i vid joj se povratio. Ona ga pogleda i reče: «Svjedočim da si ti Uzejr. I sada izgledaš kao onda kada sam te zadnji put vidjela prije stotinu godina...»

Tada se pojavi i druga starica koja je bila napunila gotovo stotinu i četrdeset godina i reče: «Prepoznaješ li mene Uzejre?»

On odgovori: «Ti si moja žena, nikada te neću zaboraviti«. Prilikom rastanka poklonio joj je svoj prsten da bi je podsjećao na njega, a i ona je njemu dala svoj kako bi se on nje sjećao.

Ona ga podsjeti: «Sjećaš li se šta smo jedno drugom dali prilikom rastanka?«

On reče: «Zamijenili smo naše prstenove. Dao sam ti svoj prsten i rekao: 'Neka te podsjeća na mene... i ti si meni dala svoj prsten i rekla: 'Neka i tebe ovaj prsten podsjeća na mene...'»

On skide prsten sa ruke i pruži joj ga.

Starica se obradova i reče: «Ovo je tvoj prsten koji si mi dao. Često me je podsjećao na tebe».

Ljudi se okupiše kada čuše za ovo čudo u tolikom broju da je Uzejrova kuća bila pretijesna. Oni koji nisu mogli ući stajali su ispred kuće jer ih je začudio događaj sa Uzejrom, ovaj
veliki znak koji se dogodio pred njima poput sna. Kad god bi neko pokušao da ospori Uzejrovo kazivanje, Allah dž.š. bi poslao novi dokaz i potvrdu jer je On Svojom voljom želio da Uzejra učini znakom ljudima. Uzvišeni je rekao: «...da te učinim dokazom ljudima...» (Et-Tevbe, 30.) Tada sluškinja, koja je ponovo progledala i kojoj se zdravlje povratilo i bolovi u nogama prestali, otrča na mjesto za koje je znala da je povezano sa ovim čudom. Ona ode do sinova Israilovih koji su se okupili radi vijećanja i obavijesti ih o Uzejrovom dolasku. Poglavar skupa bio je Uzejrov sin, koji je bio u dubokoj starosti. Imao je stotinu i osamnaest godina i sada je bio poglavar svoga naroda.

Ona dođe vičući: «Uzejr vam se vratio».

Uzejrov stariji sin podiže glavu i protrlja oči jer mu je vid bio oslabio i upita: «Ko je ova sluškinja«.

Ona mu reče: «Ja sam Ešter, sluškinja tvog oca Uzejra... Otac ti se vratio i zamolio svoga Gospodara da me izliječi i povrati mi vid i Allah dž.š. mu se odazvao kao što mu se i prije odazivao. Znaš li da ga je Allah dž.š. prije stotinu godina usmrtio, a zatim ga ponovo proživio!»

Svi prisutni, iznenađeni i zaprepašteni, nekoliko trenutaka zašutješe, smatrajući da ovo što su čuli nije istina. Ali pred njima je stajala Uzejrova sluškinja koja im je iznijela činjenice. Ona se, uistinu, zove Ešter, a,

također, su čuli od svojih očeva i djedova da su se Uzejru dove uvijek primale. To su sve činjenice koje niko nije poricao. Uzejr je otišao od njih prije stotinu godina kao što i kaže ova sluškinja. Još ih povrh toga zove da ga vide vlastitim očima. Sve ih ovo ponuka da svaki od njih ustane i krene sa svog mjesta kako bi vidjeli ono što su njihove uši čule. Ako ga ne vide posumnjat će u sve što su čuli i niko neće potpuno povjerovati u ono što je čuo od Ešter osim ako ne krene prema Uzejrovoj kući i ne vide svojim očima Uzejra kako stoji ispred njih u liku kojeg se više nisu dobro ni sjećali. Svi krenuše i niko se nije usput zaustavljao niti s kim razgovarao. Uzejrov sin je žurio na čelu ovih ljudi, oslanjajući se na svoj štap i samo ga je starost sprječavala da još više ne požuri jer je bio napunio stotinu dvadeset godina. Ešter ga je obavijestila da se njegov otac vratio i da sad ima četrdeset godina. Kako li je samo to bilo čudno čovjeku koji je bio ograničenog razmišljanja i snage. Kada je bio nadomak kuće, Uzejrov sin se pažljivo zagleda i potrlja oči ne bi li rastjerao maglu koja mu se vremenom bila navukla na njih. On ugleda čovjeka četrdesetih godina koji je postojano stajao i izgledao veoma snažan, dok mu je lice bilo obasjano svjetlom vjere. Sin pozdravi oca pažljivo ga gledajući u lice i reče: «Ja znam na svom ocu znak pomoću kojeg ću ga prepoznati«.

Uzejr upita: «A koji to znak?»

Sin odgovori: «Crni biljeg u obliku mlađaka koji mu se nalazi između plećki».

Sin i ostali prisutni ušutješe dok su sve oči bile uprte u Uzejra. Mislili su da je sve ovo čista laž. Otac, još u cvijetu mladosti nasuprot, već ostarjelog, sina kojeg noge gotovo da više nisu mogle nositi. Uzejr zašutje za trenutak, a zatim pomače ruke i otkri plećku kako bi je sin vidio. Kada sin pogleda, vidje crni biljeg u obliku mlađaka među plećkama svoga oca. Ostarjeli sin povika od dragosti, poljubi oca, izrazi mu dobrodošlicu i reče: «Ovo je, uistinu, moj otac, svjedočim da je ovo moj otac...» Sinovi Israilovi, također, zavikaše i obradovaše se Uzejrovom dolasku i ponovnom boravku među njima. Ali, jedan od prisutnih učenjaka prekinu ove povike dobrodošlice tražeći novi dokaz koji će potvrditi da je ovaj mladi čovjek koji stoji pred njim i koji je umro prije stotinu godina, uistinu, Uzejr.

On reče: «Mi, sinovi Israilovi imamo znak pomoću kojeg možemo prepoznati Uzejra. Znak koji se razlikuje od onog kojeg je potvrdio tvoj sin i pomoću kojeg je posvjedočio da si ti njegov otac». Reče: «Niko među nama, sinovima Israilovim, nije znao napamet Tevrat osim Uzejra».

Uzejr, pun pouzdanja, siguran u sebe, svoju iskrenost i nadmoćnost nad ovim ljudima reče: «Ja znam Tevrat napamet».

Neki od prisutnih poglavara ustadoše i donesoše jedan stari primjerak

Tevrata kojeg je neko od njih sakrio bojeći se da ga Buhtensar, zajedno sa ostalim primjercima, ne spali.

Oni rekoše Uzejru: «Uči nam Tevrat a mi ćemo gledati i pratiti da vidimo znaš li ga napamet ili ne».

Uzejr sjede među njih i poče učiti napamet Tevrat dok su oni gledali u njegove stranice i pratili ga. On ne presta učiti dok ga cijelog ne prouči a da nije pogriješio ni jedno slovo i nije se zbunio ni u jednoj rečenici niti riječi, što kod njih izazva strahopoštovanje. Svi sada posvjedočiše da je on, uistinu, Uzejr i obradovaše se. Oni vidješe jedno od velikih Allahovih čuda. Uzejr je sjedio na ovom skupu, okružen svojim sinovima i unucima kod kojih su kose i brade bile sijede a leđa, uslijed duboke starosti, bila uveliko povijena dok je on imao samo četrdeset godina. Kosa mu je bila crna, tijelo snažno i uspravno. To je, uistinu, bilo veliko čudo i sve ono što se dogodilo Uzejru i što se dogodilo oko njega, je bila odlika Allaha dž.š. koji ga je izabrao kada je rekao: «...da te učinim dokazom ljudima...» (Et-Tevbe, 30.) Uistinu, on je dokaz ljudima u svojoj smrti, kada je umro u četrdesetoj godini života i bio ponovo proživljen nakon stotinu godina i njegovom gledanju ponovnog proživljenja magarca i kostiju koje su se kretale pred njim i bivale ponovo zaodjenute mesom, hrana koja se nije promijenila i koju
sunce ni vjetar nisu isušili nego je ostala svježa. Priča o njemu se nalazi u Kur'anu u ajetu u kojem je spomenut. U njemu su lekcije i pouke onima koji još nisu shvatili da je Allah dž.š. Svemoćan i da je kadar da uradi što god hoće. On je, neka je Slavljen i Uzvišen, u stanju da oživi mrtve, On je taj koji ih je stvorio, usmrtio i koji će ih ponovo oživjeti. On je taj koji je stvorio hranu i koji je može, ako hoće, ostaviti stotinu godina nepromijenjenu i nepokvarenu a koja se vrlo brzo kvari kod ljudi. On je u stanju ponovo stvoriti Uzejrovog magarca nakon što je stotinu godina bio mrtav, i On je taj koji mu je oblik dao pred Uzejrovim očima, kako bi oni, čija srca još sumnjaju, napokon povjerovali da je Allah dž.š. Svemoćan. Sve što je stvoreno Njegovo je djelo i cijeli kosmos pripada Njemu, Uzvišen neka je On. Ništa Mu nije slično, On je Jedan i utočište je svakom. U suri El-Bekare nalazimo priču o Uzejru. Allah dž.š. kaže: «Ili za onoga koji je prolazeći pored jednog do temelja porušenog grada, povikao: 'Kako će Allah oživjeti ove što su pomrli?' I Allah učini te on umrije i tako ostade stotinu godina, a onda ga oživje i zapita: 'Koliko si ostao?' - 'Dan ili dio dana' - odgovori. 'Ne', reče On - 'ostao si stotinu godina. Pogledaj jelo svoje i piće svoje - nije se pokvarilo; a pogledaj i magarca svoga - da te učinim dokazom ljudima - a pogledaj i kosti - vidi kako ih sastavljamo, a onda ih mesom oblažemo.' I kad njemu bi jasno, on povika: 'Ja znam da Allah sve može!» (El-Bekare, 259.)

«Uzvišeni kaže: 'A Sulejmanu - vjetar, ujutro je prevaljivao rastojanje od mjesec dana, a navečer rastojanje od mjesec dana; i učinili smo da

mu iz izvora rastopljen bakar teče i da džinni, voljom njegova Gospodara, pred njim rade; a kad bi neki od njih otkazao poslušnost naređenju Našem, učinili bismo da ognjenu patnju osjeti». (Sebe', 12.)

Mu'džiza sa džinnom

Sulejman a.s., kao što mu je bio i običaj, izađe i ode u Bejtu-l-Makdis dok je napolju puhao jak vjetar. Tamo proboravi, obožavajući Allaha dž.š. u svom mihrabu sve do pola noći. Kada je htio da se vrati, ukaza mu se Allahovo dž.š. svjetlo i on osjeti kako mu dušu preliše svjetlosne zrake. Njegov se jezik pokrenu a usne prošap- taše: «Daruj mi vlast kakvu niko, osim mene, neće imati! Ti uistinu, bogato daruješ». (Sad, 35.)

Sulejman a.s. osjeti kao da se nalazi u snu iz kojeg se tek pred sabah probudi. On se vrati u svoj dvorac, sjede na pri- jesto i razmisli o onome što je vidio u svom mihrabu i o dovi koju je uputio svome Gospodaru.

Tada začu neki glas koji mu reče: «Allah dž.š. se odazvao tvojoj dovi i potčinio ti ono što nikada nikom nije potčinio».

Potčinio mu je vjetrove koji su puhali tamo gdje je on htio i kako bi tjerali kišne oblake i pokretali lađe. Također,
džinne i šejtane koji su za njega gradili kuće i dvorce. Pripremali su zemlju za obrađivanje i kopali bunareve za navodnjavanje. Allah dž.š. mu je učinio pokornim ptice i ostale životinje koje su mu bile odani podanici. Sulejman a.s. je bio zahvalan rob i neprestano se zahvaljivao Allahu dž.š. kojem je iskreno robovao.

On reče: «Gospodaru, radi blagodati koje si podario meni i mome ocu, poklanjam Ti svoju dušu u pokornosti i borbi na Tvome putu, zato me učvrsti na ovom putu.

- Borit ću se protiv siromaštva koje ponižava Tvoje iskrene robove.
- Objavit ću rat svakoj vrsti nasilja koja je pritiskala Tvoje prijašnje robove.
- Dok sam živ borit ću se protiv onih koji Ti druga pripisuju i koji su Ti nepokorni«.

Tada začu kako meleki rekoše: «Amin!» i pade na sedždu Allahu, Snažnom i Veličanstvenom.

Sulejman a.s. se borio protiv toga da ga šejtan ne zavede i da se ne osili radi prostranog kraljevstva koje mu je podario Allah dž.š. i jake vlasti koju nije posjedovao niko prije, niti poslije njega. Sve ove blagodati potčinjene su Sulejmanu a.s. kako bi on uspostavio blagostanje i izgradio naselja. Lađe, koje je pokretao Sulejmanov a.s. vjetar, krenuše i vratiše se sa trgovačkom robom i porezom iz drugih zemalja i krajeva. Džinni počeše sa kopanjem i gradnjom bunareva u pustinji i obrađivanjem zemlje oko njih. Također, počeše klesati kamenje u brdima i graditi gradove i naselja s prostranim ulicama i velikim trgovima. U

centru svakog grada postavili su ogromne kazane isklesane od kamena, slične loncu u kojem se kuha hrana, samo što su bili dosta veći. Zatim bi se napunili kišnicom i iz njih bi navodnjavali okolnu zemlju. Kada bi grad lijepo uredili i ukrasili, ljudi bi se naseljavali, obrađivali okolne doline i navodnjavali ih bunarskom vodom i kišnicom ta'ko da se sve zazelenilo. Svuda zavlada red i mir te su ljudi živjeli u
blagostanju, obožavajući Allaha dž.š. koji im je poklonio te darove i opskrbu. Poveća se broj gradova i broj obradivih polja u pustinji. Sinovi Israilovi su živjeli u blagostanju koje nikada prije nisu zapamtili. Sulejmanov dvorac bio je prekrasan i ubrajao se u najljepše građevine tog doba. Sagrađen je od mramora a zidovi su mu bili obloženi zlatom. U njegovoj blizini nalazile su se kasarne s vojskom i konjušnice. Kraljeve riznice su bile ispod dvorca zakopane duboko u zemlju. Do njih se dolazilo podzemnim tunelima, na kraju kojih su se nalazila ogromna vrata koja su čuvali dva džinna. Jedna od mu'džiza koje su darovane Sulejmanu a.s. je bilo i to što su džinni svakog dana izlazili: jedni su odlazili u brda kopati rudnike i vadili zlato i ostale rude. Drugi bi ronili u moru i tražili najskupocjenije bisere. Uvečer su se vraćali i sakupljeno ostavljali u Sulejmanove riznice i potom zaključavali sva vrata na njima. Zatim bi tunelom izlazili do dvorca i zaključali velika vrata. Kod vrata bi ostajala dva džinna, najplemenitijeg roda, čijem pogledu ništa nije moglo umaći. Tako bi izlazili i vraćali se svaki dan dok ne napuniše zemaljske riznice svakojakim plemenitim rudama i dragim kamenjem kojima se ni čovjek ni džinn nisu mogli približiti. Sulejman a.s. je žestoko kažnjavao džinne-šejtane koji su mu bili neposlušni. Zatvarao bi ih u staklene flaše i tu bi ostajali čitav život.

Jednog dana mu dovedoše džinna-šejtana okovanog u lance i kad upita šta je skrivio, oni mu odgovoriše: «Izgubio je veliki biser kojeg je našao u moru, i nije ga predao kraljevim rizničarima«.

Sulejman a.s. upita: «Šejtane, gdje si ga sakrio?»

Džinn-šejtan reče: «Zaronio sam zajedno sa ostalima i izvadio biser veličine čovječije glave. Niko nije prije vidio ljepši i sjajniji od njega. Mislio sam da ću sa ovim biserom postići to da budeš sa mnom zadovoljan čitavog mog života. Ali, pri povratku iznenadio me jedan džinn-šejtan, odmetnik i silnik koji se pojavio odnekle s neba. Oteo ga je od mene i pobjegao negdje prema jugu. Oblaci su ga sakrili tako da ga nisam mogao stići».

Sulejman a.s. reče: «Ako je istina to što kažeš postrojit ću sve džinne i ti uzmi biser od onoga ko ga je oteo od tebe».

Džinn-šejtan reče: «Da je to bio neko od džinna iz tvog kraljevstva na bi mi mogao umaći, ali je ovaj pripadao drugoj vrsti džinna koji žive u drugoj kraljevini«.

Sulejman naredi da ga bace u tamnicu dok ne provjeri da li govori

istinu. Zatim pozva svog vezira «Asifa» koji je bi mudar i učen. Vezir je smatrao da šejtan govori istinu te reče Sulejmanu: «Allahov vjerovjesniče, šejtani ne pridaju značaj nijednom biseru. Mora da je džinn koji je oteo biser potčinjen nekom kralju-čovjeku. Allah dž.š. je učinio da se ovo dogodi kako bi te podsjetio na tvoj zavjet da ćeš se boriti na Allahovom putu u znak zahvalnosti za gradove koje ti je potčinio. Međutim, tebe je skupljanje bisera spriječilo da ispuniš svoje obećanje. Mislim da bi trebao krenuti tragom ovog džinna-odmetnika dok ne otkriješ koji od kraljeva ga je poslao. Možda je to kralj-vatropoklonik koji uzima božanstva mimo Allaha dž.š.».

Sulejman naredi da se šejtan koji je pronašao biser oslobodi a zatim razmisli o vezirovim riječima i poslije ode u svoj mihrab u Bejtul-l-Makdisu i tu proboravi do pola noći. Ujutro, on naredi vojsci da se spremi i krene u ratni pohod prema jugu.

Događaj s mravom

Iog dana izađe Sulejman a.s. jašući na predivnom sivom ždrijepcu.

S njegove desne strane jahali su konjanici ljudi na crvenim, a s lijeve strane - džinni na crnim konjima. Iza njega je išla bezbrojna pješadija sačinjena od ljudi i džinna a iznad, ptice koje su se podijelile u skupine i raširivši krila, štitile ovu veličanstvenu vojsku od vrelih sunčevih zraka. Vojska se pokrenu i neprestano su putovali kroz pustinju, a kad dođoše do mravlje doline jedan mrav reče: «0 mravi, ulazite u stanove svoje da vas ne izgazi Sulejman i vojske njegove, a da to i ne primijete«. (En-Neml, 18.) Sulejman a.s. koji je razumio govor mrava, nasmija se kada ovo ču i reče: «Gospodaru moj, omogući mi da budem zahvalan na blagodati Tvojoj, koju si ukazao meni i roditeljima mojim, i da činim dobra djela na zadovoljstvo Tvoje». (En-Neml, 19.) Sulejman osjeti veličinu mu'džize koju mu je Allah dž.š. podario, a to je da je čuo i razumio govor mrava koji je dopirao iz zemlje i koji se jedva golim okom vidio. To je bilo, Allahovom voljom i moći, darovano samo Sulejmanu a.s. i nikom drugom mimo njega. On naredi da se na tom mjestu postave šatori i da se vojska odmori jedan dan i jednu noć. Kada se vojska spremi za polazak, po ostatke hrane dođoše mravi i počeše je prenositi u svoje kuće. Sulejman a.s. promijeni pravac i krenu prema pustinji. Putovali su noćima i danima a da nisu naišli ni na kakvu oazu u kojoj bi se odmorili niti izvor s kojeg bi se napili, tako da su im rezerve vode potrošene. Oni koji su bili zaduženi za vodu dođoše Sulejmanu a.s. i obavijestiše ga o tome. Tada Sulejman a.s. iskoristi blagodat kojom ga je Allah dž.š. odlikovao, odnosno mu'džizu na koju ga je Allah dž.š. podsjetio, a to je da su mu džinni potčinjeni. On im odmah naredi da iskopaju bunareve i izvade vodu iz zemlje. Oni iskopaše ali ne nađoše vodu. Pokušaše ponovo na više mjesta ali ni u jednom bunaru voda ne poteče, te se

izgubljene nade vratiše Sulejmanu a.s.

Neko reče Sulejmanu a.s: «Jedino hudhud (pupavac) ima osjećaj pomoću kojeg može otkriti u kojim slojevima zemlje se nalazi voda. On je taj koji nam može pokazati gdje se nalazi voda blizu površine zemlje».

Sulejman a.s. tada naredi svom komorniku: «Dovedi mi brzo pupavca».

On ode ali se brzo vrati i reče: «Vladaru, pupavac nije tu».

Kada je to čuo Sulejman a.s. se naljuti, postroji sve ptice a mjesto pupavca je bilo prazno.

On reče: «Zašto ne vidim pupavca, da nije odsutan?» (En-Neml, 20.) Gavran reče: «Vidio sam ga kako u društvu drugog pupavca odlazi prema jugu».

Sulejman a.s. reče: «Ako mi ne dođe sa jakim dokazom kojim će opravdati svoju neposlušnost i kršenje mojih naredbi teškom ću ga kaznom kazniti ili ću ga zaklati, osim ako mi dođe sa jakim opravdanjem za svoju neposlušnost!«

Asif, Sulejmanov a.s. vezir reče: «Ovo je prvi put da ova sićušna ptica napravi prekršaj. Uvijek je bio uzor pokornosti i odanosti. Mora de se dogodilo nešto što mi ne znamo».

Sulejman a.s. reče: «Kakva se tajna krije u odsustvo- vanju pupavca?»

Asif reče: «Bojim se da smo se isuviše približili dolini džinna pa je njihov vođa upotrijebio sihr (čaroliju) i varku da zalutamo od mjesta gdje se nalazi voda i zarobio pupavca kako nam ne bi otkrio izvore vode. Jedan od džinn-šejtana me je obavijestio da je čuo u unutrašnjosti brda glasove džinna. On je pokušao da im otkrije tragove ili nije uspio nad put kojim su došli niti mjesto na kojem se nalaze. Također, ispoljio je bojazan da smo sada zatočenici jednog od šejtanskih vladara».

Sulejman a.s. se samo osmjehnu na ovu čudnu vijest i reče: «Hvala Allahu dž.š. koji nas je uputio na njih. Pobjeda je vrlo blizu».

Problem sa vodom je okupirao Sulejmana a.s. jer je njegova vojska osjećala veliku žeđ i strah od umiranja. On izađe iz šatora i naredi vjetru da donese kišne oblake do njega. Sa sjevera i juga zapuhaše snažni vjetrovi i donesoše sa sobom oblake iz kojih se sruči obilna kiša koja napuni kazane, posude i izvore te vojska utoli žeđ. Svi se zahvališe Allahu dž.š. na milosti koju je spustio na njih i blagodati koju im je podario.

Ovo je bila jedna od mu'džiza koje je Allah dž.š. podario Sulejmanu a.s. Vratimo se sada pupavcu koji je napustio svoje mjesto među pticama bez dozvole Sulejmana a.s. On se, kada je pretražio okolne izvore vode i vidio da su prazni, pobojao da vojska njegovog vladara Sulejmena a.s. ne umre od žeđi. On ih napusti i požuri naprijed tražeći vodu, ali vidje samo stijene u kojima nije bilo nijednog izvora vode. Usput

je sreo drugog pupavca koji je dolazio sa juga i njih dvojica se upoznaše. Ovaj mu učini uslugu i pokaza mu mjesto gdje se nalazi ogroman izvor vode. Dva pupavca krenuše dok ne dođoše do doline pune zelenila. Oni se zaustaviše da se odmore na drvetu koje se nalazilo u jednoj ogromnoj bašči punoj drveća, mirisa i cvijeća. U sredini bašče je bilo prostrano jezero koje je nastalo od brojnih izvora i teklo kroz redove bilja i drveća. Sulejmanov pupavac se silno obradova kada to vidje i zatraži dozvolu od svog druga sa juga da ode svome vladaru i da ga obavijesti o onome što je vidio. Ali, pupavac sa juga ga zaustavi i reče: «To što si dosad vidio je samo mali dio. Pođi sa mnom iza ove doline pa da vidiš snagu i veliko kraljevstvo. Kada se vratiš svom vladaru i obavijestiš ga o tome šta si sve vidio to će ga se veoma dojmiti».

Sulejmanov pupavac upita: «A šta ćeš mi tamo pokazati».

Pupavac sa juga reče: «Pođi sa mnom da to vidiš svojim očima».

Dvojica popavaca poletješe, preletješe preko velikog brda i stigoše u dolinu punu zelenila, prekrasnih usjeva i divnih dvoraca. Uputiše se prema veličanstvenom dvorcu koji se nalazio na vrhu ogromnog brda. Pupavac sa sjevera se iznenadi kada vidje prizore snage i dostojanstva, tragove vlasti i moći.

On reče svom drugu: «Kako je divno ovo što sam vidio. Ovako nešto ne posjeduje niko osim kralja Sulejmana na sjeveru«.

Pupavac sa juga reče: «Šta vrijedi Sulejmanovo kraljevstvo u odnosu na ono što posjeduje Belkisa na jugu. Uđi sa mnom kroz ovaj otvor pa da vidiš ovu prekrasnu kraljicu i njezin narod koji obožava sunce».

Njih dvojica uđoše i Sulejmanov pupavac vidje narod kako se klanja suncu a ne Allahu dž.š. i prizor koji vidje ga zadivi. Zatim ga pupavac sa juga odvede u Belkisin dvorac i pokaza mu njezin veličanstveni prijesto.

Reče mu: «Pogledaj samo ovaj ogromni biser. Ima li tvoj vladar nešto poput ovog?»

Sulejmanov pupavac upita: «Kako je došao do nje ovaj biser?»

Pupavac sa juga reče: «Donio joj ga je prije mjesec jedan od džinna».

Sulejmanov pupavac reče: «Znači, to je Sulejmanov biser koji je vaš šejtan oteo iz ruke džinna koji ga je pronašao u moru. Teško vama kada Sulejman čuje za to».

Pupavac sa juga reče: «Nije onako kako ti misliš. Belkisa vlada džinnima kao što vlada ljudima. Bojim se da tvoj vladar ne precijeni svoju snagu i ne upusti se u rat sa njom i da tako okusi gorčinu ropstva i poniženja od njezine vojske».

Pupavac sa juga je pretjerao kada je govorio o džinnima i Belkisi jer je ta stvar bila darovana samo Sulejmanu a.s. Kada je pupavac to čuo i vidio, žurno se vrati Sulejmanu i tamo zateče dosta oblaka iz kojih je padala kiša koju su ljudi pili. Sulejmanov pupavac stiže na svoje odredište i pristupi ponizno i sa strahom kralju Sulejmanu a.s.

kojeg zateče srditog te se poboja da će loše završiti.
Sulejman a.s. ga upita: «Gdje si bio o pupavče? Zbog čega si prekršio moje naređenje i napustio svoje mjesto bez moje dozvole?»
On tada ispriča sve što je doživio dok je bio odsutan.
Sulejman a.s. se osmjehnu i reče: «Vidjet ćemo da li govoriš istinu ili ne. Odnesi ovo moje pismo pa im ga baci, a onda se od njih malo izmakni i poslušaj šta će jedni drugima reći». (En-Neml, 27-28.)
Pupavac ponese Sulejmanovo pismo upućeno Belkisi, odletje sa njim u njezin dvorac i zateče je kako sjedi na svom prijestolju okružena svojim generalima i vezirima. On joj baci pismo u krilo a zatim se sakri iza prozorske zavjese. Belkisa je bila sazvala ratno vijeće da razmotre vijesti koje joj je donio džinn o Sulejmanu i njegovoj vojsci. Veoma je iznenadi kada joj pismo pade u krilo. Ona ga uze i pročita prisutnima.
U pismu je stajalo: «Od Sulejmana i glasi; 'U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog! Ne pravite se većim od mene i dođite da mi se pokorite!« (En-Neml, 30-31.)
Belkisa im reče: «Savjetujte mi šta treba u ovom da uradim».
Oni rekoše: «Mi smo vrlo jaki i hrabri, a ti se pitaš! Pa, gledaj šta ćeš narediti!«
Belkisa reče: «Kad carevi osvoje neki grad» - reče ona - «oni ga razore, a ugledne stanovnike njegove učine poniženim; eto, tako oni rade. O Sulejmanu sam još od prije čula i ne bih se željela upustiti u rat protiv njega jer se bojim da moj narod ne zapadne u poniženje. Poslat ću mu poklon. Ako bude od onih koji žele samo ovodunjalučka dobra, prihvatit će ga i uzvratiti na njega. A ako odbije onda je snažan i nepotkupljiv. Tada ćemo otići do njega da mu se pokorimo prije nego nas porobi i okuje u lance».
Belkisin izaslanik krenu, noseći Sulejmanu a.s. sanduk pun zlata i dragog kamenja.
Sulejman upita: «Ko je poslao ovo?»
Izaslanik reče: «Ovo je poklon naše kraljice Belkise kralju Sulejmanu«.
Sulejman a.s. reče: «Zar da blagom mene pridobijete? Ono što je Allah meni dao bolje je od onoga što je dao vama. Vi se onome što vam se daruje radujete!« (En-Neml, 36.)
«Vrati se njima! Mi ćemo im dovesti vojske kojima se neće moći oduprijeti i istjerat ćemo ih iz Sabe ponižene i pokorene«. (En-Neml, 37.)
Izaslanik se vrati i ispriča ono što je čuo. Belkisa naredi svom narodu da ponesu bijelu zastavu i krenu sa njom u velikoj povorci. Sulejman a.s. će preteći ovu povorku sa mu'džizom koja će iznenaditi Belkisu.
Mu'džiza sa prijestoljem
Kada se pupavac vraćao od Belkise, vidio je kako je ona krenula sa svojim narodom prema Sulejmanu a.s. i on ga o tome obavijesti.

Sulejman a.s. naredi džinnima da sagrade palaču u kojoj će dočekati Belkisu. Oni sagradiše dvoranu od zelenog stakla i po njoj polijepiše pločice od bijelog stakla. Ispod pločica naslikaše morske životinje, ribe i si. tako da je onaj ko bi gledao u pod dvorane, imao dojam da se nalazi u jezeru punom riba. Kada se daleko na horizontu pojavi Belkisina povorka Sulejman a.s. okupi svoje dostojanstvenike i reče im: «O dostojanstvenici, ko će mi od vas donijeti njezin prijesto prije nego što oni dođu da mi se pokore?»

Ifrit, jedan od džinna, reče: «Ja ću ti ga donijeti - prije nego iz ove sjednice svoje ustaneš».

Sulejman a.s. reče: «Moja sjednica neće završiti prije nego oni stignu».

Njegov vezir Asif, kome je Allah dž.š. podario veliko znanje, reče: «Ja ću ti ga donijeti prije nego okom trepneš».

Sulejman a.s. podiže pogled prema nebu, a Asif pade na sedždu i zamoli Allaha, kad odjednom prijesto dođe pred njih. Kada Sulejman a.s. pogleda u zemlju i vidje prijesto pred sobom to ga veoma obradova i on naredi da ga postave pred njega prevrnutog. Belkisa se, kada dođe i ugleda svoj prijesto kako prevrnut stoji pred Sulejmanom, veoma iznenadi jer ga je bila ostavila u svom dvorcu pod jakom stražom. Ona pogleda u svoj narod i vidje da i oni u čudu gledaju u prijesto.

Sulejman a.s. reče: «Je li ovo tvoj prijesto?»

Ona reče: «Kao da je on. Evo došla sam sa svojim narodom da ti se pokorim«.

Sulejman a.s. reče: «Od sada ste ti i tvoj narod sigurni. Ti ćeš im i dalje biti kraljica i upravljati njima i suditi onako kako je Allah dž.š. naredio».

Belkisa zatraži dozvolu od Sulejmana a.s da se vrati svom narodu i da ga obraduje novom vjerom, ali joj predloži da se odmori od putovanja što Belkisa i prihvati. Ona krenu u svoj šator da promijeni odjeću, a Sulejman ode u svoju dvoranu i sjede na prijesto čekajući Belkisin dolazak. Ona se pomoli nakićena i nagizdana na ulazu u dvoranu i vidje Sulejmana a.s. koji joj je izražavao dobrodošlicu. Kada pogleda u zemlju pomisli da je to bazen pun vode i poboja se da ne skvasi odjeću pa zadiže haljinu uz noge svoje.

Sulejman a.s. reče: «Ova je dvorana uglačanim staklom popločana!«

Ona se zastidi svog neznanja i posvjedoči da je Sulejman a.s. vjerovjesnik i da je njegov Gospodar Uzvišen i Moćan i potpuno ubijeđena reče: «Gospodaru! Obožavajući sunce, ja sam sama sebi nasilje učinila i sada se u društvu sa Sulejmanom predajem Gospodaru svih svjetova«.

Ona se vrati svom narodu kao vjernica i od tada je redovno plaćala porez Sulejmanu a.s.

Mu'džiza prilikom smrti

Ostatak svog života Sulejman a.s. provede vladajući pravedno u svome narodu. Nastojao je da se što više približi Allahu dž.š. obožavajući Ga i za to odredi sebi posebno mjesto u Bejtu-l-Makdisu kojem se niko nije smio približiti sve dok je on tu stajao i molio se svome Gospodaru. Kada osjeti da mu se smrtni čas približio on ode u Mesdžidu-l-Aksa, stade u svoj mihrab i oslanjajući se na svoj štap poče se moliti Allahu dž.š. Melek smrti mu uze dušu, ali mu tijelo ostade danima uspravno naslonjeno na
štap. Ni ljudi, ni džinni nisu znali je li živ ili je mrtav, niti su se usuđivali da mu se približe. Kada crv izgrize njegov štap i on se slomi, Sulejmanovo tijelo pade na zemlju i vijest o njegovoj smrti se brzo raširi. Sinovi Israilovi ga pokopaše, a kada su se vraćali od njegovog kabura govorili su: «Slavljen neka si Allahu! Ti vlast onome kome hoćeš ilaješ, a oduzimaš je od onoga od koga hoćeš».

Ovo su mu'džize Sulejmana a.s. koji je razgovarao sa mravima, pticama i životinjama. Njemu su bili potčinjeni, naredbom njegovog Gospodara, vjetar i džinni. Čak ni njegova smrt nije obična. Ovo je, uistinu, veličanstvena mu'džiza i vlast koja nije darovana nikome poslije Sulejmana a.s.

JUSUF A.S.

«Uzvišeni kaže: 'S njim su u tamnicu ušla još dva momka. 'Ja sam sanjao da cijedim grožđe' - reče jedan od njih. - 'A ja, opet' - reče drugi 'kako na glavi nosim hljeb Koji ptice kljuju. Protumači nam to, jer vidimo da si zaista dobar čovjek'». (Jusuf, 36.)

Zastrašujuće ptice

Vjerovjesnici su Allahovi robovi koje je On odlikovao visokim položajima i velikim stepenima. Allah dž.š. im je uljepšao činjenje dobrih dijela, jer je vidio kod njih iskrenost. Svakom od njih On je podario neku od mu'džiza koju niko drugi od ljudi nije posjedovao.

Jedan od tih vjerovjesnika je i Jusuf a.s. koji je bio izložen zavisti svoje braće i rođaka koji su pokušali da ga se riješe. Ali, Allah dž.š. mu je bio najbolji čuvar koji je od milostivih Najmilostiviji. Allah dž.š. je odlikovao Jusufa a.s. time da je imao istinite snove koji su mu predskazivali događaje koji će se dogoditi u budućnosti. Njegovi snovi i snoviđenja su bili mu'džiza i njegovo poznavanje tumačenja snova je jasno ukazivalo na to da ga je Allah dž.š. odlikovao velikim mu'džizama o kojima i dan-danas slušamo i kojima se čudimo. Allaha dž.š. slavimo na svemu tome jer On je taj kome ništa nije slično.

Nakon što je izvađen iz bunara i otputovao sa karavanom koja ga je prodala jednom od egipatskih vezira po imenu Aziz, Jusuf a.s. je živio

ugodnim i lijepim životom i ukućani su ga voljeli. Nalazio se u kući jednog od velikodostojnika i vezira čija je žena bila Zulejha, kćerka sestre Rejjana bin Velida, kralja Misira. Jusuf odraste u lijepom okruženju i izraste u mladića nevjerovatne ljepote tako da su sve žene gledale u njega. Od onih koje su se bile zagledala u njega je bila i Zulejha, Azizova žena. Ona pokuša da ga navede na to da iznevjeri svog vlasnika Aziza, ali Jusufa, koji je bio vjerovjesnik i potomak vjerovjesnika, sačuva Allah dž.š. od toga da zapadne u grijeh i počini razvrat i zaštiti ga od ženskih spletki. On je vođa čestitih i u jednoj od sedam skupina ljudi za koje je Poslanik Muhammed a.s., pečat svih vjerovjesnika, rekao: «Sedam vrsta ljudi će Allah dž.š. na Sudnjem danu smjestiti u Svoj hlad kada drugog hlada neće biti osim Njegovog:

- Pravednog vladara,
- Čovjeka koji se sjetio Allaha dž.š. u samoći i uslijed toga mu zasuzile oči,
- Čovjeka čije je srce vezano za džamije, koji misli o mesdžidu kada izađe sve dok se ponovo ne vrati u njega,
- Dvojicu ljudi ahbaba koji su se družili u ime Allah dž.š., radi Njega se sastajali i rastajali,
- Čovjeka koji je udjeljivao sadaku tako tajno da njegova lijevica nije znala šta dijeli desnica,
- Mladića koji je odrastao u pokornosti prema Allahu dž.š.,
- Čovjeka kojeg je lijepa i ugledna žena pozvala da počini

sa njom blud a on odbio rekavši: 'Ja se bojim Allaha dž.š. Pošto je Jusuf a.s. pripadao jednoj od ovih skupina o kojima govori Poslanik a.s. on odbi da iznevjeri svog vlasnika Aziza i odbi poslušnost njegovoj ženi i prekori je rekavši: Vlasnik me moj lijepo pazi», misleći na njenog muža, vlasnika kuće. Jusuf a.s. još doda: «On lijepo postupa prema meni i čini mi lijepim boravak kod njega. Kada bi uradio to na što me ti pozivaš ja bih mu na sve to uzvratio nezahval- nošću». (Vlasnik me moj lijepo pazi; a oni koji dobro uzvrate zlim neće uspjeti). Azizova žena je pokušala da od Jusufa, ustog i nevinog, načini razvratnika i prevaranta, ali nije uspjela. On pobježe iz njezine kuće ali se ona, kad joj se vrati muž pojada njemu na Jusufa da je razvratnik i prevarant, potvorivši ga lažno i nepravedno. Čovjek ne povjerava u ovu potvoru i stade na stranu Jusufa a.s. i dokaza se njegova nevinost. Ali ona ne presta sa spletkarenjem protiv Jusufa a.s. posebno kada je čula da žene u gradu pričaju o njoj i Jusufu. To je veoma naljuti, jer su to bile žene zapovjednika i velikana koje su je napale i osramotile. Ona je čula za njihove spletke te poželi da im pokaže opravdanje, te da bi i one, kad bi samo vidjele Jusufa a.s., uradile to isto. Ona razmisli šta bi to mogla uraditi pa da opravda svoj postupak te da je žene više ne napadaju. Bila je uvjerena da će ljepota koju je posjedovao ovaj plemeniti vjerovjesnik zavesti srca

žena. Ona ih pozva na zajednički ručak u njezinoj kući, pripremi im divan doček i lijepo ih ugosti. Pripremi raznovrsnu hranu, donese pribor za jelo i svakoj od njih podijeli po nož kako bi mogle rezati voće i hranu. Zatim pripremi Jusufa a.s. i obuče mu najljepšu odjeću, a bio je u cvijetu mladosti, lijep u svakom pogledu. Ona mu naredi da

[48] Buharija Suhih, 10/36/660, Muslim Sahih, 12/30/91, Tirmizi Sunen i Nesija 49/2, Malik Muvetta 51/14 i Ahmed Musned 2/439.

izađe pred njih ovako ukrašen i nagizdan, te on izađe u svojoj punoj ljepoti i cvijetu mladosti. Kada ga žene Zulejhinog društva ugledaše, zadiviše se njime i obuze ih čuđenje njegovoj ljepoti. One, gledajući u Jusufa, počeše rezati svoje ruke, a da nisu ni osjetile da to rade.

Ovaj prizor opisuje Kur'an u kojem Allah dž.š. kaže: «A kad ga one ugledaše, zadiviše se ljepoti njegovoj i po rukama svojim se porezaše». (Jusuf, 31.)

«Bože, Bože!» - uskliknuše - «ovo nije čovjek, ovo je melek plemeniti!«

Zulejha reče ženama: «E, to vam je onaj zbog koga ste me korile!«

Žene tada opravdaše Zulejhin postupak koja je Jusufa opisala kao čednog i čistog. Ali, Jusuf nije slušao njihove pozive da se potčini zahtjevima svoje vlasnice koja mu je zaprijetila da će, ukoliko je ne posluša, završiti u zatvoru. Ona reče: «Ako ne učini ono što od njega tražim, bit će sigurno u tamnicu bačen i ponižen«.

Jusuf a.s. zatraži utočište kod svog Gospodara i ponizno Ga zamoli da ga zaštiti od ženskih spletki: «Gospodaru moj«, - zavapi on - «draža mi je tamnica od ovoga na što me one navraćaju i ako Ti ne odvratiš od mene lukavstva njihova, ja mogu prema njima naklonost osjetiti i lahkomislen postati«. (Jusuf, 33.) Obraćajući se svome Gospodaru on reče: «Gospodaru, ako me prepustiš samom sebi, pa ja sam slab i nemoćan i ne mogu sebi pribaviti ni korist ni štetu osim koliko Ti htjedneš. Ja sam nejak osim ukoliko me Ti ne ojačaš, zaštitiš i sačuvaš Svojom snagom i moći«.

Allah dž.š. se odazva dovi Svoga vjerovjesnika koji je više volio zatvor od nepokornosti Allahu dž.š. Jusuf a.s. je smatrao da je tamnica Allahova milost i način na koji će se zaštititi od zapadanja u grijeh.

On uđe u tamnicu iako se dokazala njegova nevinost. Aziz i njegova žena su smatrali da će Jusufov ulazak u tamnicu, pa makar na kratko vrijeme, umanjiti ženska govorkanja i tračeve u gradu.

Pripovijeda se da je Allah dž.š., kada Ga je Jusuf a.s. zamolio: «...draža mi je tamnica od ovoga na što me one navraćaju...» objavio: «O Jusufe! Ti si sam sebe stavio u tamnicu kada si rekao 'draža mi je tamnica' a da si rekao draži mi je oprost' bilo bi ti oprošteno«.[42] Stražari povedoše Jusufa u mračnu tamnicu. Posadiše ga onako okovanog na magarca i tako obidoše grad.

Jedan od njih reče: «Ovo je kazna onome ko je neposlušan svojoj vlasnici«.

Što se tiče Jusufa on je govrio: «Zatvor je bolji i lakši od vatre, košulja od katrana, ključalog pića u Džehennemu i kušanja plodova drveta Zekkum. Utječem se Allahu dž.š. od toga«.

Kada stiže u zatvor, Jusuf a.s. zateče ljude koji su bili izgubili svaku nadu u bolje sutra. Njihova nevolja bila je, uistinu, velika. Po danu su teško radili, bivali ponižavani i mučeni. Bili su izgubili ljudsko dostojanstvo i ponos, leđa su im se povila od bičevanja stražara i njihove nepravde. Tu su zajedno bili i onaj kome je učinjeno nasilje i nasilnik, zločinci i nevini. Kada Jusuf a.s. ugleda ovo njihovo stanje priđe im i reče: «Strpite se i radujte se, jer ćete radi ovoga biti nagrađeni«.

Oni mu rekoše: «Mladiću, kako je lijep tvoj govor. Blagoslovljen je tvoj boravak među nama. Ko si ti?»

On reče: «Ja sam Jusuf, sin Allahovog odabranika i miljenika Ja'kuba bin Ishaka sina Allahovog dž.š. prijatelja Ibrahima a.s.«.[43]

Jusuf a.s. stiže u zatvor i zateče zatvorenike u bijednom stanju. Neki su bili tužni, neki bolesni i ranjeni. On bi tješio tužne i potištene sve dok se ne bi razveselili. Obilazio bi bolesne i razgovarajući sa njima učinio bi da zaborave na bolove, liječio bi ranjene sve dok im rane ne bi zarasle. Jusuf a.s. bi tokom cijele noći klanjao stojeći ponizno pred svojim Gospodarom Koji ga je obdario blagodatima i spasio ženskih spletki. Stojeći, toliko bi se rasplakao iz poniznosti i straha pred Gospodarom da bi sa njim plakali zidovi, krovovi i vrata kuća. Njegovo prisustvo bilo je uzrok da se zatvor očisti od svakojakih prljavština. Zatvorenici su ga toliko zavoljeli da bi se čovjek, kada izađe iz zatvora, ponovo vraćao kako bi se mogao družiti sa Jusufom. Upravnik zatvora je iskreno zavolio Jusufa i činio je sve kako bi mu boravak u zatvoru bio što ugodniji.

Jednog dana on mu reče: «O Jusufe! Ništa na svijetu ne volim kao tebe».

Jusuf a.s. mu reče: «Utječem se Allahu dž.š. od tvoje ljubavi».

Upravnik zatvora koji je mislio da Jusuf ne prihvata njegovu naklonost upita ga: «Zašto to kažeš?»

Jusuf a.s. mu odgovori: «Moj me otac mnogo volio pa su moja braća uradila sa mnom ono što su uradila».

Želio je reći da su mu braća zavidjela na očevoj ljubavi te su ga stoga bacili na dno bunara i obavijestili oca da je Jusufa pojeo vuk. Poslije toga ga je kupio Aziz nakon što je izvađen iz bunara.

On još doda: «I moja vlasnica me zavoljela pa me zadesilo ovo što vidiš».

Upravnik se osmjehnu, a ovaj Jusufov govor nimalo ne umanji njegovu ljubav prema Jusufu. Redovno su se sasta-
jali i po svu noć razgovarali. Jusufova jaka ličnost je bila lijek za duše

zatvorenika, smanjivala im je brige i nevolje. Zatvorenici bi ga tražili kako bi ih obveselio. Njemu su otkrivali svoje nade i snove, ukoliko su ih imali. On je bio sudija u njihovim sporovima, a njegovu presudu su svi draga srca primali. Jusufu i onima koji su bili sa njim zatvor je postao lijepa bašča u kojoj su se mogli slobodno kretati, ugodna za pokornost i obožavanje. Allah dž.š. je htio da zatvor ne bude tamnica Jusufova, nego milost i sloboda u ispoljavanju vjere. To je bilo bolje od zatvora grijeha jer grijeh kojeg čovjek uradi stavlja ga u tamnicu čitav njegov život. Sloboda, to je čednost duše i jezika. Nisu samo zidovi zatvor, nego je zatočenost duše u okove grijeha, također, zatvor.

Dva tamnička druga

Uzvišeni kaže: «S njim su u tamnicu ušla još dva momka». (Jusuf, 36.)

Jusuf a.s. proboravi u zatvoru smiren i zadovoljan Allahovom odredbom i dobrom koje ga je okruživalo. Što je vrijeme više odmicalo, broj njegovih prijatelja se povećavao. Od prijatelja koji su se neprestano družili sa njim bila su dvojica mladića. Jedan se zvao Mudžlib, a drugi Nebva.[44] Jusuf a.s ih je volio kao što je volio i ostale zatvorenike i to je povećalo njihovu vezanost za njega. Često su se družili sa njim i razgovarali o svemu što im je palo na pamet. On nije znao razlog uslijed kojeg su zatvoreni ali nakon nekoliko dana - sazna. Naime, kralj El- Velid bin Rejjan, vladar Misira, je dugo živio i vladao. Neki ljudi koji su željeli da se dočepaju vlasti, načiniše mu spletku. Jedna skupina njih posla svoje glasnike do ove dvojice mladića. Mudžlib je svaki dan kuhao i spremao hranu za kralja, dok je Nebva bio zadužen za piće koje mu je pripremao i donosio. Kralj El-Velid samo je njima povjeravao ove poslove, bez obzira da li pio i jeo sam ili u društvu prijatelja i gostiju. Skupina Misiraca im dođe i ponudi dosta blaga, bašči i vrtova, ukoliko ubace otrov u kraljevu hranu. Uz to im obećaše sigurnost od bilo kakve opasnosti koja ih može zadesiti. Natezanje potraja. Mudžlib brzo prihvati ponudu dok je Nebva oklijevao ali, ipak, na kraju prihvati što su ovi ljudi zahtijevali te odmah dobiše predujam u novcu. Slijedećeg dana, kada dođe vrijeme kraljevog ručka, Mudžlib ubaci otrov u hranu i postupi onako kako se dogovorio sa Misircima koji su željeli da se riješe El-Velida bin Rejjana i preuzmu vlast u Misiru. Što se tiče Nebve, on sačuva gospodarev život i odluči da ne pronevjeri povjerenje koje je uživao te ne stavi otrov u piće. Svaki od njih dvojice ponesoše ono za što su bili zaduženi od hrane i pića. Mudžlib unese trpezu punu svakovrsne hrane a Nebva pehare s pićem.

Kada El-Velid bin Rejjan pruži ruku prema hrani, Nebva povika: «Gospodaru, nemoj jesti tu hranu jer je Mudžlib stavio otrov u nju!»

Kralj se tržnu i povuče ruku koju je pružio prema hrani. On u čudu

pogleda u Mudžliba i poče ispitivački gledati čas u njega čas u Nebvu.

Obraćajući se Nebvi, dok se Mudžlib tresao od straha, kralj upita: «Šta kažeš o Nebva?»

Nebva reče: «Gospodaru, kažem da je hrana koja se nalazi pred tobom zatrovana i da je Mudžlib taj koji je stavio otrov». Kralj upita:

«A šta si ti uradio Nebva? Jesi li stavio otrov u piće?»

Nebva reče: «Bože sačuvaj! Ti si mi razne darove dao i ti si moj kralj u čijim dvorima živim, u čijem sam prisustvu sretan i njegovim se imetkom izdržavam. Ima li smisla da sve to pronevjerim, gospodaru moj?»

Gledajući u Mudžliba kralj reče: «Uzmi piće i popij ga, o Nebva!»

Nebva ispi sve pehare s pićem koje je donio kralju ali je i dalje stajao miran i ništa mu se loše nije dogodilo jer piće nije bilo zatrovano.

Kralj ustade sa svog mjesta i pozva Mudžliba da mu se približi te mu reče: «Jedi ovu hranu o Mudžlibe».

Mudžlib koji se tresao od straha i čije je lice bilo obasuto graščima znoja reče: «Ne mogu, o kralju, ne mogu. Molim te da mi oprostiš ovo što sam uradio».

Kralj povika na Mudžliba i reče mu: «Izdajico, sigurno znaš da je hrana zatrovana. Sada se bojiš da umreš a želio si da otruješ mene? Reci mi - ko je stavio otrov u hranu?»

Mudžlib zatetura i mucajući u strahu, reče: «Ne... Ne znam».

Kralj pozva stražare i reče: «Uhvatite ove ovdje i dovedite mi bilo kakvu životinju koja će pojesti ovu hranu».

Stražari dovedoše jednog starog konja i ponudiše mu da jede zatrovani hljeb i hranu. Kada konj pojede jako zanjiska od bola i mrtav pade na zemlju. Tada se kralj uvjeri u istinitost Nebvinih riječi i naredi da se uhapsi Mudžlib, a sa njim i Nebva, i da se podvrgnu istrazi nakon koje su žestoko osuđeni. Mudžlib je stavio zatrovanu hranu pred kralja i nije sačuvao ono što mu je kralj El-Velid bin Rejjan povjerio, a to je njegov život. Jer kome čovjek povjeri da mu sprema hranu povjerio mu je i svoj život. Nebva je bio optužen da je znao za tajni plan i da je čekao zadnji trenutak da o tome obavijesti kralja. Obojica su odvedeni u zatvor kako bi iskusili kaznu nakon što su spašeni od smrtne presude.
U zatvoru si sreli Jusufa s kojim su dan-noć bili zajedno. Jednog dana sjedoše u blizini Jusufa a.s. veoma potišteni i zabrinuti.

Nekoliko trenutaka je vladala tišina koju prekide Nebva riječima: «Kojem znanju si podučen, o Jusufe?«

Jusuf a.s. odgovori: «Tumačim snove i Allahovom voljom ih potanko objašnjavam«.

Svi ponovo zašutješe. Jusuf a.s. pogleda u lica Nebve i Mudžliba i vidje da su veoma potišteni i zabrinuti kao da ih je zadesila teška

nevolja.
On ih upita: «Radi čega vas vidim potištene?«[45]
Oni odgovoriše: «Vidjeli smo u snu nešto što nam se nije svidjelo«.
Jusuf a.s. reče: «Šta to? Ispričajte mi šta ste vidjeli«.
Nekoliko trenutaka mladići su oklijevali ali Mudžlib, kuhar reče: «Hoćeš li nam protumačiti to što smo vidjeli?«
Jusuf a.s. reče: «Da. Već sam rekao da mogu uz Allahovu pomoć da vam protumačim snove«.
Mudžlib koji je bio kuhar kralja El-Velida Rejjana reče Jusufu a.s.: «Vidio sam u snu kako kuham hljeb u tri posude ili u tri pećnice za hljeb. Podjelio sam ga u tri korpe i stavio na svoju glavu. Zatim su došle ptice i počele kljucati taj hljeb«.
Nebva reče Jusufu: «Vidio sam u snu kako sam uzeo tri grozda bijelog grožđa kojeg sam iscijedio u tri posude. Zatim sam ga procijedio i napojio svog kralja kao što mi je i bio običaj«.
Jusuf a.s. za trenutak ušutje dok su njegova dva druga željno i s nestrpljenjem iščekivali tumačenje svojih čudnih snova. Kada čuše Jusufovo tumačenje, boja lica im se promijeni. Tada Nebva ponovi svoj san samo drugim riječima.
On reče Jusufu a.s.: «O učeni! Vidio sam u snu kako se nalazim u jednoj bašči stojeći ispod vinove loze na kojoj su se nalazila tri grozda, te sam ih ubrao. U ruci sam imao kraljev pehar, te sam grožđe iscijedio i dao kralju da ga popije«.[46]
Jusuf a.s pogleda u njega i shvati da Nebva požuruje tumečenje sna. Zatim s blagošću pogleda u Mudžliba koji nije htio da ponovo ispriča ono što je vidio u snu. Kada je spoznao tumačenje njihovih snova, Jusuf ne htjede da im ih protumači jer je u njima bila nagovijest nesreće koja će zadesiti Mudžliba, što ga ne bi obveselilo, samo bi mu povećalo brige. Uslijed toga Jusuf a.s. ne htjede da im protumači nego poče da govori o drugoj stvari koja će im udaljiti misli od snova i zatvorenike koji su bili nevjernici poče pozivati u islam. Kada sredi misli, Jusuf a.s. pođe od najhitnije stvari, a to je pozivanje Uzvišenom Allahu dž.š. Jer, svo znanje koje je posjedovao bilo je dar Allaha dž.š. i poznavanje tumačenja snova nije mogao pripisati sebi niti je to bio plod njegovog razmišljanja. Nastojao je da u srca ovih ljudi koji su s njim živjeli u zatvoru, unese vjeru i bogobojaznost koje će biti uvjet istinitosti snova. Čovjekova vjera i iskrenost učinit će da sanja istinite snove jer nikada nećemo naći lažljivca niti nekoga ko je nepokoran Allahu dž.š. da usnije istiniti san. To je svakako blagodat od Allaha dž.š., a nepokornost Njemu bit će uzrok da čovjeku bude uskraćena ta blagodat jer nepokornost i griješenje uništavaju i otklanjaju blagodati. Pokornost i poslušnost su uzrok svakog dobra i sreće svih ljudi. Radi toga, Jusuf a.s. započe razgovor o drugim stvarima prije nego im protumači snove.

On im pojasni da ga je Allah dž.š. odlikovao ogromnim znanjem. Dio tog znanja bilo je i to da: «Nijedan obrok hrane neće vam donesen biti, a da vam ja prije ne kažem šta ćete dobiti. Znači, nikada vam neće doći hrana od kuće a da vas ja dan prije neću obavijestiti šta ćete dobiti».

Njih dvojica mu rekoše: «To samo rade vračari i gatari».

Jusuf a.s. reče: «Ja nisam vračar. To je ono čemu me je naučio moj Gospodar. Neću vas o tome obavijestiti pomuću gatki i vraćanja, nego je to objava od Allaha dž.š.».[47]

On im objasni svoju vjeru i put te im reče: «Ja sam napustio narod koji ne vjeruje u Allaha dž.š. i poriču onaj svijet. Slijedim vjeru svojih predaka Ibrahima a.s., Ishaka i Ja'kuba. Svi su oni bili vjerovjesnici koji su vjerovali u Allahovu jednoću. Ni meni ni mojim precima ne priliči da Allahu dž.š. pripisujemo druga. Ova vjera je ono čime nas je Allah dž.š. odlikovao i sačuvao nas svakog zla. On nam je uljepšao činjenje dobrih dijela. Svojom dobrotom On nas je učinio dobrim, vjerovjesnicima. Odlikovao je i ostale ljude vjerom u Njega, ali većina ljudi nije zahvalna na toj blagodati koja ih okružuje a da to i ne osjećaju. Dvojica mladića saslušaše Jusufov govor, ali su i dalje željeli čuti tumačenje snova. Međutim, Jusuf a.s. još nije bio završio sa svojim pozivom i ispunjenjem svoje misije.

On im reče: «O, drugovi moji u tamnici, ili su bolji raznorazni bogovi ili Allah, Jedini i Svemoćni? Kakva svojstva bi voljeli da ima bog kojeg obožavate? Bi li željeli da obožavate bogove koji se razlikuju u broju i godinama? Kipovi koje vi obožavate ne mogu ni štetiti ni koristiti. Jesu li oni onda bolji ili Allah dž.š. Jedini i Svemoćni, Koji vlada svakom stvari? Različiti bogovi imaju različite želje i da ima više bogova nastojali bi da jedni druge nadvladaju i da se međusobno poubijaju. O, moji tamnički drugovi! Kipovi koje vi obožavate mimo Allaha dž.š. nemaju nikakva svojstva božanstvenosti. To su samo imena koja ste vi nadjenuli, jer su to nepokretni kipovi koji ne govore, niti razuma imaju».

Jusuf a.s. je govorio o vjerovanju i vjeri u Allahovo jedinstvo i pokoravanju samo Njemu. To je bila njegova, kao i svakog drugog vjerovjesnika, ovodunjalučka poslanica. Pozivao je ljude da obožavaju samo Allaha dž.š. Jedinog i Svemoćnog, osim kojeg drugog boga nema, da se Njemu pokoravaju i vjeruju da je On Stvoritelj svega postojećeg.

U ovoj ispravnoj vjeri ljudima je naređeno da samo Allaha dž.š. obožavaju.

Tumačenje snova

Allah dž.š. preko jezika Jusufa a.s. kaže: «O drugovi moji u tamnici, jedan od vas će gospodara svoga vinom pojiti, a drugi će raspet biti, pa će mu ptice glavu kljuvati. Ono što ste pitali samo to znači!» (Jusuf, 41.)

Nakon što ih je pozvao u pravu vjeru, i svojim razumom i logikom

objasnio suštinu kipova koji niti štete niti korist donose i upoznao ih sa veličinom Allaha dž.š. Jedinog i Svemoćnog, osim kojeg drugog boga nema i Koji je Svemoćan. Nakon svega ovog Jusuf a.s. poče sa tumačenjem snova.

Obraćajući se onom koji je bio zadužen za piće, reče: «Nakon tri dana ti ćeš biti ponovo vraćen na svoj prijašnji posao, a to je - briga o kraljevom piću».

Drugom reče: «Što se tebe tiče bit ćeš pozvan nakon tri dana i raskovan, te će ti ptice kljucati glavu».

Mudžlib i Nebva preplašeni pogledaše u Jusufa.

Nebva koji se tresao od straha reče: «Tako mi Allah dž.š. nisam ništa u snu vidio. Mi smo ti samo lagali kako bi provjerili tvoju oštroumnost u tumačenju sna».

Drugi reče: «Nismo ništa vidjeli samo smo se s tobom šalili kako bi provjerili tvoje znanje».

Međutim, Jusuf koji je osjećao veliku tjeskobu u prsima reče: «Ono što ste pitali samo to znači». (S ovim smo završili i nećemo drugi put o tome raspravljati).

Nebvi, za kojeg je Jusuf vjerovao da će se spasiti i biti ponovo vraćen na raniji posao, brizi o piću kralja El-Velida bin Rejjana, reče: «Spomeni me gospodaru svome! Pričaj o meni svome kralju i spomeni mu stanje u kojem se nalazim te da znam tumačiti snove. Također, obavijesti ga da sam zatvoren bez ikakve krivice».[48]

Uslijed ovih riječi, Jusuf a.s. je žestoko ukoren jer je u iskušenju koje ga je zadesilo zatražio pomoć od čovjeka, a ne od Allaha dž.š. Učenjaci spominju da je Jusuf proboravio u zatvoru nekoliko godina kao što se spominje u Kur'anu: «...i Jusuf ostade u tamnici nekoliko godina...». Mufessiri kažu: «Džibril a.s. je posjetio Jusufa a.s. u zatvoru i kada ga Jusuf prepoznade on mu reče: 'O, brate vjerovjesnika! Radi čega si pogriješio?' Još mu reče: ’O čisti i sine čistog! Gospodar svih svjetova te je poselamio i poručio: 'Zar se ne stidiš da tražiš pomoć od ljudi? Tako mi Moje Snage zadržat ću te u zatvoru nekoliko godina'».

Jusuf a.s. reče: «O Džibrile! Je li On zadovoljan sa mnom».

Džibril a.s. mu odgovori: «Jeste».

Jusuf a.s. reče: «Onda mi je svejedno i kad bi ostao do Sudnjeg dana».

Prenosi se da mu je Džibril a.s. došao i prenio mu žestok ukor od Allaha dž.š. te da mu je boravak u zatvoru produžen. Rekao mu je: «Ko je spriječio tvoju braću da te ubiju?»

On odgovori: «Allah dž.š.».

Džibril a.s. ga ponovo upita: «Ko te je izbavio iz bunara?»

On odgovori: «Allah dž.š.».
Džibril a.s. ga upita: «Ko te je sačuvao od bluda?»
On odgovori: «Allah dž.š.».
Džibril a.s. reče: «O Jusufe! Ko je otklonio od tebe spletke žena?»
Jusuf odgovori: «Allah dž.š.».
Džibril a.s. reče: «Pa kako si onda tražio pomoć od stvorenja i nisi molio svoga Gospodara?«[49]
Jusuf reče: «Ja Rabbi, ta riječ mi se omakla».
On zatraži utočište kod Allaha i zamoli Ga rekavši: «Molim te, o Bože Ibrahima a.s., Ishaka i starca Ja'kuba, da mi se smiluješ».
Džibril a.s. mu reče: «O Jusufe, tvoja kazna bit će to da ćeš proboraviti u zatvoru još nekoliko godina».
Muhammed a.s. kaže: «Allah se smilovao Jusufu. Da nije rekao 'Spomeni me gospodaru svome!' ne bi proboravio u zatvoru toliko godina».
Zbog svega toga on proboravi u zatvoru još sedam godina. Izašao bi prije, samo da nije rekao Nebvi da ga spomene kralju, kako bi saznao za nepravdu i znanje kojim može, uz Allahovu pomoć, tumačiti detaljno snove. Jusuf osta iščekujući pomoć od Allaha dž.š. kako bi izašao iz zatvora nakon što je žestoko iskušan. U početku, zatvor je za njega bio milost i odluka koju je Jusuf a.s. izabrao rekavši: «.. .draža mi je tamnica od ovoga na što me one navraćaju...»

Kraljev san i izlazak Jusufa iz zatvora

Allah dž.š. učini da se dogodi uzrok Jusuf ovog izlaska iz zatvora i Svojom ga voljom izbavi iz nevolje u kojoj se nalazio. Naime, kralj El-Velid bin Rejjan usni san koji je bio uzrok da Jusuf izađe iz zatvora. Džibril a.s. mu dođe, poselami ga i obradova ga radosnom viješću da je Allah dž.š. odredio da on izađe iz zatvora.
Džibril a.s. reče: «Allah dž.š. će te izbaviti iz zatvora i vlast će ti darovati i učinit će ti pokornim kraljeve i velikane. Učinit će da te tvoja braća slušaju, a sve to radi sna kojeg će kralj usniti».
San kazuje da je kralj El-Velid bin Rejjan vidio u snu kako iz suhog riječnog korita izlazi sedam debelih krava koje su bile tako ogromne i debele da im je meso gotovo dodirivalo zemlju. Zatim se pojavilo sedam tako mršavih krava da su ličile na prave kosture. One su progonile sedam debelih krava i kad ih se dočepaše one počeše jesti debele krave tako da od njih ostaše samo rogovi. Kralj još vidje sedam zelenih klasova pšenice kojima se približi sedam suhih klasova i pojedoše ih i od njih ne osta ništa ali su suhi klasovi bili i dalje u istom stanju. Također, mršave krave koje su pojele sedam debelih krava i dalje su bile mršave. Uplašen, kralj se trže iz sna, jer kako to da čovjek gleda mršavu kravu kako jede debelu. Istog momenta kralj usta iz postelje, obuče odjeću i žurno napusti sobu u kojoj je spavao, i krenu u svoju dvoranu u kojoj se

nalazila njegova svita koja ga ugleda prestrašenog. On sjede na prijesto i uznemireno poče pripovijedati svoj san.

On reče: «Sanjao sam kako sedam mršavih krava pojede sedam debelih i sanjao sam sedam klasova zelenih i sedam drugih sasušenih. O velikaši, protumačite mi san moj ako snove znate tumačiti?« (Jusuf, 43.)

Kralj naredi da se sakupe svi učenjaci, vračari, astrolozi i čarobnjaci. Kada im ispriča san i zatraži od njih da mu ga protumače: «0 velikaši, protumačite mi san moj ako snove znate tumačiti?»

Svi odgovoriše jednoglasno: «To su samo zbrkani snovi koje si vidio dok si spavao, a mi snove ne znamo tumačiti». Ne možemo tumačiti snove koji su obična snatrenja i plod čovjekove mašte.

Sve ove povike prekide glas Nebve koji se spasio zatvora jer mu je kralj oprostio.

Nakon što se sjetio Jusufovih a.s. riječi: «Spomeni me gospodaru svome!», on odlučno reče: «Samo me pošalji u zatvor i ja ću te obavijestiti o tumačenju sna jer poznajem tamo nekoga ko će ti ga potanko objasniti«.

Kralj se složio s tim.

Zatvor se nalazio daleko od grada. Oni ga poslaše i on dođe do Jusufa i reče mu: «Jusufe, prijatelju, o ti koji ispravno tumačiš snove protumači nam šta znači: sedam mršavih krava pojede sedam debelih; i sedam klasova zelenih i sedam drugih sasušenih - pa da se vratim ljudima, da bi oni saznali».

Jusuf a.s. mu reče: «Sijat ćete sedam godina uzastopno, jer sedam debelih krava znači da ćete sijati sedam godina i da će urod biti velik. Ovih sedam prvih godina bit će godine blagostanja i ono od žita što bude prelazilo vaše potrebe ostavite u klasu kako se ne bi pokvarilo jer će dugo vremena biti uskladišteno. Slijedećih sedam godina bit će nerodne i teške jer neće biti nimalo uroda tako da ćete pojesti sve što ste prethodnih godina požnjeli. Ako ostavite žito u klasu neće se pokvariti i moći ćete od njega praviti hranu tako da vas neće zadesiti glad i propast». Jusuf a.s.
još doda nešto što će kralju ukazati na znanje koje mu je Allah dž.š. podario, a koje prevazilazi i kraljev san. On reče: «Zatim će, poslije toga, doći godina u kojoj će ljudima kiše u obilju biti i u kojoj će cijediti». (Jusuf, 49) Kiša će u obilju padati i ljudi će biti u blagostanju.

U to vrijeme će mnogo cijediti grožđe i maslinovo ulje i mlijeka će biti u vimenima stoke. To je znak da će tada biti mnogo zelenila[50] i obilnih padavina te će ljudi biti spašeni od nevolje u kojoj su bili. Nakon što je spomenuo tumačenje kraljevog sna koji govori o periodu četrnaest godina, Jusuf a.s. spomenu i godinu poslije toga kako bi pokazao znanje o budućnosti kojim ga je odlikovao njegov Gospodar kao što je odlikovao

i Isaa a.s. Nebva se vrati kralju Rejjanu i prenese mu ono što je Jusuf a.s. rekao o njegovom snu i godini koja će poslije toga doći što je ukazivalo na istinitost njegovog tumačenja i da će se to Allahovom naredbom sigurno dogoditi. Kada je to čuo, kralj spozna veličinu i znanje ovog dobrog čovjeka i vjerovjesnika, Jusufa a.s.

Izlazak iz zatvora i veliko oslobođenje

Kralj shvati da će se ono što je rekao Jusuf a.s. sigurno dogoditi te naredi Nebvi, stražarima i upravnicima zatvora: «Dovedite mi ga! Idite i odmah dođite sa njim».

Nebva koji je zaboravio da spomene Jusufa a.s. s kojim je proboravio u tamnici nekoliko godina, krenu prema zatvoru. Kada stiže, uđe kod njega čestitajući mu izlazak iz zatvora, ali ga Jusuf a.s. iznenadi kad mu reče: «Ne želim sada da izađem s tobom iz zatvora».

On postavi uvjet i zatraži od Nebve da ga prenese kralju, te reče: «Vrati se gospodaru svome i upitaj ga: ’Šta je s onim ženama koje su svoje ruke porezale? Vlasnik moj dobro zna spletke njihove!» (Jusuf, 50.)

On odbi da izađe sve dok kralj ne potvrdi njegovu nevinost u onom u čemu je potvoren, a uslijed čega je nedužan dospio u zatvor.

Jusuf odbi da napusti zatvor kraljevim zauzimanjem jer ji! znao da bi ljudi za njega rekli: «Ovo je onaj što je Azizovu ženu na zlo navodio».51

Želio je prvo da se potvrdi njegova nevinost, čednost i i istota. Zbog toga on reče Nebvi: «Vrati se kralju i pitaj ga: 'Šta je s onim ženama koje su svoje ruke porezale?»

Kraljev izaslanik se vrati noseći Jusufovu poruku, i kralj kada je čuo šta mu je Jusuf a.s. poručio, pozva žene koje su svoje ruke porezale, a sa njima i Azizovu ženu te im reče: «Jeste li vi navodile Jusufa da uradi sa vama grijeh?»

One odgovoriše: «Bože sačuvaj! Mi o Jusufu ne znamo ništa loše. On je čist od toga, bezgriješan i lijepog morala».

Tada Azizova žena ustade i reče: «Sad će istina na vidjelo izaći - ja sam njega na grijeh navraćala. Jusuf je istinu govorio i nije lagao».

Kada je Jusuf a.s. čuo za ove riječi i opravdanje od krivice reče: «To zbog toga da moj vlasnik zna da ga ja nisam u njegovoj odsutnosti iznevjerio kao što govore ljudi o meni i kako me potvaraju».

Kada kralju bi predočena Jusufova nevinost on vidje njegovu povjerljivost, vjeru i razum te reče: «Dovedite mi ga, uzet ću ga u svoju svitu».

Kada Nebva ponovo dođe do Jusufa reče mu: «Sada se odazovi kraljevoj naredbi«.

•' Ibid

Jusuf a.s. izađe iz zatvora i prilikom napuštanja on zamoli za ostale

zatvorenike svojom poznatom dovom: «Allahu moj! Učini da se samo blagi o njima brinu i ne uskrati im da čuju novosti van zatvora».

Uslijed ove dove zatvorenici i dan-danas su oni koji najbolje poznaju događanja u svakoj zemlji.[52]

Kada izađe iz zatvora on napisa na vratima: «Ovo je grobnica živih, kuća žalosti, ispit za iskrene i radost za neprijatelje«.[53]

On se zatim okupa i očisti od zatvorske prljavštine, obuče lijepu odjeću i krenu prema dvoru kralja Rejjana.

Kada stiže pred vrata on prouči: «Dovoljan mi je moj Gospodar da mi ispuni ovodunjalučke potrebe i dovoljan mi je On da me zaštiti od ostalih stvorenja, Uzvišen neka je, nema drugog boga osim Njega».

Nakon što uđe kod kralja on zamoli: «Allahu moj! Molim Te da me iz Tvoje dobrote od njega zadesi samo dobro i Tebi se utječem od njegovog zla i zla ostalih ljudi».

Jusuf a.s. nazva selam kralju na arapskom jeziku, te ga kralj upita: «Kakav je to jezik?»

Jusuf a.s. mu reče: «Ovo je jezik mog amidže Ismaila a.s.».

On zatim prouči dovu za njega na hebrejskom i kralj opet upita: «Čiji je to jezik?»

Jusuf a.s. mu odgovori: «Mog oca Ja'kuba a.s».

Kralja zadivi rječitost Jusufova i njegovo poznavanje više jezika kao i vrline i čednost koje su ga krasile. Njega, koji je imao trideset godina, kralj posadi pored sebe i reče mu: «Volio bih da ponovo čujem tumačenje mog sna iz tvojih usta».

Jusuf a.s. reče: «Da kralju. Vidio si sedam sivih i lijepih debelih krava koje ti je otkrila rijeka Nil i one su izašle dok im je mlijeko teklo iz vimena. Ti si ih gledao zadivljen njihovom ljepotom i u tom trenutku je presahla voda Nila te se ukazao njen mulj. Tada je iz blata izašlo sedam krava l.iko mršavih da nisu imale ni stomaka niti vimena. Imale su velike i zastrašujuće zube očnjake kao u pasa i njuške kao u zvijeri. Te mrašave krave su prišle debelim i napale ih, kao što zvijeri napadaju svoje žrtve, pojele njihovo meso, rastrgale kože i smrvile kosti. Dok si ti gledao i čudio se kako su uspjele da ih nadvladaju ovako slabe i mršave i kako se nisu udebljale ni nakon što su pojele svo meso debelih krava, pojavilo se također sedam zelenih i sedam potamnjelih, suhih klasova koji su nikli iz jednog mjesta dok im se korijenje nalazilo u vodi i blatu. Ti si se tada zapitao: 'Šta je ovo? Sedam klasova zelenih sa rodom i sedam tamnih i suhih, koji su nikli iz jednog mjesta iz vode!' Tada je puhnuo vjetar koji je nanio listove suhih klasova na zelene i rodne klasove te su se zapalili i postali, također, tamni. To je posljednje što si vidio u snu, a zatim si se uplašen probudio«.[54]

Kralj ga upita: «Pa šta misliš o ovom mom snu, o prijatelju?«

Jusuf a.s. mu odgovori: «Smatram da bi trebao sakupiti što više hrane

i posijati mnogo usjeva u ovim plodnim godinama, te sagraditi skladišta i riznice. Ostavi pšenicu u klasu kako bi mogla što duže biti uskladištena i kako se ne bi pokvarila, a pšeničnu slamu možete iskoristiti kao stočnu hranu. Naredi ljudima da ono što bude prelazilo njihove potrebe uskladište kod tebe. Na taj način ćeš skupiti hrane toliko da će biti dovoljno stanovnicima
Misira i onima oko njih. Kada nastupe gladne godine dolazit će ti ljudi da uzmu hranu koju si im uskladištio, jer ćeš imati blaga kao niko drugi».

Rejjan se osmjehnu i pogleda u Jusufa a.s. pogledom punim poštovanja, te mu reče: «Koga da zadužim da sakuplja i prodaje hranu i da to uradi kako treba?»

Jusuf a.s. reče: «Postavi me da vodim brigu o stovarišti- ma u zemlji, ja sam zaista čuvaran i znam. (Ja najbolje poznajem kako postupati kada nastupi glad, znam pisati i proračunavati).

Kralj mu reče: «Niko nema preči za to od tebe».

On ga postavi za rizničara u zemlji i još mu reče: «Ti ćeš od danas kod nas utjecajan i pouzdan biti».

Aziz, koji se do tada brinuo o stovarištima hrane, je umro i kralj oženi Jusufa a.s. njegovom ženom Zulejhom koja mu rodi dva sina: Efrasima bin Jusufa i Menša bin Jusufa.[55] Od toga dana Jusuf a.s. je živio u sigurnosti i miru nakon što ga je Allah dž.š. odlikovao brojnim mu'džizama koje je teško i prebrajati, a od kojih su najpoznatije tumačenje sna dvojici tamničkih drugova i tumačenje sna kralju Rajjanu.

«Uzvišeni kaže: 'I sjeti se roba Našeg Ejjuba kada je Gospodaru svome zavapio: 'Šejtan me na zlo navraća i misli lažne mi uliva!' - 'Udri nogom o zemlju - eto hladne vode za kupanje i piće!» (Sad, 41-42.)
Hladna voda za kupanje

Historičari i mufessiri prenose brojne predaje o Ejjubu a.s. On je Allahov poslanik i jedan od potomaka Ibrahima a.s. Oženio se djevojkom koja je bila iz porodice Jusufa bin Ja'kuba po imenu Rahma. Ona je bila poput njega: dobra i bogobojazna i zajedno je sa svojim mužem obožavala Allaha dž.š., bila Mu zahvalna na blagodatima i nastojala da Mu se što više približi. Ejjub a.s. je među ljudima bio poznat kao veoma strpljiv, a priča o njemu je poznata. Započnimo priču o Ejjubu iz vremena dok je bio imućan i dok je posjedovao ogroman imetak. Allah dž.š. mu je podario veliku nafaku i olakšao mu sticanje imetka tako da je posjedovao čitavo jedno naselje u Damasku po imenu El- Busnijje. To mjesto se nalazilo između Damaska i Ezruata i Ejjub a.s. je posjedovao svu zemlju, brda i ravnice u njemu. U njegovoj vlasti su bila i plodna polja, vrtovi puni cvijeća, kuće i građevine. Po pašnjacima su pasle krave i ovce čija su vimena bila puna mlijeka. Torovi su bili prepuni steonih deva a poljem su jurili konji, mazge i magarci. Pored ovih nebrojenih blagodati, Allah dž.š. mu je podario posebno dragu blagodat - brojne sinove i kćeri. Time mu

je bilo upotpunjeno ono što je svaki čovjek želio da posjeduje na ovom svijetu kako bi mu život bio ugodan i sretan. Je li onda Ejjub a.s. uzvratio ružnim na ove blagodati i je li škrtario s njima, zaboravljajući sve ostalo? Istina je upravo suprotna tome. Ejjub a.s. nije škrtario ni na sebi ni na svojoj djeci, štaviše, nije volio gomilanje imetka. Iako je bio imućan, njegov imetak je prije ispunjavao potrebe drugih nego njegove. Dijelio je zekat, darove i poklone svima oko sebe. Prije bi nahranio svoje pomoćnike i sluge nego svoju djecu. Svako od njegovih radnika je imao obezbjeđenu kuću, pokućstvo i pomoć za ženidbu, a svaki pomoćnik veliku platu. Nikada ne bi jeo ukoliko je znao da negdje postoji neko gladan! Jezik mu nikada nije prestajao sa spominjanjem, hvaljenjem i slavljenjem Allaha dž.š. i neprestano je razmišljao o Njemu. Ljudi su pričali o Ejjubovoj dobroti i stalno su molili za njega. Svi su ga voljeli i bili mu odani. Također, i meleki, stanovnici nebesa, spominjali su ga samo po dobru. Sve ove silne pohvale naljutiše Iblisa, jer on se bio zakleo da će zavesti čitav ljudski rod te ga je radi toga Allah dž.š. protjerao iz Dženneta.

Tada je on, prokletnik, izgovorio svoje poznate riječi: «Gospodaru! Radi toga što si me ostavio u zabludi i protjerao iz Dženneta ja ću uljepšati Ademovim potomcima činjenje grijeha i sve ću ih u stranputicu odvesti». On još doda: «Osim Tvojih iskrenih robova».

A, Ejjub je bio od iskrenih robova. Ejjubovo iskušenje je poznato i ogledalo se u teškoj bolesti koja ga je zadesila. Evo kako se to dogodilo:

Jednog dana meleki, koji su bili na Zemlji, su razgovarali, te neko od njih reče: «Ne postoji danas na Zemlji niko bolji od Ejjuba. Njegov iman je najveći, najviše čini ibadet Allahu dž.š., zahvaljuje Mu na blagodatima i poziva u islam».

Kada je to čuo Iblis, naljuti se, te odleti do Ejjuba i pokuša da ga zavede, ali Ejjubovo srce osta i dalje odano Allahu dž.š. i puno ljubavi prema Njemu Uzvišenom. Ejjub a.s. je sa svojom vjerom izgledao poput tvrđave, te šejtan nije mogao da mu naudi svojim došaptavanjima i navođenjem na loše misli, niti je mogao da ga zavara njegovim imetkom kao što je to slučaj sa ostalim bogatašima, niti da ga navede na ono na što je naveo one poput njega. Zatim pokuša da ga zavede preko ljudskih šejtana i pod- stakne na činjenje grijeha. Dođe mu skupina ljudi, počnu mu uljepšavati besposlicu, besraman govor, naslađivanje ovim svijetom i onim što je zabranjeno. Oni ga pozvaše da napusti isposništvo i da prestane sa ibadetom kako bi okusio ljepote ovog svijeta i iskoristio imetak koji posjeduje. Ali, srce Ejjuba a.s. je i dalje bilo ispunjeno bogobojaznošću i čistotom, te im se ne odazva. On je bio čvrsti i odani vjernik, te ne htjede ni da sasluša ono u šta su ga pozivali. Njegovo uživanje ogledalo se u mnogim stvarima kao naprimjer, da se brine o siročadima bez roditelja. Pomagao je udovice koje su ostale bez

muževa, siromahe koje je zadesila bijeda i starce koje je starost učinila nemoćnim. Kada bi ih pomagao, osjećao je neizmjernu sreću i radovao bi se kada se oni raduju. Zatim bi se zahvaljivao Allahu dž.š. na ovoj sreći koju mu je podario. Prođe mnogo vremena, a Iblis nije uspio da realizira svoj cilj, da potčini sebi Ejjuba a.s. Međutim, kada Ejjuba a.s. zadesi neočekivana nedaća, Iblis prokleti se veoma obradova i iznova poče sa spletkarenjem protiv njega. Sada ćemo navesti najpoznatije predaje koje govore o Ejjubovom a.s. iskušenju.

Kada je šejtan izgubio svaku nadu da će uspjeti zavesti Ejjuba a.s. on reče Allahu dž.š: «Gospodaru! Tvoj rob Ejjub koji Te obožava i veliča ne obožava Te iz ljubavi nego iz dunjalučkih ciljeva. Obožava Te samo radi imetka i sinova koje si mu podario i radi stoke i posjeda koji njemu pripadaju. On želi da mu sačuvaš imetak, bogatstvo i sinove i izgleda da je sreća koju on pokazuje prilikom ibadeta, ustvari, sreća radi blagodati koje su mu podarene. On se samo boji da mu ne nestane tih blagodati i da ih ne izgubi... Znači njegov se ibadet sastoji iz straha i nade u kojima su pomiješane strah i pohlepa. Nije to iskreno obožavanje, niti istinska ljubav».

U istoj predaji se navodi da je Allah dž.š. rekao Iblisu: «Ejjub je Moj rob, vjernik, iskrenog imana. On će biti svjetlo u vjeri i primjer strpljivosti... Dozvoljavam ti da uradiš sa njegovim imetkom i posjedima šta god hoćeš, a zatim pogledaj šta će se dogoditi».

Šejtani krenuše i kad dođoše na Ejjubove posjede i polja sve redom porušiše i uništiše... Iznenada, Ejjub a.s. se od bogataša pretvori u pukog siromaha... Šejtan sačeka da vidi šta će uraditi.

Međutim, on samo reče: «Allahov dar kojeg je ponovo uzeo... I ono što nam je bilo povjereno na čuvanje, pa je vraćeno Njemu. Jedno vrijeme smo uživali u tim blagodatima i hvala Allahu dž.š. koji nam je to podario i sada je to uzeo. Hvala Mu i kad daje i kad uzima, i kad je zadovoljan i srdit na nas i kada nam korist ili štetu određuje. On posjeduje svu vlast i daje vlast onome kome On hoće i oduzima je onome kome On hoće. On štetu određuje kome hoće i ponižava koga hoće». Ejjub a.s. zatim pade na sedždu Allahu dž.š. što Iblisa veoma iznenadi i ponizi.

On, proklet neka je, ponovo reče Allahu dž.š: «Gospodaru! Ako Ejjub ne uzvraća na blagodati osim sa zahvalom i nedaće osim sa strpljenjem to je radi toga što si mu podario brojne sinove. On želi da se njima pomogne i da pomoću njih povrati svoj imetak».

U predaji dalje stoji: «Allah dž.š. je dozvolio šejtanu da uradi sa Ejjubovim potomcima što god hoće...»

Šejtani dođoše u kuću u kojoj su stanovali i sve ih pobiše.

Tada Ejjub reče: «Allah mi ih je podario i On je taj koji mi ih je uzeo...

Njemu hvala i kad daje i kada uzima, kada je zadovoljan i srdit na nas i kada nam korist ili štetu određuje». On zatim pade na sedždu Allahu dž.š. i ponovo iznenadi Iblisa i ponizi ga.

On opet zamoli Allaha dž.š. i reče mu: «Ejjub se strpio samo radi toga jer je zdrav i snažan. Gospodaru, ako mi daš vlast nad njegovim tijelom... vidjet ćeš da će izgubiti strpljenje...«

U predaji stoji da je Allah dž.š. dozvolio Iblisu da uradi sa Ejjubovim tijelom što god hoće. On ga prokletnik udari svugdje od glave do nogu, te Ejjub a.s. oboli od kožne bolesti, meso mu poče otpadati od kostiju i gnojiti se. Porodica i drugovi ga napustiše i sa njim osta samo njegova žena. Međutim, Ejjub a.s. i dalje osta strpljiv i zahvalan Allahu dž.š. Zahvaljivao mu je na danima koje je proveo u zdravlju i danima koje provodi u bolesti i u oba slučaja mu je bio zahvalan. Prođoše dani i mjeseci, a stanje Ejjuba a.s. se samo pogorša. Više nije mogao ni stajati niti sjediti i niko mu se nije mogao približiti uslijed smrada koji se širio iz njegovih rana. Ljudi ga počeše zaobilaziti i izbjegavati i prestadoše mu dolaziti u posjetu. Ni njegova porodica više nije stanovala u njegovoj blizini, jedino ga je njegova žena služila i ispunjavala mu potrebe. Prođe mnogo godina, a Ejjubova porodica nije mogla da stanuje u njegovoj blizini i to obznaniše, te ga se javno odrekoše dokazujući to riječima i djelima. Rahmi, Ejjubovoj ženi, ne preosta ništa drugo nego da mu sagradi kolibu van grada i da ga tamo premjesti. Ejjub, koji je posjedovao toliki imetak i stanovao u dvorcima, sada se nastani u kolibi pokraj puta. I pored toga, ljudi ga ne ostaviše na miru nego su, kada bi prolazili pored njega pokazivali prezrenost i gađenje prema njemu.

Govorili bi: «Da je njegov Gospodar imao ikakve potrebe za njim ne bi sa njim ovo uradio».

Tako je Ejjub a.s. iz godine u godinu ležao u svojoj kolibi potpuno nepokretan. Jedino se micao njegov jezik koji je gotovo nečujno izgovarao Allahovo dž.š. ime. Rahma je radila kao služavka kod ljudi kako bi sebi i Ejjubu pribavila novac za hranu. Dolazila bi mu pred kraj dana noseći ono što je sakupila pa bi ga hranila i pojila. Noć bi provodila kod njega, a kad bi svanulo ponovo bi se vraćala na svoj jučerašnji posao. Ali, ovo ne potraja dugo jer ljudi koje je Rahma služila se uznemiriše kad saznaše da ona pomaže bolesnog Ejjubu a.s. u njegovom iskušenju, pere mu i pre- vija rane. Oni odbiše da ih ona više služi i otjeraše je iz svoje blizine. Rahma, osta bez posla i svi načini zarade se prekinuše. Ona razmisli i odluči da slijedeći dan ode na pijacu koja se nalazila van grada, noseći pažljivo u ruci zavežljaj kao da se u njemu krije veliki imetak. Kada stiže na pijacu ona se zaputi u dio gdje su se prodavale ženske stvari: ukrasi, mirisi i haljine. Ona otvori svoj zavežljaj drhtave ruke i sjede sa ostalim ženama da prodaje. Njezina roba je bila pletenica napravljena od zlatnih niti, dugih i prekrasnih koje

su do jučer sačinjavale pola njezine kose. Ona to prodade jednoj ženi i uze novac za to. Rahma, za novac koji dobi kupi hranu i piće i vrati se u kolibu kod svog muža kako bi ga nahranila i napojila, a bila je, uistinu, dobra prema njemu. Slijedeće sedmice ona proda ostatak
svoje kose i nakon što potroši novac koji je dobila za to nije imala više ništa što bi prodala. Ejjub a.s. je i dalje bio uporan i čvrst i šejtan izgubi svaku nadu da će ga zavesti, te ode Rahmi i napuni joj srce očajem.

Ona ode do Ejjuba i reče mu: «Dokle će te Allah ovako kažnjavati? Gdje su imetak, djeca, poznanici i prijatelji? Gdje je tvoja prijašnja snaga i mladost?»

Ejjub a.s. joj odgovori: «Šejtan je u tebe ružne misli ubacio... Je li te to vidim da plačeš za odajama i sinovima?«

Ona mu reče: «Zašto ne zamoliš Allaha da otkloni od tebe ovu nesreću, izliječi te i odstrani tugu iz tvog srca?»

Ejjub a.s. je upita: «Koliko godina smo proveli u blagostanju?«

Ona mu odgovori: «Osamdeset godina«.

Ejjub a.s. je ponovo upita: «Koliko smo proveli u iskušenju i bolesti?«

Ona odgovori: «Sedam godina«.

Ejjub a.s. reče: «Stidim se da tražim od Allaha da otkloni od mene nevolju a još nisam napunio onoliko godina koje sam proveo u blagostanju. O, Rahma! Tvoj iman je počeo da slabi i srce ti je nezadovoljno Allahovom odredbom... Ako ozdravim i vrati mi se snaga, išibat ću te stotinu puta štapom. Od danas mi je zabranjeno da jedem i pijem iz tvoje ruke i da ti bilo šta naredim... Idi od mene«.

Ona ode od njega, a Ejjub a.s. osta sam, nepokretan i strpljiv, podnoseći ono što ni brda ne bi mogla podnijeti.

Napokon, Ejjub a.s. zamoli ponizno svoga Gospodara da ga izliječi.

Mu'džiza

Šta misliš šta je Ejjub rekao u ovoj svojoj dovi? Kur'an prenosi da je rekao: «Mene je nevolja snašla, a Ti si od milostivih Najmilostiviji!» (El-Enbija, 83.)

Ubrzo je došao odgovor od Allaha dž.š. i Ejjubu bi objavljeno: «Udri nogom o zemlju - eto hladne vode za kupanje i piće!» (Sad, 42.)

Ejjub a.s. svojom slabašnom nogom udari o zemlju kao što mu je Allah naredio i potekoše izvori pitke, čiste i hladne vode. Ejjub se okupa sa jednog od tih izvora koje je Allah učinio da provru, kad mu koža, koja je bila bolesna i izranjavana, posta zdrava, čista i lijepa. Zatim se napi vode sa drugog izvora i odjednom osjeti kako mu se vraća zdravlje i snaga. To je bilo jedno od čuda Allaha dž.š., Svemoćnog i Onog koji kada nečemu kaže: - Budi - ono biva. Ejjub, kome se zdravlje i ljepota vratiše u jednom trenutku Allahovom voljom sjede i zahvali se Allahu na iskušenju i blagodatima koje mu je podario. On se bio zakleo da će udariti svoju ženu stotinu puta štapom ukoliko ozdravi, i evo sad je

ozdravio. Allah dž.š. koji je znao da Ejjub nije želio udariti svoju ženu, naredi mu da načini snop od stotinu stabljika i da njima odjednom udari ženu kako ne bi odustao od svoje zakletve, niti slagao.

Neka se Allah smiluje svome strpljivom robu Ejjubu a.s.: «I uzmi rukom svojom snop i njime udari, samo zakletvu ne prekrši! Mi smo znali da je on izdržljiv; divan je rob on bio i mnogo se kajao!» (Sad, 44.)

ISA A.S,

«Uzvišeni kaže: 'I melek je, koji je bio niže nje, zovnu; 'Ne žalosti se, Gospodar tvoj je dao da niže tebe potok poteče». (Merjem, 24.)

«A ona im na njega pokaza. 'Kako da govorimo djetetu u bešici?' - rekoše». (Merjem, 29.)

Dojenče progovara dva puta

Merjem, kći Imrana, malo zakasni za svojom drugaricom i kad ode da napuni svoje vedro vodom osjeti se usamljena i uplašena. Tijelom joj prođe jeza i ona osjeti veliki strah te žurno poče zahvatati vodu, ponavljajući usput dove koje je učila u namazu. Odjednom ugleda snažnog mladića, čudnog i lijepog izgleda kako gleda u nju, a koji kao da se iz zemlje pojavio.

Merjem se uplaši sluteći da će je zadesiti zlo te reče: «Utječem se Milostivom od tebe, ako se Njega bojiš!» (Merjem, 18.)

Taj mladić bio je Džibril a.s. i kada on vidje da se preplašila reče joj: «A ja sam upravo izaslanik Gospodara tvoga» - reče on - «da ti poklonim dječaka čista!» (Merjem, 19.)

Merjem se začudi i poboja se da je ovo samo čovjek koji joj želi nanijeti zlo i htjede da bježi, ali joj tada dođe nadahnuće od Allaha dž.š. te ona osta čvrsta i smirena.

Zatim ugleda po saff meleka sa njezine desne i lijeve strane te se potpuno smiri i strah ode od nje.

Meleki joj rekoše: «O Merjema, Allah ti javlja radosnu vijest, od Njega Riječ: ime će mu biti Mesih, Isa, sin Merjemin, bit će viđen i na ovom i na onom svijetu i jedan od Allahu bliskih». (Ali 'Imran, 45.)

Obraćajući se Allahu ona reče: «Gospodaru moj, kako ću imati dijete kada me nijedan muškarac nije dodirnuo?« (Ali 'Imran, 47.)

Džibril a.s. joj reče: «Eto tako», - reče - «Allah stvara što On hoće. Kada nešto odluči, On samo za to rekne: 'Budi!' - i ono bude».

Merjema dočeka ovu vijest sa strahom i radošću. Meleki je obradovaše da će dobiti dječaka koji će biti svjetlo i uputa ljudima i poslanik sinovima Israilovim. Kako je to samo velika čast!

Ona, neka je Allah sa njom zadovoljan, podiže glavu pred Džibrilom a.s. i reče mu: «Evo mene Allahove rop- kinje. Neka se dogodi ono što Allah dž.š. želi».

Džibril a.s. priđe i puhnu joj kroz razrez na košulji, a zatim zajedno sa

ostalim melekima nesta iz njezinog vidika, nakon što joj je dostavio poklon od Uzvišenog Allaha. Bezgrješna Merjema ponese strašnu tajnu kakvu nije imala nijedna žena prije nje. Plod se nalazio u njezinom stomaku što je neizbježno vodilo u sramotu, iako je ona bila nevina i provodila svoj život u bogobojaznosti i čistoti. Merjema više nije mogla ostati u Nazaretu te žurno ode u brda Hebrona da otkrije svoju tajnu ženi u koju je imala povjerenja i kod koje je bila mirna. Ona se sasta sa svojom tetkom Elizabetom i otkri joj svoju zastrašujuću vijest. Elizabeta je bila njezina tetka i žena Allahovog vjerovjesnika Zekerijjaa a.s. Elizabeta je bila, također, zatrudnjela nakon što se Allah dž.š. odazvao ilovi njezinog muža. Jedna drugoj ispripovijedaše o čudnovatosti trudnoće koja ih je zadesila, jer je Elizabeta zanijela u svojoj starosti Jahjaa a.s. Merjema sa njom proboravi tri mjeseca u ovoj mirnoj kući koja se nalazila na vrhu brda.

Jedne noći, dok su njih dvije spavale, začuše glas koji je dolazio sa neba i koji im reče da će se dva dječaka Isa i Jahja udružiti u dostavljanju Božije poslanice. Njima dvjema, ova vijest dođe kao smiraj i olakšanje. Nevina i blagoslovljena Merjem, koja je bila vesela i svijetla lica, vrati se u Nazaret. Ona je sada živjela u sasvim drugom svijetu, više se obraćala Allahu dž.š. i sa radošću, pomiješanom sa strahom, razmišljala o onome što joj se dogodilo. Njezin stomak je sve više rastao i sve je više bila izložena sumnji onih koji je okružuju. Dugo je o tome razmišljala i na kraju odluči da otkrije tajnu svome amidžiću Jusufu Nedždžaru koji joj je činio najviše dobročinstva i brinuo se o njoj. Ona mu poruči da joj dođe i ispriča mu vijest koja je bila teški teret za nju. Ova vijest ošinu Jusufa kao grom iz vedra neba te on, iako je najbolje poznavao njezinu čistotu i čednost, posumnja u ono što govori. On se vrati kući i leže u postelju rasijanih misli i s bolom u srcu. San mu nikako nije dolazio jer mu je srce bilo obavijeno tugom. Kada se noć stiša, ovom namučenom čovjeku ranjenog srca, dođe nadahnuće od Allaha koje mu pokaza pravu istinu o nevinoj i čednoj Merjemi. On se trže iz sna i povjerava u Merjemine riječi, te požuri do nje da joj se izvini zbog sumnje koju je ispoljio. On joj predloži da je čuva u svojoj kući kako bi sakrila svoju tajnu i da mu bude čast što se brine o njoj kao što se muž brine o svojoj ženi. Merjema ga posluša i prihvati njegov prijedlog te se premjesti u Jusufovu kuću kako bi u njoj provela ostatak trudnoće. Kada nastupi deveti mjesec, Jusuf shvati nezgodnu situaciju u kojoj se ona nalazila i to ga veoma ražalosti. On učini sve da sakrije ovo Merjemino stanje i na taj način spriječi govorkanja i trač, te odluči da otputuje sa njom u drugo mjesto gdje bi se porodila, daleko od Nazareta i njegovih stanovnika.

Putovanje u Betlehem

Cezar, koji je u to vrijeme vladao Šamom, naredi popis svih

stanovnika u protokole i zaprijeti svima koji se ne odazovu žestokom kaznom. Ljudi sa sjevera krenuše prema jugu u Kuds kako bi upisali svoja imena tako da su se mogle vidjeti kolone ljudi kako se tiskaju prema svom odredištu. Sunce je bilo gotovo zašlo, kada karavane putnika pristigoše iz sjevernih gradova. Izgledali su veoma umorni jer ih je dug put izmorio i namučio. Među ovim putnicima nalazila se i čestita djevojka Merjem. Jahala je na životinji čije je uzde pridržavao Jusuf En-Nedždžar i vidjelo se odmah da se mnogo brine o njoj. Došli su zajedno kako bi upisali svoja imena u vladareve protokole i, također, su željeli da prikriju Merjemin porod, bojeći se da to ljudi ne uzmu kao sramotu. Blagoslovljena povorka se približi Betlehemu, jednom od palestinskih gradova i Merjema osjeti porođajne bolove. Jusuf se skloni sa njom u jednu prostranu pećinu u koju su pastiri još od davnog vremene zatvarali svoju stoku. Merjema sjede kod stabla jedne palme, a njezin amidžić ode u grad kako bi iznajmio kuću u kojoj će odsjesti. Ali, radi mnoštva ljudi koji su prispjeli u grad u ovo vrijeme Jusuf En-Nedždžar, koji je obišao cijeli grad, ne nađe nijedno mjesto koje je odgovaralo ženi u posljednjem mjesecu trudnoće. Njemu ne preosta ništa drugo osim da je smjesti na zaklonjeno mjesto pored palme, ispod koje je proticao potočić.

Rođenje i čudo

Čedna Merjem je bila sama pored palme ispod koje je proticao potočić. Porođajne muke je dovedoše do stabla ove palme i ona tu rodi svoga sina jedinca. Ona ode do vode i okupa ga, a zatim ga povi i ode sa njim u pećinu. Na ovom mirnom mjestu Mesih - Isa a.s. zaspa svoj prvi san i dođe na ovaj svijet ponizno kako dolaze i ostala novorođenčad. Nebo ga dočeka sa dobrodošlicom i radošću i nad kolijevkom ovog blagoslovljenog djeteta se pojavi svjetlo. Njegova majka koja se nakon porođajnih bolova i truda bila predala polusnu, ugleda znakove dobrodošlice i počasti ovom djetetu. Ona začu učenje meleka koji su okružili novorođenče, blagosiljali ga i upućivali mu pozdrave. Zatim ugleda ovo svjetlo koje se pojavilo na nebu, a koje je obznanilo milionima ljudi nastupanje nove zore koja je trebala da ih oslobodi mnogoboštva, mračnjaštva, neznanja i zablude. Merjem se malo oporavi, snaga joj se povrati i ona ugleda svoje dijete kako je nježno i ispitivački promatra. Njezino srce obuze strah i bol kada se sjeti da će doći trenutak kada će sresti svoju porodicu. Kako da uzvrati na potvoru kojom će je svi optužiti? O tome je mnogo razmišljala i radi toga osjeti tjeskobu u srcu.

Ona zatrese glavom pokušavajući odagnati ove misli i reče: «Kamo sreće da sam ranije umrla i da sam potpuno u zaborav pala! Allahu moj! Ti najbolje poznaješ moje stanje pa me uputi šta sada da uradim,

oslobodi me ove nevolje».

Merjem je uistinu bila u velikom iskušenju. Nije mogla ostati sa djetetom na ovom mjestu bez hrane, nije se mogla vratiti svojoj porodici u Nazaret, niti svojim rođacima u Betlehem, svi će je na loš način dočekati. Svijet se smrači pred njenim očima i život joj se učini posve ružnim.

Dok je bila u ovakvom stanju ona začu glas koji joj reče: «O Merjema, ne žalosti se! Allah će učiniti da ispod tebe rijeka proteče i zatresi stablo palme, posuće po tebi svježe datule. Jedi ih, pij vodu i osloni se na Allaha dž.š. jer divan li je On zaštitnik i pomagač». Merjema začu ovaj glas sa neba koji joj je još odzvanjao u ušima i njezino se srce smiri. Ponovo joj se vrati samopouzdanje i sigurnost, strah i uznemirenost je napustiše. Ona dođe do rijeke napi se vode, zatrese palmino stablo i sakupi datule koje su bile popadale oko nje. Zatim priđe djetetu, a njezino lice obasja osmijeh kada ugleda ovo malo biće. Teški teret pade sa nje jer je već bila čula da će se pojaviti velika zvijezda na nebu koja će najaviti dolazak očekivanog Mesiha - Isaa a.s. koji je najavljen u Tevratu.

U tom trenutku dođe i Jusuf En-Nedždžar očajan i tužan. On je zateče potpuno zdravu. Oprala je odjeću i razastrla je da se suši na sunčevim zrakama. Allah dž.š. ju je zaštitio od bilo kakvog zla i ona mu, upitana o njezinom stanju, pokaza na novorođenče. Jusuf požuri prema njemu i zasta zadivljen ljepotom i svjetlom koje je zračilo s djetetovog lica. Možemo samo zamisliti kakve su sve misli kružile glavom ovog čovjeka, vjernika, nakon što je vidio ovo Allahovo dž.š. čudo, nakon što je čuo od ljudi najavu dolaska novog vjerovjesnika. Samo tada možemo shvatiti radi čega je Jusuf posvetio sve svoje vrijeme i uložio toliko truda u brizi i čuvanju ovog djeteta koje je na tako čudan način došlo na ovaj svijet, a čija je majka bila predvodnica čestitih žena. Možemo ga samo zamisliti kako se vraća pognute glave do Merjeme pun poštovanja prema njoj, kako bi je upitao šta može za nju učiniti i kakva joj usluga treba. Uistinu, Jusuf En-Nedždžar je bio dobar i bogobojazan čovjek kojem je Allah dž.š. podario veliku spoznaju i nadahnuo ga onim što je istina i što je ispravno. Možemo samo zamisliti Merjem kako period poslije porođaja provodi na ovom pustom i mirnom mjestu potpuno srećna i zadovoljna što se tu nalazi. Jusuf En-Nedždžar je svaki dan odlazio iz pećine u kojoj se rodio poslanik El-Mesih u Kuds kako bi ispunio Merjemine potrebe i kako bi joj kupio hljeb i hranu. Kad god bi se vratio iz grada zatekao bi mnogo datula koje bi sazrijevale na palmi, koja je opet Postala mlada i zelenih listova nakon što je bila ostarjela i nakon što je crv bio rastočio. Porođajni period prođe i dođe vrijeme odlaska u grad. Merjem ponovo obuze nemir i svakojake misli. Jusuf spremi stvari za odlazak dok je Merjem bila potpuno obuzeta brigama i traženjem

pomoći od Allaha dž.š.

Ona začu glas kako joj govori: «O Merjem, danas nemoj ni s kim govoriti od ljudi, a Allah će preuzeti brigu o tebi».

To je bio glas Džibrila a.s. te ona posluša i zavjetova se rekavši:

«Ja sam se zavjetovala Milostivom da ću šutjeti, i danas ni s kim neću govoriti». (Merjem, 26.)

Kada Jusuf završi sa spremanjem stvari, stavi ih na mazgu. Zatim pogleda u Merjem i pozva je da krene. Ona uzjaha, a da ne progovori nijedne riječi. Merjem krenu sa svojim djetetom prema brdima Hebrona.

Ona dođe svome narodu noseći dijete u naručju, a oni rekoše: «Učinila si nešto nečuveno i veoma ružno!?»

Merjem je samo šutjela i ne reče nijedne riječi u svoju odbranu. Oni tada povjeravaše da je ona, uistinu, uradila loše djelo, te rekoše: «Hej ti, koja u čednosti ličiš Harunu, otac ti nije bio nevaljao, a ni mati tvoja nije bila nevaljalica.
(Merjem, 28.) Govori, o Merjema, reci nešto u svoju odbranu. Kako si dobila ovo dijete?»

Merjem se bila zavjetovala da će šutjeti i da neće ni s kim govoriti i kada ustraja u šutnji, uradi nešto što ih veoma iznenadi i začudi. Ona im pokaza na dijete da pričaju s njim, to je, uistinu, bilo veoma čudno. Kako da Merjem traži od njih nešto još nezapamćeno, nešto što još nisu vidjeli. Ona traži mu'džizu (čudo), želi da progovori ovo dijete koje je još u povojima.

Začuđeni i iznenađeni oni rekoše: «Kako da govorimo djetetu u bešici?» Kako da razgovaramo sa ovim djetetom. Dovoljno nam je samo da čujemo njegov slabašni glasić, dokaz njegove slabosti i ranog djetinjstva. Rodilo se prije samo nekoliko dana i nijedan čovjek ne bi to što traži Merjem smatrao normalnim. Ona traži nešto što je nemoguće. Ali, Merjemi je i trebalo čudo kako bi joj ljudi povjerovali. Kako bi onda ljudi povjerovali da se ovo dijete rodilo bez oca. U toj tvrdnji je bio napad na čast i poštenje. Ljudi su rekli da joj je majka bila čedna i časna i da joj otac nijednog dana nije pokazao loš odgoj
i ponašanje, pa kako ona da uradi nešto ovako ružno. Allah dž.š. je htio da odgovor na njihova pitanja i tvrdnje bude upravo mu'džiza, jer ništa drugo ne bi moglo zadovoljiti i uvjeriti ljude u Merjeminu iskrenost i čednost. Mu'džiza se ogledala u tome da se novorođenče uspravilo u svojoj kolijevci, upoznalo ljude sa sobom i počelo braniti svoju majku sumnjičenja i napada na njezinu čast i poštenje.

Nakon što ljudi rekoše: «Kako da govorimo djetetu u bešici?»

Isa El-Mesih a.s., zamotan u dječije povoje, progovori:

«Ja sam Allahov rob», - ono reče - «meni će On Knjigu dati i vjerovjesnikom me učiniti i učinit će me, gdje god budem, blagoslovljenim i naredit će mi da, dok sam živ, molitvu obavljam i

milostinju udjeljujem i da majci svojoj budem dobar, a neće mi dopustiti da budem drzak i nepristojan. I neka je mir nada mnom na dan kada sam se rodio i na dan kada budem umro i na dan kada budem iz mrtvih ustajao!' - 'To je Isa, sin Merjemin - to je prava istina o njemu - onaj u koga oni sumnjaju«. (Merjem, 30-34.)

Njegovo pričanje dok je bio još u bešici je, uistinu, veliko čudo.

«Uzvišeni kaže: 'Bliži se čas i mjesec se raspolutio, a oni, uvijek kada vide čudo, okreću glave i govore: 'Čarolija neprestana!' Oni ne vjeruju i povode se za prohtjevima svojim, a sve je već određeno» (El-Kamer, 1-3.)

MU'DŽIZE SA BILJKAMA ŽIVOTINJAMA I NEŽIVIM STVARIMA

Rascjepljenje mjeseca

Na Allahovom Poslaniku a.s. i na svim ostalim vjerovjes- nicima je bilo da strpljivo podnesu poteškoće poslanstva za koje su bili zaduženi. Jedna od tih zamornih stvari i odgovornosti je bilo svakako raspravljanje sa nevjernicima
i udovoljavanje njihovim zahtjevima, što je opet, zahtijevalo mu'džize od Allaha dž.š.

Koliko li je samo Allah dž.š. dao tih čuda i znakova svojim vjerovjesnicima?

Jedan od njih je Musa a.s. pred kojim se more rascijepilo
i Allah dž.š. je pretvorio njegov štap u ogromnu zmiju koja je uništila varke čarobnjaka i uznemirila Faraona i one sa njim. Allah dž.š. mu je, također, podario brdo koje je letjelo po zraku... Salih a.s. kojem je Allah podario čudesnu devu... itd. Kur'an je spomenuo sve te mu'džize u svojim pripovijestima o prijašnjim narodima.

Prenosi se da su stanovnici Mekke koji su bili, kao i ostali narodi prije njih, u svom nevjerovanju zatražili od Allahovog Poslanika a.s. da im dođe sa čudom, pa je Allah učinio da vide mjesec koji se raspolutio na dva dijela![56]

Jedan čovjek po imenu Mut'im, stanovnik Mekke, kaže: «Mjesec se u vrijeme Poslanika a.s. raspolutio na dva dijela tako da je jedan dio bio poviš' ovog, a drugi dio poviš' ovog brda».

Šta misliš, šta su nevjernici rekli o ovoj veličanstvenoj mu'džizi? Jesu li povjerovali u ono sa čime je došao Muhammed a.s. ili su ustrajali u svom nevjerstvu? Ne samo da su ustrajali u svom nevjerstvu nego su, čak, potvorili Allahovog Poslanika s.a.v.s., iznoseći svoj ništavni dokaz i rekli: «Muhammed nas je samo opčinio!« Vjerovali su da je ovo samo čarolija i njihovi umovi odbiše islam i Allah dž.š. objavi slijedeće riječi: «Bliži se čas i mjesec se raspolutio!«

Dova i spuštanje kiše

Mekka je pustinjski i kameniti predio u kome nema vode i njezini stanovnici velike nade polažu u kišu. Slična je bila i Medina samo je njezina prednost bila u tome što je imala nekoliko bunareva koji su davali vode dovoljno samo za piće. Jedan od tih bunareva je bio i bunar Haun kojeg je kupio Ebu Talha El-Ensarijj i poklonio ga muslimanima, i to kada je objavljen ajet: «Nećete zaslužiti nagradu sve dok ne udijelite dio od onoga što vam je najdraže«. (Ali 'Imran, 92.)

Muslimane u Medini zadesi strašna suša jer je te godine kiša veoma malo padala. Jedan čovjek uđe u mesdžid dok je Poslanik a.s. stajao na minberu i držao govor ljudima.

Predaja od Ahmeda i Buharije u kojoj stoji da su stanovnici Mekke zatražili od Allahovog Poslanika da im dođe sa čudom pa im je Allah pokazao mjesec koji se raspolutio na dva dijela.

Čovjek ne stade sve dok ne dođe do pred Allahovog Poslanika a.s i reče mu: «Allahov Poslaniče! Propadoše usjevi i hrane više nema, pa zamoli Allaha da nam spusti kišu». Čovjek je tražio od Poslanika da zamoli Allaha da im spusti kišu.

Poslanik a.s. odmah podiže ruke i reče: «Allahu, spusti nam kišu, Allahu, spusti nam kišu, Allahu, spusti nam kišu!»

Enes r.a. koji se tada nalazio u mesdžidu Allahovog Poslanika a.s. kaže: «Tako mi Allaha, u to vrijeme na nebu nije bilo ni oblačka. Između nas i brda «Sel'a» (To je brdo koje se nalazi u Medini) nije bilo nijedne kuće. Iza njega se pojaviše oblaci poput brda koji se raširiše po nebu i poče padati kiša. Tako mi Allaha! Šest dana nismo vidjeli sunca. Kada prođe šest dana, znači slijedećeg petka, uđe drugi čovjek na ista vrata na koja je ušao onaj prošlog petka. Poslanik a.s. je opet držao hutbu ljudima, a ovaj čovjek mu reče: ’AUahov Poslaniče! Propadoše usjevi i putevi su poplavljeni pa zamoli Allaha da kiša prestane’. (Uslijed jačine kiše putevi su neprohodni, i počela je nanositi štetu stoci i usjevima). Poslanik a.s. diže ruke i zamoli: Allahu naš! Učini da kiša pada oko nas, a ne na nas. Allahu, učini da pada na brdašcad, brda i drveće.’[57] Brdašcad na koja misli Poslanik a.s. u ovom hadisu su male humke, male i blago uzdignute. Allahov Poslanik gotovo da nije ni završio sa ovom blagoslovljenom dovom, kiša presta, a ljudi kada izađoše iz mesdžida ugledaše sunce».

Ovo je bila mu'džiza sa kišom koja se spustila uslijed Poslanikove a.s. dove.

Voda izvire iz prstiju Allahovog Poslanika a.s.

To je jedna od mu'džiza Allahovog Poslanika a.s. koje su ukazivale na istinitost njegovog poslanstva, jer svaki
čovjek zna da su mjesta iz kojih izvire voda bunarevi i rijeke. Ali, u ovoj

priči, Enes bin Malik r.a., sluga Allahovog Poslanika a.s., iznosi slijedeći događaj: «Vidio sam Allahovog Poslanika a.s. za vrijeme ikindije namaza dok su ljudi, čiji je broj bio tri stotine, tražili vodu za abdest, ali nisu mogli da je nađu. Poslaniku bi donesena posuda sa vodom za abdest i on s.a.v.s. stavi ruku u posudu i naredi ljudima da se abdeste iz nje».

Enes dalje kaže: «Vidio sam kako voda izvire između njegovih prstiju sve dok se i posljednji čovjek ne abdesti». Jedan čovjek upita Enesa koji prenosi ovaj događaj: «Koliko vas je tada bilo o Enese?»

Enes r.a. reče: «Blizu tri stotine ljudi».

Ovo je jasno čudo koje nije u stanju da uradi niko drugi, jer je samo Poslanik a.s. odlikovan time. To je mu'džiza koja upućuje na istinitost njegovog vjerovjesništva, a kojoj su svjedoci ljudi čiji je broj dosezao otprilike tri stotine.

Bunar na Hudejbiji i izbijanje vode

Šeste godine po Hidžri, Poslanik a.s. krenu prema Mekki želeći da posjeti Časni Hram. Poslanik a.s. nije želio da se upusti u rat i borbu protiv mušrika, ali ipak pozva okolna plemena i ostale muslimane da krenu sa njim bojeći se da ih Kurejšije ne napadnu ili spriječe da posjete Ka'bu. Beduini iz okolnih plemena mu se odazvaše, te on krenu sa njima, muhadžirima i ensarijama, ne noseći od oružja ništa osim sablji u koricama. Također, vodio je i kurban koji je želio, u ime Allaha, pokloniti Mekki. On učini nijjet da obavi 'umru koja se sastoji od tavafa i sa'ja između Saffe i Merve. Razlika između 'umre i hadždža sastoji se u tome što se 'umra može obaviti tokom čitave godine dok se hadždž obavlja u posebnom mjesecu u godini i sastoji se od više obreda nego 'umra. Poslanik a.s. krenu sve dok ne stiže do Hudejbije, mjesta koje se nalazi veoma blizu Mekke. Kada to saznaše, Kurejšije stadoše pred njega i spriječiše ga da uđe u Mekku. Do muslimana dođe vijest da su mušrici pobili izaslanike koje je Poslanik a.s. poslao kod Kurejšija da traže dozvolu za ulazak u Mekku, među njima i Osmana bin 'Affana. Kada glasnik povika: «O ljudi, zakletva, zakletva!», svi se muslimani okupiše pod drvo ispod kojeg se nalazio Poslanik a.s. i dadoše mu zakletvu za borbu do konačne pobjede. Uslijed toga oni bijahu prozvani «Učesnicima prisege kojom je Allah zadovoljan». O njima je objavljen slijedeći ajet: «Allah je zadovoljan onim vjernicima koji su ti se pod drvetom na vjernost zakleli. On je znao šta je u srcima njihovim, pa je spustio smirenost na njih i nagradit će ih skorom pobjedom». (El-Feth, 18.)

Tog veličanstvenog dana na Hudejbiji se dogodilo veliko čudo.

Na Hudejbiji se nalazio bunar u kome nije bilo dovoljno vode za hiljadu i četiri stotine ljudi, koji samo kada bi se napili iz njega, ne bi ostala ni čaša. Ljudi se uplašiše žeđi, te se požališe Allahovom Poslaniku a.s.

On dođe, sjede na otvor bunara i zatraži da mu donesu malo vode. Kada mu donesoše vodu, Poslanik a.s. izapra usta njome i zatim vodu iz usta prosu u bunar dok su ashabi sve to posmatrali. Nije prošlo ni nekoliko trenutaka kad u bunaru naglo nadođe voda i poče se sve više puniti. Ljudi počeše pojiti deve i ovce a i sami piti, te puniti vodom posude i mješine koje su imali. Znamo da je njihov broj bio hiljadu i četiri stotine. Svi su bili dobri i od onih s kojima je Allah zadovoljan radi zakletve koju su dali, a i oni su Njime zadovoljni jer su se pokorili plemenitom Poslaniku a.s. i zakleli da će se žrtvovati za njihovu vjeru i za ono u šta poziva Muhammed s.a.v.s.

Ova mu'džiza je vjerovjesnički znak koji ukazuje na stepen koji je dostigao naš Poslanik, neka ga Allah dž.š. spasi i blagoslovi jer je on iskreni i istinski vjerovjesnik...

Poslušnost drveta Poslaniku a.s.

Džabir bin Abdullah bin Amr El-Ensarijj je ashab kojeg muslimani veoma dobro poznaju. Bio je istinoljubiv i odan svojoj vjeri i Poslaniku s.a.v.s. Poslušajmo sada priču o mu'džizi koju nam prenosi Džabir bin Abdullah.[58] Sta misliš kakav događaj nam prenosi Džabir r.a.?

Kaže: «Putovali smo sa Allahovim Poslanikom sve dok nismo došli do jedne prostrane doline. Poslanik a.s. ode da obavi nuždu, a ja krenuh za njim noseći posudu ili mješinu sa vodom. Poslanik a.s. razgleda i ne nađe ništa iza čega bi se mogao zakloniti prilikom obavljanja nužde osim dva drveta koja su se nalazila na kraju doline. On s.a.v.s. dođe do njih, uze jedno drvo za grane i reče: 'Kreni sa mnom Allahovom dozvolom'. Drvo krenu za njim poslušno kao deva u čijem nosu se nalazi halka kako bi bila poslušna. On dođe do drugog drveta, uze za njegove grane i reče: 'Kreni za mnom Allahovom dozvolom'. I ono krenu za njim kao poslušna deva u čijem nosu se nalazi halka. Kada ih približi jedno drugom Poslanik a.s. ih sastavi i naredi im: 'Zaklonite me od ljudi Allahovom dozvolom', i drveće ga zakloni».

Džabir dalje pripovijeda: «Počeo sam brzo trčati kako Poslanik a.s. ne bi osjetio moju blizinu i udaljio se. Sjeo sam razmišljajući o onome što sam vidio te sam nekoliko trenutaka bio van sebe. Iznenada shvatih da se nalazim pred Poslanikom a.s., a ova dva drveta su se već vratila na svoje mjesto i svako od njih je stajalo gdje je i raslo».

[58] Ovaj događaj prenose Ahmed i Buharija od Džabira bin Abdullaha

Ovo je još jedna od mu'džiza Poslanika a.s. koja prelazi granice ljudskih sposobnosti, a koju je u stanju uraditi samo Vjerovjesnik a.s. Drvo se pokorilo naredbi Allahovog Poslanika s.a.v.s. Zar to nije neuobičajena stvar?

Panj je zaplakao za Poslanikom a.s.

Poslanik a.s. je imao običaj da se popne na panj palminog stabla kada drži govor ashabima. Jednog dana došla mu je žena - ensarijka čiji je sin bio stolar i reče mu: «Allahov poslaniče! Moj sin je stolar, pa hoćeš li da mu naredim da ti napravi minber sa kojeg ćeš govoriti ljudima?»

On odgovori: «Hoću».

Momak mu napravi minber i kad dođe petak Poslanik a.s. se pope na novi minber kako bi održao hutbu ljudima. Tada začu kako panj plače poput djeteta.

Poslanik a.s. reče: «Ovaj panj plače jer se Allah dž.š neće više spominjati na njemu».

U Buharijinom «Sahihu» se prenosi druga predaja u kojoj stoji: «Panj palme zaplaka poput djeteta, a Poslanik a.s. mu priđe i pomilova ga kao što se miluje dijete koje plače kako bi ga umirio».

Poslanik a.s. reče: «Plače jer se više sa njega neće spominjati Allah dž.š».

Znači, plakanje panja koji je, ustvari, neživa tvar i koji nema dušu niti pameti je bilo iz ljubavi prema slušanju spominjanja Allaha dž.š. i radi rastanka sa voljenim Poslanikom koji je stojeći na njemu držao govore ljudima. Po svim mjerilima ovo je čudo koje je u suprotnosti sa onim što je svima poznato, a to je da se nežive tvari ne kreću, niti bilo šta osjećaju. U suštini, to su stvorenja koja slave i hvale Allaha dž.š. jer ne postoji ništa, a da ne slavi i ne veliča
Allaha, ali njihovo slavljenje i veličanje mi ne čujemo. Ali, čuli su to vjerovjesnici kao mu'džizu i znak od Allaha za njihovu istinitost. Jer, ako je Poslanik a.s. došao sa mu'džizom poput ove koju nije u stanju uraditi niko drugi od ljudi to je onda jasan dokaz istinitosti i veličine njegovog poslanstva.

Drvo je nazvalo selam, a kamenje je slavilo Allaha u Poslanikovoj a.s. ruci

Nakon Poslanikove smrti, hilafet je preuzeo Ebu Bekr, zatim Omer, a poslije Omera Osman - Zunnurejn, neka je Allah zadovoljan sa svima njima. Ovo je priča o mu'džizi koju prenosi hafiz Ebu Bekr El-Bejheki r.a. od Suvejda bin Jezida koji je rekao: «Čuo sam Ebu Zerra el-Gafariju kako kaže: 'Nakon što sam vidio jednu stvar, neću Osmana spominjati osim po dobru'. Pripovijedajući nam šta je to vidio on kaže: 'Bio sam čovjek koji je stalno bio uz Allahovog Poslanika a.s. Jednog dana ga vidjeh kako sam sjedi, te iskoristih to da dođem i sjednem kod njega. Utom dođe i Ebu Bekr, nazva selam i sjede s desne strane Poslanika a.s. Zatim dođe Omer, nazva selam i sjede s desne strane Ebu Bekra,

a poslije njega dođe Osman, nazva selam i sjede s desne strane Omera. Ispred Poslanika a.s. se nalazilo sedam kamenčića i on ih uze u ruku, a oni počeše slaviti Allaha tako da sam čuo glas poput glasa

palminog stabla. Poslanik a.s ih spusti na zamlju, a kamenčići ušutješe. On ih ponovo uze i stavi u ruku Ebu Bekra, a kamenčići ponovo počeše slaviti Allaha tako da sam čuo isti glas kao i malo prije. On ih spusti, a kamenčići ušutješe. Zatim ih ponovo uze i stavi u ruku Omera r.a. a kamenčići počeše slaviti Allaha istim onim glasom. On ih stavi na zemlju, a oni ušutješe. Kamenčići bijahu ponovo uzeti i stavljeni u ruku Osmana, te počeše slaviti Allaha, a ja začuh onaj isti glas. Osman ih spusti na zemlju, a kamenčići ušutješe. Poslanik a.s. reče: 'Vladavina ove trojice će biti na temeljima mog vjerovjesništva'».

Ovo je veličanstvena Poslanikova a.s. mu'džiza, a ogleda se u dvije stvari:

Prva - Da su kamenčići slavili Allaha u rukama pravednih halifa.

Druga - Da se hilafet u kojem su ljudi živjeli u miru, uistinu, ograničio na vrijeme Ebu Bekra, Omera bin El- Hattaba i vlasnika dva svjetla, Osmana bin Affana, poslije kojeg se pojavila smutnja.

Deva se jadala Poslaniku a.s.

Ensarije su u Medini crpile vodu iz bunareva pomoću deva, pa poslušaj onda ovu priču koju prenosi Enes bin Malik, a u kojoj kaže: «Jedna porodica u Medini je imala devu s kojom su crpili vodu iz bunara. Ali, ta se deva odjednom uzjoguni i odbi im poslušnost u ovom poslu. Oni dođoše do Poslanika a.s. i rekoše: 'Imamo devu s kojom crpimo vodu iz bunara. Odjedanput se uzjogunila i postala nepokorna odbivši da i dalje obavlja ovaj posao tako da je usjeve i palme zadesila suša'. Poslanik a.s. reče svojim drugovima: 'Ustanite'. Oni se digoše i dođoše u bašču u kojoj se nalazila deva ili ograđeno mjesto gdje se odmaraju deve. Deva se nalazila na kraju te bašče i Poslanik a.s. krenu prema njoj. Ensarije povikaše: 'Ona je sada bijesna poput psa. Allahov Poslaniče, bojimo se da ti ne naudi'. On, s.a.v.s., reče: 'Neće mi se od nje ništa loše dogoditi'. (Ja je se ne bojim). Kada deva ugleda Poslanika a.s. krenu prema njemu i pade na sedždu pred Poslanikom a.s. On je uze za povodac i ona krenu na posao poslušna
kao nikada prije. Drugovi Allahovog Poslanika a.s. mu rekoše: 'Mi smo pred da ti učinimo sedždu od ove životinje koja ni razuma nema'. On im reče: 'Nije dozvoljeno čovjeku da učini sedždu drugom čovjeku. Kada bi to bilo dozvoljeno naredio bih ženi da učini sedždu mužu radi veličine njegovog prava nad njom'». U Muslimovom Sahihu se prenosi druga priča u kojoj stoji da je Poslanik a.s. jednog dana ušao sa svojim drugovima u dvorište nekog ensarije i tamo zatekao bijesnu devu, krvavih očiju. Poslanik a.s. je pomilova po glavi, a deva se smiri.
On, a.s., upita: «'Ko je vlasnik deve?' Jedan mladić, ensarija dođe i reče: 'To je moja deva o Allahov Poslaniče'. Poslanik a.s. mu reče: 'Zar se ne bojiš Allaha dž.š. zbog ove životinje koju ti je podario? Deva se jada da je slabo hraniš i mnogo tjeraš da radi'». (Tjeraš je da radi i danju i noću

bez prestanka). Ovo je bila mu'džiza Allahovog Poslanika a.s. i jedan od znakova koji svakog dana i u svako vrijeme potvrđuje da je njegovo poslanstvo sušta istina.

Stijena i velika pobjeda

Berra bin Azib r.a. kaže: cKopali smo na dan Hendeka pa smo naišli na tvrd kamen kojem nismo mogli ništa, te smo se požalili Allahovom Poslaniku a.s. On dođe, uze krampu iz ruku Selmana El-Farisijja i reče: 'U ime Allaha!', a zatim udari stijenu i od nje otpade trećina. Prilikom udarca iz stijene izađe svjetlo koje obasja dva brda u Medini. Poslanik a.s. reče: 'Allah je Najveći! Darovani su mi ključevi Sama. Tako mi Allaha, ovog trenutka sa ovog mjesta vidim crvene dvorce u Samu'.
On udari po drugi put i otcijepi drugu trećinu stijene iz koje sjevnu munja u pravcu Perzije i obasja dva brda, te Poslanik a.s. reče: 'Allah je Najveći... Darovani su mi ključevi Perzije. Tako mi Allaha, sa ovog mjesta vidim bijele dvorce u Medainu - to jest, Kisrine dvorce. Džibril me je obavijestio da će moj ummet to osvojiti pa, radujte se pobjedi'.

Poslanik a.s. udari i treći put i reče 'U ime Allaha'. Ostatak stijene se smrvi i iz nje izađe svjetlo u pravcu Jemena i obasja sve što se nalazilo između dva medinska brda tako da je izgledalo poput svjetiljke u mrkloj noći. On, a.s., reče: 'Allah je Najveći... Darovani su mi ključevi Jemena. Tako mi Allaha, sa ovog mjesta vidim kapije San'e.

Darovani su mi ključevi Šama

Poslanik a.s. je govorio o događajima koji će se zbiti mnogo godina nakon njegove smrti, a pošto je on bio Poslanik koji je došao pred Sudnji dan i kao pečat, njegove mu'džize su aktuelne u svakom vremenu.

Šta se dogodilo nakon što je Poslanik a.s. izgovorio ove riječi? Odgovor na ovo pitanje saznat ćemo nakon što odredimo vrijeme u kojem su ove riječi o osvajanju Sama izgovorene. To se dogodilo pete godine po Hidžri u Medinu. U to vrijeme prevlast u svijetu su imale dvije države: Bizantija koja je vladala na zapadu i pod svojom vlašću imala zemlje Sama, i Perzija na istoku, koja je vladala u današnjem Iranu i dijelovima Iraka. Između njih se poveo rat velikih razmjera. Muslimani su priželjkivali da pobijede Bizantinci jer su Perzijanci bili pagani - obožavali su sunce, kipove, vatru i dr. Što se tiče Bizantinaca bili su sljedbenici Knjige i ispovijedali su kršćanstvo. Ali, dođoše vijesti suprotne onome što su muslimani priželjkivali. Perzijanci pobijediše Bizantince i to muslimane veoma ožalosti. Kur'an dođe sa mu'džizom i obveseli muslimane da će Bizantinci na kraju, ipak, pobijediti i ta vijest dođe upravo u vrijeme kada su Bizantinci poraženi. Uzvišeni kaže: «Elif-lam-mim. Bizantinci su pobijeđeni u susjednoj zemlji, ali oni će, poslije poraza svoga, sigurno pobijediti». (Er-Rum, 1-3.)

Ko je u stanju tačno govoriti o rezultatima rata koji će se dogoditi tek nakon devet godina? Ko je mogao garantirati da se za ovih devet godina neće dogoditi primirje između Bizantinaca i Perzijanaca i da rata neće, uopće, biti i ko je mogao garantirati da će slijedeći put kada dođe do rata Bizantinci ponovo izgubiti? Historija nas uči da su dva puta izgubili rat, ali Allah dž.š. je taj koji poznaje budućnost. Nakon devet godina Bizantinci pobijediše svog najljućeg neprijatelja Perzijance koji su uz njih bili najjača sila na svijetu u to vrijeme. Allah dž.š. je taj koji je pomogao muslimane protiv Bizantijaca na dan bitke na Jermuku, uspjeli su osvojiti Sam i na taj način su se obistinile riječi Allahovog Poslanika a.s. koji je rekao: «Darovani su mi ključevi Šama».

Šta misliš, šta se dogodilo na Jermuku mnogo godina nakon smrti Poslanika s.a.v.s.?

Opremanje vojske na Šam

Nakon što je okončan rat protiv odmetnika i Halid bin Velid krenuo sa Jemame u pohod na Irak godine 13. po Hidžri, Ebu Bekr Es-Siddik opremi vojsku koja krenu prema Šamu. On posla Amra bin El-Asa na Palestinu, a Zejda bin Ebi Sufjana na Šam i naredi, također, Ubejdi bin El-Džerrahu i Šerhabilu bin Hasenu da se preko Tebuka upute u zemlje Šama.[59] Svaka od ove četiri vojske imala je po tri hiljade vojnika. Vojskovođe ove četiri vojske Ebu Bekr r.a. kasnije postavi namjesnicima u zemljama koje su osvojili. Amr bin El-As postade namjesnik u Palestini, Jezid bin Ebi Sufjan u Damasku, Ebu Ubejde bin El-Džerrah u Homsu, a Šerhabil bin Hasen postade namjesnik u lordanu. Vijest o ovome dođe do Herakla, vladara Bizantije i on pokuša da ove namjesnike pobijedi jednog po jednog, .ili 'Amr r.a. prozrije njegov plan. Kada dođe u situaciju da se bori protiv devedeset hiljada bizantinskih vojnika 'Amr, a i ostali namjesnici, zatražiše pomoć od Ebu Bekra koji posla pismo Halidu bin Velidu i pritom izgovori svoje poznate riječi: «Tako mi Allaha, učinit ću da radi Halida bin Velida Bizantinci zaborave šejtanovo nagovaranje koji ih podstiče u borbu protiv nas».

U pismu, Ebu Bekr naredi Halidu bin Velidu: «Kreni i priključi se muslimanskoj vojsci na Jermuku».

Halid odmah izvrši naređenje i žurno se uputi sa svojom vojskom prema Šamu kako bi stigao na vrijeme. Kada Halid stiže muslimani se veoma obradovaše i poveća im se moral i vjera u pobjedu.

Kada je Herakle čuo za Halidov dolazak sa vojskom naljuti se i reče onima oko sebe: «Zar vam nisam rekao da se ne upuštate u rat protiv njih jer niste u stanju da se borite protiv ovakvih kao što je on».

Kada to čuše Heraklove vojskovođe, ljutito mu odgovoriše: «Bori se i ne unosi pometnju među vojnike i samo radi svoju dužnost».

Sve je bilo spremno da boj počne. Heraklove vojskovođe mu rekoše:

«Arapi su protiv tebe spremili ogromnu vojsku jer vjeruju da im je njihov vjerovjesnik Muhammed obećao sigurnu pobjedu protiv stanovnika Sama. Poveli su svoje sinove i žene kao znak vjere u riječi njihovog vjerovjesnika».

Allah dž.š. u njihova srca ubaci strah i oni među sobom proširiše vijest da Halid ima sablju koja je spuštena sa neba, a koju mu je podario Allahov Poslanik a.s. Vjerovali su da, ukoliko se bori s tom sabljom protiv nekog naroda, sigurno mora pobijediti. Dvije skupine se spremiše za borbu. S jedne strane Bizantinci koji su bili u nedoumici, sumnji i strahu od onoga što su čuli, a s druge strane muslimani koji su bili sigurni i ubijeđeni u Allahovu pomoć jer su se sjećali riječi Allahovog poslanika a.s.: «Darovani su mi ključevi Šama». Broj bizantinske vojske dosegao je dvjesto četrdeset hiljada vojnika od kojih je osamdeset hiljada bilo okovano u lance kako ne bi mogli bježati kada bitka otpočne. Broj muslimana je u početku bio dvadeset sedam hiljada, a kada je Halid prispio sa pojačanjem brojali su otprilike trideset šest hiljada vojnika.

Halid stade među svojim vojnicima i povika im: «Ovo je samo jedan od Allahovih dana te je svima zabranjeno da se hvališu i ohole. Očistite svoj nijjet u borbi i ovim vašim djelom nastojte steći Allahovo zadovoljstvo. Jer, svima poslije ovog dana pripada ono što su zaradili«.

Herakle posla jednog špijuna da izvidi kakvo je stanje u muslimanskoj vojsci. Kada se vrati špijun reče: «Oni su noću isposnici, a danju konjanici. Kada bi i sin njihovog kralja ukrao, odsjekli bi mu ruku, a kada bi učinio blud kamenovali bi ga. To je stoga što se istina i pravda među njima neizostavno sprovode».

Vojskovođa reče: «Ako istinu govoriš, grob u zemlji je bolji od susreta na njoj sa takvima kao što su oni. Volio bih kada bi mi Allah odredio tu sreću pa da ih i ne sretnem, da mene ne pomogne protiv njih niti da pomogne njih protiv mene».

Halid podijeli svoju vojsku na ešalone koji su se sastojali od velikog broja ljudi i konja kako bi se borio protiv Bizantinaca sa takvim skupinama koje će izgledati zastrašujuće poput talasa i kao da im nema kraja. Te ešalone Halid podijeli na tri skupine:

El-Kalb - Vođa ovog dijela vojske je bio Ebu Ubejde bin El-Džerrah i brojao je osamnaest ešalona, a svaki ešalon je imao svog zapovjednika.

El-Mejmene - Vođa ovih je bio 'Amr bin El-'As, a bilo ih je jedanaest ešalona od kojih je svakim upravljao po jedan zapovjednik.

El-Mejsere - Zapovjednik nad Mejserom je bio Jezid bin Ebi Sufjan i brojao je devet ešalona i svaki je imao svog zapovjednika.

Halid naredi Mikdad bin 'Amru da prouči vojnicima suru Enfal jer se u njoj nalaze ajeti koji govore o džihadu. Hodajući između bojnih redova Mikdad poče učiti ovu suru dok su muslimani bili zbijeni u redove i slušali Allahove riječi sa velikom vjerom u njih. U bitki na Jermuku je

učestvovalo hiljadu drugova Allahovog Poslanika a.s. od kojih je stotina učestvovala u bitki na Bedru.

Jezid bin Ebi Sufjan je hodao između ešalona vojske i govorio: «Allah... Allah... Vi ste zaštitnici Arapa i pomagači islama, a oni su zaštitnici Bizantinaca i pomagači mnogoboštva i nevjerstva. Allahu naš! Ovo je jedan od Tvojih dana. Allahu naš, pošalji pomoć Tvojim robovima».

Dok je Halid raspoređivao vojsku začu jednog muslimana kako govori: «Kako su samo Bizantinci mnogobrojni, a muslimani malobrojni».

Halid mu odmah reče: «Ne, nego su Bizantinci malobrojni, a muslimani mnogobrojni. Mnoštvo vojske je u pomoći koja im dolazi, a malobrojnost u poniženju i zabludi, a ne u malom broju vojnika».
Na ovaj način je Halid podizao duh borbe i džihada kod muslimana i punio srca bizantinskih neprijatelja strahom i uznemirenošću. Borba između muslimana i Bizantinaca
otpoče, ljudi se sudariše, a konjanici počeše progoniti jedni druge. Tog trenutka iz Medine stiže glasnik. Kada ga upitaše kakve vijesti im donosi, on im odgovori da im donosi dobre vijesti i da im stiže pojačanje. Ali prava istina je bila da je glasnik došao sa viješću o smrti Ebu Bekra Es-Siddika r.a. koji je umro u ponedjeljak, 22. Džumade-l-Ahira 13. godine po Hidžri i naredbom da vodstvo nad muslimanskom vojskom preuzme Ebu Ubejde. Glasnik o tome obavijesti Halida i saopći mu vijest o Ebu Bekrovoj smrti, te mu kaza da o tome nije nikoga drugog obavijestio.

Halid mu reče: «Ispravno si postupio».

On zatim uze pismo i sakri ga od muslimana kako ih ne bi uznemirila vijest o Ebu Bekrovoj smrti. Bitka je bila strašna i potraja sve dok se Bizantinci ne dadoše u bijeg i Halid tako razbi njihove redove i pomiješa se sa njihovom konjicom da njihovi vojnici više nisu znali protiv koga da se bore. Mjesto na kojem se odvijala bitka je bilo pogodno za potjeru, a zatvoreno za bijeg. Neprijateljska konjica pobježe u pustinju i raspršı se po okolnim mjestima. Halid i njegovi vojnici su pokušavali da okončaju sa ostatkom bizantinske vojske koja se povukla i pobjegla u svoje rovove. Ali, Halid im ne dade priliku da se ponovo grupiraju, te ih napade u njihovim rovovima. Ikrime bin Ebi Džehl, sa još četiri stotine vojnika, među kojima je bio Darar bin El-Ezver se zakle na borbu do smrti.

Oni krenuše u boj i većina njih biješe ubijena ili ranjena. Bitka bi okončana i muslimani pobijediše. Broj poginulih muslimana je bio tri hiljade, a među njima je bio i Ikrime bin Ebi Džehl. Sam je osvojen i ispuni se mu'džiza našeg časnog Vjerovjesnika a.s. koji je rekao: «Darovani su mi ključevi Sama». Muslimani ugledaše crvene dvorce kao što ih je vidio Poslanik a.s. kod stijene. Krenimo sada na osvajanje Perzije.

Ključevi Perzije

Poslanik a.s. kaže: «Allah je Najveći... Darovani su mi ključevi Perzije. Tako mi Allaha, sa ovog mjesta vidim bijele dvorce u Medainu, to jest, Kisrine dvorce. Džibril me je obavijestio da će moj ummet to osvojiti pa, radujte se pobjedi«. Hadis Allahovog Poslanika a.s.

Ove riječi Allahovog Poslanika a.s. su izgovorene pete, a ostvarile su se šesnaeste godine po Hidžri - šest godina nakon smrti Allahovog Poslanika a.s. i jedanaest godina nakon što su izgovorene. Ali, na koji način se dogodila ova mu'džiza koja se ogledala u ulasku muslimana u prijestolnicu najveće vojne sile tog doba kojoj je jedini dostojni rival bio Bizant koji je poražen u bitki na jermuku u Samu. Riječ je o Medainu - prijestolnici Kisre, vladara Perzije. Niko nije pomislio da će muslimani preći tolike rijeke kako bi osvojili Medain. Ali, vjera muslimana u to je bila nepokolebljiva, jer je njihov Poslanik a.s. rekao: «Moj će ummet to osvojiti», i obradovao ih pobjedom rekavši: «pa radujte se pobjedi».

Pripreme za to su počele kada je Sa'd bin Ebi Vekkas osvojio grad Behrusir, u blizini Bagdada. Nakon što osvoji taj grad S’ad zatraži lađe kako bi njima prebacio svoje vojnike do Medaina, ali nije uspio jer su Perzijanci u Behrusiru bili uništili sve svoje lađe. S'ad bi prisiljen da ostane u Behrusiru dugo vremena. Neki perzijski nevjernici dođoše i predložiše mu kako da prebaci vojnike, ali S'ad odbi. On usni san u kojem vidje da su muslimanske jedinice uspjele prodrijeti u Medain i da su prešli preko rijeke. On odluči da pređe rijeku po svaku cijenu kako bi mu se ispunio san.

Sakupi vojsku, i nakon što se zahvali Allahu dž.š on im reče: «Vi ne možete ništa učiniti na vodi protiv svog nepri
jatelja. (Ne možete stid do njih dok oni stižu do vas kad god požele i napadaju vas svojim lađama). Iza vas nema ništa čega bi se trebali bojati tako da smatram da bi trebali da se borite protiv svog neprijatelja sa iskrenim nijjetom prije nego vas obuzme dunjaluk. Ja sam odlučio da po svaku cijenu pređem rijeku i prebacim vojsku tamo».

Oni mu rekoše: «Šta god radio i mi smo s tobom».

S'ad ih pozva na pokret i reče: «Ko će se dobrovoljno javiti da štiti obalu kako nas ne bi spriječili da se prebacimo?» Asim bin Amr, jedan od muslimanskih junaka se javi sa još šest stotina hrabrih vojnika i S'ad im postavi za zapovjednika Asima bin Amra. On krenu sa njima dok ne dođe na obalu rijeke Tigris.

S'ad tada reče: «Ko će krenuti sa mnom da štitimo drugu obalu rijeke od neprijatelja dok naša vojska bude prelazila?«

Odmah se javi šezdeset junaka i S'ad krenu sa njima prema obali rijeke, te im, osmjehujući se, reče: «Bojite li se?» A zatim im prouči slijedeći ajet: «Sve što je živo umire Allahovom voljom u času

suđenom». (Ali 'Imran, 145.)

S'ad podbode svog konja i krenu prema rijeci a sa njim krenuše i njegova braća. Kada to vidješe Perzijanci poslaše protiv njih isti broj konjanika i isprriječiše im se na putu do Tigrisa.

Zatim krenuše na Asima koji se bio približio obali a Asim naredi svojim vojnicima: «Koplja, koplja! Spremite ih i udarite vašeg naprijatelja u oči».

Muslimani ih udariše po očima tako da su njihovi vojnici, ukoliko nisu bili ubijeni, bar bili slijepi. Konji se pod njima preplašiše i pobjegoše. Druga skupina muslimana od šezdeset vojnika se uspjela prebaciti na drugu obalu gdje su bili Perzijanci, a za njima krenu Asimov odred od šest
stotina konjanika. Kada S'ad vidje da je Asim osigurao obalu od neprijateljskih napada dozvoli ostalom dijelu vojske da se počne prebacivati.

On im naredi: «Učite - Od Allaha pomoć tražimo i na Njega se oslanjamo. Dovoljan nam je Allah i divan li je On pomagač. Nema snage niti moći osim moći i snage Uzvišenog Allaha».

Velika muslimanska vojska krenu preko valova, voda se uzburka i zatalasa dok su ljudi išli preko nje na konjima na obraćajući pažnju ni na što i razgovarajući međusobno kao što razgovaraju kada putuju kopnom. Iza vojske se nalazio Sad bin Ebi Vekkas i Selman El-Farissijj.

Konji zaplivaše sa njima, a S'ad reče: «Dovoljan nam je Allah i divan li je On pomagač! Tako mi Allaha! Allah će pomoći svoga roba, uzdignut će njegovu vjeru i poraziti njegovog neprijatelja«.

Ovo su riječi koje je izgovorio Poslanik a.s. kada je u ovoj mu'džizi obradovao svoje ashabe da su mu darovani ključevi Perzije.

Dok je išao po vodi S'ad je govorio: «Allah će poraziti Svoga neprijatelja ukoliko u našoj vojsci ne bude grijeha koji nadvisuju naša dobra djela».

Selman El-Farisijj mu reče: «Tako mi Allaha!
Muslimanima je potčinjena voda kao što im je potčinjeno kopno. Tako mi Onoga u čijim rukama je Selmanova duša oni će izaći iz vode u talasima kao što su i ušli u talasima».

Muslimani napuniše rijeku Tigris ljudstvom i konjima tako da se voda sa obale uopće nije vidjela. Zatim izađoše iz vode dok su konji, tresući svojim grivama, njiskali za pobjedu. Kada to vidješe Perzijanci, ne osvrćući se, dadoše se u bijeg od muslimanske vojske koja ih poče progoniti sve dok
ne stigoše do bijelog dvorca u Medainu koji je pripadao njihovom kralju. Tu se Perzijanci utvrdiše želeći da se bore. Muslimani im ponudiše da izaberu jedan od tri prijedloga:

Islam (1), ukoliko primite islam vama pripada ono što pripada i nama,

danak (2), a ako i to odbijete ne preostaje ništa drugo do rat i borba (3).

Perzijanci rekoše: «Ni prvo ni zadnje nam ne treba. Prihvatamo drugi prijedlog, a to je plaćanje danka».

S'ad bin Ebi Vekkas osvoji Medain, prijestolnicu Kisre i Perzijanaca. On uđe u Kisrin divan i ugleda njegovu veličinu, prostirku i ukrase. Razgledajući sadržaj Kisrinog divana S'ad je učio: «I koliko ostaviše bašči i izvora, i njiva zasijanih i dvorova divnih, i zadovoljstava koja su u radosti provodili! - tako to bi, i Mi smo to u nasljedstvo drugima ostavili«. (Ed-Duhan, 25-28.)

Tog jutra S'ad klanja, ne prekidajući osam rekata, u dvorcu. On kraljev divan pretvori u mesdžid i učini ga mjestom gdje će ljudi obavljati namaz. U njemu su se nalazili kipovi od gipsa koje muslimani nikada prije nisu vidjeli, te ih nisu dirali. Namaz se poče obavljati u Medainu, a S'ad odluči da se nastani u njemu. Prva džuma klanjana je u Medainu u mjesecu Saferu, 16. godine po Hidžri.

Ispuniše se riječi Allahovog Poslanika a.s. i ostvari se mu'džiza o kojoj je rekao: «Darovani su mi ključevi Perzije. Tako mi Allaha, sa ovog mjesta vidim bijele dvorce u Medainu, to jest, Kisrine dvorce».

Ova mu'džiza se dogodila jedanaest godina nakon što su izgovorene ove riječi Allahovog Poslanika a.s.

A što se tiče San'e...

Darovani su mi ključevi Jemena

Rekao je Allahov Poslanik a.s: «Allah je Najveći...
Darovani su mi ključevi Jemena. Tako mi Allaha, sa ovog mjesta vidim kapije San'e».

Prilikom trećeg udarca Poslanik a.s. je vidio vrata San'e iz jarka u kome se nalazio u Medini. To se ispunilo 11. godine po Hidžri, šest godina nakon što je Poslanik a.s. izgovorio ove riječi. Način na koji se to dogodilo saznat ćemo na dan osvajanja San'e. San'a je bila prijestolnica Jemena. Njom je vladao čovjek po imenu Kajs bin Abd Jegus u vremenu kad su je okupirali Perzijanci. Prije pada pod persijsku vlast, Jemenom je vladao Bazan koji, kada je primio islam to su učinili i ostali stanovnici Jemena i Poslanik a.s. mu potvrdi namjesništvo sve do smrti. Kada umrije Poslanik a.s., on postavi za namjesnika svog sina Suhra i pozva Muaza bin Džebela da, premještajući se iz pokrajine u pokrajinu, podučava svijet propisima islama i svakoj pokrajini odredi zapovjednika. Neposredno prije smrti Allahovog Poslanika a.s. dogodilo se da se jedan čovjek iz plemena 'Anes iz Kahtana po imenu El-Esved El- ’Anesi, koji je bio vračar, proglasi vjero vjesnikom rekavši: «Ja sam vjero vjesnik«. Njega počeše slijediti neka arapska plemena iz Jemena što ga u znatnoj mjeri ojača tako da on sa njima napade Nedžran koji se nalazi na Arabijskom poluotoku, te taj grad pade pod njegovu upravu. Još mu se

priključi jedno pleme iz Kehlana po imenu Mezhadž što ga ekonomski ojača i proširi njegov utjecaj. On krenu na San'u i povede rat protiv Šuhra, ubi ga i porazi nearape koji su bili u njoj. Zatim se oženi ženom Šuhraa bin Bazana i naglo postade popularan među ljudima. U koje god bi mjesto dolazio ljudi su mu se iz, straha za sebe i svoju djecu, pokoravali. Namjesnici pokrajina obavi- jestiše Poslanika a.s. o zlodjelima koja El-Esved El-Anesi sprovodi među ljudima i on, s.a.v.s, posla poruku stanovnicima San'e u kojoj im naredi da se prihvate svoje vjere i da na bilo koji način povedu rat protiv El-Esveda El- Anesija kako bi se riješili njegovog zla. Narod se pokori Poslanikovoj a.s. naredbi, ali uvidješe da je to teško izvodi- vo, jer je El-Esved bio veoma jak i imao je mnogo vojske. U to vrijeme se proširi vijest kako je El-Esved promijenio svoj odnos prema vrhovnom zapovjedniku svoje vojske Kajsu bin Abd Jegusu, te kako je odlučio da ga ubije. Kajs se uspio spasiti na taj način što je uputio nekoliko laskavih riječi El- Esvedu rekavši mu: «Ti si veći od mene i cjenjeniji i ne mogu da pomislim o tebi nijednu ružnu misao». On mu oprosti i reče: «Primljeno ti je pokajanje«. Muslimani u San'i iskoris- tiše novonastalu situadju te pozvaše Kajsa kako bi zajednički skovali zavjeru protiv lažnog vjerovjesnika što on i prihvati. Zajedno odu do žene koju je El-Esved oženio nakon što joj je ubio muža Suhraa bin Bazana.

Ona prihvati da im pomogne i reče im: «Tako mi Allaha! Ne postoji ništa što je Allah stvorio, a da mi je mrže od njega. On po Allahovom zakonu ne polaže pravo na mene i čini nasilje ljudima. Kada odlučite da ga ubijete samo me obavijestite«.

Dođe naredba Poslanika a.s. stanovnicima San'e i Nedžrana da se ponovo dignu u rat protiv El-Esveda ali ih, kada se okupiše s namjerom da se bore, iznenadi vijest o njegovoj smrti koja se dogodila uz pomoć njegove žene. Kada svanu proširi se vijest o njegovoj smrti, a njegove pristaše se razbježaše i počeše lutati između San'e i Nedžrana. Kad vijest o tome stiže u Medinu, Poslanik a.s. je već bio umro. Iako je vrhovni komandant El-Esvedove vojske Kajs ibn Abd Jegus pomogao u njegovom ubistvu, on se odmetnu od islama i sakupi razbježalu El-Esvedovu vojsku s namjerom da se bori protiv muslimanskih poglavara. Ali, nije imao snage za to. On osvoji San'u i protjera sve strance koji su bili pristalice muslimana. Poglavari plemena iz oblasti Humejr mu se priključiše i on se utvrdi u San'i kao što se bio utvrdio i El-Esved El-Anesi. Ali stranci, zajedno sa plemenima koja su se i dalje držala islama na čelu sa Fejruzom, opkoliše San'u i protjeraše Kajsa. On pobježe sa svojom vojskom i kad stiže na mjesto gdje je ubijen El-Esved El-Anesi, presrete ga odred muslimanske vojske iz Medine na čelu sa Muhadžirom bin Umejjom koju je slijedila vojska Ikrime bin Ebi Džehla i Allah porazi odmetnike. Kajs i Amr bin Ma'd bijahu zarobljeni i muslimani ih sprovedoše u Medinu. Njih dvojica se pokajaše i Ebu Bekr im poštedi

živote, te se vratiše svome narodu kao vjernici. Allah dž.š. podari muslimanima ključeve Jemena i ispuni se mu'džiza koju je predskazao Muhammed s.a.v.s.

MU'DŽIZE SA HRANOM I PIĆEM

Vrč s mlijekom i Ebu Hurejre

Ebu Hurejre je bio drug Allahovog Poslanika a.s. i pipadao je stanarima džamijske sofe. (Stanari džamijske sofe su siromasi koji nemaju imetka, porodice niti bilo koga). Ovu mu'džizu nam prenosi Ebu Hurejre, pa kaže: «Tako mi Allaha znao sam osjećati takvu glad da bih morao vezivati kamen za stomak radi bolova u želucu. Jednog dana sam sjedio na putu kuda prolaze ljudi i prođe Ebu Bekr, te ga ja upitah za jedan ajet iz Allahove Knjige, a nisam ga pitao osim radi toga ne bi li me pozvao kući i nahranio. Ali on to ne uradi. Zatim prođe Omer i ja ga upitah za ajet iz Allahove Knjige, a nisam ga pitao osim radi toga ne bi li me pozvao kući i nahranio, ali ni on to ne uradi. Zatim prođe Allahov Poslanik a.s. on spozna šta je na mom licu i u mojoj duši, te mi reče: 'O, Ebu Hurejre'. Odgovorio sam: 'Izvoli Allahov Poslaniče'. On reče: 'Pođi za mnom'. Ja krenuh za njim i kad uđe ja zatražih izun i on mi dozvoli da uđem. Našao sam posudu s mlijekom, a Poslanik s.a.v.s. upita: 'Otkuda je ovo mlijeko?' Odgovorili su mu: 'Poklonila ti je ta ili ta porodica'. Tada se Poslanik a.s. obrati Ebu Hurejri i reče: 'O, Ebu Hurejre'. Rekao sam: 'Izvoli Allahov Poslaniče'. On reče: 'Idi stanarima džamijske sofe i pozovi ih'. (Stanari džamijske sofe su gosti islama: nemaju porodice, imetka, niti bilo koga. Kada bi došla hedija Allahovom Poslaniku a.s. pozvao bi ih, i on bi uzeo dio, a dio bi dao njima. Kada bi mu došla sadaka on bi je davao njima i ništa nije uzimao).

Ebu Hurejre kaže: «'To mi je teško palo jer sam se nadao da ću to sam popiti i dobiti snage za ostatak dana i noći'. Rekoh njima: 'Ja sam izaslanik Allahovog Poslanika a.s.'» (Ebu Hurejre je bio taj koji ih je posluživao kada bi došli. Bio je ubijeđen da će ovog mlijeka ostati vrlo malo ili nimalo. Glad je bila toliko svladala Ebu Herejru tako da se pobojao da ga neće dopasti mlijeka onoliko koliko će mu biti dovoljno jer će sa njim piti i ostali stanovnici sofe kojih je bilo veoma mnogo).

Ebu Hurejre dalje priča: «Nije mi preostalo ništa drugo osim da se pokorim Allahu i Njegovom Poslaniku a.s. Otišao sam i pozvao ih. Oni su došli i zatražili dozvolu da uđu, a Poslanik a.s. im dozvoli i oni posjedaše na svoja mjesta. Poslanik a.s. mi naredi: 'Uzmi posudu s mlijekom i daj im'. Pa sam uzeo posudu i davao je svakom čovjeku dok se ne napije. Zatim bi on meni vraćao posudu i tako je bilo sve dok nisam stigao do posljednjeg. Ja se okrenuh prema Poslaniku a.s. i pružih mu posudu, on je uze, a u njoj je bilo ostalo vrlo malo mlijeka».

Poslanik a.s. podiže glavu, pogleda u Ebu Hurejru, osmjehnu se i reče: «O, Ebu Hurejre».

Ebu Hurejre se odazva: «Izvoli Allahov Poslaniče».

On, a.s. reče: «Ostali smo samo ja i ti».

Ebu Hurejre reče: «Istinu si rekao Allahov Poslaniče».

Rekao je: «Sjedi i pij!»

Ebu Hurejre sjede i poče piti i kad se napi podiže glavu, a Poslanik a.s. mu reče: «Pij!»

On nastavi dalje piti i kad god bi podigao glavu Poslanik a.s. bi mu govorio: «Pij!»

Tako mu je ponavljao dok Ebu Hurejre ne popi dovoljno mlijeka, a glad koja ga je mučila s jakim bolovima u stomaku presta.

Poslanik a.s. mu opet reče: «Pij!» a Ebu Hurejre odgovori: «Tako mi Onoga koji te je poslao sa Istinom, nema više gdje stati».

Poslanik a.s. reče: «Dodaj mi posudu».

Ebu Hurejre mu doda, a Poslanik a.s. ispi ostatak mlijeka.

Ovo je bila mu'džiza Allahovog Poslanika a.s. koja je dokaz njegovog poslanstva. Jer, mala posuda koja gotovo da nije mogla zasititi dječačića iz Poslanikove a.s. ruke je napojila čitavu skupinu gladnih ljudi.

To je vjerovjesnička mu'džiza jer je on s.a.v.s. sačekao da se prvo napiju ostali, a zatim je on uzeo posudu.

Posuda sa maslom se iznova napunila

Enes bin Malik je bio vjerni sluga Allahovog Poslanika a.s. a njegova majka, Ummu Sulejm, je bila sahabijka. Stanovala je blizu Poslanikove a.s. kuće, uzimala je hranu koju je on imao, a ako je ona imala hrane slala ju je Poslaniku a.s. Enes bin Malik nam prenosi priču[60] koja je pravo čudo, a koje je on vidio svojim očima. On kaže: «Moja majka je imala jednu ovcu koju je muzla i od njezinog mlijeka pravila maslo tako da je sakupila pun vrč.

Ona pozva svoju sluškinju i reče: 'Odnesi ovaj vrč Allahovom Poslaniku a.s. neka jede ono što se nalazi u njemu'.

Sluškinja donese vrč kod Poslanika a.s. i reče: 'Allahov Poslaniče, Ummu Sulejm ti je poslala ovaj vrč pun masla'.

Poslanik a.s. reče: 'Ispraznite joj ovu posudu!'

Vrč bijaše odmah ispražnjen i vraćen sluškinji koja ga odnese u kuću Ummu Sulejme. Nje nije bilo kod kuće, te sluškinja objesi ovaj vrč o klin na zidu. Kada se Ummu Sulejm vrati kući zateče do vrha pun vrč iz kojeg je maslo počelo kapati na pod.

Ona reče sluškinji: 'Zar ti nisam naredila da ga odneseš Allahovom Poslaniku a.s.?'

Sluškinja reče: 'Uradila sam to, a ako mi ne vjeruješ idi i pitaj Allahovog Poslanika a.s.'

Ummu Sulejm se začudi na ove njezine riječi i krenu sa sluškinjom do Allahovog Poslanika a.s. Kada dođe do njega ona reče: 'Allahov Poslaniče, ja sam po ovoj svojoj sluškinji poslala vrč sa maslom, pa je li ti ga ona donijela?'

Allahov Poslanik a.s. joj odgovori: 'Uradila je to i donijela je'.

Ummu Sulejm reče: 'Tako mi Onog koji te je sa Istinom i ispravnom vjerom poslao, vrč je opet pun masla čak se i prosipa iz njega».

Enes bin Malik, prenosilac ovog događaja, nam dalje

“Prenosi Hafz Ebu Ja'la od Enesa bin Malika, sluge Allahovog Poslanika a.s.

pripovijeda: «Allahov Poslanik a.s. reče: 'O Ummu Sulejm! Zar se čudiš što te je Allah nahranio kao što si ti nahranila Njegovog vjerovjesnika? Jedi i hrani se njime'.

Ummu Sulejm se vrati kući i odvadi malo masla kako se ne bi prosipalo po zemlji, a s onim što je ostalo hranila se gotovo dva mjeseca».

Ovo je još jedna od Muhammedovih a.s. mu'džiza jer nikom drugom od ljudi se nije događalo da se posuda ponovo napuni maslom i da Allah da u njemu bereket kao što se događalo njemu, s.a.v.s.

Malo hrane je zasitilo mnogo ljudi

Ebu Talha El-Ensarijj je bio jedan od najznačajnijih asha- ba, čovjek koji je imao veliki značaj u islamu. Oženio je vjernicu koja je još prije njega primila islam i koja ga je pozvala da se oženi njome uz najskupocjeniji mehr samo kad bi ljudi mogli spoznati njegovu vrijednost. Kada je došao da je prosi još nije bio primio islam te mu ona reče: «Moj mehr je tvoj islam!» (Tvoje primanje islama). Ebu Talha primi islam i posta dobar musliman. On oženi Ummu Sulejm i lijepo se odnosio i živio s njom. Njih dvoje su sada živjeli u hladu istinske vjere u Medini. Enes bin Malik nam prenosi događaj koji je, uistinu, još jedno od vjerovjesničkih čuda.

Enes r.a. pripovijeda: «Ebu Talha reče Ummi Sulejmi: 'Čuo sam Allahovog Poslanika a.s. kako, uslijed gladi i iznemoglosti, veoma tiho govori. Ima li kod tebe išta hrane?'

Ebu Talha je po glasu Allahovog Poslanika a.s. shvatio da je on veoma gladan.

Ummu Sulejm reče: 'Ima[1].

Ona zatim zamijesi hljeb od pšeničnog brašna i ispeče ga u peći. Zatim zamota hljeb u platno i posla ga po Enesu bin

Maliku Allahovom Poslaniku a.s. koji se u to vrijeme nalazio u mesdžidu zajedno sa ostalim ljudima.

Kada se Enes pomoli Allahov Poslanik a.s. ga upita: 'Je li te poslao Ebu Talha?'

Enes r.a. mu odgovori: 'Da Allahov Poslanice'.

Poslanik a.s. tada naredi ljudima da ustanu i zatim krenu sa njima do Ebu Talhine kuće.

Kada ih Ebu Talha ugleda reče: 'O Ummu Sulejm! Došao je Allahov Poslanik a.s. sa ljudima, a mi nemamo dovoljno hrane za sve njih'.

Ona reče: 'Allah i Njegov Poslanik a.s. najbolje znaju'. Kada Poslanik a.s. dođe reče: 'O, Ummu Sulejm, donesi to što imaš kod sebe'.

Ona donese hljeb, a Poslanik a.s. joj naredi da ga izmrvi. Ona ga izmrvi u jednu posudu i stavi u njega masla.

Poslanik a.s. tada prouči ono što je Allah htio da prouči a zatim reče: 'Pustite deseterícu neka uđu'.

Deset ljudi uđe i počeše jesti sve dok se ne najedoše a zatim izađoše.

Poslanik a.s. zatim reče: 'Neka uđu slijedećih deset'.

Ponovo uđe deset ljudi, jedoše, a kad se zasitiše izađoše. Ponovo bi dozvoljeno deseterici da uđu i oni uđoše i najedoše se. Tako su se smjenjivali dok se svi ne najedoše, a bilo je sedamdeset ili osamdeset ljudi».

Zar ovo nije jedno od velikih čuda Allahovog Poslanika s.a.v.s. Jest, tako mi Gospodara moga to je, uistinu, velika mu'džiza. Svega malo hljeba bilo je dovoljno da se najede osamdeset ljudi i da odu potpuno siti. Ovo su bila čuda Muhammeda a.s. koja su dolazila jedno poslije drugog.

Obilje hrane

Mnogobrojne su mu'džize Muhammeda a.s. sa hranom i pićem i događale su se desecima puta na različitim mjestima i povodima. Ebu Hurejre r.a. nam prenosi jednu od takvih mu'džiza koja se dogodila na Tebuku. Svi znamo da je pohod na Tebuk bio u vrijeme oskudice i nestašice. Poslanik a.s. je izašao sa ostalim muslimanima dok su vladale velike vrućine. Išli su neravnim putem, između brda i stijena, a Poslanik a.s. nije imao dovoljno jahaćih životinja koje bi nosile njegove vojnike. I pored Osmanovih r.a. priloga i pomoći koju su dali ostali časni i dobri muslimani, hrane i drugih potreba za dugo putovanje bilo je veoma malo.

Ebu Hurejre pripovijeda: «Bili smo sa Poslanikom u jednom od njegovih pohoda u kojem nesta hrane i ljudi zapadoše u oskudicu. Imali su jedino deve koje su jahali, te zatražiše dozvolu od Allahovog Poslanika a.s. da zakolju neke od njih. On im dozvoli jer je znao da su veoma dugo gladovali. Tome se suprotstavi Omer r.a. jer je znao da će to samo otežati situaciju, svjestan da je put težak i da je njihovo odredište daleko od Medine. Ako zakolju deve veoma teško će se vratiti, možda čak i nikako. Životi muslimana će biti u opasnosti ukoliko ovo rastojanje prevale pješice nakon što su se borili protiv nevjernika na

Tebuku.

Omer r.a. dođe do Poslanika a.s. i reče mu: 'Allahov Poslaniče, zar da kolju deve koje jašu i koje ih nose do njihovog neprijatelja?' (O ovoj stvari se mora dobro razmisliti). Omer tada dođe sa rješenjem problema.

On reče: 'Poslaniče, naredi da se sakupi sva hrana koju imamo, a zatim zamoli Allaha da nam da u njoj bereket'.

Poslanik a.s. mu odgovori: 'Svakako, o Omere'.

On naredi da svi donesu ono hrane što imaju i kada to bi urađeno, Poslanik a.s. zamoli Allaha da im da u toj hrani bereket. Zatim naredi da se donesu posude koje napuniše hranom koje je sada bilo mnogo.

Allahov Poslanik a.s. reče: 'Svjedočim da nema drugog boga osim Allaha i svjedočim da sam ja Allahov rob i poslanik. Ko umre a bude čvrsto vjerovao u ove riječi ući će u Džennet'».

Ovo su bile mu'džize sa hranom koje su se događale jedna poslije druge našem Poslaniku a.s.

Ummu Ma'bedova ovca

Nakon što mu je Allah dž.š. dozvolio, Poslanik a.s. učini Hidžru iz Mekke u Medinu. Tada Poslanik a.s. reče Ebu Bekru, u njegovoj kući: «Allah mi je dozvolio da izađem i učinim Hidžru».

Ebu Bekr upita: «Hoćemo li izaći zajedno?»

Poslanik a.s. mu odgovori: «Da, izaći ćemo zajedno».

Poslanik a.s. sa Ebu Bekrom izađe na stražnja vrata kuće i njih dvojica stigoše do pećine Sevr. Ebu Bekr naredi svome sinu Abdullahu da prisluškuje šta ljudi govore o njima danju, a zatim da im noću dolazi sa vijestima. Ebu Bekr, također, naredi Amiru bin Fuhejri, koji je čuvao njegove ovce, da danju čuva ovce blizu njih, a da se noću tu odmara kako bi mogli piti ovčije mlijeko. Kada bi Abdullah ili njegova sestra Esma donijeli hranu, Amir bi sa svojim ovcama krenuo njihovim tragom i izbrisao ga kako niko ne bi krenuo njime i otkrio mjesto gdje se nalaze Poslanik a.s. i Ebu Bekr. Njih dvojica proboraviše tri dana u pećini Sevr dok su ih mnogobošci tražili svuda okolo. Kada prođoše tri dana i ljudi, izgubivši svaku nadu da će ih naći, prestaše sa traženjem, kod njih dođe Abdullah bin 'Urejkit, čovjek kojeg su unajmili da im bude vodič.

On dovede dvije jahalice, a Ebu Bekr dovede onu koja je bila bolja do Poslanika a.s., i reče mu: «Uzjaši Allahov Poslaniče«. Njih dvojica nastaviše mubarek put prema Medini. U putu prođoše pokraj šatora Ummi Ma'bed koja se zvala Atika bintu Halid iz plemena Huza'a. Poslanik a.s. i Ebu Bekr prođoše pokraj njezinog šatora, a ona je imala običaj da sjedi u šatoru i hrani i poji putnike. Poslanik a.s. zatraži od nje da im proda mesa i hurmi ali ne zatekoše ništa što bi mogla prodati. Poslanik a.s. i njegov drug su osjećali veliku glad i on s.a.v.s. razgleda oko šatora i ugleda u njegovoj blizini jednu ovcu, te upita: «Šta je sa

ovom ovcom majko Ma'bedova?»
Ona odgovori: «To je ovca koja je izostala iza stada uslijed iznemoglosti i bolesti».
Poslanik a.s. je ponovo upita: «Ima li mlijeka u njezinom vimenu?»
Ona mu odgovori: «Ona je mršava i slaba i u njoj nema ni kapi mlijeka».
Poslanik a.s. je upita: «Dozvoljavaš li mi da je pomuzem?»
Ona mu reče: «Draži si mi od oca i majke! Ako u njoj nađeš mlijeko slobodno je pomuzi».
Poslanik a.s. dozva ovcu, potra svojom mubarek rukom njezino vime, spomenu Allahovo ime, prouči dovu i vime ovce nabreknu od mlijeka. On zatim zatraži posudu iz koje će on i njegovi drugovi piti i napuni ih mlijekom. Svi se napiše, pa i Ummu Ma'bed i zasitiše se. Kada su se malo odmorili opet su pili. Zatim Poslanik a.s. ponovo napuni ovu posudu mlijekom i ostavi je kod Umi Ma'bed. Prije nego što je Poslanik a.s. napustio ovo mjesto, Ummu Ma'bed je primila islam.
Na ovaj način je slaba i mršava ovca postala čudom jer je napojila sve njih i još je mlijeka ostalo nakon što ju je Poslanika a.s. potrao rukom po vimenu i zamolio svoga Gospodara. Kada joj se vratio muž, goneći gladno stado, ugleda kod nje mlijeko i začuđeno upita: «Odakle ti ovo majko Ma'bedova? Ovce su gladne i mršave i u kući nema mlijeka».
Ona mu odgovori: «Ne, tako mi Allaha. Ali pored naše kuće je prošao blagoslovljen čovjek i izgledao je tako i tako».
Čovjek joj reče: «Opiši mi ga, o Ummi Ma'bed».
Ona mu ga opisa veoma precizno i slikovito.
Ebu Ma'bed reče: «Tako mi Allaha, to je čovjek koji se pojavio u plemenu Kurejš o kojem smo čuli vijesti iz Mekke».[61]
Ovo su bile mu'džize Allahovog Poslanika a.s. sa hranom i pićem.
Sidretu-l-Munteha
«Uzvišeni kaže: 'Zatim se približio, pa nadnio - blizu koliko dva luka ili bliže - i objavio robu Njegovu ono što je objavio, srce nije poreklo ono što je vidio, pa zašto se prepirete s njim o onom što je vidio? On ga je i drugi put vidio, kod Sidretu-l-Muntehaa kod kojeg je džennetsko prebivalište, kad je Sidru pokrivalo ono što je pokrivalo - pogled mu nije skrenuo, nije prekoračio, vidio je najveličanstvenija znamenja svoga Gospodara«. (En-Nedžm, 8-18.)

Sidra

Sidra je veličanstveno i ogromno drvo koje se ne nalazi na Zemlji nego iznad sedmog neba. Veće je od bilo kojeg drveta koje si vidio na dunjaluku milione puta. To je stablo kod kojeg staje sve što se uzdiže sa Zemlje, ljudska djela i duše onih koji su umrli, a zatim se sa tog mjesta prima ili vraća. Kod njega se zaustavlja i sve što se spušta sa visina i od

Sidre se preuzima dalje. Nakon što smo saznali šta je to Sidra i šta je sve Poslanik a.s. vidio na svom putovanju na sedmo nebo (Isra), Džibril a.s. se sa njim uzdigao iznad sedmog neba i došao sa njim do veličanstvenog čuda, Sidretu-l- Muntehaa. Prije nego je stigao do njega Poslanik a.s. je vidio lijepu i čistu rijeku pokraj koje su bili razapeti šatori ukrašeni biserima i draguljima, a iznad njih su letjele lijepe zelene ptice predivnog izgleda.

Poslanik a.s reče: «O Džibrile, ove ptice su zaista predivne».

Džibril a.s. mu odgovori: «O Muhammede, onaj koji će jesti ove ptice je još divniji od njih».

Džibril a.s. ga još upita: «Muhammede, znaš li koja je ovo rijeka?»

Poslanik a.s. odgovori: «Ne».

Džibril a.s. mu reče: «Ovo je rijeka Kevser koju ti je Allah podario».

Poslanik a.s. zatim ugleda drugu rijeku koja se zvala Rahmet (Milost), te se okupa u njoj i Allah dž.š. mu oprosti i prijašnje i potonje grijehe. Zatim bi uzdignut u Džennet i tu ugleda mnogo rijeka od lijepe i čiste vode, rijeke od mlijeka čiji se okus ne mijenja i rijeke od procijeđenog meda.

Poslanik a.s. reče: «Allah je pripremio Svojim dobrim robovima ono što oko nije vidjelo, niti je uho čulo i što nijedan čovjek ne može zamisliti«.

Poslanik a.s. izađe iz Dženneta i susrete meleka koji ga poselami kao što su ga i ostali meleki selamili samo što je ovaj bio smrknut i nije mu se osmjehnuo kao ostali meleki.

On, s.a.v.s. se začudi i upita: «Džibrile, ko je ovaj melek koji mi je rekao kao i ostali meleki, ali mi se nije osmjehnuo i nisam na njegovom licu vidio tragove radosti kao kod ostalih«.

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo je Malik, melek koji se brine o džehennemskoj vatri... Da se osmjehnuo ikome prije tebe ili da će se osmjehnuti ikome poslije tebe, osmjehnuo bi se i tebi, ali on se nikada ne smije».

Poslanik a.s. reče: «Hoćeš li mu narediti da mi pokaže vatru?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Svakako».

On dozva Malika i reče mu: «Pokaži Muhammedu vatru».

Malik podiže pokrivač koji je pokrivao vatru, ona buknu i plamen joj se diže u visinu, tako da Poslanik a.s. pomisli da će ona obuhvatiti sve do čega mu pogled dopire... Ona je rezultat Allahove srdžbe i kazne... Kada bi kamen ili gvožđe bili bačeni u nju, izgorjeli bi.

Poslanik a.s. reče: «Džibrile, naredi mu da je vrati na njezino mjesto».

Džibril a.s. naredi Maliku da to učini.

Malik reče vatri: «Povuci se i smanji se».

Vatra se vrati na mjesto odakle je izašla i pokrivač bi ponovo stavljen

na nju.

Malik je poglavar meleka koji su zaduženi za vatru i kažnjavanje na Sudnjem danu. Njegovo ime je spomenuto u Kur'anu u riječima Uzvišenog: «Oni će dozivati: ’O Malik! Neka Gospodar tvoj učini da umremo!' - a On će reći: 'Vi ćete tu vječno ostati!» (Ez-Zuhruf, 77.)

Poslanik a.s. osjeti neki ugodan miris, te upita Džibrila a.s.: «Kakav je ovo miris?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo je miris sobarice faraonove kćerke i njezine djece. Dok je bila na dunjaluku iz ruke joj je ispao češalj kojim je češljala kosu faraonove kćerke. Ona se sagela, dohvatila češalj i rekla: 'U ime Allaha'. Faraonova kćerka je upita: 'Ko je Allah? Je li to moj otac Faraon?' Sobarica odgovori: 'Ne... To je moj i tvoj Gospodar i Gospodar tvoga oca'. Faraonova kćerka je upita: 'Zar imaš nekog drugog gospodara mimo mog oca?' Sobarica reče: 'Da. Moj, tvoj i Gospodar tvoga oca je Allah đž.š.' Kada je to čuo Faraon, zovnu je i upita: 'Zar imaš Gospodara mimo mene?' Ona mu odgovori: 'Da. Moj i tvoj Gospodar je Allah dž.š.'. Kada je to čuo Faraon se naljuti i naredi da se zapali ogromna vatra i u nju pobaca njezinu djecu osim najmanjeg koje je bilo dojenče. Zatim joj naredi da se sama baci u vatru. Ona je malo oklijevala radi svog djeteta koje je još bilo dojenče, ali joj ono reče: 'Majko, baci se u vatru i nemoj oklijevati, jer si ti na Istini[1]. (Uđi u vatru i ne boj se). Sobarica se baci u vatru i izgori. Ovaj miris što si osjetio je njezin miris na Ahiretu».

Poslanik a.s. stiže do Sidretu-l-Muntehaa i veoma se iznenadi, jer tu vidje Džibrila a.s. u liku u kojem je stvoren. Također, vidje Sidru ispunjenu svjetlom Uzvišenog Stvoritelja, Allaha dž.š. koje je svojom ljepotom i čudnova- tošću opijalo razum.

On je od Džibrila a.s. čuo nešto što ga iznenadi jer mu reče: «Muhammede, na ovom mjestu drug napušta druga, prijatelj prijatelja i voljeni voljenoga. Ovdje prestaje moje uspinjanje. Kada bi se pomjerio još koliko za širinu dlake bio bi na mjestu spaljen. Kreni ti do svog Voljenog i svoga Prijatelja. Svakome od nas je mjesto određeno».

Poslanik a.s. se poče uzdizati, okružen svjetlošću Uzvišenog Allaha sve dok mu se nije približio veoma blizu,
kao što kaže Allah dž.š. u Kur'anu: «Zatim se približio, pa nadnio - Blizu koliko dva luka ili bliže».

Kada se Poslanik a.s. toliko približio Allahu i započeo razgovor sa njim, Allah mu reče: «Zamoli...»

Muhammed a.s. reče: «Allahu, Ti si Ibrahima uzeo Sebi za prijatelja i razgovarao si sa Musaom. Podario si Davudu veliku vlast, potčinio si mu gvožđe i brda i podario si Sulejmanu ogromno kraljevstvo i potčinio mu džinne, ljude i šejtane. Potčinio si mu vjetrove i podario si mu vlast kakvu neće imati niko poslije njega. Podučio si Isa a.s. Tevratu i Indžilu i učinio

si Svojom voljom da liječi slijepca i gubavca i da oživljava mrtve.
Zaštitio si njega i njegovu majku od prokletog šejtana i nikako im nije mogao prići».
Allah dž.š. mu odgovori: «I tebe sam uzeo kao prijatelja i poslao sam te svim ljudima da obrađuješ i opomeneš. Rasprostranio sam tvoje grudi i breme tvoje s tebe skinuo koje je tvoja pleća tištilo... Učinio sam tvoj ummet najboljim ummetom koji se pojavio među ljudima i podario sam ti sedam ajeta koji se stalno ponavljaju. (Sedam ajeta koji se stalno ponavljaju je sura El-Fatiha). Podario sam ti rijeku Kevser i sedam stvari: islam, Hidžru, džihad, namaz, udjeljivanje milostinje, post mjeseca Ramazana, naređivanje dobra i odvraćanje od zla, učinio sam te osvajačem i pečatom svih vjerovjesnika».
Poslanik a.s. bi govorio: «Moj Gospodar me odlikovao sa šest stvari: Podario mi je sposobnost da lijepo započnem i završim govor i jezgrovitost u govoru. Poslao me je svim ljudima da donesem radosnu vijest i da opomenem i ubacio je u srca mojih neprijatelja strah od mene na mjesec dana udaljenosti. Dozvolio mi je ratni plijen, a nije bio dozvoljen nikome prije mene i sva zemlja mi je učinjena čistom i mjestom gdje mogu obavljati molitvu».
Prilikom ovog veličanstvenog uspinjanja na nebo i posjete Sidretu-l-Muntehau, Allah dž.š. je propisao Muhammedu a.s. i njegovom ummetu pedeset namaza u jednom danu i noći... Kada Allah objavi svome robu ono što objavi, on se vrati i srete Musaa a.s. na šestom nebu i on ga upita: «Šta ti je naredio tvoj Gospodar, o Muhammede?»
Poslanik a.s. mu odgovori: «Naredio mi je da obavljam pedeset namaza u jednom danu i noći».
Musa a.s. reče: «Vrati se svome Gospodaru i moli Ga da ti olakša jer je i sinovima Israilovim to bilo teško».
Poslanik a.s. se vrati svome Gospodaru i zamoli Ga da olakša njegovom ummetu i Allah mu smanji deset namaza. (Smanji sa pedeset na četrdeset namaza).
Poslanik a.s. se vrati kod Musaa a.s. i on ga upita: «Koliko ti je sada naređeno?»
Poslanik a.s. mu odgovori: «Četrdeset namaza».
Musa a.s. mu reče: «Vrati se svome Gospodaru da olakša tvom ummetu jer je i sinovima Israilovim to bilo teško i zamorno».
Poslanik a.s. se vrati kod Gospodara i zamoli Ga da olakša njegovom ummetu i On mu smanji za deset namaza. Zatim se Poslanik a.s. vrati kod Musaa a.s. i tako se Poslanik a.s. vraćao kod Gospodara sve dok broj namaza nije bio pet.
Musa a.s. mu reče: «Vrati se svome Gospodaru i moli Ga da olakša tvom ummetu jer je sinovima Israilovim i to bilo teško».
Poslanik a.s. mu odgovori: «Vraćao sam se kod Gospodara sve dok

se nisam zastidio i više se ne mogu vraćati».

Poslanik a.s. se vraćao kod Gospodara pa mu je smanjio na trideset, dvadeset i deset namaza u jednom danu i noći. Kada se smanji na pet namaza Poslanik a.s. je rekao: «Stid me je da se više vraćam kod svoga Gospodara».

Tada on raču glas koji mu reče: «Uslijed toga što si se zadovoljio da broj namaza bude pet, nagrada za njih će biti kao da si obavio pedeset namaza, jer se svako dobro djelo deseterostruko nagrađuje».

Ovo veoma zadovolji Muhammeda a.s.

Povratak u Mekku

Allahov Poslanik a.s. se vrati sa sedmog neba na zemaljsko nebo i pogleda ispod sebe, te ugleda plamen i dim i ču neke čudne glasove.

On, a.s., upita: «Ko su ovi o Džibrile?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo su šejtani koji zavode ljudska srca kako ne bi razmišljali o carstvima nebesa i Zemlje, a da nije toga vidjeli bi svakojaka čuda...»

Poslanik a.s. se tako spusti u Bejtu-l-Makdis i tu zateče vjerovjesnike koji su se bili okupili da klanjaju namaz. On im nazva selam, a oni mu uzvratiše. Sama činjenica da je Poslanik a.s. predvodio vjerovjesnike u namazu je dokaz počasti i odlikovanja nad ostalim vjerovjesnicima. Kada nastupi namasko vrijeme svi vjerovjesnici ustadoše da klanjaju. Tada dođe Džibril a.s. uze za ruku Allahovog poslanika a.s.i dade mu znak da ih predvodi u namazu. Većina učenjaka smatra da je to bio sabah-namaz. Nakon što je izašao iz Bejtu-l-Makdisa, Poslanik a.s. uzjaha Buraka i vrati se u Mekku, noću, dok su ljudi spavali. Kada sunce granu i obasja Mekku svojom svjetlošću, Poslanik a.s. obznani među ljudima ono što mu se dogodilo. Prvi koji ga
srete je bio Ebu Džehl koji se isticao među ljudima po tome što je mnogo ismijavao Allahovog Poslanika a.s. Kada dođe do njega on ga podrugljivo upita: «Vidim te veoma zamišljenog. Da ti se nije dogodilo nešto novo?»

Poslanik a.s. mu odgovori: «Da».

Ebu Džehl upita: «A šta to?»

Poslanik a.s. mu odgovori: «Sinoć sam putovao».

Ebu Džehl upita: «Gdje?»

Poslanik a.s. mu reče: «Do Bejtu-l-Makdisa (u Palestini)».

Ebu Džehl iznenađen ovim riječima začuđeno zinu i reče: «A zatim si se u istoj noći ponovo vratio u Mekku?»

Pun pouzdanja i siguran u sebe Poslanik a.s. mu odgovori: «Da».

Ebu Džehl je često ismijavao Poslanikom a.s. govoreći: «Ovaj tvrdi za sebe da mu dolazi objava sa neba...» On i njegove pristalice su ponavljali ove riječi i nakon određenog vremena su bili prestali sa tim.

Ali, kada je Ebu Džehl čuo da je Poslanik a.s. putovao noću iz Mekke u Bejtu-l-Makdis i da se u istoj noći vratio u Mekku, uz znanje da je njima trebao cijeli mjesec da odu do Kudsa i mjesec da se vrate u Mekku, on pokuša da iskoristi ovo čudo u koje nije vjerovao, jer je bio od onih koji javno omalovažavaju i loše postupaju prema Muhammedu a.s., kako bi se ljudi od njega udaljavali. On među ljudima proširi vijest da on, s.a.v.s. govori za sebe ono što zdrav ljudski razum ne može nikako prihvatiti. Ebu Džehl pomisli da će sada biti u stanju dokazati da je Muhammed a.s. lažac jer tvrdi ono što njegov razum ne može prihvatiti. On poželi da sakupi narod, jer je pretpostavljao da će Poslanik a.s. poreći ono što je do malo prije tvrdio. Bojeći se da se to i ne dogodi upita Poslanika a.s. «Kada bih ja sakupio tvoj narod bi li i njima ispričao ono što i meni?»

Ebu Džehl povika iz sveg glasa: «O skupino Ka'ba bin Luejja!»

Ljudi se okupiše oko njega, a on reče: «Ispričaj svome narodu ono što si ispričao i meni».

Poslanik a.s. reče: «Putovao sam ove noći».

Oni ga upitaše: «A gdje to?»

Poslanik a.s. im odgovori: «Do Bejtu-l-Makdisa».

Oni ga začuđeni upitaše: «A zatim si ponovo osvanuo među nama nakon tog putovanja?«

Poslanik a.s. odgovori: «Da».

Narod se zaprepasti, neki u čudu zapljeskaše, a neki staviše ruke na glavu. Oni se začudiše ovoj, po njima velikoj laži koju je izrekao Muhammed a.s. Oni ga utjeraše u laž, a jedan od njih, po imenu Mut'im bin Adij, reče: «Tako mi Allaha Muhammede, ono što si dosad govorio nekako se i moglo trpjeti, a danas si pretjerao i izrekao ono što nijedan razum ne može prihvatiti. Mi na devama putujemo do Bejtu-l-Makdisa mjesec i u povratku provedemo mjesec dana, a ti nam sada tvrdiš da si u jednoj noći prevalio sav taj put? Tako mi Lata i 'Uzata, ja ti ne vjerujem i nikada se to o čemu ti pričaš neće dogoditi«.

Podrugljivo neki rekoše: «Šta si sve vidio u Bejtu-l- Makdisu kada si tamo stigao?»

Poslanik a.s. odgovori: «Sreo sam neke vjerovjesnike, među njima: Ibrahima, Musaa i Isaa, predvodio sam ih u namazu i razgovarao s njima».

Nevjernici utjerivaše u laž Poslanika a.s. i počeše ga ismijavati.

Oni rekoše: «Kada bi i Ebu Bekr čuo riječi svoga druga Muhammeda ne bi mu povjerovao, odrekao bi ga se i prestao ga podržavati i pomagati. Ako se on, uistinu, okrene od njega i prestane ga pomagati, njegov primjer će slijediti i mnogi muslimani. Tada će Muhammed i njegov utjecaj oslabiti».

Jedan od njih ode i poče tragati za Ebu Bekrom. Kada ga nađe u jednoj skupini Kurejšija čovjek mu reče: «Ebu Bekre, jesi li čuo šta tvoj

drug tvrdi za sebe?»

Ebu Bekr ga upita: «Šta govori moj drug?»

Čovjek reče: «Tvrdi da je noću otputovao do Bejtu-l- Makdisa i da je zatim ponovo osvanuo među nama».

Ebu Bekr upita: «Je li to on, uistinu, rekao?»

Čovjek odgovori: «Da, tako mi Lata i Uzata on je to, uistinu, rekao».

Ebu Bekr reče: «Tako mi Allaha, ako je on to, uistinu, rekao onda se tako i dogodilo».

Iznenađen i zaprepašten čovjek upita: «Vjeruješ mu da je putovao u jednoj noći do Bejtu-l-Makdisa i da se prije svanuća vratio u Mekku?»

Ebu Bekr mu odgovori: «Da, ja mu vjerujem kada bi rekao i ono što je još čudnije od toga. Vjerujem da mu objava dolazi u jednom trenu dana ili noći. Zar da mu ne vjerujem u onom što je manje čudnije od toga?»

Ebu Bekr, čovjek i još neki ljudi koji su bili tu sa njima ustadoše i krenuše prema mjestu gdje je sjedio Poslanik a.s. i pripovijedao o svom putovanju. Kada su stigli začuše Mut'ima bin Adijja kako govori: «Muhammede, ako si zbilja putovao do Bejtu-l-Makdisa, boravio i klanjao u njemu, mora onda da si ga vidio i zapamtio njegove specifičnosti: njegova vrata, zidove i si. Opiši nam onda Bejtu-l- Makdis«. On još doda: «Svi mi znamo da ti prije ove noći nisi putovao do Bejtu-l-Makdisa, pa ako ga sada opišeš to će biti nepobitan dokaz da si ga sinoć posjetio!»

Poslanik a.s. se veoma zbuni i shvati kako nije obraćao pažnju na takve detalje. On prije ove noći nije bio u Bejtu-l-Makdisu, a i kada je sinoć putovao bio je zauzet razmišljanjem o blagodatima koje mu je Allah podario, o imanu i velikim čudesima koje je vidio. Nije ga mnogo zanimao izgled zidova, prozora, vrata i drugih sporednih stvari. Kako da obraća pažnju na okruženje kada je sa njime Burak, koji je Mu'džiza i veliko čudo. Sa njim je još bio i Džibril a.s., izaslanik Gospodara svjetova. Trenutak u kojem se tamo našao nije dozvoljavao razgledanje obližnjih građevina i sličnih pojava. Vidio je znakove svoga Gospodara koje mu je On omogućio da ih vidi i to je okupiralo svu njegovu pažnju. On se sa sedmog neba vratio na zemaljsko nebo, a sa njega se spustio u Bejtu-l-Makdis. Sva ova velika čuda koja je vidio spriječila su ga da se osvrće na bilo koju stvar mimo toga. Još teže od toga je bila činjenica da je Poslanik a.s. ušao u Bejtu-l-Makdis i izašao iz njega noću. On za trenutak zašutje, a Mut'im i njegove pristalice pomisliše da je on sada uhvaćen u zamku i da nije u stanju da im odgovori. Kada to vidješe, nevjernici su bili spremni da počnu sa izrugivanjem i utjerivanjem u laž Poslanika a.s. Ebu Bekr, koji je već mnogo puta boravio u Bejtu-l-Makdisu nije nimalo sumnjao u istinitost riječi Poslanika a.s. On je čvrsto vjerovao da je Poslanik a.s. uistinu te noći posjetio Bejtu-l-Makdis i tu nije bilo mjesta za polemiku. Kada Ebu Bekr primijeti da Poslanik a.s. još

ne odgovara i da su nevjernici počeli dizati glasove, ismijavajući se i utjerujući u laž Poslanika a.s., on mu se obrati riječima: «Allahov Poslaniče, opiši ga meni jer sam ja putovao i boravio u njemu mnogo puta». Ebu Bekr je želio da zaustavi njihovo ismijavanje sa Poslanikom a.s. i da dođe do nepobitnih odgovora koji će potvrditi njegovu iskrenost. Tada se dogodi čudo. Allah je želio da pomogne Svoga Poslanika a.s., te podiže Bejtu-l- Makdis i učini da ga Poslanik a.s. vidi. Pred njim je Bejtu-l- Makdis sada bio jasan i vidljiv.

On reče: «Vrata mu se nalaze na tom i tom mjestu».

Obradovan ovim riječima i tačnom Poslanikovom a.s. opisu Ebu Bekr povika: «Istinu si rekao Allahov Poslaniče. Svjedočim da si ti Allahov Poslanik».

Poslanik a.s. nastavi i reče: «Druga vrata mu se nalaze na tom i tom mjestu».

Pun oduševljenja i sreće Ebu Bekr povika: «Istinu si rekao Allahov Poslaniče. Svjedočim da si ti Allahov Poslanik«.

Ebu Bekr je ove riječi ponavljao poslije svakog Poslanikovog a.s. opisa. Tog dana, radi ovih riječi, Ebu Bekr je prozvan «Es-Siddik» (Istinoljubivi) neka je Allah zadovoljan njime.

Ebu Džehl i ostali nevjernici zanijemiše i shvatiše da nikada neće uspjeti poraziti Allahovog Poslanika a.s. Ali, i pored toga oni se vratiše svojoj stranputici i poricanju. Jedan od njih reče: «0 narode, zar vam nije rekao Velid ibn Mugire da je ono što smo danas čuli od Muhammeda samo očita čarolija (sihr)». Želeći da skrene tok razgovora u drugom pravcu, žurno povika: «Muhammede, mi imamo trgovačku karavanu koja je otputovala u zemlje Sama. Pa, ako si, uistinu, noćas putovao u Bejtu-l-Makdis, možeš li nas onda obavijestiti na kojem djelu puta se karavana nalazi? Opisao si nam Bejtu-l-Makdis, možda znaš i mjesto gdje se nalazi naša karavana i koliko je udaljena od Mekke?»

Poslanik a.s. ih obavijesti da je prošao pored te karavane, u toj i toj dolini, dok je išao prema Samu. Ljudi su se prepali
Burakovog izgleda i njegove ljepote, jer je on, dok se kretao ispuštao zastrašujući glas. Ljudi su se prepali, a njihove deve se razbježale na sve strane. Jedna deva je uspjela pobjeći i Poslanik a.s. ih je obavijestio o mjestu gdje se ona nalazila. Kada se karavana vratila u Mekku nevjernici su joj ispričali riječi Allahovog poslanika a.s. Ljudi iz karavane to potvrdiše i obavijestiše ih da im se to, uistinu, dogodilo.

Još jedan čovjek reče: «Mi imamo i drugu karavanu koja je krenula prema Samu. Obavjesti nas na kojem mjestu se ona nalazi».

Poslanik a.s. reče: «Prošao sam pored tih deva dok sam prolazio pored tog i tog mjesta. U karavani se nalazila deva na kojoj su bila dva biljega - jedan crn, a jedan bijel. Kada sam na Buraku proletio iznad njih deva je pobjegla, (deva se, kada je osjetila blizinu Buraka preplašila i

uznemirila), a zatim se strmoglavila niz stijenu i polomila se».

Kada su se vratili u Mekku ljudi su potvrdili istinitost Poslanikovih a.s. riječi.

I povrh toga nevjernici rekoše: «To je samo čarolija».

Jedan nevjernik ponovo upita: «Mi imamo još jednu karavanu pa nas obavijesti gdje se ona sada nalazi i kada treba da se vrati u Mekku».

Poslanik a.s. reče: «Ta karavana će vam se vratiti tog i tog dana, a predvodit će je smeđa deva na kojoj će biti prekri- vač od crvene vune i dva biljega».

Kada je došao određeni dan u kome je trebala da pristigne karavana, Kurejšije su izašle kako bi vidjeli hoće li se obistiniti riječi Poslanika a.s.

Dan je bio na izmaku i suncu je preostalo još samo malo pa da zađe, kad jedan nevjernik podrugljivo uzviknu: «Evo, dan je na izmaku, a karavane još nema, niti dolazi... Danas je propala Muhammedova čarolija«.

Čovjek gotovo da nije ni izustio posljednju riječ kad jedan od prisutnih muslimana povika: «Allah je Najveći... Pojavila se prethodnica karavane«.

Karavana pristiže, a na njenom čelu je bila smeđa deva na kojoj je bio prekrivač od crvene vune i dva biljega kao što ju je i opisao Poslanik a.s.

Ali, nakon svih ovih čuda nevjernici i pleme Kurejš ostadoše u svojoj zabludi, izrugivanju i poricanju. U našim umovima zauvijek će ostati mu'džize Allahovog Poslanika a.s. i nikada ih nećemo zaboraviti.

Čudesni Burak

«Uzvišeni kaže: 'Slavljen neka je onaj koji je svoga roba noću, iz Mesdžidu-l-Harama do Mesdžidu-l-Aksa premjestio, čiju smo okolinu blagoslovili, kako bi mu neka naša znamenja pokazali. Zaista On sve čuje i vidi». (El-Isra, 1.)

Poslanik a.s. je bio u početku svoga misionarstva i nije prošlo mnogo vremena, a njegov ga Gospodar pomože mu'džizama koje su kod mekanskih nevjernika izazvale nevjericu i čuđenje. Te mu'džize su imale jasan utjecaj i na one koji su vjerovali i na one koji su bili nevjernici. Mu'džiza o kojoj sada govorimo je Isra i Mi'radž. Jedno od čuda koje je Poslanik a.s. vidio na tom putovanju je i Burak. Prije nego započnemo priču o Buraku zapitajmo se o Isra i Mi'radžu.

Šta je Isra? A šta Mi'radž?

Isra je Poslanikovo a.s. putovanje iz Mekke do Bejtu-l- Makdisa a zatim povratak u Mekku u istoj toj noći. Inače, za ovako dugo putovanje ljudima je u to vrijeme trebalo šezdeset dana.

Mi'radž je Poslanikovo a.s. uzdizanje iz Bejtu-l-Makdisa do visokih nebesa a sa njih do Sidretu-l-Munteha'a gdje mu je Allah objavio ono što je objavio, a zatim se u istoj toj noći u kojoj se dogodio Isra spustio u

Bejtu-l-Makdis. O Isra i Mi'radžu se pripovijedaju čudesne priče i zadivljujući prizori. Dok je Poslanik a.s. jedne noći spavao u blizini Ka'be došao mu je Džibril a.s. sa prelijepom bijelom životinjom koja je bila veća od magarca, a manja od konja. Bio je to čudesni Burak. Burak je bio jahalica koju su jahali vjerov- jesnici i prije Allahovog Poslanika a.s. Kada Poslanik a.s. htjede da ga uzjaše, Burak se tržnu i pobježe.

Džibril a.s. uzviknu: «Smiri se, o Buraku, jer tako mi Allaha nikada te prije njega (Allahovog Poslanika) nije jahao neko plemenitiji i časniji».

Burak se zastidje, smiri svoju plahovitost i umiri se na svom mjestu. Poslanik a.s. uzjaha Buraka koji ga ponese nevjerovatnom brzinom i hitrošću. U tom putovanju nije bilo straha niti uznemiravanja. Poslanik a.s. se osjećao udobno i sigurno kao da se nalazi na mirnoj i predivnoj postelji. Spominje se da je brzina bila nevjerovatna i da je Burak za sobom ostavljao, prilikom svakog koraka, trag koji se vidio dokle je pogled mogao doprijeti. Visina kojom su se kretali uvijek je bila ista, niti su se uzdizali, niti spuštali. Kada bi naišli na kakvo uzvišenje Burakove prednje noge bi se smanjile, a zadnje bi se produžile. Ukoliko bi prelazili preko kakve strme doline, prednje noge bi se produžile, a zadnje smanjile! Ovako je izgledalo ovo neobično putovanje kome je teško naći slično. Džibril a.s. je letio na svojim krilima pokraj Buraka kao vjerni drug i pratilac Poslanikov a.s. Njihovo odredište je bilo Mesdžidu-l-Aksa čiju je okolinu Allah učinio blagoslovljenom.

Prizori na putu

Na ovom putovanju bilo je mnogo različitih prizora. Poslanik a.s. srete lijepu ženu koja je bila nagizdana svakojakim ukrasima.

Ona ga dozva: «Muhammede, sačekaj da te nešto upi- tam», ali se Poslanik a.s. i ne obazrije na nju.

On krenu dalje dokle je Allah htio da ode i Džibril a.s. ga upita: «Jesi li čuo šta na ovom svom putu?»

Poslanik a.s. mu odgovori: «Dok sam putovao naišao sam na ženu koja je otkrila ruke, a na njoj su bile svakojake vrste ukrasa koje je Allah stvorio. Ona mi reče: 'Muhammede, sačekaj da te nešto upitam', a ja joj nisam ni odgovorio, niti zastao kod nje».

Džibril a.s. mu objasni: «Bio je to dunjaluk (Ovaj svijet). Da si joj se odazvao ili zastao kod nje, tvoj bi ummet dao prednost dunjaluku nad Ahiretom (Onim svijetom). A onaj koji te dozivao pored puta je bio Iblis».

Džibril a.s. tada donese dvije posude. U jednoj se nalazilo vino, a u drugoj mlijeko. On mu reče: «Izaberi koju posudu želiš».

Poslanik a.s. izabra posudu sa mlijekom i ispi je, a odbi da uzme vino. U to vrijeme vino još nije bilo zabranjeno u islamu.

Kada Poslanik a.s. izabra mlijeko Džibril a.s. mu reče: «Upućen si na ono što je prirodno i ispravno. Da si popio vino zalutao bi, a i tvoj ummet

bi pao u zabludu«.

Allahov Poslanik a.s. reče: «Allah je Najveći, Allah je Najveći». Džibril a.s. je ovim želio ukazati na to da je vino prvobitno bilo sok, ugodan, čist i koristan za tijelo, a zatim se taj sok pretvorio iz ovog ugodnog i korisnog stanja u svojoj boji, okusu i mirisu u vino koje uništava ljudski razum, razara tijelo, slabi volju i kvari zdravlje, a najgore od svega toga je to što ubacuje neprijateljstvo i mržnju među ljude. Da je Poslanik a.s. popio vino, bio bi to znak da je prihvatio kao dobru stvar ono što je štetno i odvratno, a odbacio ono što je dobro i korisno. Pretpostavio bi odvratnu ugodnoj stvari, a to odbacuje položaj Poslanika a.s., cilj njegovog misionarstva i plemenita ćud. On ne teži onome što je odvratno, nego poziva onome što je ugodno i čisto. Radi toga je Poslanik a.s. i ostao čvrst na osnovama onoga što je dobro i korisno... Mlijeko koje je izabrao Poslanik a.s. je ugodno piće čija se boja ne mijenja i ne postaje odvratno piće koje uništava razum kao vino. Mlijeko je korisno za zdravlje i tijelo i Poslanik a.s. je, kada ga je popio, dao prednost onome što je dobro nad onim što je štetno. Ovo je Allahov zakon na kojem je On stvorio stvorenja. To su zakoni koji će važiti dok postoje ljudi jer se u njima krije korist za sve njih.

Uslijed toga mu je Džibril a.s. rekao: «Upućen si na ono što je prirodno i ispravno».

Ono što je Poslanik a.s. tada uradio kada je izabrao i popio mlijeko je njegov pravac, lahko shvatljiv za ljude, i koji odgovara Allahovom zakonu u stvaranju Njegovih robova koji danas žive na temeljima onoga što su naslijedili od prijašnjih generacija. Poslanik a.s. se spusti u Bejtu-l-Makdis, priveza Buraka za halku na vratima Mesdžida i klanja sa ostalim vjerovjesnicima, predvodeći ih u namazu.

PRIZORI SA MI'RADŽA Prvi prizor

Poslaniku a.s. bijahu pripremljene prelijepe stepenice kojima slične nije vidjelo nijedno stvorenje. On i Džibril a.s. se uzdigoše uz ove stepenice dok ne stigoše do prvog zemaljskog neba. Džibril a.s. zatraži od meleka ovog neba da im otvore nebeska vrata. Glasnik povika: «Ko si ti!?»

On odgovori: «Ja sam, Džibril».

Glasnik ponovo upita: «A ko je to sa tobom?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Sa mnom je Muhammed».

Melek upita: «Zar je već poslan?»

Džibril a.s. odgovori: «Da».

Vrata prvog, zemaljskog neba se otvoriše. Poslanik a.s. pogleda i vidje savršeno stvorenog muškarca. S njegove desne i lijeve strane su bile duše njegovih potomaka.

Kada pogleda prema onima koji su sa njegove desne strane

osmjehne se i kaže: «Dobre duše, uvedite ih u 'Ilijjun».

Vrata bijahu otvorena i otuda zapahnu ugodan miris, a te duše bijahu uvedene na to mjesto.

Kada pogleda na lijevu stranu ražalosti se, pogne glavu i kaže: «Loše duše, uvedite ih u Sidždžin».

Vrata se otvoriše, a otuda zapahnu smrad, a oni bijahu - uvedeni u to mjesto.

Poslanik a.s. upita: «Ko je ovaj savršeno stvoreni čovjek? Ko su ove skupine duša i kakva su ovo dvoja vrata?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Savršeno stvoreni muškarac je tvoj otac Adern, ove skupine duša sa njegove lijeve i desne strane su duše njegovih potomaka. Oni sa njegove
desne strane su stanovnici Dženneta, a oni sa lijeve strane su stanovnici vatre. Kada pogleda u džennetlije nasmije se a kada pogleda u džehennemlije ražalosti se i smrkne. Što se tiče vrata, ona koja su sa desne strane su vrata Dženneta, a vrata sa lijeve strane su vrata Džehennema».

Adem a.s. izrazi dobrodošlicu Muhammedu a.s. i reče mu: «Dobrodošao dobri sin i dobri Vjerovjesnik».

Poslanik a.s. uzvrati još ljepšim pozdravom i krenu prema slijedećem prizoru na Mi'radžu. Svaki od njih je lekcija svim ljudima iz veličanstvene poslaničke misije i uzvišene moći.

Drugi prizor

Poslanik a.s. pogleda i vidje mnogo trpeza na kojima se nalazila gomila ukusnog, pečenog mesa, ali kome se niko nije primicao. Na drugim trpezama je vidio loše meso, ružnog mirisa, a oko njega se nakupilo mnogo svijeta koji se nadmetao ko će više pojesti, ostavljajući ono što je dobro.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo su ljudi iz tvog ummeta koji su ostavljali lijepi halal (dozvoljeno) i nisu ga jeli, a jeli su ono što je pokvareno, haram (zabranjeno)».

Treći prizor

Poslanik a.s. krenu dalje i ugleda ljude čija su usta bila poput devinih gubica. Kod njih bi dolazili drugi koji bi im otvarali usta i ubacivali u njih komade pokvarenog mesa. Onda bi se oni utjecali Allahu od toga jer je to meso u njihovim želucima postajalo vatra. Niko im ne bi pružao pomoć sve dok im to ne bi izašlo na donji dio tijela.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo su oni koji su nasilno i nepravedno jeli imetak siročadi. Oni svoje stomake pune vatrom i u vatri će gorjeti».

Poslanik a.s. krenu prema slijedećem prizoru.

Četvrti prizor

Poslanik a.s. ugleda put koji je vodio u vatru i kojim je prolazila faraonova porodica i ujutro i navečer pržila se u vatri. Na tom putu bi nailazili na narod čiji su stomaci bili veliki poput kuća.

Kad god bi ustali ponovo bi padali i govorili: «Allahu, odgodi Sudnji dan! Allahu, učini da Sudnji dan nikako ne nastupi». Njih bi nogama gazila faraonova porodica.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi?»

Džibril a.s. odgovori: «To su oni iz tvog ummeta koji su poslovali sa kamatom: 'Neće ustati na Sudnjem danu osim kao oni koje je šejtan svojim dodirom izbezumio'». (El-Bekare, 275.)

Peti prizor

Poslanik a.s. krenu dalje i ugleda narod kako siječe komade mesa sa svojih bokova, a zatim svakom od njih biva naređeno: «Jedi to meso kao što si jeo meso svog umrlog brata».

On, s.a.v.s., upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo su oni iz tvog ummeta koji su ogovarali ljude. Onaj što to radi kao da jede meso svog umrlog brata».

Šesti prizor

On nastavi put i srete ljude kojima su glave razbijane ogromnim stijenama. Kad god bi bile razmrskane, glave bi se vraćale u svoje prvobitno stanje i uvjek bi iznova bile udarane.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo su oni iz tvog ummeta kojima je bilo teško da se podignu kako bi klanjali propisane (farz) namaze».

Sedmi prizor

Poslanik a.s. prođe pored ljudi koji su pokrivali svoja stidna mjesta dronjcima i pritom rikali poput deva. Jeli su trnje, plodove drveta Zekkum, džehennemske obroke i kamenje.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «To su oni koji nisu ispunjavali svoje obaveze po pitanju davanja zekata. Allah dž.š. im s ovim nikakvu nepravdu nije nanio jer Allah ne čini nepravdu Svojim robovima».

Osmi prizor

Poslanik a.s. sada naiđe na čovjeka koji je sakupio ogroman tovar koji ne može nositi, ali uprkos tome, on još dodaje na svoj teški tovar.

Poslanik a.s. upita: «Ko je ovaj čovjek?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo je čovjek iz tvog ummeta kome su ljudi povjerili svoje poslove ali on nije u stanju da ih istinski ispuni. Ali i povrh toga on se prihvaća još novih dužnosti i obaveza, a islam poziva tome da se izbjegavaju obaveze koje se ne mogu dostojno ispuniti».

Deveti prizor

Kada bi samo istinski razmislili o prizoru kojeg je Poslanik a.s. sada vidio sigurno bi nas ispunio strah. Taj prizor nam ukazuje na značaj čovjekovog jezika u vjernikovom životu. Poslanik a.s. prođe pored ljudi kojima su željeznim makazama odsjecani jezici, a zatim bi se ponovo vraćali u svoje prijašnje stanje i bivali potpuno isti. Ovo je nagrada onima koji su govorili loše stvari i proturali ih među ljude.
Kada ih Poslanik a.s. vidje upita: «Džibrile ko su ovi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «To su govornici (hatibi) koji su svojim govorima sijali smutnju među ljudima«.

Deseti prizor

Ovaj prizor će nas odmoriti i donijeti nam smirenost i spokoj. Poslanik a.s. prođe pored ljudi koji su žnjeli usjeve. Kad god bi požnjeli, usjevi bi se istog trena vraćali u stanje u kojem su bili prije žetve. Mnogo žetve i plodova ukazuje na veliku nagradu koju će im Allah, neka je slavljen, podariti i koja nikada neće prestati.

Kada ih Poslanik a.s. vidje u ovakvom stanju upita: «Džibrile, ko su ovi?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo su mudžahidi, borci na Allahovom putu. Za svako dobro djelo bit će nagrađeni sedam stotina puta više. Radi toga Allah dž.š. poredi činjenje dobrih djela u ajetu sa: 'Zrnom iz kojeg nikne sedam klasova u svakom klasu stotinu zrna, a Allah povećava nagradu kome On hoće...» (El-Bekare, 261.)

Jedanaesti prizor

Ovaj prizor nam odslikava ljepote Dženneta kojeg je Allah dž.š. obećao bogobojaznim i dobrim robovima. Poslanik a.s. dođe u jednu prostranu dolinu iz koje ga zapahnu svjež i ugodan vjetar i miris miska koji je bolji od svih mirisa na Zemlji.

Također, iz tog pravca on začu neki glas te upita: «Džibrile, kakav je ovo hladni i ugodni vjetar? Kakav je ovo miris? I kakav je ovo glas?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo je glas Dženneta koji kaže: 'Gospodaru, podari mi ono što si mi obećao! Mnogobrojne su moje odaje, kadifa, svila, diba, biseri, merdžani, srebro i zlato, posuđe, tanjiri, ibrici i pehari, med, voda, vino i mlijeko. Zato mi podari ono što si mi obećao«.

Uzvišeni Allah reče: «Tebi pripada svaki musliman i muslimanka,

vjernik i vjernica i svaki onaj ko bude vjerovao u Mene i Moje poslanike, bude činio dobra djela i ne bude mi ništa kao druga pripisivao... i druga božanstva mimo Mene prihvatao, koji se bude samo Mene bojao biće siguran. Ko Me zamoli Ja ću mu se odazvati, ko Mi zajam dadne Ja ću ga mnogostruko nagraditi i ko se u Mene pouzda Ja ću mu dovoljan biti. Zaista sam Ja Allah, nema boga osim Mene. Ja svoja obećanja sigurno ispunjavam i vjernici će uspjeti. Neka je uzvišen Allah, Najljepši Stvoritelj».

Džennet reče: «Zadovoljan sam Gospodaru!»

Dvanaesti prizor

Ovo je prizor iz Džehennema, da nas Allah sačuva od njegovog zla i zaštiti od njegovog plamena, žestine i ognja. Poslanik a.s. dođe u prostranu dolinu, začu ružan glas i osjeti užasan smrad.

On s.a.v.s. upita: «Džibrile, kakav je ovo smrad? I kakav je ovo glas?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo je glas Džehennema koji kaže: 'Gospodaru, podari mi ono što si mi obećao, jer mnogobrojni su moji lanci i okovi, ognjevi i ključala voda, trnje, gnoj (koji piju džehennemlije) i patnja. Duboke su moje jame i moja žest se povećala, zato mi podari ono što si mi obećao».

Allah dž.š. mu odgovori: «Tebi pripada svaki mnogobožac i mnogoboškinja, nevjernik i nevjernica, svaki pagan i paganica i svaki nasilnik koji ne vjeruje u Sudnji dan».

Džehennem odgovori: «Zadovoljan sam Gospodaru...«

Molimo Allaha dž.š. da nas sačuva njegovog zla, omrzne nam činjenje loših djela, a omili nam pokornost kako bi bili stanovnici Dženneta, daleko od vatre i njezinih strahota. Ovo su prizori koje je Poslanik a.s. vidio na prvom (zemaljskom nebu)... Pretpostavljaš li šta se dogodilo na drugom nebu?! O tome ćemo saznati na slijedećim stranicama...

Sa drugog do sedmog neba

Džibril a.s. se u društvu Allahovog Poslanika a.s. uzdiže do drugog neba i zatraži dozvolu da mu se otvore nebeska vrata kao što je to uradio i na prvom nebu.

Vratar drugog neba ga upita: «Ko je čovjek u tvom društvu?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Muhammed, Allahov Poslanik«.

Meleki upitaše: «Zar je već poslan?»

Džibril a.s. odgovori: «Jeste».

Meleki rekoše: «Neka Allah poživi našeg brata i zastupnika. Divan li je to brat i zastupnik i divan li nas je gost posjetio«.

Poslanik a.s. vidje dva mladića, te upita Džibrila a.s.: «Ko su ova dva

mladića?«

Džibril a.s. odgovori: «Ovo su: Isa sin Merjemin i Jahja sin Zekerijjaov i njih dvojica su tetići«.

Kada ugledaše Poslanika a.s. njih dvojica rekoše: «Dobro došao dobri vjerovjesnik i dobri brat«.

Poslanik a.s. im odvrati na pozdrav, a zatim se Džibril a.s. uzdiže sa njim na treće nebo i zatraži dozvolu da se otvore nebeska vrata.

Meleki upitaše: «Ko je ovo?«

Džibril a.s. odgovori: «Ja sam, Džibril«.

Upitaše: «A ko je to sa tobom?«

On odgovori: «Muhammed, Allahov poslanik«.

Meleki upitaše: «Zar je već poslan?«

Džibril a.s. odgovori: «Da».

Meleki rekoše: «Neka Allah poživi našeg brata i zastupnika, divan li je to brat i zastupnik i divan li nas je gost posjetio«.

Poslanik a.s. uđe i ugleda čovjeka koji je odlikovan nad ostalim ljudima izvanrednom ljepotom i skladnošću. On s.a.v.s. upita: «Džibrile, ko je ovaj čovjek koji je odlikovan izvanrednom ljepotom?«

Džibril a.s. odgovori: «To je tvoj brat, Jusuf a.s.«.

Poslanik a.s. ga poselami, a Jusuf a.s. mu, kada ga vidje, reče: «Dobrodošao, dobri brat i dobri vjerovjesnik«.

Džibril a.s. se zatim uzdiže na četvrto nebo i zatraži dozvolu da uđu, te im se dozvoli i Poslanik a.s. bi pozdravljen kao i u prethodnim slučajevima. On ugleda čovje
ka na kojem su se mogli prepoznati znakovi smirenosti i dostojanstva i visokog stepena.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko je ovaj čovjek?»

Džibril a.s. odgovori: «Ovo je Idris, Allahov vjerovjesnik a.s. Allah ga je na visoko mjesto uzdigao».

Kad ga vidje Idris a.s. reče: «Dobro došao dobri vjerovjesnik i dobri brat», a Poslanik a.s. mu uzvrati na dobrodošlicu.

Vjerovjesnik a.s. se zatim uzdiže na peto nebo, zatraži dozvolu da uđu i bi mu dozvoljeno. Ponovo ga dočekaše izrazi dobrodođlice na koje je bio navikao na prijašnjim nebesima. Vjerovjesnik a.s. uđe i zateče čovjeka koji je sjedio okružen svijetom i pripovijedao mu o Allahu, ono što je Allah htio da im pripovijeda.

Poslanik a.s. upita: «Ko je ovo?»

Džibril a.s. mu odgovori: «Ovo je miljenik svoga naroda, Harun sin 'Imrana, a ovi oko njega su sinovi Israilovi».

Kada Harun a.s. ugleda Muhammeda a.s. reče: «Dobro došao dobri vjerovjesnik i dobri brat», i Poslanik a.s. mu uzvrati na dobrodošlicu.

Džibril a.s. se zatim uzdiže na šesto nebo, zatraži dozvolu da uđu i bi im dozvoljeno uz dobrodošlicu s kojom ih dočekaše. Kada Poslanik a.s.

uđe ugleda jednog čovjeka kako sjedi i kad prođe pored njega čovjek zaplaka.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko je ovo?»

Džibril a.s. mu odgovori: «To je Musa sin 'Imrana».

Poslanik a.s. ponovo upita: «Zbog čega plače?»

Džibril a.s. mu odgovori: «On kaže: 'Sinovi Israilovi smatraju da sam ja najčasniji potomak Adema a.s. kod Allaha dž.š., a ovo je čovjek, potomak Adema koji me je
nadmašio u položaju. Da je on sam ne bih tome pridavao toliku pažnju, ali svaki vjerovjesnik ima svoje sljedbenike«.

Džibril a.s. se zatim uzdiže na sedmo nebo, zatraži dozvolu da uđu i bi im dozvoljeno. Poslanik a.s. uđe i ugleda Bejtu-l-Ma'mur, a to je kuća na sedmom nebu koja se nalazi tačno iznad Časne Ka'be na ovoj našoj Zemlji. U nju uđe svakog dana, radi namaza, sedamdeset hiljada meleka u koju se više neće vratiti sve do Sudnjeg dana. Poslanik a.s. još ugleda čovjeka u najljepšem liku kako sjedi naslonjen leđima na nebesku Ka'bu.

On s.a.v.s. upita: «Džibrile, ko je ovaj čovjek?»

Džibril a.s. odgovori: «To je tvoj otac Ibrahim a.s., prijatelj Milostivog«.

Poslanik a.s. mu nazva selam, a Ibrahim a.s. mu uzvrati. On ugleda narod koji je sjedeći okružio Ibrahima a.s., a lica su im bila bijela poput neispisanih listova papira... Ugleda i druge, čija boja je bila umrljana nekom drugom bojom. Oni uđoše u rijeku, okupaše se u njoj i ta mrlja bi donekle uklonjena. Zatim uđoše i u drugu rijeku, a mrlja se još smanji. Uđoše i u treću rijeku, okupaše se u njoj i mrlje potpuno nestade tako da su sada imali istu boju kao i njihova braća. Oni izađoše iz rijeke i sjedoše kod njih.

Poslanik a.s. upita: «Džibrile, ko su ovi ljudi bijelih lica? Ko su ovi čija boja je malo umrljana? I kakve su ovo rijeke u kojim su se okupali i iz njih izašli očišćeni?«

Džibril a.s. mu odgovori: «Što se tiče ljudi čija su lica bijela to su oni koji svoje vjerovanje nisu pomiješali sa mnogoboštvom. (Iskreno su obožavali Allaha dž.š.). U svojim srcima nisu imali ni trun sumnje, niti su naginjali prema griješenju. Naprotiv, bili su čistog i čvrstog imana. Što se tiče onih čija su lica imala pomiješane boje, to su oni
koji su činili i dobra i loša djela. Nakon toga su došli teobe i Allah im je oprostio. Što se tiče rijeka to su: rijeka Milosti, rijeka Blagodati i treća, Šerabun Tahur, je 'Čisto piće'.

Ovo su mu'džize Isra i Mi'radža, čuda koja je Poslanik a.s. vidio na svom veličanstvenom putovanju i doživljaji koje je doživio prilikom uzdizanja na nebo. Čudo je i njegov izlazak noću iz Mekke i dolazak u Bejtu-l-Makdis u nekoliko brzih trenutaka. Burak je bio sredstvo koje je Allah dž.š. potčinio uz ostala sredstva koja je On htio. Njegova boja je čudo. On pomjera nogu brzinom pogleda i u dužini dokle oko može

doprijeti. Od topota njegovih nogu se prepala deva i pobjegla u pustinju. Ali, i povrh toga on nije bio jedino čudo, nego sve što je Poslanik a.s. vidio od prizora, jedan poslije drugog, savjet je i uputa za vjernike.

IZVORI I LITERATURA:

- Abkarijjetu-l-Mesih od Akkada
- Araisu-l-Medžalis od Sa'lebija
- Djela iz životopisa Muhammeda a.s.
- El-Bidaje ve-n-Nihaje od ibn Kesira
- El-Kurtubi Tefsir sura Mu'minun, En-Nedžm, El-Hadid, Et-Tahrim, Kaf, Nuh, Hud, El-Enbija, Jusuf
- El-Mu’džemu-l-Mufehres Lielfaz-l-Kur'an-l-Kerim od Muhammeda Fuada Abdu-l-Bakija
- El-Mustefadu min Kasasil Kur'an
- El-Mustefadu min Kasasi-l-Enbija
- El-Mustefadu min Kasasi-l-Kur'an doktor Abdu-l-Kerim Zejdan
- Enbija-Allah od Ahmed Behdžeta
- Fikhu-l-Lugati od Sa'lebija
- Ibnetu Imran od Muhammeda Beranika
- Kasasu-l-Enbija od Sa'lebija
- Kasasu-l-Enbija od Abdu-l-Vehhaba En-Nedžara
- Kasasu-l-Enbija od Ahmeda Redžeba
- Kasasu-l-Enbija od ibn Kesira
- Kasasu-l-Kur'an Li-Džadil-Mewla
- Kur'an s prijevodom Besima Korkuta
- Medželletu-l-Hilal el-Misrijjeti Rihletu-l-Aileti El- Mukaddese
- Mu'džizatu-r-Resul a.s. od šejha Muhmmeda Mutevelijja Eš-Sa'ravija
- Muhammed ve-l-Mesih od Halida bin Halida
- Sahihu-l-Buhari
- Sahihu-l-Muslim
- Silsiletu-l-Ehadis Es-Sahiha od Albanija
- Sira od ibn Hišama
- Tarih od ibn Asakira
- Tarihu-l-Umem ve-l-Muluk od Et-Taberija
- Tefsir od ibn Kesira
- Tefsiru-l-Menar od Rešida Ride
- Tefsir Kurtubi
- Tefsir od imama Et-Taberija
- Zadu-l-Me'ad od ibn Kajjima